

1

Fra de gamle Fognearkiver.
Msskrift af Fogneforstanders protokolen for
Kjettrup og Gjettrup Fogne begyndt 15 Aug. 1848.
Fortsat.

Colera
Møde d. 21 Sept. 1859.

Skrielse af 6 og 14 d. M. fra Herredsfogden om at indskyde Reenlighed hos Beboerne, og Afspærring af de Steder hvor Sygdommen muligvis maatte indtræffe, fremlagdes ligeledes Amtets Skrielse af 31. J. M., tilligemed Bekendtgørelse fra Sundhedscollegiet, og Anvisning til Behandling af den indiske Colera. Af de 2de sidste Slags overleveredes et Exemplar til hver Forstander, at gjøre dem bekendte i deres District og paa lægge Beboerne et iagttage de foreskrevne Regler. Dernæst besluttede man at lade bekendtgøre ved Kirkerne, hvad der er foreskrevet i Anledning af Sygdommen. Endvidere besluttede man, at Forstanderne 2de i Forening skulle gaa omkring til Beboerne og paa se, at ingen skadelige Urenligheder findes ved Høusene, samt indskyde Beboerne al mulig Reenlighed. For Kjettrups Fogns Vedkommende gaves Peter Væver og Jens Hornum i Høusby, Fristrup og Høvhusene (?), Niels Mikkelsen og Skolelær Møller i Sølev, Drøstrup og Kjeldgaardene; i Kjettrups Hr. Provst Dambjørns og Jens Chr. Jørgensen. For Gjettrup Fogne Gregor Søndergaard og Chr. Vestergaard hele Fognet med Undtagelse af Gjettruphede og Byen som N. Mikkelsen og Skolelær Møller skulle eftersee.

Veien vest for Aagaard.
(s. Møde)

Veien vest for Aagaard var efter Herredsfogdens Anvisning ansat og iedviist til Omlægning, for at undgaa bekostning paa Fstanssættelsen af de 2de vest for Aagaard værende gamle Broer. Det nye Veistykke andrager ca. 55 Fæmme som Forstanderskabet havde bortacoorderet til Veientrepæner Poren Kiil fra Thisted for 98 Rd. 3 Mark, for hvilken Sum han skal anlægge og fuldføre det nye Veistykke færdiggjort til første October d. A. Beløbet lignes alene paa Kjettrups Fogne, og andrager det 3 M. 2 Sk. pr. Td. Harth. Ford til det nye Veistykke og give Hr. Proprietair Roulund til Aagaard, imod at han beholder de ældre Veistykker, som udgaa af Brigg, naar det nye er færdigt, til Raadighed som sine øvrige Eiendom.

Hagelveiet d. 21 Juni 1859.
(samme Møde)

Opfordring til Hjælp for dem, der i Hagelveiet d. 21 Juni d. A. havde lidt et aldeles Tab paa deres Avl, havde circuleret og fremlagdes idag. Man besluttede at opfordre Beboerne i begge Fogne, til at yde Bidrag, navnlig vilde man bringe Opfordringen med, naar man gik om i Anledning af Colera. (Se indkom 47 Rd. 8 Sk.)

Veisaget (samme Møde)

Veien, der løber i Nord fra Landeveien, som gaaer forbi Steppinggaard maatte man nu, da den nye Vei er anlagt og færdig, ansee for aldeles overflødig, efter som der er saa kort en Afstand mellem den nye Vei og den gamle. Man vedtog derfor at dette Stykke gamle Vei ikke længere skulde ligge til Afbenyttelse, men betyde vedkommende tilstødende Lodseiere, at de kunne pløje, sløife og afbenytte den. I denne Anledning vedtog man at skrive til Herredsfogden, om der kunde være noget at erindre derimod, da den nye Vei nu er indvielig. Møde 16de Nov. 1859. Veien fra Kjettrups By til dens Kjør og Engjorden. Skrielse fra Provst Dambjørns om en Forsamling af Kjettrups Lodseiere, holdt i Kjettrups Præstegaard d. 25 Okt. d. A. foretoges. Efter den ved berørte Forsamling gjorte Forening, fandt man intet at erindre, men efter den Kundskab man har til de forskellige Lodder, kunde forslaget, at lægge Veien gennem Præstegaardens Hele, hvor Kortet viser en ældre Vei, være hensigtsmæssigt, naar ingen bequemere kunde findes.

Afskrift til Ferritalken Avis
d. 26 Juli 1926.

Inddemning af Nygholms Vej.
Møde d. 16 Nov. 1859.

Ansøgning fra M. M. Bjørn i Grenaae, om at inddemme Nygholms Vej, havde circuleret til altsamt Medlemmene i Gjettrup, som de tilstødende Lodseiere,

27 hvorefter Formanden havde afgivet Forklaring, at det projecterede Arbejde var ønskeligt at maatte blive fuldført, naar, de til Veien stødende Vandløb fra omliggende Jorder, i hindret beholde deres Løb. At bestemt Grundsekskel opsattes for de tilstødende Lødsere at disse ikke skulle lide Tab paa eller Skid om deres hidtil havte, til Veien stødende Eiendomme. At der stilledes Garanti for Fuldførelsen af det projecterede Arbejde, hvis Ordning og Ledelse overlades til kyndige Mænds Styrelse.

Brevbæring. (Møde d. 3 Jan. 1860)

Brevbæringen fra 1 Jan. 1860 til 1 Jan. 1861, forsigtes kortaaccorderet. Betingelserne for den de paatager sig denne Bestilling, er de sædvanlige, nemlig, at Vedkommende mider 3 Dage i egentlig paa Hjørringgaard for Hjørring Sogns Vedkommende, og bringer Breve til Fjerritslev og de omliggende 5 Sogne, nemlig Herrem, Bøistrup, Aggerborg, Gjøtrups og Kollerup samt bringer Sogneforstanderskabets Breve omkring i Districtet. Brevbæreren for Gjøtrup Sogn bringer de ham tilsendte Breve i offentlig Anliggende til nærmeste Sogne, og ligeledes ombringer Sogneforstanderskabets Breve i Districtet. Forstanderskabet forbeholder sig at antage, laveste og næstlaveste Bud. Brevbæringen i Hjørring Sogn overdroges til Mads Aggerholm for 24 Rd. 3 M. 8 Sk., og for Gjøtrups Sogn til Peder Vadmann for 9 Rd. alt for hele Aaret.

Skolemülcter for 1859.

Møde d. 9 Marts 1860.

Sognefoged Peder Vadmand havde tilsendt Provsten den approberede Udpantningsliste med en Skrivelse, dat. 17 Febr. d. A., hvori han yttre Uvillie med at gøre Udpantning for de dieterede Mülcter. Forstanderskabet kunde ikke andet end fordr de anførte Mülcter indreue ved Udpantning, hvorfor den approberede liste overleveredes Peder Vadmand, for at foranstalte Udpantning. Sagen maa fremmes overensstemmende med hvad Lovem byder.

Gelender om Grusgraven i Hjørring.

Møde d. 9 Marts 1860.

Gelender om Grusgraven ved Fattighuset. Skrivelse af 11te Januar d. A. hvori paalegges Forstanderskabet at foranstalte et Gelender sat om Grusgraven og en Stenliste lagt i Veien nord for Niels Hansens Gaard i Trøstrup til 1ste Mai d. A.

Et Gelender af hugne Steen med Jernstænger til Række, antog man vilde koste ca 200 Rd., en Udgift, der for Hjørring Sogns Vedkommende vilde blive byrdefuld at udrede, hvorfor man vedtog at indstille til Herredsfogden, om at conferere med Forstanderskabet om den hensigtsmassigste og billigste Maade at foranstalte Fasten paa Veien sikret, uden at opføre et saa kostbart Gelender, og udfærdigede man til Herredsfogden (Kancelliraad Schumacher, tiltraadt 1860.) følgende Skrivelse:

" Efter at have modtaget Deres Velbyrdigheds behagelige (2) Skrivelse, betreffende Foranstaltning til Afhjælpning af den Ulempe, som Grusgraven ist for Hjørring Fattighus formenes at kunne forarsage de Veifarende, tillader Sogneforstanderskabet sig at anmode Dem om, at De, forinden videre foretages, vil conferere med Sogneforstanderskabet paa Stedet da Forstanderskabet antager, at den tilstedevarende Ulempe, kan afhjælpes paa en lige saa sikker og dog mindre kostelig Maade, end den foreslaede. Tiden bedes Deres Velbyrdighed selv at bestemme, og meddele Underretning desangaaende til medindtegnede Formand, Skolelær. Möller, Sogneforstandersk. antager, at det ikke kan være hensigtsmassigt at holde denne Conference saalænge Jorden er bedækket med Sne.

Driftsveien omkring Præstegaardens Have.

Køierverdige H. Provst Damkjær ^(Møde) havde den 28 Febr. d. A. afholdt et Møde med Befuldmægtigede for Hjørring By, nemlig Gaardm. Jørgen Knudsen, og Hiismand Lars Christian Larsen Røkkedreie i Hjørring, for at ordne Sagen, og vare de bleve enige om, at Veien fra Hjørring Bye til ^{den} Kjørsjorder skulde gaae, hvor den for Udskeftningen havde gaaet, nemlig fra Landeveien i Vest, tæt nord for Gaardm. Greges Knudsens Havedige, og fortløber vester paa, nord for Præstegaarden, ned til Kjøret; dog maa søndre Side af Veien være nord for den Forhøining, som ligger nord for Præstegaarden.

Vaanning
til har været
strekker sig
sten opfor
vedlige. V
Dette bli

Skrivel
lagdes i
næstkomme
ning med
Barfod
sig for at
skabs Veg
gaard, af

Valg
til Amte
her 49 Aa

(Afskriv
16 August
A. 9)

F
sige at
for Tiden
de Gymn

Forma
erholde
fra Minu

Man
gaae til
da man

var gjort
Forlig m
men tilba
trups Bye

som bid
tilveiebr
Afgjørel
maa betr
get Resu

i lenger
fortsætter
Provst Da

og naar
vedlige i

Man a
blive afhy

Skrivel
Favstjes

Vaarningshuus. Veien vil altsaa gaae souden om den egentlige Have, som hidtil har været aflæmnyttet til Prestegaarden. Paa langt som Prestegaardens Have strækker sig i Ost og Vest, vil Eierlaugget, uden nogensomhelst Udgift for Provsten opføre et Havedige paa begge Sider af Veien, og aarligen holde dette Havedige vedlige. Veiens Bredde skal efter Overenskomsten være 12 Alen mellem Digerne. Dette bliver af Formanden indstillet til Amtsraadets Approbation.

Frederiksberg Plots Brand.
(s. Møde.)

Skrivelse i denne Anledning fra Provst Dambyer dat. 6 Febr. og 3 Marts d. A. fremlagdes i hvilken sidste var indbudt til et Møde i Viiust Skole d. 22^d Marts næstkommende Fm. Kl. 11, for i denne Anledning at tage en Beslutning i Forening med de øvrige Beboere i Westerhanhered, saa vel som i Anledning af det Barfodske Lovforslag om Forandring i Kirkesager. Forstanderne vilde bestræbe sig sig for at give Møde den nævnte Tid og Sted. Til at møde paa dette Forstanderskabs Vegne, udnævntes for Gjettrup Sogn, Christian Westergaard og Gregers Søndergaard, af Gjettrup Sogn, Skoleleder Møller og Niels Mikkelsen.

Valgbare til Landstinget.
s. Møde.

Valgbare her i Kommunen til Landstinget, var der den 20 f. M. indmeldte til Amtet, nemlig: Provst Dambyer... 50 Aar. Kancelliraad Schumacher 49 Aar, og Proprietair Poulsen, 42 Aar.

(Afskrift til Fjerritslev Avis d. 16 August 1926.
A. E. Søndergaard)

Gymnastiken i Gjettrup Skole.
Møde d. 3 Maj 1860.

I en Skrivelse fra Skoledirektionen af 8 Marts d. A. oppfordres Forstanderskabet til at søge at bringe Gymnastiken ved Gjettrup Skole til et høiere Standpunkt end den hidtil indtager. Forstanderskabet antog at de ved Gjettrup Skole hidtil værende Gymnastiske Endretninger, vilde efter Forholdene være passende.

Veien ved Prestegaarden.
Møde d. 23 Juli 1860.

Formanden havde under 22 April d. A. skrevet til Indenrigsministeriet for at erholde Udskiftningsforretningen over Gjettrup Byes Jorder, man havde i Skrivelse fra Ministeriet dat. 26 Mai d. A. modtaget Svar, at den ikke fandtes i Ministeriet. Man kunde desaa sag ikke give nogen niagtig Oplysning om, hvor Veien burde gaae til Gjettrup Kvar- og Engjorder, eller om det af Amtet forlangte Situationskort da man var aldeles ukendt med de ældre Veies Retning, der af Beboerne i Gjettrup var gjort Paastand paa til Aflæmnyttelse. Det ved Mødet d. 9 Marts d. A. vedtagne Forlig mellem Provst Dambyer og Eierlaugget, var indsendt til Amtet, men kommen tilbage med Oppfordring, at tilvejebringe Udskiftningsforretningen over Gjettrup Byes Jorder, og et Situationskort over de forskellige, saavel projekterede, som hidtil brugte Veie; men disse Oplysninger kunde som ovenanført ikke tilvejebringes. Herredsfogeden havde i Skrivelse af 18 ds. paamindet Sagens Afhjælpelse. — Man kunde ikke afgive nogen bestemt Oplysning om Sagen, men maa betragte den som noget der ikke staar i Forstanderskabets Magt at give noget Resultat paa, hvorimod man maa tillade sig at foreslaae, at den Vei som i længere Tid har gaaet, og været aflæmnyttet norden om Prestegaardens Have, maa fortsættes i Vest til Gjettrup Kvar, og blive afgivet til Gjettrup Eierlaug, hvilket Provst Dambyer aldeles intet havde imod, da Jorden der kun er af ringe Bonitet, og naar Veien gives en lige bestemt Retning, og af Eierlaugget indkastes og holdes vedlige uden Skade eller Genø for Provsten og hans øvrige Eiendom. Man antager at den lange fælte Trang for Vei til Gjettrup Kvar og Engjorder, vil blive afhjælpet. (Ovenanførte Men blev under 20 Sept. 1860 af Høftværnshulen hevet.)

Vandregulativ. s. Møde.

Skrivelse fra nogle Beboere i Hiiusby, at de havde forandret Mening, og ikke vilde have Fauskys paa Regulativet. Man kunde ikke tillade denne Mening.

Griften gennem Grauenskjær.

Møde d. 20 Sept. 1860.

Andragende fra M. Clemmensen i Westermølle hidsendt fra Amtet, angaaende Besværing over en gennem Grauenskjær i Kollerup Sogn kastet Grift, som skulde aflede Vandet fra hans Mølle, fremlagdes. Den omklagede Grift er rigtig nok kastet, hvorvidt den kan være ham til Næde kan Kjettrup og Gjettrup Forstanderskab ikke afgjøre, da man ikke har tilstrækkelig Kiendskab om Kollerup Sogns Eiendomme, gennem hvilken Griften er kastet for at aflede skadeligt Vand.

Besværing fra Kjettrup Beboere at M. Clemmensen til Westermølle havde optaget den i hans Mølledam beliggende Sten, hvorefter Flodmaalet ifølge Bestemmelsen af 22de Mai ved Vandregulativets Affattelse, hvilket af Amtet var stadfæstet af første Septbr. d. A. var sat, og som en Følge af, at Steenen var optaget, og intet Maal for Vandhøiden er tilstede, overflyder dette de tilstødende Eiendomme til Nalibet og beskadiger disse. Klagen er grundet, og Sagen bliver af Formanden at indstille til Amtets Afgjørelse.

Friddage for Skolelærerne.

Møde d. 5 Dec. 1860.

Med Hensyn til Circulaire af 18. Febr. d. A. ang. Frieri i Skolerne, blev det vedtaget, at naar Læreren maatte behøve Frihed for Skolen i særligt Anliggende skulde Koiere. Hr. Provst Damboje vare bemyndiget til paa Forstanderskabets Vegne at give Læreren en saadan Frihed, imod at give Forstanderskabets Underretning, hvor ofte en saadan Frihed er given, i hvert andet af dets ordinaire Møder.

Indkastning paa den nye Vej.

Møde d. 28 Dec. 1860.

Herredsfogden havde tilskrevet Forstanderskabets om hvem der var ansat som Snefoged, paa det af bemeldte Vej (Aggerlund-Fjerritslev) færdiggjorte Stykke til Kjøpingsgaard, hvorpaa Form. under 20 ds. havde svaret, at der ved Affattning af Sne-regulativet var taget Hensyn til denne Vej, da den da ikke var færdig, og at man ikke var opfordret til at ordne denne Sag, hvortil man ikke troede sig competent, men at saadant henhørte form. under Politiet.

Do.

Møde d. 9 Jan. 1861.

Indkastning paa den nye Landevei fra Fjerritslev til Kjøpingsgaard, for saa vidt Kjettrup Sogn vedkommer. Skrivelse i denne Anledning fra Herredsfogden, dateret 28 Dec. 1860, modtaget 4 Jan. 1861 og fra Amtet, dateret 3de Jan. 1861, modtaget 6. s. M. fremlagdes. Bemeldte Skrivelser paalegger Forstanderskabets at foranstalte Indkastningsarbeidet fordeelt saaledes, at der bliver en Snefoged og Mandskab til at besørge Sneen bortkastet af berørte Veistykke. Uagtet Forstanderskabets ikke ser sig forpligtet til at ordne denne Sag, men at denne maatte henhøre under Politiet, og at den i Amtets Skrivelse berørte gjentagne Raamindelse af Herredsfogden til Forstanderskabets ikke indeholdt Sandhed, da man kun var opfordret af Herredsfogden i berørte Skrivelse af 28 f. M., vilde man dog gjøre Forsøg paa at ordne Sagen saaledes at Povulund Pastor Sneen paa Landveien vest for Fjerritslev til Kovadbro, hvilket Veistykke da igjen holdes ryddelig for Sneen af Fjerritslev Beboere, hvorom Formanden bemyndiges at tilskrive Kollerup Sognforstanderskab. At omordne Sneedistricterne i hele Sognet, fandt man ikke hensigtsmæssigt, for den nye Veistrækning i sin Heelhed gennem Sognet var færdig.

Afskrevet af N. C. Povelgaard.

Pluttet i November Md. 1925.

Afskrevet til Fjerritslev Avis den 26 Sept. 1926.

Nye
Povulund
Forpagter
Schwarze
Fens Ped
Vand
Prokura
Pastor
Gregers
Fens Chr
Melchior
Ramlois
Rasmus
Christen
Fjergen
Lars
Apothek
Niels Chr.
Christen
Lilliens
Bredstr
Exam. ju
Jakobs
Skolelær
Kjæder
Fens Fa
Fens Chr
Fens Ko
Fens Chr
Christen
Piren Fr
Lars Ho
Anders
Christen
Fens Fa
Christia
Anders
Pvend
Os
Lars We
Christen
Lars Nie
Rasmus
Peter
Mads
Fens Fa

Kjettrup og Göttrup Sognes Beboere i Aaret 1848.

(Ansatte til at svare Fattigskat.)

Kjettrup:

Rouliend (Aagaard).
 Forpagter Hötzel do.
 Schwartz.
 Jens Pedersen Lædefoged.
 Vandmøllen.
 Prokurator Toft.
 Pastor Damkier.
 Gregers Knudsen.
 Jens Chr. Jørgensen.
 Melchior Madsen.
 Ramløses Gaard.
 Rasmus Madsen.
 Christen Knudsen.
 Jørgen Knudsen.
 Lars Larsen.
 Apoteker Holm.
 Niels Chr. Juvsen.
 Christen Jensen.
 Lillienskjold (Herredsf.)
 Bredstrup (Fuldm.)
 Exam. jur. Bredstrup.
 Jakobsen.
 Skolelær. Müller.
 Arøder Mortensen.
 Jens Fage.
 Jens Chr. Larsen.
 Jens Korsholm.
 Jens Chr. Drebro.
 Christen Frandsen.
 Jørgen Friendsens Enke.
 Lars Himmelbo.
 Anders Jørgensen.
 Christen Jørgensen.
 Jens Simonsen.
 Christian Rømer.
 Anders Gregersen.
 Svend Pedersen

Osløv:

Lars Westergaard.
 Christen Brün.
 Lars Nielsen.
 Rasmus Pedersen.
 Peter Væver.
 Mads Thomsons Enke.
 Jens Hark.

Mads Larsen.
 Siballe.
 Peder Chr. Christensen.
 Mads Aggerholm.
 Jørgen Figaard.
 Jørgen Toft.
 Christen Müller.
 Hans Kjeldsen.
 Jens Kornum.
 Christen Korre.
 Kjeldgaard:
 Christen Kronborg.
 Niels Tidemandsen.
 Peder Madsen.
 Niels Henriksen.

Huusby:

Niels Chr. Engelbrethsen.
 Anders Jeppesen.
 Christen Thomsen.
 Jens Juvsen.
 Jørgen Kiørslø.
 Poul Hjul.
 Thomas Madsen.
 Peder Jørgensen.
 Morten Aarup.
 Jens Poulsen.
 Simon Lindstrom.
 Anders Simonsen.
 Bennick.
 Niels Chr. Holm.
 Anders Kold.
 Peder Müller.
 Lars Chr. Frue.
 Jørgen Chr. Simed.

Trüstrup:

Niels Hansen.
 Phillip Abrahamson.
 Peder Vendelbo.
 Niels Chr. Mortensen Kalm.
 Peder Uhrmager. Apk. til Bruse.
 Anders Mølle.
 Sivert Jensen.
 Lars Brøndum.
 Christen Juvsen.
 Göttrup Sogn:

Hans Nørgaard.
 Christen Rottbøll.
 Niels Müller.
 Christopher Larsen.
 Stephan Stephansen.
 Peder Chr. Jensen.
 Niels Chr. Jensen.
 Christian Vestergaard.
 Christen Andersen.
 Jørgen Pedersen.
 Gert Larsens Enke.
 Anders Vadmann.
 Jørgen Chr. Pilgaard.
 Niels Thuidahl.
 Lars Holm.
 Anders Thomsen.
 Peder Klemensen.
 Lars Christians Enke.
 Nicolai Holme.
 Niels Myrup.
 Jørgen Pedersen.
 Christen Rømme.
 Jørgen Larsen.
 Jørgen Laugaards Enke.
 Henrik Ründe.
 Lars Aggesen.
 Christen Strand.
 Christian Aggesen.
 Christen Hansen.
 Anders Andersen.
 Ambrosius Jensen.
 Jens Larsen.
 Jens Lindergaard.
 Renatorff.
 Anders Bjerre.
 Peder Bjerre.
 Niels Chr. Godiksen.
 Thomas Nielsen.
 Mads Chr. Rasmussen.
 Niels Chr. Thuidahl.
 Niels Jensen.
 Peder Vaanmann.
 Joseph Jørgensen.
 Niels Husar.
 Rasmus Jensen.
 Kirsten Halster.

Jens Pedersen Fmed. Soren Rogi. Ole Svendsen Høie. Thomas Mürmester.
 Ole Byerre. Peder Christensen. Soren Hansen. Frands Pedersen. Clemen Hauggaard.
 Niels Chr. Christensen. Knud Christian. Povl Christensen. Christen Meilbæde.
 Jens Thomsen. Morten Bruse. Mads Nielsens Kiuis. Skolelærer Christensen.
 Mads Theilberg. Niels Chr. Berthelsen. Abraham Rasmussen. Chr. Jensen Fmed.
 Lars Nielsen. Ole Skytte. Lars Stad. Christen Henriksen. Jacob Thomsen.
 Christen Ravn.

Efter deiligbed og Formue:

Summa Kjettrups Sogn: 10 Td. 2 Fdk. Røg. 9 Td. 6 Skp. 2 Fdk. Byg. 44 Rd. 2 M. 12 Sk.

4 Afskr. til Bruse i Gøstefte.

Efter Hartkorn:

17 Td. 2 Skp. 1 1/2 Fdk. Røg. 17 Td. 2 Skp. 1 1/2 Fdk. Byg. 45 Rd. 11 Sk.

Summa Gøttrup Sogn. 8 Td. 7 Skp. Røg. 10 Td. 1 Skp. Byg. 24 Rd. 5 Mark (Efterlyg. og Formue)

13 - 1 - 1/2 Fdk. Røg. 13 - 1 - 1/2 Fdk. Byg. 35 - 1 - 12 Sk. (Efter Hartkorn)

Afkrævet af A. E. Svendsen d. 7 Dec. 1925, efter Sognsforstanderens protokol for Kjettrup og Gøttrups Sogne paabegyndt d. 15 August 1848.

Signering over Udgift til Skolevesenet i Oslos-Veslos og Arup for 1842.

Til Oslos Sogn var Overslaget 21 Rd. 4 Mark 15 Skill., hvilke lignedes med 9 Sk. pr. Td. Hartk., og 7 Rd. 2 Mark efter Formue.

Til Veslos Sogn var Overslaget 37 Rd. 1 Mark 9 1/2 Skill., af hvilke 12 Rd. 3 Mark 2 Skill. lignedes paa Formue, og 24 Skill. lignedes pr. Td. Hartk.

Til Arup Sogn var Overslaget 43 Rd. 1 Mark 9 Skill., af hvilke 17 Rd. 1 Mark 8 Skill. lignedes paa Formue, og 26 Skill. pr. Td. Hartk.

Skoleregnskaberne for Oslos-Veslos og Arup, indsendt til Amtsrådet det 1844, og fremlagdes af ^{Stig forstander} ~~Patronerne~~. For Oslos: Anders Chr. Fondergaard, for Veslos: Chr. Olesen, og for Arup, Lars Chr. Andersen.
 Kjerulf til Verloigaard var Skolepatron for alle 3 Skoler.

Resultat derefter seledes: Oslos Sogns almindelige Skolekasse, Indtægt 49 Rd. 4 Mark 1 Skill. Udgiøt 34 Rd. 1 Mark 8 Skill. "Følgelig Underballance" 14 Rd. 2 M. 7 Skill. der er udlagt af Patronen.

Oslos Sogns specielle Skolekasse: Indtægten, 20 Rd. 1 Mark 10 Skill. Udgiøt: 22 Rd. 4 Mark 8 Skill. Underballancen: 2 Rd. 2 Mark 14 Skill., der er udlagt af Patronen.

Veslos Sogns sammenlagte Skolekasse. Indtægten: 32 Rd. 4 Mark 4 Skill. Udgiøt: 28 Rd. 1 Mark 1 Skill. Overskud i Kassen: 4 - 3 - 3 - , der beror hos Patronen.

Arup Sogns sammenlagte Skolekasse. Indtægten: 28 Rd. 1 Mark 6 1/2 Skill. Udgiøt: 33 Rd. 1 Mark 1 Skill. Underballancen i Kassen: 4 Rd. 5 Mark 9 1/2 Sk., der er udlagt af Patronen.

Af Skolepatronen Kjerulf blev fremlagt Regnskab over Skolevesenets Indtægter og Udgiøter her i Pastoratet (for 1848) hvorved Udgiøtten er 165 Rd. 2 Mark 4 Skill., og Beholdningen er 33 Rd. 4 Mark 6 Skill., som beror hos Regnskabsføreren.

Til Fattigvesenet skal for 1845 lignedes: 36 Td. Røg. 60 Td. Byg, 30 Les Hartkorn, 11 Les Skudkorn og 100 Rd. i Penge.

Fattigvesenets Indtægter og Udgiøter for 1848. Indtægten 4 293 Rd. 3 Mark 9 1/2 Skill. 61 Td. 11 1/2 Pott (3) Røg. 90 Td. 3 Skp. 1 Pott. Byg.

Udgiøtten er 242 Rd. 5 Mark 11 1/2 Skill. 50 Td. 3 Skp. 14 Pott. Røg. 83 Td. 19 Skp. 7 Pott. Byg.

(Oslos-Veslos-Arup Forstanderskabs Forhandlingsprotokol 1842-1872.) A. E. Svendsen. 27 Juni 1927.

The name of the person
 who has been appointed
 to the office of
 Secretary of the
 Board of Education
 is
 J. B. [unclear]

The name of the person
 who has been appointed
 to the office of
 Secretary of the
 Board of Education
 is
 J. B. [unclear]

The name of the person
 who has been appointed
 to the office of
 Secretary of the
 Board of Education
 is
 J. B. [unclear]

The name of the person
 who has been appointed
 to the office of
 Secretary of the
 Board of Education
 is
 J. B. [unclear]

The name of the person
 who has been appointed
 to the office of
 Secretary of the
 Board of Education
 is
 J. B. [unclear]

1	Jan 1st	Jan 1st
2	Jan 2nd	Jan 2nd
3	Jan 3rd	Jan 3rd
4	Jan 4th	Jan 4th
5	Jan 5th	Jan 5th
6	Jan 6th	Jan 6th
7	Jan 7th	Jan 7th
8	Jan 8th	Jan 8th
9	Jan 9th	Jan 9th
10	Jan 10th	Jan 10th
11	Jan 11th	Jan 11th
12	Jan 12th	Jan 12th
13	Jan 13th	Jan 13th
14	Jan 14th	Jan 14th
15	Jan 15th	Jan 15th
16	Jan 16th	Jan 16th
17	Jan 17th	Jan 17th
18	Jan 18th	Jan 18th
19	Jan 19th	Jan 19th
20	Jan 20th	Jan 20th
21	Jan 21st	Jan 21st
22	Jan 22nd	Jan 22nd
23	Jan 23rd	Jan 23rd
24	Jan 24th	Jan 24th
25	Jan 25th	Jan 25th
26	Jan 26th	Jan 26th
27	Jan 27th	Jan 27th
28	Jan 28th	Jan 28th
29	Jan 29th	Jan 29th
30	Jan 30th	Jan 30th
31	Jan 31st	Jan 31st

Fra de gamle Fognearkiver.
 Afskrift af Fattigprotokollen for
 Nors og Tved Fogne ■ 1756-1834.
 Aftrykt af A. E. Fvalgaard.
 Paabegyndt d. 22 Dec. 1925.

Udi denne gennemdragene og forseglede Bog, findes 187 siger 2t Flæs.
 drøde Fiiresindstiuge og Siups Blade, hvorudi indføres Liigningen for
 de Fattige, som er udi Nors og Tved Fogner, med alt videre af de Fattiges
 Væsen Dependende.

Nors Præstegaard d. 11te Augustij Anno 1756.
 Præm - Fog.

Tved Fogne.

3 Overværelse af de respective Inspecteures over de Fattiges Væsen
 blev fra ^{den} 1^{den} Jan. 1757 indtil same Aars Udgang, for Fattige føl-
 gende anført og Almisse tillagt, nemlig:

- No 1. Christen Rimme over 70 Aar: 32 Fdk. Meel. 10 Fdk. Malt. 3 F. Gryn. 64 Sk.
 No 2. og hans Kone Maren (Kier) som ^{slut intitt kend} ^{fortiene, for} 79 Aar gl.: 64 Fdk. Meel.
 20 Fdk. Malt. 16 Fdk. Gryn, 128 Sk. (●).

No 3. Inger Gasberg, der er taabelig, omgæer sin sædvanlige Tiur i
 Fognet at nyde sin Kost, som hun forhen har nydt i mange Aar.

Christen Rimme nyder da sin $\frac{1}{2}$ part hos følgende, 4re gange om
 Aaret: (Her nævnes hvad af "Herrity-Lasse Penge, Meel, Malt og Gryn enhver skal svare til de
 Fattige) (A.E.F.)

1. Lars Mogenson.	24. Jens Kieldgaard.
2. Jens Troldborg.	25. Peder tromslauer.
3. Thomas Larsson.	26. Lars Jepsen.
4. Christen Pedersson.	27. Soren Hare.
5. Christen Thange.	28. Thomas Anders.
6. Christen Nielsson.	29. Christen Tved.
7. Pör. Jensen.	30. Soren Christensen.
8. Christ. Gasberg.	31. Frans Lorensen.
9. Paul Troldborg.	32. Jens Fred.
10. And. Langaard.	33. Anton (Lingjt) (?) Mette Knegt.
11. Soren Andersen.	
12. Niels Jonasson.	
13. Niels Broe.	
14. Christen Kremmer.	
15. Christen Rimme.	

No 2. Maren Kier nyder da 4 gange om
 aaret 1 fuld Part hos disse:

(hos vuenstaaende samt hos:)		Bünck.
"And: Skillegaard	"And: Skillegaard	"Jacob Danck.
"Peder Skillegaard	"Peder Skillegaard	"And: Klit.
"Jens Møller.	"And: Sorenson.	"Jens ferregaard.
"And: Sorenson.	"Peder Kier.	"Anders Fred.
"Margwæ.	"Niels Kiergaard.	"Niels Fred.
"Lars Mourition	"Anders Andersens Enke.	
"Christen Jepsen.		

No 1.
 er tilbage
 No 2
 No 3
 item No 4
 og: No
 1. Niels
 2. Ch. Sk
 3. Jens S
 4. And:
 5. Ch. Tr
 6. Ch. St
 7. Jens S
 8. Ch. G
 9. Hans
 10. And
 11. Niels
 12. And
 13. Niels
 14. Jens
 15. And
 16. Ch:
 17. Ch:
 18. Ch:
 19. Niels
 20. Pör:
 21. Ch:
 22. Præ
 23. Jeg
 24. Lars
 25. And
 26. Jens
 27. Lars
 28. Niels
 29. Ch:
 30. Jens
 31. Jän
 32. And
 33. Niels
 (24 fri p
 sin Bro
 34. Pör
 35. Th.
 36. Je
 37. Th.

Nors Fogd.

No 1. Maren Gade, Vanfør paa Landes og Fødes og slet intet kand fortien, er tilbagt 1 part.

No 2. Maren Pedersdaatter, er 20 Aar og kand spinde noget, 1/2 part.

No 3. Poul Steffenson gaar omkring i Kost udi Fognet.

item No 4. Anders (^{Pederson} ~~Anders~~?) saa fremt hand y anden steds betler.

og: No 1, nyder da Maren Gade 4 gange om aaret hos disse:

1. Niels frost. 38. Jep. Tjfting.

2. Ch. Skaarup. 39. Ch. Diges Enke.

3. Jens Dige.

No 2. Maren Pedersdaatter 4 gange om aaret hos disse:

4. And: Høj.

5. Ch. Tverborg.

40. Niels Pederson.

6. Ch. Hjul.

41. Joh: Horboe.

7. Jens Pind.

42. Erik Østergaard.

8. Ch. Gade.

43. Ch. Vestergaard.

9. Hans Østergaard.

44. Ch. Nors Vestergaard.

10. And: Jepsen.

45. And: Østergaard.

11. Nils Tied.

46. Peder Tøe.

12. And: Simonson.

47. Ch. Bach.

13. Niels Skraeder.

48. Ch. Østergaard.

14. Jens Byldgaard.

49. Ch. Lund.

15. And: Jensen.

50. Jens Frøkkies.

16. Ch. Horboe.

51. And: Telleren.

17. Ch. Thøgers (en).

52. And: Ljung.

18. Ch. Hinding.

53. And: Erim Vestergaard.

19. Niels Agerholm.

54. Ch. Klou.

20. For: ^{Kristensen} ~~Hanson~~ (2)

55. Jens Dal.

21. Ch. Møller.

56. Lars Nielsson.

22. Præsten. (Destrup)

57. Lars ^{Traae} ~~Straan~~.

23. Degnen.

24. Lars Larsen.

(Disse skal ligeledes yde hver sin Part af Mel, Malt o.s.v.)

25. And: ^{Flare} ~~ham~~.

„Da huius Mændene hverken giver Kost eller anden eden.

26. Jens ~~Kul~~ (2)

de Vahre, saa er det billigt de Contribuerer til den gl. og

27. Lars Dal.

sterbelige Poul Steffensons Klæder og deres Vedligeholdelse, og er da anført følgende billigt:

28. Niels Biergaard.

1. Peder Blach, 2. Michel foged, 3. Ch. Mouridsen, afbygge

29. Ch. Michelson.

ne af Tøgaard.

30. Jens ^{Bünck} ~~Dal~~.

4. Peder Holm, frimand, begge de gl. lever.

31. ^{Kristensen} ~~And~~ ^{Hanson} (1)

5. Ch. Levison (2).

32. And: Døphuel (2)

6. Niels Møller

14. Villads.

33. Niels Stephenson.

7. Jacob Traae.

15. Dorte Imed, fri.

(er fri fordi hand huser sin Broder Poul Stephenson)

8. Jens Agerholm.

16. Degne Enken fri.

34. For: Skaarup.

9. Niels Andersson (2)

17. Kirsten Michelsdaatter nyder

35. Th: Lund.

10. And: Pædker.

noget paa hans Klæder naar hand omgaaer i Nørfj.

36. Jens Oluffson.

11. Niels Jepsen.

18. Ch: Imed skaffer ham hans

37. Th: Tørbøl.

12. Ch: Madson.

Skjorter toet mens hand omgaaer

13. Thrine Marie.

i ~~Nørfj~~ Nors fj.

19. Niels Thraae lader sije paa hans Klæder mens hand omgaaer i Hindring.
20. Ch. Thomagui, fri.
21. Niels Baarsen lader ham faae sine Kiorter toet, mens hand omgaaer i Hindring.
22. Ane Mouridsdaatter u fri.
23. And: Hereder.
24. Ch. Traae.
25. Ch. Jenson.
26. Giertrud.
27. Niels Ugedom.
28. Ch. Mariager.
29. Lars Jellerson.
30. Ch. Jellerson, skaffer sijet paa hans Klæder i ham Omgang i Vording.
31. Niels Fmed.
32. And: Pedersons Enke, fri.
33. Niels Ostergaard.
34. Maren Salmondsdaatter, toer hans Kiorter i Omgangen i Vording.

No 3. Povl Stephensions og No 4. Anders M- omgang i Kost, begynder fra Inspecteurernes approbations dato og nyder de sin Kost følgende Dage hos disse, nemlig:

1. Ch. Voss Vestergaard, 3 Dage.	No 30. And (Jellerson (2)), 3 Dage.
2. Ch. Vestergaard... 2	31. Jens Frøchier... 3
3. Erik Ostergaard... 2	32. Ch. Lünd... 1
4. Joh. Horboe... 1	33. And. hare... 2
5. Ch. Ostergaard... 2	34. Ch. Tolboe... 2
6. Niels Pederson... 2	35. Jens Olufson... 1
7. Ch. Møller... 1	36. Th. Lünd... 1
8. Tor: Thomsen (2)... 2	37. Tor: Akaarup... 2
9. Niels Ogeholm... 2	38. Niels Stephenson, bruger ham.
10. Ch. Hindring... 2	39. And (Joffuel) (2) 2
11. Ch. Pruges (en)... 2	40. Knud (2) 2
12. Ch. Horboe... 1	
13. And: Jenson... 1	Hindring:
14. And. Simonsen... 2	41. Jens Jensen ^{Büttge} 2
15. Jens Hyldgaard 1	42. Ch. Michelson 2
16. Niels Hereder... 2	
17. And: Jenson (2) 1	
18. Hans Ostergaard 1	
19. Niels Tied 1	
20. Ch. Gade 2	
21. Ch. Hüel 1	
22. Jens Pind 1	
23. Ch. Svankborg 2	
24. And: høj 2	
25. Jens (Dyr) (2) 3	
26. Ch. Akaarup 2	
27. Niels Frost 2	

Da Inger Gasberg i Tved Fogd, som er taalelig, og i mange Aar har omgaaet i Fognet og faaet sin Kost, men nu regtes samme af en og anden, saa var den Taxation foretaget gjort af os Under tegnede, for at faa hende "Conserve-ret" med hend Körtviftige Ophold fra 1ste Janu. 1757 indtil Aarets Udgang, for det første og siden længere om hün lever.

(F Tjinderbye Fogd hos 13 navngivne Ballerum hos (F Tjinderbye Fogd hos 13 navngivne 11 navngivne) 39 Dage, Navnene anføres i 31 Dage, da de er medskrevet andetsteds.) 1759

(F Nørbye Fogd hos 8 navngivne Mænd i 27 Dage.) 1759

Da Fogde Mændene i Et hvert Fogd efter billig- hed og en god Samvittighed blev til de respectue- Inspecteurernes nærmere approbation taxerede for dend Almisse som hver bor give fra 1 Janu. 1757

- Vording.
28. Lars Larsen 2
 29. And Ljng 1

indtil
 Fran
 And
 Chro
 Chri
 O
 og Th
 (- Til
 Olufso
 F
 Jeps
 I
 verit,
 Thon
 tionist d.
 Folk
 d.
 Vesterg
 Presta
 tale,
 blev
 Ep
 Decem
 Da
 trup
 hans
 hand
 skriv
 upast
 Ved
 da jeg
 i Thij
 udj M
 herken
 og Tvee

indtil aarets Udgang af J. A. Begtrup

for Tved Sogn
Frands Lorensen.
Anders Smed.
Christen pederson.
Christen Jepsens.

for Nors Sogn.
Niels Christensen (østergaard) (e)
Jens Ollufsen (Spidøberg) (e)
Jens Poulsen (Länge) (e) Bünck.
Anders Christensen Hare.
Christen Poulsen Vilsbøl.

Ovenanföerte Ligninger approberes herved. Liardemaal Prestegaard
og Thisted Amt - Hved d. 25de Aug. 1756.

J. Præm - Fog. Afkæret til Thisted Amts Avis d. 3 Febr. 1726.

(- Til Older Mand iudi Nors Sogn for 1757, beskicket Fognefogden Jens
Ollufsen.
I ligemaade til Oldermann iudi Tved Sogn for 1757 Fognefogden Ch.
Jepsen.)
ogsaa til T. A. Avis d. 3 Febr. 1726.

D. 30 April 1757 er Herridty Casse Pengene for Tved Sogns Beboere indle-
veret, som er i alt (fine?) ~~4 M. 5 Sk.~~ ^{4 M. 5 Sk.}, og af ~~heres~~ ^{heres} Folkene, ~~der~~
Thou skriver 2 M. 3 Sk., som er ret 1 Rdlr 8 Sk.

^{tiemist} d. 8 Martij 1758 er til Herridty Cassen for Tved Sogn leveret af ~~heres~~
Folk 1 M. 13 Sk. og af Beboerne 4 M. 1 Sk., ialt 5 M. 14 Sk., derefter 4 Sk.

d. 5 Junij 1758 er til Herridty Cassen leveret af Older Manden Ch. Nors
østergaard dend Fuma 8 M. 12 Sk., men endnu rester 3 M. 7 Sk., hvilken
Restance dend største Del af Sognets Beboere sagde de vilde vel be-
tale, men dend gamle Restance for 1757 vilde de først see om dend
blef hos Vedkommende resterende inddreven.

Efterseet og rigtig befunden, og bliver sidst indföerte Ligning af 31te
Decembr. a. p. herved approberet
Hilleslef Prestegaard d. 27 Julij 1757.
Häuch.

Fog - Præm.

Da denne Protocoll efter afgangene forrige Sogne - Præst Hr. Hans Beg-
trup har været under Forseigling, og saaledes nu nyligen overleveret
hans Successor Velanværdige og Dellerde Hr. Bengt Purty, hvorudover
hand intet i sin Betieningslid iudi de to Sogner ~~herud~~ ^{her} har kundt
skrive, dog forsikker hand at de Fattiges Væsen iudi de to Sogner er i
i paasklagelig Stand.
Hilleslef Prestegaard d. 23 Aug. 1759.

Häuch.

Fog - Præm.

Ved Embetets Til-tredelse iudi Nors og Tved som skæde d. 10 Junij 1759
da jeg efter 25de Aars Møij somlig, dog Velbigned Kirke - Tiemestis Arbejde
i Thjæstad og Schinnerup af Guds Naade og efter Min Konges Villie
iudi Min Alder 55de Aar, som dend 4de Sognepræst fra Schinnerup til Nors
herhen var kaldet d. 23 Martij 1759, foresandt jeg de Fattiges Væsen iudi Nors
og Tveds Sogner saaledes:

perne, af Herreds Prøusten tilstaaet, men ej endnu indleverede.

Nors Prestes Gaard
d. 24 Julij 1761.

Medhjælpernes Underskrifter. Kürtz

Christen (Nielsen ell. Vilshol.
Anders Christenson har. (Kare?)
Christen Anderson gade.

Frands Jørenson.
Christen Pederson.
Anders Christenson Imed.

Flauch.

Fog.
afskrevet til Christen Amtsradi
d. 7 Febr. 1926.

Præm.

N° 1763 d. 1te Maj blev begravet Maren Gade i sit Alder 72de aar, ^{ben} Almisse Lem af Nors Fogd; hendes Efterladenskab bestod i ^{Ben} Pæalter og ^{Ben} ~~Ben~~ hvilke 14de Mark blev udlagde af mine egne Penge, ei paatrivlende, de io af Herreds Cassen blive mig godtgjorde.

Gaa vi for Kerverende Tiid: Velsignet vare Herren! have imi 2de almisse Lemmer i Nors Fogd, nemlig Maren Imed som i nogle Aar har nydt Een halv portion, kand til Nije aars Dag 1765 og ^{sag} fremdeles i hendes Leve Tiid for Herobeligheds Stjæld som Dag for Dag tiltager, indskrives for Een heel Portion, om de Høj-Respective Inspecteurs herved gunstig behage sligt at approbere. Dend 2de Maren Pedersdatter, som er gammel og taabelig, og nu paa een Tiid af 2 aar ved Omgang har faaset sin Naast, men nu nægtes samme af Een og Anden, ej allene nægtes, men hin og paa nogle Stæder haanlig afvises, ret som de gode Herer havde Magt at (be)handle dend Føttige som de lyst, og da det er bekjendt, at Et skabbed Faar kand i een Hast ~~bespænde~~ og forderve Een heel Hiord, saa er denne Taxation foretagen og giordt af Vi Under tegnede for at see hende conservert med dend daglig Nødtørflyg Ophold, alt til de Høj Respective Inspecteurs nærmere approbation.

Nors Bije hos 29 navngivne Mand i 7 Uger og 4 Dage. I Vording hos 12 navngivne Mand i 3 Uger 1 Dag, og i Hinding hos 14 navngivne Mand i 3 Uger og 2 Dage. (Navnene nævnes ikke, da disse forekomme foranstaaende A.L.P.)

blives i alt af Nors, Hinding og Vording Uger 14.
Til de Høj Respective Inspecteurs nærmere Approbation af os Under tegnede efter Billighed og een god Samvittighed. Kürtz

Tom Medhjælper.

Niels Christensen. Christen Pederson. Anders Christensen. Christen Thøgersen (Nors)

N° 1763 d. 13de Februarij blev begravet en fattig omløbende Kvinde person i d. 5te Nors Kirke Gaard, hvis Navn, Alder og Føde Sted er os her ubekjendt. d. 5te Febr. mod Aften kom hun til Et Huus i Nors, bad instændigt hin der en foie Tiid maatte opvarme sine i dend haarde Vinter forfrosne, og næsten døde Lemmer. Da Manden i huuset mærkede hendes ynkverdige Tilstand, og saare mange modige Jaarer trille ned paa Kinderne, var det saa langt fra hand kunde ijdage hende paa Gaden, at hand io maade ^{med} Medlidenhed overlade hende een Peng dend Nat var. Morgenen derefter, som var d. 8de Februarij døde hun paa Sengen i Nøgles Overværelse. Een Liigkiste til hendes Algeme betalte ieg 11 Mark for Liiglagen og andet Linned 3 M. 8 Sk. 4 M. 8 Sk. som Herreds Cassen ^{med} imod de Dvriges foranførte tilstaaet og indleveret.

Foranstaaende ligninger, i Henseende til Spiisedagene, approberes herved men da ingen Herreds Casse Penge for den sidst forløbene Tiid findes bereg-

14
 nede, eller i Dag afleveres, saa maaske det behøve Fogne-Præsten Velarv-
 dige og Vællørd Hr. Bendt Cürty med første, derover til Amt Høien at ind-
 sende special Restance paa det samme paa den anbefalede Maade kand
 indskrives, hvorefter det vil viise sig hvorvidt samme kand tilslaae til
 Fogne-Præstens her forhen anførte Fordring af egne udlagte Penge, som
 hannem i manglende Fald, af Herreds Cassen skal blive udbetalt.

Beløgende eller den ommeldte slotte Omgang af endel af Fogne-
 Beboere imod de Fattige: Saa maatte det behøve velhemte Fogne-Præst
 til samtlige Inspectioner skee Klage desværre, at melde sig, og derudj
 at ~~indbringe~~ ^{medbringe} hvo saadanne ere, og hvad de mishandlet haver, til foruen-
 tende „Assistance og Commodering.“

Aggerholm Præstegaard d. 18de Decbr. 1764.

Fog. Riber. (Præsten.)

1765 den 28 Jan. leverede Chergiant Schiersing mig 5 Mark til Tveds Fogns
 Fattige, og 2 Mark til Nors Fogns som ved Execution bleve in Januari ind-
 drevene til Straf for nogle af Fognemændene som vare befalede at kiøre
 Konge Kiørsel med Gevær til Østerild den første Pøndag efter Hellig Tre-
 Kongens Dag, nogle kunde ei antage Kiørselen for Veiens Vanskelighed, og
 Veirets Ustædighed, nogle resolverede dertil og efter sigende, bleve dog pan-
 tede og exequerede. Ud leverede Hand. 3 Mark d. 19 Feb. a. o. som give i alt
 1 Rd. 4 M. for hvilke Penge min Bevis er overleveret den Kongl. Amts Stue
 i Thisted. Pengene ere udbetalte saaledes:

1. Til den gamle senge liggende Maren Thraae i Hinding: 1 Mark.
2. Til Felle Andersen og Hustru ibid. - - - - - 1 - -
3. Til Niels Østergaards Hustru og 7 Børn - - - - - 3 - -
4. Til Laurids Jepsen i Tved - - - - - 3 - -
5. Til Christen Tved - - - - - 1 - -
6. Til et fattig Lems Skole Pøn - - - - - 1 - -

Nors Præstegaard d. 20de Feb^r 1765

Christen Østergaard. Knit. Tøgerson.
 Anders Christensson. Christen (Poulsen?)

Cürty
 (Bent Cürty har ikke skrevet om-
 staaende) A.C.P.

Udi Betragtning af den gamle Penge liggende højt. trængende og i di adskil-
 lige kummerlige Omstændigheder sværende Maren Thraae i Hinding hen-
 des Tilstand er N° 1766 den 8de Decemb. udi Nors Præstegaard, efter hellighed
 og en god Samvittighed efter Taxation foretaget af os Under tegnede, for at
 alle hende conserveret med den daglig nødtrøftig Ophold, saaledes at
 foranførte Maren Thraae, almisse dem i Nors Fogne, nyde indtil hendes
 Døds Dag, 4de Gange om Aaret hos følgende: (13 nævngivne Mænd i Hinding
 7 Skp. 1/2 Fdk. Rüg; og hos 24 nævngivne Mænd i Nors 6 Skp. 2 Fdk. Rüg, og 15
 Skp. Byg.) Sote nyder hun i Penge af Løigaard i den vestre Ende 6 Mark,
 og østre Ende 2 Mark.

Nors Præste Gaard d. 8de Decbr 1766. Cürty
 (I dette Stykke er som Under skriften Løfpræsten)
 samme Underskrifter som ovenfor. A.C.P.

Maren Tved i Vording er ansat at nyde efter følgende halv Korn. Almisse
 af Nors Fogns Beboere, hemlig: (hos 9 nævngivne Mænd i Vording 3 Skp. 2 Fdk. Rüg
 7 Skp. 1 Fdk. Byg, samt hos 4 nævngivne Mænd i Nors 2 Skp. 3 1/2 Fdk. Rüg.)
 Sote nyder hun i Penge af Løigaard den østre Ende, 4 Mark.
 Samme Dato, samme Underskrifter.

Henseende til Maren Pedersdatter af Nors, som er gammel og taabelig, er
 denne Taxation foretagen af giort af os Under tegnede, for at see hende
 forsynet med den daglig nødtrøftig Ophold, alt til de høje respectue
 Inspecteurs nærmere Approbation. (hos 28 nævngivne Mænd i Nors

skulde ha
 32 Page,
 Nors
 Klader i
 ring 1 M
 2 P
 No 176
 se Lem
 Koast. S
 derfra af
 Herreds
 Til
 legeme
 Kiort
 farve d
 sen for
 levere for
 coll. Vel
 istkins G
 klagelig
 men endn
 ingen M
 De
 Lohm, n
 i Korn, n
 af samme
 1769, saa
 3 M. 2 Sk
 som Løf
 lagte Pøn
 i 2de Ter
 hos folge
 2 Sk. S
 des taxer
 Over
 aarlig
 de, men
 hvor ju
 nærværen
 (af 16 næ
 Anno
 af Rüg
 hand y
 hand

skulde hvin gaa paa Omgang i 77 Dage, hos 14 navngivne Mænd i Hinding i 15
32 Dage, samt hos 12 navngivne Mænd i Verring i 31 Dage.

Nors Fogns Hviis Mænd som ere ansatte til at svare noget til de Fattiges
Klader i Fognet. Nors Bye (14 navngivne Mænd, ialt 2 Mark, 11 Skilling, 7 Vör-
ring 1 Mand, 2 Sk., og i Hinding 4 Mænd ialt 10 Sk., Summa 3 Mark 7 Sk.
Nors Præste-Gaard. s. Dato, s. Underkr.

Efterseet. Thisted d. 11te Decemb. 1766.

Klauch. Fog.

No 1769 d. 29 Martz blev begravet Maren Pedersdtt. i sit Alder 81te Aar, Almisse
se Lem som udj 7 Aar og noget derover ved Omgang i Nors Fogne har faaet sin
Klaast. Hendes Efterladenskab beløb sig ved Auktionen til 1 Rd. 4 M. 14 Sk.,
derfra afgaade til Liigkisten 1 Rd. 5 M., Liiglagen 2 M. 8 Sk., Betaler saa
Herreds Cassen i dend hen sende til Mig, 2 M. 10 Sk.

Til Got. Hans Marked 1768 fik foranførte Fattige til at skiuile sit usle
legeme med, 2 M. Vadmel til en Trøje, 1 Mark M. v 2 Mark. 6 M. Dito til Et
Skjørt 1 M. M. v 6 Mark. 12 M. Lærred til Linned 9 Sk. M. v 6 M. 12 Sk.
farve dov til Trøje og Skjørt 8 Sk. Sum: 2 Rd. 5 M. 14 Sk., som Herreds Cas-
sen for hende indkøber, udleverer. Hvad Cassen da ialdt har til mig at ud-
levere for arriste Bekostning og Udtag viiser nærmere Stilleslev herreds Casse Proto-
coll. Velsignet vare Herrens Navn! for nærværende Tid har Nors og Tveds Fogner
iskenim Ben bekiendt Almisse Lem, som til enhver Tid nyder sin tillagde deel i paa-
klagelig. Derimod ere hviisarme de Fattiges (Trøste Grund) hos os alt for mange,
men endnu ere fremmede Omlobere flere, hvilket Varsen for Mennis kelige Sjine paa
ingen Maade kand forebygges. Nors Præste Gaard d. 4te Aprilis 1769.

Som Medhjælper underskriver:
Christen Poulsen. Christen Tjersøn.

Kürtz.

Da Nors Fogne 1. velsignet vare Gud 1. for nærværende Tid har iskenim Ben Almisse
Lem, nemk (ig) Maren Tved i Vording, som forhen har faaet sin halve Portion Almisse
i Nors, nemk: ~~1 Tønne~~ Rindig-Mel, 2 1/2 Skp Malt, og 2 Skp. Gryn, saa noget (Tornøden)
af samme Almisse nu henstaar, bliver lignet i Penge, hvilket og skeede af 13 Decem:
1769, saaledes: 1 Tønne Mel beregnet til 2 Rd. 5 M., 2 1/2 Skp. Malt i Tønne 10 M., v
3 M. 2 Sk. 2 Skp. Gryn 5 M., gjør 4 Rd. 1 M. 2 Sk. Note nyder hvin i Penge af de 2 Rd.
som Tvegaards Tier aarlig svarer til Fognets Fattige, 4 M., desuden Denne sin til-
lagte Portion, som bliver i Alt 4 Rd. 5 M. 2 Sk., have hvin at lade indkræve aarlig
i 2de Terminer, halv Deelen til Nye Aars Dag, den øvrige halv Deel til St. Hans Dag
hos følgende: (hos 29 navngivne Mænd i Nors, 14 i Hinding og 14 i Verring, Ialt 4 Rd. 1 M.
2 Sk. Naer dertil 4 M. af Tvegaard bliver Almissets Beløb 4 Rd. 5 M. 2 Sk., saale-
des taxeret og efter Billighed skionnet. Nors Præstegaard, ad (prias?)

(samme Underskrifter som ovenfor,
ikke skrevet af B. Kürtz. A.C.S.)

Designation.

Over Hviis Mændene i Nors Fogne, som efter Billighed bør contribuere noget
aarlig til Fognets Hviis Arme. Det er saadanne Folke som vel ere højtbrænger,
de men andsee sig ved at være deres Trang bekiendt, hvorfor de og aarlig til
hves Jüül nyder en liden Hielp af de fattiges Kirke. Blot, saa vidt den for
nærværende Tid kand tilstrække, og tre de da ansatte at svare som følger:
(af 16 navngivne Beboere i Nors, 4 i Hinding og 2 i Verring, ialt 3 Mark.) (= 48 Sk. A.C.S.)
Nors Præstegaard d. 13te Decemb. 1769.

Som Medhjælper

Christen Poulsen.

Christen Tjersøn.

Kürtz.
(Hvin Underskrifterne til Kürtz.
(A.C.S.)

Anno 1770 d. 2de Maj. Kl. 8te For Midday blev pünten paa Tvegaards hviis Land
af Pløje folkene en fattig fremmed gammel Mand liggende i saa stor af Magt at
hand ej kunde tale, hand blev strax paa en Fogne bragt til nærmeste Hviis hvor
hand samme Dag døde Kl. 5 over Midday, af hands ringe Efterladenskab

16 som bestod i 3 Stykke nogle Riiser en liden Hammer, og pialtede Kleder som ved Auction beløb sig til 12 Skilling (Gjettes?) at hand maatte ueret Hver Fliker eller Sadelmager, fandtes de foruden hos ham reede Penge 1 M. 2 Sk.

Hans fordefærdts Bekræftning: Een diigkeiste 1 Rd. 5 M., Et Lagen 2 M. 8 Sk. Skioorte Klud og Halsklud blev Liget skienket, er 13 M. 8 Sk. Naar nu fradraget hans Efterladenskab 1 M. 4 Sk., haver Herreds Cassen til mig at udbetale 11 Mark 10 Sk. 1.

Nors Prestegaard d. 14de Maj 1770

Afkendt til Tristel Amtsaavis d. 24 Febr. 1726.

Sette saa at være Vidne vi Undertegnede

Bürtz

Som Medhielpere

Christen Paulsen. Christen Tøgersen.

For 2de Aar 1769-1770 inclusive indkomne Herreds-Casse Penge af Fognerne 3 Rd. 1 Sk. Naar nu disse Tre Rd. fradrages, bliver Herreds Cassen mig skyldig 3 Rd. 2 M. 10 Sk.

Nors Prestegaard d. 10 Febr. 1770.

Efterset og approberet Ved Samlingen d. 14 Decbr. 1770. Bürtz.

Udj Betragtning af Jens Kildgaard og Hustru i Nørby i Tveds Fognd, den første 74 Aar gammel den 2de 67 Aar, derhos blind, ~~blinde~~, deres fattige og besværlige Omstændigheder, er A^o 1771 d. 2de Janw. denne (Taxation?) foretaget af os undertegnede, for at see de størrelse og saa hvittværende Mennesker med den daglig nødvendigt Ophold conserverede saaledes, at foranførte 2de Almisse Lemmer i Tveds Fognd nyder indtil Deres Døds Dag 4de Gange om Aaret hos følgende: (hos 9 nævngivne Mand paa Ballerum, 10 i Nørby, 13 i Sønderby og 5 "Huis Folk", ialt 64 Fdk. Mel, 20 Fdk. Malt, 16 Fdk. Gryn og 128 Skilling.)

Til nærmere Approbation af os undertegnede efter Billighed og en god Samvittighed. Som Medhielpere.

Frands Jørgensen. Anders Jmed.

Som Signingsmand Jens Andersen. Jeppe Ferregaard.

Da Peter From slægt i Tved Fognd gammel derhos blind, og Hustru 81 Aar gl., har for deres høje Alderdoms og Armøds Skyld forlangt at indlemmes i de Fattiges Tal, saa er det saa langt fra at Begjæringen kunde nægtes, at i denne Taxation strax er foretaget af os Undertegnede for at see dennem begge hiulpen fra 6te febr. 1771 indtil Aarets Udgang for det første, og siden længere om de lever: (hos 12 nævngivne Mand i Ballerum, 6 i Nørby, 13 i Sønderby, samt hos 5 "Huis Folk", ialt som ovenstaaende.)

Til nærmere Approbation, af os Undertegnede efter Billighed og en god Samvittighed.

Som Medhielpere Frands Jørgensen Anders Christensen Jmed.

Som Signingsmand. Anders Nielsen.

Christian Godiksen. (Hvis Underskriften B. Bürtz. A.S.)

For Aaret 1771 er indkommen af Beløbene i Nors og Tveds Fognd Herreds Casse Penge 1 Rd. 3 M. 2 Sk. Nors Prestegaard d. 16de Decembra. 1771. 1.

Restance til Herreds Cassen (14 Mand i Hinding, 1 i Vorring, 2 i Sønderby og 1 i Ballerum, ialt 23 Sk.

Forestaaende Regnskab approberes og for de til Herreds Cassen betalte Penge Sum, 3 Mark stor kvitteres da Restancen, som nu ved Execution skal blive inddrevet, kan i di neste Aar Regnskab igien beregnes. Thistel d 17 Decemb. 1771.

Heuch. Kündy ell. Bunch.

Da Laurids Rimme af Ballerum i Tveds Fognd 80 Aar gammel, derhos Enlig og Elendig paa een føjle Tid ved Omgang i Fogndet har faaet sin Haart, men nu nægtes ham af nogle, og allene nægtes, men hand derhos heanlig opvisses, saa er denne Taxation foretaget, og gjort af os Undertegnede for at see det fattige Menneske conserveret med den daglig nødvendigt Ophold saaledes: (hos 13 nævngivne Mand i Sønderby, i 39 Dage 8 Steder i Nørby i 26 Dage, og 11 Steder paa Ballerum i 28 Dage.) Til de Høj respective Inspecteurs

nærmere Approbation af os ¹⁷ ~~Andertegnede~~ efter Billig Skiønsomhed, og een god Samvittighed

Nors Prestegaard d. 20 August 1772.

Som Medhjælper
Frands Lorensen.
Peder Christensen Ballerum.

Som Ligningsmand.
Jens Anderson.
Jeppe Ferregaard.

Ved Samlingen 1771 d. 17 Xbris (Sept.?) blev mig leveret Casse Penge af Herreds Prestene 9 Rd. 4 M. 9 Sk., deraf er udleveret til dend gamle og saa højt trængende Laurids Rimme paa Ballerum i Tveds Sogn, den Rigsdaler.

Til Peder Hanson i Hiardemaal d. 12te Martij 1772 efter resolution, otte Rigsdaler. I behold 4 M. 9 Sk.

For Aaret 1772 indkomne Herreds Casse Penge af Nors og Tveds Sogner 10 M. 2 Sk., dertil kommer Restafvigte aas Restance, som ved excursions blev ind-dreven 27 Sk., gjør 11 Mk. 13 Sk.

Nors Prestegaard d. 8de Decbr 1772.

Forestaaende Regenskab approberes, og for de til Herreds Cassen betalte 10 M. 7 Sk. Quitters. Thisted d. 9de Decemb: 1772.

Hauch. (Kundg.)

Ud i aaret 1773 d. 20 Februarij døde Maren Christensd^{te}, som var almisse Lem i Nors Sogn; med hendes liden Efterladenskab som ved Auctions Holdelse beløb sig til 15 M. 3 Sk., blev hendes jordfærd bestyret; i Øvrigt er for inde- værende Aar ingen Forandring skeet i de Fattiges Væsen ud i Nors og Tveds Sogner.

Nors Prestegaard d. 28de februarij 1773.

Som Medhjælper undertegnes til Vitterlighed.
Christen Fogesen. Anders Christensen Hare.

For aaret 1773 indkomne Herreds Casse Penge af Nors og Tveds Sogner 1 Rd. 4 M. 5 Sk. Restance for samme Aar til Herreds Cassen er 2 M. 8 Sk., foruden Gaarden Tunge (~~unge~~) paa Ballerum, Skjels Gaard og Skjels Bierg som endnu rester.

Nors Prestegaard d. 6de Decbr: 1773.

Forestaaende approberes, og for de til Herreds Cassen betaldte 1 Rd. 4 M. 5 Sk. Quitters. Thisted d. 16 Decemb: 1773.

Kundg.

Udi Høj Velbaarne Hs. Conferensraad og Amtmand Hauch's Fraverelse, Fuldmægtig

Gaarbergh.

For indeværende aa. 1774 er hos os ingen Forandring skeet i de Fattiges Væsen, men staaer endnu paa ~~den~~ sin forrige Foed saaledes, at de Fattige nyde Upaa- klagelig Deres Tillagte Duell. Udi Ditto Aar 1774 ere af Nors og Tveds Sogner ind- komne Herreds Casse Penge 1 Rd. 4 M. 3 Sk.

Nors Prestegaard d. 5de Decbr: 1774.

Til Vitterlighed undertegner som Medhjælper.

Christen Fogesen. Anders Christensen (Hare?)

Efterseet ved Samlingen den 13 Decbr. 1774.

Hauch (Amtmanden) (P.S.) (Grüum?) (Raag?)

Ud i Aarene 1772 og 73 blev staaende hos mig Herreds Casse Penge 20 Rd. 3 M. 9 Sk., som er blev nedlagte i Cassen, thi det var ej brugeligt ud: Ved ^{endelig} Hs. Cammer-Raad og Amtsfor Valtes Lunds Tid at medbringe Cassen til Commissionen. Disse tiue Rigsdaler Tre Mark og Nie Skilling ere for længe siden leverede til min Respective Successor i Prouste Embedet imod Pavis, saa Hand for Pengene er ansvarlig.

For indeværende Aar 1775 ere af Nors og Tveds Sogner indsamlede Herreds Casse Penge 10 Mark 4 Skilling, og da nogle af Sogn Mændene ere begjærlige (efter) at vide hvorfor de skal være Casse Penge, og hvortil disse Penge anvendes, var det at ønske, at dend Højeste Respective Commission vilde engang give dem saadan svar, at Mündene herstedes kunde tilstoppes, og de kunde fremdeles

18 holde inde med slige forvirrede Spørgsmaal. 1. 1775 d. 20de August, næstafvigte blev begravet en fattig huius Mand af Hinding By i Nors Fogd, navnlig Pöneri Aggerholm, hvis Omständigheder vare saa slette og ringe, at det afsieledede Lege, me kunde ej blive iordet, for ieg af egne Penge maatte betale 2 Rd for een Liigkiste og eet Sagen, dertil ieg og var villig, ej paatvulende Pengene i Dag af Herreds Cassen blive mig godtgiorte, iøvrigt er i dette aar ingen Forandring i de Fattiges Væsen hos os. Nors Præste Gaard d. 5te Febr. 1775. Körtz.

Christen Tøgesen. Som Medhjælper Undertegner Vi til Vitterlighed.
 Christen Vestergaard. Frans Jørgensen.
 Peder Christensen Ballerum.

Udi Forsamlingen i Thisted d. 12de Decbr. 1775 efter seet og deraf erfaret at Nors og Tveds Fogde forlanger at vide hvortil Herreds Cassens Penge bliver brugte, hvilket best faaes at vide naar eftersluses hans Majtts. Love og Forordninger. I dette Tilfælde hvad angaaer den Afdøde Pöneri Aggerholms Liigkiste som naar Kostet 2 Rd., da befæles den Afdødes Husbond, som skal være Eieren af Kiøbbigaard, at betale bemeldte 2 Rd., thi da samme ej faaer bekommet Almisse, vedkommer han ej heller Herreds Cassen.

F. Hauch. Paa Str. Justitz Raads og Amtsforvalter Brüun's Vegne (Afskrevet til Thisted Amtsbasis d. 27 Febr. 1776. Afskrevet til Avisen Om d. 3 Marts 1776. 1776.)
 Vilh. Jensenius. N. Raag.
 Fildmægter.

For indværende Aar 1776 er hos os ingen Forandring skeet i de fattiges Væsen men staaer endnu paa sin forrige Foed, at de Fattige nyde Uopaaflagelig disses tillagde deel. Udi ditto Aar er af Nors og Tveds Fogder indsamlede Herreds Casse Penge 10 Mark 2 Sk. Nors Præste Gaard d. 12de Xbris 1776.

Til Vitterlighed undertegner Vi som Medhjælper. Körtz.

Christen Tøgesen. Christen Vestergaard
 Christen Jepsen. Frans Jørgensen.

Efterseet ved Samlingen den 16 Decbr. 1776. N. Raag.
 F. Hauch. Brüun.

Udi aaret 1777 er ihenseende til de Fattiges Væsen ingen Forandring skeet i Nors og Tveds Fogder, de sædvanlige Almisse kemmer leve endnu, og nyde uopaaflagelig deres tillagde deel. Af foranførte Nors og Tveds Fogder er for Aar 1777 indsamlede Herreds Casse Penge 1 Rd. 4 M. 5 Sk. Nors Præste Gaard d. 15de Decbr. 1777.

Til Vitterlighed undertegner Vi som Medhjælper. Körtz.

Christen Tøgesen. Jens Bünke.
 Christen Vestergaard. Frans Jørgensen.

Restance til Herreds Cassen for 1777. Nors Byje. Pöul Vilbøls Karl, 2 Sk. betalt. Anders Nielsons Karl, bet. Niels Tøgersens Karl, bet. Anders Skjoldgaards Karl. Peder Simonsons Karl. Anders Kiøls Karl. Kristen Jepsen, alle 2 Sk. Jens Kiind, Johanne Gade. Mad^{re} Kleins Dreng, alle 1 Sk. Hinding: Kristen Jørgensen 1 Sk. Anton Jørgensen 1 Sk. Madam Anders dtt: 1 Sk. Kristen Traal 1 Sk. bet. Maren Skoema. ger 1 Sk. Laurids Traal 1 Sk. Laurids Anderson 1 Sk. Niels Pilleregaards Karl 1 Sk. Vording: Anders Frøiskjærs Karl, bet. 2 Sk. Peder Jørgensen Karl 2 Sk. Kristen Bünkes Karl 2 Sk. Jens Kaastrups Karl 2 Sk. bet. Jens Schindens 1 Sk., sum 2 Mark 2 Skilling.

Disse Folv Raadige gratulerer ieg med militair auctiøn, at de maa faae at vide her er Övrighed i Landet, thi skal sliig Egen Villie og Egensindighed holdes dem tilgode, vil det aarligen drage skadelige Folger med sig for Herreds Cassen. Nors ut prius. Körtz.

Efterseet ved Samlingen den 17 Decem^{ber} 1777, og rigtig befunden. F. Hauch. Brüun Raag.

Udi aaret 1778 er af Nors og Tveds Fogder indsamlede Herreds Casse Penge, 8 M. 5 Sk. Naar nu fradrages 3 Mark, faaar Cassen i behold 5 M. 5 Sk. thi udi indværende Aar d. 25 Januarij blev Almisse Lem Jette Ander sirs af Hinding begravet, og da hendes Efterladenskab ved Auctiøn beløb sig til 9 M., og een Liigkiste til det døde Legeme kaaastede 10 M., blev af Casse Penge idlevered 3 Mark til Hølp. I övrigt er for dette Aar ingen Forandring skeet hos os i Henseende til de Fattiges Væsen. Nors Præste Gaard d. 8de Decbr. 1778.

Christen Vestergaard. Christen Tøgesen. Jens Bünke.

Efter
 Cassen
 Udi in
 9 Mark 13
 foed, saa
 d. 1ste
 27de Xbris
 den død
 konuset,
 veret at
 Graven a
 disse Fi.
 idlever
 Efte
 Re
 For
 hvad
 me i
 net i
 rrige
 ge - 2
 11 M. 6
 12 Sk.
 Herred
 Cassen
 Chri
 Ved
 möj
 som
 forann
 mende
 af taget
 5 M. 5
 d. 16 De
 27

Efterseet ved Samlingen d. 14 Decbr 1778, og hereds Casse Penge 5 Mk. 5 Sk. til
Cassen betalte. F. Haüch Briün N. Raacz.

Ud; indeværende aar 1779 indsamlede Herreds Casse Penge af Nors og Tveds Sogner,
9 Mark 13 Skilling. De Fattiges Væsen ud; begge Sogner, staaer endnu paa den forrige
føed, saa ingen Forandring derud; er skeet.

d. 1ste Januarij a.r. blev begravet et fremmed Nye fød Pige-Barn, som d.
27de Xbris (Decr.) forhen under Guds Tjenestens Forretning i Tveds Kirke blev fæn-
den død paa Kirke Gaarden, ilde medhandlet, begge beene og den Høyer Arm
knuset, beskadiget af (Stien?) paa Hovedet. Morderen, eller Morderinden har icke
veret at opdage. Dette ijnk værdige Barns Liig Kiste er betalt med 4 Mark, for
Graven at kaste, og (siden hen forsvundet med Guds Tørre, 12 Sk. naer nu
disse Fire Mark og Tolv Skilling fradrages oven staaende 9 Mk. 13 Sk., bliver at
udløvere til Herreds Cassen, 5 Mk. 1 Skilling. Nors Præste Gaard d. 6te Decbr 1779.

Til Vitterlighed undertegne Vi, som Medhjælper, B. Cürtz.

(Jens Bünk. (Dette Navn er sikket skrevet af Bent Cürtz. A.E.P.) Frans. Jørgensen. Christen Vestergaard.
Christen Tøgersen.

(x Dette er det sidste Bent Cürtz
har skrevet i Protokollen. A.E.P.)

Efterseet ved Samlingen d. 9 Decbr. 1779, og ovenstaaende Udgiwt approberet.

Paa Høje Velbaarns Conferentsraad
Piddes og Amtmand Haüchs Vegne.
A. Garberg. Fuldmægtig.

Briün . N. Raacz.

For aar 1780 er Herreds Casse Penge af Nors og Tveds Sogner, 1 Rd. 4 Mk. 1 Sk.
hvad de Fattiges Væsen i bem^{te} Sogner angaar da staaer det paa sam-
me Fod som i forrige aar. Den 10de Sept^{br} h. a. er i Tveds Sogn begra-
vet Almisserdem Magrethe Leed, afg. Peder Tromslagers Enke, hvis
vrigge Efterladenskab ved auctions holdelse blev udbragt til Pen-
ge - 2 Mk. 12 Sk. Derimod er af mig udlagt til hendes Liig Kiste og Lagen
11 Mk. 6 Sk. Naar nu ovenanførte hendes Efterladenskabs Beløb 2 Mk.
12 Sk. fradrages, kommer mig igjen til gode 8 Mk. 10 Sk. af ovenmeldte
Herreds Casse Penge, der saa leveres de resterende 1 Mk. 7 Sk., som Herreds
Cassen af bem^{te} Sogner for dette Aar kand tilkomme.

Nors d. 18de Decbr 1780 B.N.
A.E.P. Cürtz.
(Hverken Beretningen eller Underskriften er skrevet af Bent Cürtz. A.E.P.)

Som Medhjælper underskriver. Frans. Jørgensen
Christen Tøgersen. C. Vestergaard. Peder Anderson Smed.

Efterseet ved Samlingen d. 18 Decemb^{re} 1780.

B. Haüch Briün Raacz.

Ved min Andkomst til Embedet i Nors og Tveds Sogne efter 21 Aars
mij somelig dog uelsigned Kirke-Tjenestes Forretning i Fredsted,
som skeede d. 3 Maj 1781, forefandt ieg de fattiges Væsen i Sognerne i
forandferte Forfatning, hvorudi ingen Forandring er forventende til kom-
mende aar. Herreds Casse Pengene for dette Aar af Sognene er 11 Mk. 5 Sk., der-
af taget 1 Mk. til den blinde og gl. Maren Jørgensd^{te} i Tved Sogn; de øvrige
5 Mk. 5 Sk. skal blive i Comissionen d. 17 Dec. i Thisted leverede af Nors Præste
d. 16 Dec. 1781. A.E. Hwass.

Efterseet ved Samlingen den 17 Decbr. 1781

B. Haüch. Briün. N. Raacz.

In Februari 5. a: dode Almisse-Lemmer Lars Rimmer i Tved Sogn, hvis usle Efterladenskab beløb sig ved auction til 3 M. 11 Sk. Hands Liig-Kiste maatte ieg efter nøyeste accordt betale med 10 M. 8 Sk., dend Almisse portion hand hafde, er tillagt dend gl. og paa Krieker gaende Niels Langgaard i Nørbye.

I Nør Sogn ere vi endnu f: 5. D: / frie for aabnbare Almisse-Lemmer, men hvor længe i disse dyre Tider. De indkomne Herreds Casse Penge af Sognene ere 2 Rd. 1 M. 9 Sk., deraf som forrige Aar givet dend gl. blinde Maren Jørensdt i Tved Sogn 1 Rd., og til Lars Rimmers Liig-Kiste 1 Rd. 13 Sk., altsaa faaer Cassen tilgode 12 Sk. som i Comissionen i Morgen bliver leverede af Nør Prstgrd. d: 17 Dec 1782. A. E. Hwass.

Efterseet ved Samlingen d. 18 Decbr. 1782.

B. Hauch. Bruun. N. Raay.

I værende Aar er ingen Forandring ihenseende til Almisse Omstændighederne i Sognene. Dend gl. Kristen Lauridsen som fik Almisse af Skinnerups Sogn, og 2 Rd. af Herreds-Cassen for huius-Lige hos Hans Fuglsang i Nør, er død, hands hele Efterladenskab bedrog sig til 10 M.; hands Liig-Kiste og Lagen maatte ieg betale med 14 M. Herreds-Casse-Pengene af Sognene ere 13 M. 11 Sk. deraf som forhen givet dend gl. blinde Maren Jørensdt. 1 Rd., og forandførte 4 M. til Liig-Kisten, kommu saa Cassen tilgode 3 M. 11 Sk., hvulke i Comissionen d. 15 dec.: skal blive leverede af Nør Prstgrd. d. 12 dec. 1783. A. E. Hwass.

Efterseet ved Samlingen den 15 Decbr. 1783.

B. Hauch. Bruun. N. Raay.

I Overvælde af Medhjelpene og de fleste af Sognekendene blev d. 12 Januarij 1784 en almisse-Ligning bestaaende af 1 1/2 portion fastsat i Nør Sogn til lige Deeling imellem 2de fattige og højsttrængende Pige-Dørn i Vording, Jens Olufsens Daatter, vanvittig, og gad-huiusmand Jens Skinnerups daatter, hvis legeme er befængt med en Salt-flod, begge kand intet fortjene, samme Ligning er som følger. (Af 28 naungivne Mand i Nør Sogn, 11 i Vording, 12 i Hinding, 3 Skp. 3 Falk. Mel, 9 Skp. Malt og 6 Skp. Gryn, samt af Md Klein og Søjgaards Beboere 1 Rd. 4 M.)

Da huius Mendene i Nør Sogn bør og contribuere noget til Almisse-Lemmenes Forplejning, saa er dette lignet paa Pengl saaledis: (20 navn. givne Mand i Nør, 16 i Hinding og 6 i Vording ialt 1 Rd. 2 M. 2 Sk.)

Saa nu disse 8 M. 2 Sk. bliver lagte til forandførte 10 M., er det i alt 3 Rd. 2 Sk., hvoraf hver af Almisse Lemmene faaer aarl: 1 Rd. de øvrige 1 D. 2 Sk. om de kand indkomme fra huius-Mendene, skal blive uddelt til andre huius-Arme, naer de faaer deres Deel af de Fattiges Kirke-Bløt, naer dend ved Fjulle-tider aabnis.

Herpaa mjder da hver af de forandførte Almisse Lemmer 1 Rd. 4 Skp. Mel, 4 1/2 Skp. Malt, 3 Skp. Gryn og 1 Rd. i Penge, og hos følgende: dend vanvittige Magrethe Jepsdt faaer sin Almisse hos: (17 naungivne Mand i Nør, og hos 8 i Hinding endel Mel, Malt og Gryn. Tallene ulæselige.)

Dend usle Ane Marie Jepsdt faaer hos: (27 naungivne Mand i Nør endel Mel, Malt og Gryn.)

At den Ligning er giort efter Billighed, bevidner ieg og Medhjelpene. Nør Prstgrd. d. 12 Januarij 1784. A. E. Hwass. Kristen Tøgersen. B. Vestergaard.

Herreds-Casse-Penge for dette Aar ere af begge Sogne 13 Mark 12 Skill., deraf som forrige Aaringer givet dend gl. blinde Maren Jørensdt i Nørbye 1 Rd. og for Liig-Kiste til en gl. Bettler fra Vendsyssel, der dode her i Sognet, 2 Rd., ialt 3 Rd., altsaa mjder ieg af Cassen for dette Aar 4 Mark og 4 Skill.

Nør Prstgrd. d. 11 Decbr. 1784. A. E. Hwass.

Efterseet ved Samling. d. 13 Decemb: og er de 4 Mark 4 Skill. udbetalt til Hr. Provsten. B. Hauch. Holm.

Indev...
Sogne. de...
deraf givne...
en vmlø...
2 Mark...
Rig...
den 20...
3 No...
de Fatt...
som for...
Fordejer...
An...
som for...
deraf so...
5 Mark...
til Cas...
Eft...
Forora...
skal...
Alm...
som for...
13 Skill...
dend...
altsaa...
forev...
Alm...
ieg udlig...
portion...
er for...
blinde...
Efter...
der anf...
Alm...
lar her...
8 Skill...
for...
funde...

Indveerende Aar er ingen Forandring i Anstalterne for de Fattige i Nors og Tveds
Sogne. de indsamlede Herreds-Casse-Penge ere for dette Aar 16 Mark 10 Skill.,
deraf giuet som forhen dnd gl. blinde Maren Sorensdt. i Norbye 1 Rd., og til
en omlokkende Betlers Jordejerd 8 Mark 4 Skill., kommer saa Cassen tilgode
2 Mark 6 Skill. Nors Prstgrd. d. 19 Dec 1785. A. Hass.

Rigtig befunden, og de indlagde 14 Mark 4 Skill. tilstede ved Samling
den 26 Dec. 1785. B. Hauch. Holm.

I Nors og Tveds Sogne er i indveerende Aar ingen Forandring i Anstalterne for
de Fattige. De indsamlede Herreds-Casse-Penge ere 16 Mark 11 Skill., deraf giuet
som forhen dnd blinde Maren Sorensdt. 1 rd. og til Hielp til en Betlers
Jordejerd 7 Mark, leveres saa til Cassen, 3 Mark 11 Skill.
Nors Prstgrd. d. 11 Novemb. 1786. A. Hass.

Forevist ved Samling. den 14te Nov. 1786.
B. Hauch. Holm.

Anstalterne for de Fattige i Nors og Tveds-Sogne ere i same Forfatning
som forrige Aar. Herreds-Casse-Pengene af begge Sogne ere 16 Mark 11 Skill.,
deraf som sedvanlig udgiuet til dnd blinde Maren Sorensdt. 1 rd. og
5 Mark 10 Skill. til Birgitte Millers barns Jordejerd. Altsaa leveres ieg
til Cassen 5 Mark 1 Skill. Nors Prstgrd. d. 19 Novbr. 1787. A. Hass.

Efterseet og rigtig befunden, indtager at Tjeneste Folkene efter
Forordningen ikke har svart deres Anpart, som fulgelig endnu
skal inddrives. B. Hauch. ^{Thisted i Commissionen} Molders. d. 20de November 1787.

Almisse-Anstalterne for de Fattige i Nors og Tved-Sogne, ere de same
som forrige Aaringer. Herreds-Casse-Pengene af Sognene ere i alt 2 rd. 4 ell.
13 Skill., deraf giuet dnd blinde Maren Sorensdt. 1 rd. og 4 Mark til
dnd elendige og i en jamnefuld Tilstand liggende Inger Mariager,
altsaa komu Cassen tilgode 1 rd. 13 Skill. Nors Prstgrd. d. 24 Novemb. 1788. A. Hass.

forevist i Commissionen i Thisted d. 25 Novbr. 1788.
B. Hauch. Molders.

Almisse-Lem Inger Mariager dode in Martio til hendes Jordejerd maatte
ieg udligge 2 rd., hvilke ieg ventte mig betalt af Cassen, hendes Almisse-
portion er til videre tilduelt 2de huus-arne. Herreds-Casse-Pengene
er for dette Aar 2 rd. 4 Mark 14 Skill., deraf som sedvanlig giuet dnd
blinde Maren Sorensdt. 1 rd., igjen 1 rd. 4 Mark 14 Skill.
Nors Prstgrd. d. 23 Nov. 1789. A. Hass.

Efterseet og rigtig befunden og er under Indtegten indbefattet den fra forrige
Aar anførte Resistance for Tjeneste Folkene, som er indkommen.
Thisted i Commissionen d. 24 November 1789.
B. Hauch. Molders.

Almisse Anstalterne ere i Nors og Tveds-Sogne de same som forrige
Aar herreds-Casse-Pengene bliver efter Afdr. og til Maren Sorensdt. 10 Mark
& Skill. Nors Prstgrd. d. 16 Octbr. 1790. A. Hass.

forevist i Commissionen i Thisted d. 18de Octbr. 1790, og rigtig be-
funden. B. Hauch. Molders.

Abstract of Pastor Bent Christy.

Beboere i Nors og Tveds Sogne i 1764, der svarede Fattigbidrag.

Nors By. Kristen Vestergaard. Kristen Vilstøl. Erik Orgaard. Michel Horboe. Kristen Orgaard. Niels Pedersen. Kristen Møller. Sifren Kristensen. Niels Agerholm. Kristen Hinding. Kristen Tøgersen. Kristen Horboe. Anders Jensen. Anders Simonsen. Hyldegard. Niels Kristensen. Anders Fjepsen. Lars Østergaard. Kristen Lünd. Mette Gade. Kristen Hüül. Kristen Tverberg. Anders Høi. Jens Dige. Kristen Schaarup. Niels Frost. Leig. Hammer. Sogen. Degnen. Presten.

Vorring. Anders Ljunge. Kristen Bünke. Anders Felleesen. Jens Frøikier. Kristen Lünd. Anders Hare. Kristen Tøllbol. Jens Olufson. Thomas Lünd. Poren Schaarup. Anders Hovsted. Vordinggaard.

Hinding. Jens Bünke. Michel Kristensen. Niels Bierregaard. Laurids Dahl. Laurids Nielsen. Laurids Trøse. Jens Hov. Kristen Bak. Feppe Hare. Hans Sørensen. Kristen Klou. Anders Kristensen. Peder Loe. Anders Orgaard.

Beboere i Nors og Tveds Sogne i 1771, der svarede Fattigskat, ell. bidrag.

Ballerum: Laurids Tunge (Tange?). Kristen Midiholm. Kristen Pedersens Enke. Thomas Giøttrup. Kristen Tunge (Tange?). Kristen Nielsen. Kristen Margvorsons. Jens Gasberg. Jens Trolberg.

Norbye: Friderich Langgaard. Hielsgaard. Hielsberg. Peder Kildson. Peder Schinderup. Nield Christenson. Poren Graabgaard. Laurids Eastensons Enke. Bertel Pederson.

Søndorbye: Niels Hiar. Margvor Christenson. Niels Hørgaard. Laurids Sand. Anders Anderson. Kristen Fjepsen. Jens Bünck. Anders Klitt. Frans Sørensen. Feppe Ferregaard. Anders Ined. Jens Sørensen. Jens Ined.

Huus Folk: Kristen Krogh. Niels Jonasin. Mads Christenson. Poren Konge. Edvardt Bendixen.

Beboere i Nors og Tveds Sogne i 1800, der svarede Fattigbidrag.

Nors By: Provsten. Degnen. Diggaarden. Jens Høiarup. Ib Dahl. Anders Hüle. Kristen Gade. Peder Christens. Kristen Jensen. Kristen Lünd. Lars Hereder. Poren Hereder. Poren Høiarup. Kristen Andersen. Lars Hamer. Lars Thøgersen. Simon Ined. Kristen Dørhülle. And: Nielson. Peder Bünck. Kristen Grøntoft. Kristen Bünck. Poul Orggaard. Lars Wilsstøl. Vestergaard. Jeppe Bøgaard. Kristen Bøgaard. Kristen Knackegaard.

Vorring: Schibstøed-gaard. Peder Ljunge. Kristen Bierregaard. Anders Frøikier. Lars Hare. Ole Lünd. Lars Frost. Peder Thon. Kristen Hereder. Peder Dørhülle. Stephan Nielsen. Voringgaard. Jens Klou ell. Klov.

Hinding: Niels Bünck. And: Bach. Kristen Hørgaard. Berthel Kristian. Peder Dahl. Poul Hove. Anders Loe. Kristen Nielsen. Karen Andersdatter. Poul Loe. Lars Orggaard.

Huus-Mænd: Nors. Else Blach. Michal Foget. Ellen Løvs. Hans Fuglsang. Kristen Møller. Poul Dahl. Niels Christenson. Lars Ljunge. Poul Ined. Kristen Grøntoft. Ane Elisabeth. Jens Hyldegard. Anders Ljunge. Jacob Biering.

Vorring: Peder Krogh. Hinding: Willads Kong. Niels Møller. Kristens Bøberg. Kristen Traud. Stephen Hereder. Peder Boesin. Jens Pedersen. Jacob Hereder. Anders Pedersen. Anders Bünck. Kristen Hiar. Inger Hereder.

Beboerne i Nors og Tveds Sogne i 1804, der efter Loven af 5 Juli 1803 blev ansatte til at svare Fattigskat.

Nors. By: Provsten (Høass). Christian Bøgaard. Parcelisterne. (ingen Navne, svarede 1/2). Marn Høusgaard. Jens Schaarup. Ib Dahl. Diggaarden. Peder Hülske. Christian Grøntoft. Poren Schaarup. Hans Fuglsang. Kristen Thomson. Frants Ined. Kristen Knackegaard. Michel Foget. Anders Hüle. Kristen Gade. Lars Pedersen. Christian Jensen. Lars Hereder. Poren Hereder. Niels Boesin. Christian Anderson. Lars Hammer. Degnen. Simon Ined. Anders Dørhülle. Anders Nielson. Peder Bünck. Poul

Orgaard
son. Nie

Christen
Dahl.
Orgaard

Ande
stadg
Ole K
Peder

Kier
Søren
Christe

Graa
Balle

Trol
Niels
Peder

Ka
jens
Lars
Jens

Nors: "Pra
Søren
Kristen
Hereder
Kristen
Ined.
Ined.
boesen.
Kristen
Niels
Vorri
Ljunge
Hüle.
Jepsen
Kristia
Norbye:
Nielsen
Baller
Jens

23
Orgaard. Christen Bunch. Lars Vilshøll. Peder Bondrup. Christen Stephan-
son. Niels Christensen. Anders Hyldegaard.

Hinding.

Christen Kiargaard. Anders Bach. Niels Bunch. Berthel Christian Peder
Dahl. Anders Søl. Peder Nørgaard. Povl Søl. Povl Hov. Stephan Hinding.
Orgaard. Christen Nielson.

Vorring.

Anders Frøckias. Lars Frost. Lars Hare. Christen Bierregaard. Schib-
stedgaard. Peder Sjinge. Peder Thomm. Christen Hereder. Stephan.
Ole Lund. Jens Klou. Peder Dørhøle. Worringsgaard. Jens Tuskias.
Peder Frog.

Tved Fog. Fönderby.

Kiargaard. Berthel Jepsen. Christen Korboe. Christen Wannet. Jens
Jørgensen. Maren Jepsdatter. Thomas Klitt. Mads Nielson. Niels Kier. Jøren
Christian. Jens Margvorson. Jacob Sand. Peder Smed.

Nørby.

Graaegaard. Christen Larson. Peder Anderson. Lars Graaegaard. Peder
Balle. Jens Høeg. Niels Korboe. Niels Morsing. Schibsgaard. Langgaard.

Dallerum.

Troldborg. Jens Ladegaard. Ole Tunge. Gasberggaard. Jens Parup.
Niels Jensen i Kaastrup. Christen Balle. Anders Morn. Tunge-Mand,
Peder Møller.

Parcellistene.

Kaastrup Mand af Tunge. Thomas Pederson. Peder Oddershede.
Jens Michelson. Krist. Wannet. Ped. Michelson af Tungegaard.
Lars Bisgaard af Krogs Hed. Christen Nørgaard af J. Klou's Christen-
Jensen Nørgaard. Peder Vestergaard i Schaarup.

Beboere i Moss og Tveds Fogne i Aarit 1816, ansatte til at udrede Fattigskat.

Præsten (Hovs.) Jørgaard. Jens Kaastrup. Ib Dahl. Jens Dige. Peder Kildsk. Jens Smed.
Jøren Kaastrup. Thomas Kristensen. Kristin Thomsen. Niels Møller. Michel Fogts Enke.
Kristen Sløle. Kristin Gades Enke. Anders Tøfting. Jens Kristensen. Lars Hereder. Jøren
Hereder. Niels Doesen. Degnen. Kaspar. Anders Kristian. Mad. Saltoft. Peder Bünke.
Kristen Vilshøll. Lars Vestergaard. Kristen Bünke. Povl Orgaard. Lars Sjinge. Lars
Smed. Jakob bogesen. Niels Kristensen. Peder Kristian. Jens Hyldegaard. Frantz
Smed. Hinding. Thom. Jespersen. And. Bales. Niels Bünke. Bertel (?) Kristian. Peder
Doesen. Anders Søs Enke. Krist. Stafensen. Peder Nørgaard. Povl Hov. Stafen. (?) intet.
Kristen Hinding. Jens Kristian. Bertel (?) Bünke. Krist. Glarmester. And. Malle.
Niels Smedker. Jakob Hereder. Ped. Kristian. Kristen Svamborg. ell. Svimborg.
Vorring: " J. Frøkyer. L. Frost. Ni. Bierregaard. Lars Hov. Schibstedgaard. Peder
Sjinge. Jens Thon. Ni. Hereder. Ni. Jørgensen. Ni. Pedersen. Jens Bendtsen. L. Dør-
høle. Jens Knudsen. Peder Frog. Jens Veye. Tveds. Fönderby: " And. Høgaard. Bert.
Jepsen. Ni. Korboe. Ni. Vandt. Jøren Kristian. And. Smed. Ped. Ni. Klitt. Jens
Kristian. Krist. Nør. P. Krist. (?) Ni. Mackensen. Jakob Sand. Jens Henriksen."
Nørby: " Anders Graaegaard. Karsten Larsen. Kjeld Pedersen. Ped. Ni. Balle. Jeppe
Nielsen. Lars Troldborg. Høgelgaard. Niels Korboe. Jens Langgaard. And. Korboe.
Dallerum: " Krist. Larsen. Ni. Jensen. Ole Tunge. Peder Gasberg. Jens Møller.
Jens Kramer. And. Morn. Tunge Mand. Anders Jensen Hereder."

I Maj indeværende Aar døde dend vanvittige Almisse Lem Magrethe Fensdt^e i Vovring, til hendis Jordeferd har ieg udlagt 14 Mark 10 Skill., og til dend blinde Maren Pirensd^{tr} i Tved-Sogn 1 r^d. Herreds-Casse-Penge- ne af begge Sogne ere 16 Mark 12 Skill., altsaa kommer mig tilgode 3 R^d. 14 Skill. Nors Prostg. d. 18 octbr. 1791. A. Svass.

Forevist i Kommissionen i Thisted den 24 Octbr. (1791)
B. Haüch. Thagaard.

Efter 1 r^d. Afdrag til dend blinde Maren Pirensd^{tr}, er Herreds-Casse-Pen- gene 10 Mark 14 Skill. af Nors og Tved Sogne. Almisse Andstalterne ere de same som forgangen Aar. Nors Prostg. d. 22 octbr. 1792. A. Svass.

Efterseet ved Commissionen i Thisted d. 23 Octbr. 1792.
B. Haüch. Thüs (?) ell. Dons. -

I Foræet døde dend eldgamle blinde Maren Pirensd^{tr}; og blev uden Ud- gift for Cassen begravet, nu nyder Krøblingen dend gl. Niels Reegr^d. En Almisse i Tved-Sogn. Herreds-Casse-Pengene er efter Afdrag 4 Mark 12 Sk. Nors Prostg. d. 14 octbr. 1793. A. Svass.

Forevist ved Commissionen den 15de Octobur 1793. tilstaar
B. Haüch. Thüs. (?)

Almisse-Andstalterne i Nors og Tved-Sogne ere de same som forrige Aar. Herreds-Casse-Pengene ere af begge Sogne 16 Mark 12 Skill., deraf udgiuvt 2 r^d. for en Lig-Kiste til dend af ueneriske Tydom døde Ane Vrist, altsaa igjen 4 Mark 12 Skill. som ved Commissionen d. 27 octbr. skal blive leverte fra Nors. Prostg. d. 25 octbr. 1794. A. Svass.

Forevist i Commissionen for Hillerslev Herred paa Thisted Raadstue dend 27 Octobur 1794, og de her anførte 16 Mark 42 Skill. taget til Ind- tegt, med Decurt (?) af inattagne 2 R^d. for Anne Vristes Lig-Kiste. Ferslev. Thagaard.

I indeværende Aar er Almisse Andstalterne de same, som forrige Aar i Nors og Tved-Sogne. Herreds-Casse-Pengene er af Sognene 16 M. 12 Skill., deraf betalt en Lig-Kiste til en fattig, igjen 4 Mark 12 Skill., som i Kommissionen d. 14 Dec. skal blive leverede fra Nors Prostg. d. 12 Dec. 1795. A. Svass.

Forevist Kommissionen for Hillerslev Herred paa Thisted Raadstue den 14 Decbr. 1795. Udi P. T. H. Amtmand Ferslevs Favsæde som Fildmegtig Munk (?) Thagaard.

Dend Almisse portion som var tillagt dend Afdøde Hone Maren Pirens- datter, er nu tildelt dend Thüs-arme og blinde Christen Pirensen Hare i Tved-Sogn. I Nors-Sogn er ingen Forandring. Herreds-Casse-Pengene af begge Sogne er for dette Aar 21 Mark 8 Skill. Iraf ieg har betalt Lig- Kiste til afdøde meget fattige Christen Yellesen med 2 r^d, altsaa af- gives til Cassen 8 Mark 8 Skill. Nors Prostg. d. 17 Nov. 1796. A. Svass.

Forevist i Commissionen for Hillerslev Herred paa Thisted Raadstue d. 18de November 1796: og Herreds-Casse-Penge leveret med 3 R^d. 3 Mark 8 Skill., mod Afdrag 2 R^d. for en Almisse-Lems Lig-Kiste. Ferslev. Thagaard.

I Tved redede dend al Herred sidste Vi me i eg

Forevist stue d. 12 Skill det om tighud

I J ladenst Kiste m hands har bet i eg til

Fore Raadst Casse

I blev ve lig- gamle af begge

Fore og Bet

Den i Vordin fore till I Tved som har

Lig (se for Thüs

beve

Her Lig-Ni Prostg

I Tved Sogn er Almisse Lem Kristen Hare død, hands Efterladenskaber udredede hands fordeferd, dend vakante Almisse portion bliver tillagt dend aldgamle Soren Kong. I Nors Sogn er ingen Forandring.

Herreds-Casse Pengene af begge Sogne er 3 rD. 12 Skill., men ieg har sidste Vinter betalt for 2de Liig-Kister til 2de Fattige 4 rD. - altsaa behøves ieg af Cassen 5 Mark 4 Skill. Nors Prøstgd. d. 5 Nov. 1797. A. Svass.

Forevist i Fattigvesens Commissionen for Hillerslev Herred paa Thisted Raadstue d. 7de November 1796 og Herreds-Casse Pengene leveret med 3 Rd. 12 Skill., til (Liquidation?) ved Opgjørelsen i Herredets Case Bog maa det bemærkes, at til næste Commissions Møde vil fremlægges behørig Rigtighed for Almisse Lem Christen Hares Efterladenskaber.
Forslev. Nielsen.

I Tved Sogn er Almisse Lem Niels Langgaard død hands gamle Efterladenskaber beløb (sig) til 1 rD. 3 Mark 15 Skill. Ieg betastede hands Liig-Kiste med 2 rD. 4 Mark. Dend vakante Almisse portion blev tillagt hands gamle Enke Maren Kløv. I Nors Sogn er ingen Forandring.

Herreds-Casse Pengene af begge Sogne er 2 Rd. 5 Mark 4 Skill., ieg har betalt en Liig-Kiste til en fattig med 2 rD. 4 Mark, altsaa betaler ieg til Cassen 1 Mark 3 Skill. Nors Prøstgd. d. 28 Dec. 1798. A. Svass.

Forevist i Fattigvesens Kommissionen for Hillerslev Herred paa Thisted Raadstue den 29 Jan. 1799, og det overskydende 1 Mark 3 Skill. af Herreds-Casse Pengene modtaget.
Paa S. T. Hr. Amtmandens Vegne. Thomsen. R. Frederiksen.

I Octbr er Almisse Lem Soren Kong død, hands Efterladenskaber blev ved auction udbragt til 1 rD. 5 Mark 9 Skill., ieg betastede hands Liig-Kiste med 13 Mark. Den Almisse blev igjen tillagt hands 80 Aar gamle Hustru. I Nors Sogn er ingen Forandring. Herreds-Casse Pengene af begge Sogne er 2 rD. 5 Mark 4 Skill. altsaa afgives ieg 2 Rd. 12 Skill. (1/2)
Nors Prøstgd. d. 9 Dec. 1799. A. Svass.

Forevist i Fattigvesens Kommissionen for Hillerslev Herred den 10 Decbr. 1799, og Beholdningen 2de 3 Mark 12 Skill. beregnet Herredscassen til modtaget.
Forslev. A. Svass. R. (Andersen?)
Friedrichsen.

Dend 17 Januarij 1800 blev i Medhjælpernes Overværelse Jens Olufsen i Tording andsøt for at være højtbærende til at nyde Almisse, og derfor tillagt en heel portion Almisse, hvis Signing her er andsøt.
I Tved Sogn blev Afgangne Soren Konges Enke tillagt dend portion som hand havde. Medhjælperne i Tved Sogn. Peder Smed. Bestel Jepsen.

Signing over hvad endes Beløb i Nors-Tved er paalagt at give i Almisse (se foran.) Summa 3 Tdr. 1 Slep. 2 Fdk. Mel. 6 Slep. Malt. 4 Slep. Gryn. 1 Mark. Husmændene ialt 1 rD. 2 Mark.

At foranførte Almisse Signing er bestemt efter Nødsomhed og Billighed bevidnes. Nors Prøst. d. 17 Januarij 1800. Som Medhjælper. A. Svass.
Christen Grøntoft. Anders Frøikie.

Herreds-Casse Pengene for dette Aar er 16 Mark 4 Skill., deraf betalt til en fattigs Liig-Kiste 14 Mark, igjen 2 Mark 4 Skill., som i Commissionen leveres af Nors Prøstgd. d. 24 Nov. 1800. A. Svass.

meget skrøbelig. Maren Kong, 80 Aar, affældig. Karen Bendixdtt: døv-
stum, henvæd 60 Aar. 2de Klasse.

Af de i denne ommeldte ere ingen i Fognene.

3de Klasse. Nars byje.

Anders Jensen og Hustru bebøer et jord løs huüs, begge gamle og li-
det kand fortjene.

Paul Kiil, huüs-Mand, har 2 smaae Børn til hvis Opfödning hand
behøver understöttelse.

Niels Thon, boer i leije-huüs, har 4 smaae Børn, som ere trengende til
Födern.

Lame (Lamme) og usle Mavn ibid: høysttrengende.

Berthel Pedersen, liggende af Flod i Halsen.

Soren Kong til 4 børns Föde.

Flinding.

Ane Mariche Jensdtt: kand ej ernære sig.

Jens Havre, Jordlös huüsmænd, har 2 smaae Børn.

Thomas Ehren til 3de Børns Föde.

Christen Hammer ligeledis. hand har p: t: J. Mariagers Dtt.

Karen Traad, Lars Pöe.

Worring.

Anders Marcüssens Enke har smaae Børn og avler lidet.

Christen Esdahl svag i hovedet.

Füed-Fogn. Bønderbyje.

Jens Büsch har lagt i Pengen (i) 14 Aar.

Niels Horboe, üng-Mand, andkommen i Fognet siden Michaelis
med Hustru og 4 Børn, men föd og opföd alle i Wester-Wannet. Amts-
Comissionen maae bedöme hvorfra disse skal faae Föden.

Norsbyje.

Niels Jacobsen har 5 Børn og avler ike over 1 Læs Korn.

Anders Jakobson avler intet, har 3 Børn.

Niels Hold i samme Villkaar.

Ane Nielsdtt. til en Vanför Drengs opfödning.

Ballerüm.

Friger Christenson til 2 smaae Børns Föde.

Apolona, gammel og affældig.

Johan Johanson, opslidt og lidet kand fortjene.

Peder Friderichsen til 3 Børns Föde.

Johane Andersdtt. 70 aar, meget skrøbelig.

Ane Juul, 70 Aar, affældig.

Altsaa ere i begge Fogne 36 anottagne af Comissionen til at nyde Ün-
derstöttelse efter følgende Ligning: (Der lignedes ialt 9 Td. 4 Skp. Rüg, 70 Td. 4 Skp.
Byg, samt i Penge 33 Rd. 64 Skill. A.E.F.)

Altsaa er Ligningen paa samtlige Fognenes Bebøer og Parcelistene
33 Rd. 64 Skill. Rüg 9 Td. 4 Skp. Byg 70 Td. 4 Skp., hvilket alt skal blieve
de trengende i Fognene efter deris giøve Pöde meddelt. Nars Pöstyd ut süp-
Aftes Födmægt. Christen Horboe.

Chrass.	Christen Niergaard.	Peder Kiudsk.
Peder Haldkiev.	Lars Frost.	Soren Schaarup.
P. Søgaard	Anders Frøekiev -	Niels Düge.
	Christen Grøntoft.	Bertel Jepsen.

Dend 18 (1804) var Comissionen samlet i Nors Prestegaard for at erfare om noget var at erindre i hensigt til Fattigesænet. Fognefogden Christen Florboe anmeldte, at Kaastrup Mænd nægtede at give Thøger Christensen dend Almisse dem var paalagt. Derpaa ville Comissionen (indhente?) Amts Comissionens Kiendelse, og da ingen af de Fattige meldte sig, blev denne Comission sluttet. Nors Prstg. ut supra.

Efter Fuldmagt.
(samme Underkriffts som foran.)

Dend 23 Julij 1804. var Comissionen igien samlet i Nors Prestegaard. Provsten foreviste Amts Directionens Kiendelse, at Hilleslef og Kaastrup Mænd, som ere Ejere af jorden paa Nors og Tveds Marker, ere pligtige at betale det andsatte til de Fattige i same Fogne.

Nors Prstg. ut supra.
Efter Fuldmagt.
(samme Underkriffts. A.P.9.)

Dend 26 octbr (1804) var Comissionen atter samlet i Nors Prestegaard da blev bestemt at octbr. quartals Almisse, som var tillagt apdide Karen Traad, hvis jordeferd Hægtningerne besorgede, skulle tilfalde dend isle og højttrengende Berthel Pederson. Sam (?) Karen doide d. 25 octbr. hun havde opbevaeret hendis Almisse, men hendis jordeferd besorgede Provsten med en Udgift af 16 Mark 12 Skill. Hendis ringe Efterladenskaber beløb sig ved action til 8 Mark 7 Skill. Disse Apdides Almisse portioner skal blive tildeelt andre trengende hvoriblandt Christen Føeborg i Hinding i Betragtning af hands skrivelige Hustru som lidet kand iudrette anmeldte sig, derpaa ville Comissionen give ham svar ved næste Samling. Niels Traldborg begjærede og noget til hands Moders Apelones iunderholdning; til næste Samling skal dette blive besvaret. Nors - ut supra. (samme Antal Underkriffts som ovenst.)

Ved Comissionens Samling i Nors Prestegaard d. 4 Dec. blev bestemt at dend Almisse Portion 2 Skp. Byg og 2 r. S. som dend apdide Karen Maren var tildeelt, blev tillagt Christen Føeborgs Hustru det halve, og Apelone Traldborg det halve, hver 1 Skp. Byg og 1 r. i Penge. Altsaa bliver Ligningen paa Fognenes Beboere til de Fattiges Almisse og Andvendelse dend same i paafølgende Aar som dette.

(samme Antal, og samme Underkriffts som ovenst.)

Regnskab
over Indtægt og Udgift ved fattig Væsenet i Nors og Tveds District for Aaret 1804.

Indtægt: Af samtlige Fognenes Beboere	Rug 9 Tdr. 4 Skp. Byg 70 Td. 2 Skp. 33 Rd.	34 Rd.
Tavle - Pengene for hele Aaret	- - - - -	11 Rd. 12 Sk.
Lem - Mernes Efterladenskaber	- - - - -	1 - 39 -
	Rug 9 Tdr. 4 Skp. Byg 70 Td. 2 Skp. 45 Rd. 83 Rd.	
Udgift: Til samtlige Almisse Lemmer	Rug 9 Tdr. 4 Skp. Byg 70 Td. 1 Skp. 33 Rd. 32 Skill.	
Hospitals - Tavlen	- - - - -	1 - 92 -
Lem - Mernes Begrævelsesomkostning	- - - - -	2 - 76 -
Til Medicin til dend Blendige Berthel	- - - - -	5 - 48 -

Altsaa bliver i Districts Cassen i Behold: Rug 9 Tdr. 4 Skp. Byg 70 Td. 1 Skp. 43 Rd. 56 Rd.
Nors Prstg. d. 31 Dec. 1804. Byg 1 Skp. 2 Rd. 27 Sk.
samtlige Underkriffts.

Dend blev fore...
I Apr...
Væsenet...
Dend...
Borger...
over de...
bliver dog...
Dend...
bestemt...
trive, hv...
tossede...
ring...
dige Be...
Ved...
Apelon...
Hægt...
deelte...
Kaastr...
3 febr...
fattige...
klaged...
mission...
af y...
Den...
en af...
Fogne...
Traad...
er i be...
Apelone...
24 Marts 18...
Ove...
for Aar...
Fra...
Parce...
" Fe...
Udg...
" " ...
" " ...
" " ...
" " ...
(Sam

Dend 15 Januarij var Comisionen samlede i Nors - Prstg. men intet blev foretaget, da ingen havde noget at erindre.

I April og Julij kvartaler var ikke heller noget at forandre ved fattig Væsenet.

Dend 12 Nov. var Comisionen i Nors - Præstgd. for at afgive dens Erklæring paa en af Bodild Traad til Amtmanden indgivet Klage over det Huis som af Sognet (her har Pastor Hvas glemt at fortætte, Sagen bliver dog senere omtalt)

Dend 22 Januarij var Comisionen samlet i Nors Præstegd. og da blev bestemt, at dend Almisse portion, som afdøde Anders Jensen og Huis. trøe, hvis fordeleferd deris Børn besorgede, efterlod, blev tillagt deris halv-tossede Daatter Maren Andersdtr., intet var denne Dag at tage i Betragtning. Beholdningen 1 Skp. Bjg, 2 rD. 27 Skill. blev tildelt dend elendige Berthel. (samme Underskrifter som foran.)

Ved Comisionen i Nors Præstegd. d. 27 april, blev anmeldt at Apalone Trollborg og dend elendige Berthel Pederson, hvis fordeleferd, Klægtningerne besorgede, vare døde; deris Almisse portioner bleve udelte til de trængende som have deris Almisse hos Parcellistene i Kaastrup og af Løgaard, hvilke efter Cancelliets p. m. (pro memoria) af d. 3 febr. d. a. ere befriede for at betale til Nors og Sued - Sognes Districts fattige, Christen gade. Peder Bunch. Cr. Dirnhøls Enke, og Poul Jørgard, klagede at de vare for meget paalagte at betale til de fattige, men Comisionen henviiste dem med deres Klage til næste Amts-Comision. samme Underskrifter.

I Julij kvartal var intet at erindre.

Dend 12 Nov. var Comisionen samlet for at afgive deris Erklæring paa en af Bodil Traad indgivet Klage til Amtmanden, over det huis som af Sognets Beboere er opbyggt til hendes Møde dend gl. Almisse Lem Maren Traad. Erklæringen blev, at i Klagen vare mange usandheder, og Huset er i behøelig stand. (samme Underskrifter.)

Afskrift til Rådets Amtsaars d. 24 Marts 1926, afløst d. 25 Marts 1926 af P. Jørgard

Overs Indtægten og udgiften ved fattig Væsenet i Nors og Sued District for Aaret 1805.

Indtægt: Af samtlige Sognernes Beboere, da Kaastrup - Mænd og Løgaards Parcellister ere udgangne - Rüg 9 Tdr. 4 Skp, Bjg 66 Tdr. 5 Skp, 33 rD. 32 Skill.

Tavle - Pengge for hele Aaret: - - - 10 Rd. 23 Sk.

Jens Peiter betalt ved Kiøbet af Gasborg Mølle: - - - 16 Sk.

Udgift: Til samtlige Fattige, Rüg 9 Tdr. 4 Skp, Bjg 66 Tdr. 5 Skp, 33 rD. 32 Sk.

gl. Niels Boeser af Hospitals Tavlen: - - - 3 rD. 92 Sk.

Niels Pøker - - - 1 rD. " Sk.

Jens Mariagers Dtr. og B. Esdal til Klæder: - - - 6 rD. 15 Sk.

Sjns - Mændene fra Kaastrup - - - " rD. 48 Sk.

For Laas til Mar. Traads Dør - - - " rD. 40 Sk.

Maren Høegh: - - - 1 rD. 40 Sk.

Altsaa har ieg tilgode 3 rD. 4 Skill. 46 rD. 75 Skill.

Nors P. d. 31 Dec. 1805.

(Samtlige Underskrifter. Fstedet for Løgaard, Christian Holst. A.C.P.)

1806 d. 6 Januarij var Comisionen samlet i Nors Præstegaard, og da fremkom den ældgamle Niels Boeson nu 84 aar, og beklagede sig for Ophold i hans høje Alderdom. Comisionen fandt det billigt, at hand skal nyde Forsorgelse i Sognene, men da ingen af hans egne Børn ville antage ham efter Tillid af fuld Almisse til hans Ophold, saa bestemte Comisionen, at hand skal nyde same ved Omgang hos Sognenes Betsere, saaledis, at den Mand som haver 4 Bester (Fleste) giver ham Kost og Ophold i 8de Dogn, den som holder 2de Bester, i 4 Dogn, og de store Høus-Mænd, hver 2de Dogn. Omgangen begynder i Orgaard d: 8 februarij og siden efter touren.

Det Agre-land hand havde i fæste blev overdraget Ejeren Berthel Christian i Hinding, da hand derfor igien afgiver aarlig 1 Td. Bjerg, hvilken blev tildeelt den trengende og Dine Maren Høeg i Tved-Sogn.

Niels Boesons Kiste og Kleder bliver indsat i Præstegaarden, og ved dets Andkomst skal blive registreret, og da intet mere blev anmeldt blev comisionen sluttet. (samme Underskrifter.)

I April-quantal var intet at erindre.

I Julij-quantal d. 23de var Comisionen samlet i Nors Præstegaard, hvor da blev forevist og oplæst S. T. Hs. Amtmandens Resolution angaaende den svagelige Jøst Jensen's Forsorgelse hvilken blev paalagt Nors og Tveds Betsere, og skal same blive anvist til neste Michaelis.

Almisse-Lemmen, d: gl: Jens Oleson døde sidst i Maj, hans Jordeferd besørget hans Børn, og altsaa blev intet til Indtægt eller Udgift for Cassen, den halve Almisse hand efterlod, nemlig 4 Høp. Rug, 4 Høp. Bjerg og 48 Skill. blev tillagt Maren Jellesdtr., Maren Høegh og Jens Bunch efter ligning. Og da ingen havde mere at anmelde, blev sluttet.

(samme Underskrifter, ialt 11.)

Den 4 octbr. var Comisionen samlet i Nors Præstgd., og da blev anmeldt, at d: gl: Niels Boeson og Lars Tøe, som begge døde i aig: deris ringe Efterladenskaber blev overladt til deris Nægtninger, som besørge de og bekostede deris Jordeferd. Den Almisse: 1 Td. Bjerg og 1 rd., som Lars Tøe var tillagt, havde hand alt optaget, altsaa kand denne ikke bestemmes forend i Januarij neste Aar - mere blev ikke anmeldt.

10 Underskrifter.

Beregning
over Indtægten og udgiften ved fattig Væsenet i Nors og Tveds Sogne District for Aaret 1806.

(Indtægten udgjorde: 9 Td. 4 Høp. Rug. 66 Td. 5 Høp. Bjerg, 33 rd. 32 Skill.
foruden andre indtægter: 16 rd. 32 Skill. ialt:)

(Udgiften udgjorde ialt: 59 rd. 24 Skill.)

16 - 32 -
49 rd. 4 Skill.

„ Altsaa bliver udgiften for Sognenes Betsere for Aaret 1806 den Summa:
9 rd. 3 Mark 8 Skill.

Nors Præstgd. d. 31 Dec. 1806.

(10 Underskrifter.)

Den 22 Januarij 1807 var Comisionen som nu er bestaaende af Provsten And: Hvas. Paa Hs. Captain og Bysfoget Brøndlunds Vegne, Sognefogden Jens Sand i Korbjæ. Høste Rads-Ejere Hr. Peder Holkier i Schielsgaard og Christian Halst i Orgaard. Medhjælperne Anders Frøckier og Christen Grøntoft af Nors Sogn og Niels Dug og Berthel Jensen af Tved Sogn, samt Jøren Højgaard i Nors og Peder Høgaard i Hinding, og

Sogne
om no
ving.
sig be
Ophold,
intet m
villige
friede
betaler
Alm
Forsorg
til vider
trigte
Frøgte
begjere
de fram
sig. De
port
Anders
Eft
Ande
Den
Den
Paul K
med 4
meeste
Int
Den
meldt
at opp
Pinner.
Vinter
albrene
trenge
Over
District
(In
for
Tha

31
 Sogne-Fogden i Nors Sogn Lars Frost i Vording, og blev da først spurgt, om nogen havde noget at induende imod dend forrige Aar ansatte Ligning. Lars Grossegaard i Nørbye som er ansatt for 4 Skp. Byg, begjærede sig befriet af Aarsag, hand havde sin Hustrues sterbelige Fjister til Ophold, dette blev ham bevilget, mod Tilhold, at hand for Eftertiden intet meere forlangede til hendis Forsorgelse, hvilket hand indvilligede i. Niels Horboe er ansatt for 32 Skill, disse bliver hand befriede for at betale saalenge Mariane Kier lever, men efter hendis Død betaler hand disse igien. Lassen blev til Afslag 2 Mark indtil videre.

Christen Knachergrd. i Nors ville modtage 7: Mariagers Dtr. til Forsorgelse, imod at hand ingen Almisse betaler. Dette blev og bevilget til videre. Dend gl. Jens Boeson 85 Aar anmeldte sig, at hand af fortrykte Omstændigheder var nødsaget til at afstase sit iboende Hæd til Thoge Christens, og da hand med Hustrue ikke nu kunne ernære sig, begjærede noget til Forsorgelse, hvilket Comissionen bevilgede, og tillagde ham dend Almisse portion som Thoge havde haft og nu frasagde sig. De afdøde Almisse Lemmer, navnlig Jens Oleson og Lars Pöt deris portioner, blev uddelt efter Ligning til Maren Høigs, Jens Bünsch, Anders Jacobsen, Niels Rask og Søren Kong, samt Paul Kiel.

Efter Comissionens Tilspørgsel havde ingen noget mere denne Ainde at erindre. Nors Prstg: d. 22 Januarj 1807.

(11 Underskrifter, ny tiltrædende: Jens Sand.)

Dend 8te Marts ¹⁸⁰⁷ var Comissionen samlet, men da var intet at erindre. Dend 6te Junij blev i Comissionen anmeldt og vedtaget, at dend Paul Kiel som døde i Maj, og hvis Jordepart Provsten bestjrede med 4 rD. udleg, tillagte Almisse beholder hand's Enke som dend meeste Tiid ligge i Sengen af en besjnderlig Svaghed.

Intet var videre at erindre. (9 Underskrifter.)

Dend 14 Dec. 1807 var Comissionen samlet i Nors Prestegaard, og da blev anmeldt, at Peder Friderichsen, hvis Hustrue har gjort sig iverdigg til at opbevare dend tillagte Almisse til Børnemes Opfolelse, hendes 2de Sønner, Niels Christian og Søren Christian skulle for værende Tiid og i Vinteren for at nyde Skolegang, have Omgang i Sognene. Dend Forældre tillagte Almisse i tilkommende Januarj, uddelt til andre trængende

9 Underskrifter.

Beregning

Over Indtægt og udgift ved Fattig Væsenet i Nors og Tveds-Sogners District for Aaret 1807.

(Indtægten udgjorde 9 Td. 4 Skp Rug, 66 Td. 5 Skp Byg, 33 Rd. 32 Skill. foruden andre Indtægter.

Udgiften udgjorde 51 rD. 68 Skill.

Falt: 53 rD. 22 Skill.

Altsaa Cassens Beholdning ialt 2 rD. (38 Skill?)

10 Underskrifter. (ny: Christian Poulsen Vilsbøll.)

Dend 26 Januarij 1808 var Comissionen, som bestaas af samme Læmmer som forrige Aar, indtaget Medhjælperen i Norsk Christen Grøntoft, som for Al. derdom og Strikbelighed er udgaaet; i hans Sted er Gaardmand Christen Vilsvöll andsat, samlede i Norsk Prestgard, og blev da først forespurgt om nogen havde noget at indvende imod dend forrige Aar andsatte Ligning, men ingen havde noget derimod. Fogne-Fogden Jens Sand anmeldte at Jens Høeg i Nørbye nægtede at ville give dend ham paalagte Almisse 48 Skill., saa og at ikke ville modtage Peder Friderichsons Børn til Ophold; nogle af Comissionen anmeldte og at Christen Gade i Norsk ville ikke heller modtage anmeldte Børn til Ophold i dend korte Tid ham det var paalagt.

Comissionen bestemte, at disse 2de modvillige Mænd skulle vidne: fast enten fragase eller tilstaae deris Paastand, at Comissionen saa derefter kunne bestemme, hvad der ved skulle foretages. Dend Almisse portion, 3 Td. Bjerg, som var tildeelt Peder Friderichsons Børn, der nu har Ophold i Fognene, blev uddelt saaledes: Anne Trolborg 1 Td., Søren Kong 1 Td., og And: Frickier efter lodkastning 1 Td. til Alleders Andskapselue (!). Intet meere var at anmeldte.

Afhvass. (sidste Gang Pastor Hvass skrives i Protokoll. Pastor Højes tiltræder) (samt 9 Underskrifter.)
optaget i Thisted Amtsavis for 9 April 1926.

Aar 1809 den 28 Junij var Distriktets Fattigvæsenes Comission forsamlet i i Prestegaarden tilligemed den nyelig ankomne Fogneprest Højer, for at overveje og saa vidt muligt at ordne Fattigvæsenets Tilstand for det tilstændende halve Aar - hvor da blev forhandlet som følger:

- A. Overordenlige Udgifter fra det forløbne halve Aar var:
 - a. Berthel Jepsen udlagt for en ligkiste til Jens vink, som blev begravet ved dette Aars Nyaarstider 4 r. - - -
 - b. Anders Frickier for Søren Trads ligkiste ved samme Tid, 2 rd. udlagte (senere tilføjet: ham betalt af Pastor Højes d. 6 Novbr. 1809.)
 - c. Kristen Danielsens Hustru forstrakt til Hisleje 3 rd. overordl. Udg. tilsamen. 9 rd.

- B. Indtægter af frivillige Gaver ved Kjøb og Salg m. mere:
 - a. Presten leveret d. 16 Junij af Chr. Vilsvöll i Anledning af Hüssalg en Gave 2 Skill.

Da det befandttes at nogle af Distriktets Bøvere hverken var eller i nogen Tid tidligere havde leveret nogen Almisse, fordi de Almisselemmer til hvilke de vare ansatte at levere, vare ved Døden afgangne, besluttede Comissionen, at demnes tilgodehavende Almisse skulde inddrives - og deraf de meest nødtrængende forstræktes.

Da intet videre fandtes, som for Tiden kunde forhandles, sluttedes Comissionen. Højes. Jens Sand. Peder Koldkier. Christian Holst.
Hans Frost. Anders Frickier. Christen Vilsvöll. Berthel Jepsen.
Søren Skaarup.
(Herefter medtages kun hvad der antages at kunne have særlig Interesse)
A. H. S.

" Ved V
me noget
førte B
te Fong
Regnsk
suges og
striktet
Fors
Ande
" Mad
" Deg
" An
x " Fra
" Pe
" An
" Fog
af G
" Ha
" Fj
" Jo
" Fy
" F
" Fog
" La
" Fog
" Tor
1 Rd
" M
Den
overom
af 30 f
Følge
ste Nat
(Aar,) o
tilform
distrik
(2 Apr
Da
hidtil
8 Skill
nene
Dann
kaar,
" An
Hustr
imod
som p
Den
Fors
og Pe

33
" Ved Undersøgelse fandt Comissionen ingen Muelighed i at afgjore og bestem-
me noget i Henseende til det ved Regnskabet for 1808 som Beholdning an-
førte Pjog 5 Tdr. 6 Skp., og heller ikke i henseende til en Deel af det anfor-
te Pengebeholdn. 18 r. 18 sk. Kun Beholdningen anført ved 1807 Aars
Regnskab og Tavle Penge for 1808 kan vides med Vished at maatte
suges og findes i Sterubset efter Hl. Provst Svass, som tilforn havde Di-
striktets Fattigkasse i Hænde." (Undt 28 Dec. 1809.)

Forskellige Gmaating fra Aaret 1810.

- " Anders Imed betalt en Muellet for nægtet Kongekjørsel. 2 Rd.
- " Madam Svass (form. Provst Svass' Enke) ved sin Portreje en Gave: 1 Rd.
- " Degnen Klauði i Anledning af Tiendebygd (en Gave): 8 Skill.
- " Anders Frøkyer i same Anledning en Gave 1 Rd.
- x " Lars Frost i ligemaade - - - - 4 Rd.
- " Peder Kudske givet 1811 - - - - 1 Rd.
- " And: Frøkyer i Anl. af Skibstedgaard's Salg 1811 3 Mark.
- " Sognefogden i Nors leveret en Muellet for Hlutarbejdes Forsømmelse
af Hr. Høst (Søgaard) 2 Rd. (Skder. til Høenbyggen i Nors.)
- " Karen Hiil til en Park 6 Rd., 1 Par. Træsæe 5 Mark (i Midet d. 17 Dec. 1812.)
- " Fjelle til Johanne (v.) Pjots Ligkiste 13 Rd. 2 Mark. (s. Møde)
- " Jøren Konges Begravelse. Og en Kiste, ialt 21 Rd. 1 Mark 8 Skill. (Møde 16 Juni 1813)
andsteds anvendes Ordet: i Tjeneste.
- " Kjeld Pedersen en Muellet for at tage Ole Prints i Huis. (s. Møde.)
- " Kristen Skjoldgaard ved Skjide paa Lieutenant Johansens Hæd 2 Rd. Gave. (1815.)
- " Sognefogden leveret en Muellet af Kasper Jensen for forsoimt Snekastning (1816) 1 Rd. 1 Mark 14 Skill.
- " Lars Lange en Muellet for forsoimt Snekastning. 1 Rd. 1 Mark. 14 Skill. (1816.)
- " Sigelides en Muellet for det same af Enken i Søgaard. 9 Rd. (samme Aar.)
- " Povl Pedersen af Tunge (Tunggaard, Ballerum) givet til Forlig med Lars Frøkyer ibidem
1 Rd. 1817.
- " Muellet leveret af Sognefogden: For Jens Kramer og Thomas Pedersen hver 2 Mark Sølv. (1819)

Den 10 Juledag 1810 skriver Pastor Skjjer i Fattigprotokollen: " Strax efter
ovenommede Kommissions Forsamling (4 Juli 1810) indkom Amtets Herivelde
af 30 f. M.; med indlagt Herivelde fra Kancellimand og Byfoged Boeck i
Søby angaaende Sidse Rolandsdatters 2 Pigeborn (se om hende: "De sid-
ste Natmandsfolk i Vendsyssel af Anton Gaardboe, Aarhus 1900.) Anne Marie 5-6
Aar,) og Johanne ontrent 3 Aar gl., hvilke ved Kancelliets Herivelde
tilforn er erklæret at burde antages til Pleje og Forsorgelse af Nors Sogne-
distrikt, paa Grund af at disse Børns Moder der er bleven dødt og dødt
(2 April 1786)

Da imidlertid Kristen ~~Kamp~~^{Kamp} og Hustru i Søby, hos hvilke disse 2 Børn
hidtil have nydt Pleje og Forsorg paa Selinguentkassens Regning for
8 Skill. daglig hvert Barn, tilbyde fremdeles at vilde beholde begge Bør-
nene i ligemaade indtil deres 12 Aars Alder for 8 Skill. daglig for hvert
Barn - og ingen findes her i Distriktet, som paa slige gode og billige Vil-
kaar, vilde eller kunne antage Børnene, har jeg idag tilmeldt Amtet:
" At Komissionen med Fornøjelse tilstaaer Kristen ~~Kamp~~^{Kamp} og
Hustru i Søby de forlangte 8 Skill. daglig for hvert Barn af Fattigkassen,
imod at Børnene indtil deres 12 Aars Alder, plejes og forses hos dem
som forhen." Nors Prestegrd. d. 10 Juledag 1810. Skjjer

Den 11 Oktbr. 1810 skriver Pastor Skjjer: " Kort efter foranstaende Kommissions
Forsamling indlob Herivelde fra F. T. Hl. Amtmand Fajje med Fordring
og Regning paa de Omkostninger, som Sidse Rolandsdatter i Søby

34
værende Børns Opdragelse, Underholdning og Pleje har modtaget indtil afvigte Jernj. Maanedes Udgang.

Efter vedlagt Regning fra P. J. Hr. Amtmand Blom i Hjørring af 24. Sep-
tember d. A. se bemeldte Omkostninger følgende:

1.) for Børnenes Underholdning fra 1 Oktober 1807, til 1. Halv Aar 1810 Falt 201 Rd.

Da imidlertid Distriktets Fattigkasse ingenlunde fandtes istand til at kunne udrede bemeldte Summa, forundtes naadigst af dette Amts høje Overighed 100 Rd. af Amtsfattigkassen som Bidrag til den heele Summas Betal; og paa det at heele Summen snarest mueligst kunde udredes og indsendes efter Fordring, fandtes fornødent, at Kommissionen forsamle- des for at antage den af Presterne foreslagne Ligning.

Nors Prestegaard d. 11 Oktober 1810. Høje, samt 9 Underskifter.

(Paa 89 navngivne Mænd og Gaarde i Nors og Tveds Fogne lignedes i ovenn. Anledning ialt 115 Rd. 16 Skill.) (Afkrævet til Thisted Amtsavis d. 16 April 1926)

Med Begjering om nogen Tilleg i disse dyre og vanskelige Tider, anmeldte sig Dorte Konge paa sin Moders Vegne, og blev hende tilstaaet 8 Rd. Tilleg- saa og Mette Konge 20 Rd. til Aldingshjælp. (Møde d. 16 Juni 1813.)

Onsdagen d. 15 December 1813 var Fattigkassens Kommissionen atter i sedvanlig Orden og Maade forsamlet i Prestegaarden. Kommissionslemmerne vare de same som til forn, undtagen Kristian Stølst i Løegaard, som ved Døden er afgangen.

(Blandt andet omtales, at Kristen Vilshol idømtes en Møkket paa 18 Rd. for for- sømt Vearbejde.)

Torsdagen d. 17 Marts 1814 var Fattigkassens Kommissionen forsamlet i sed- vanlig Orden og Maade forsamlet i Prestegaarden, hvor da forhandlede:

Peder Kludsk on Gave - 10 Rd.

Den vist nok fattige birthe Mariager af Hinding anmeldte sig med Begjering om nogen Hjælp og Understøttelse til hendes lidet vægte barn -

Og blev hende tillagt 1 Td. Bjgg i 2 Qestaler - i betragtning af at den udlagte barnefader Anders Jespen befinder sig for nuværende i Kon- gens Tjeneste.

Da imidlertid Regning af 20 Febr. d. A. paa 114 rd. 6 Skill. ^{N. af (Navneværdi)} for Sidsel Rolandsdatters 2 Børn i Løbye, deres Ophold og Pleje for Aaret 1813 er indlobet, fandtes fornødent at gjøre en overordentlig Ligning paa Penge til dems Summs Udredelse. Dog var Kommissionen af den For- mening, at bemeldte Regnings Rigtighed først maatte godtgjøres. da Kommissionen, indtil videre, var villig at indestaae for den paafor- drede Sum. Da intet videre var at melde eller forhandle endtes hermed Kommissionen. Dat. iit supra. Anders Frøekiser.

K. K. Høje. Jens Langgaard. Jens Bentzen. C. Vilshol.

Soren Schaarup. Kristen Korboe. Bestel Jespen. Jens Land
Lars Frost.

(*) Beholdningen af Bjgg fra forrige Aaringe, besluttede Kommissio- nen at bortsalge saa meget af som som kunne slippes ved Lej- lighed - til nogen Hjælp for Kassen i dens fattige Omstændigheder.
(Møde d. 20 December 1814)

I Mødet den 19 Juni 1815 bemærkes: „ Da Fattigkassen befandtes i trengende Omstændigheder især for Penge, besorgede Kommissionen at det fra forrige Aar resterende og tilgodehavende Bjgg: 1 Td. hos Presterne - 3 Td. i Løegaard. 1 Td. 6 Skp. hos Thomas Jespersen, 1 Td. i Skibstadgaard og 4 Skp. Bjgg hos Lars Frost - Falt 7 Td. 2 Skp. Bjgg blev solgt og betalt med 50 rblm.

Skriver
Tid Re
For
forsam
1. Over
Ligkeist
Lod im
ligt - b
der, som
vartet
med J
de For
Saa
Luslige
Ligte m
istand
deri n
sionen
fire R
paaleg
Og
Komis
K. K.
Jen
Ful
begjer
og især
Preste
For
minde
og 4 9
April
og at
sat.
Vad
Kasse
Fu
endm
har i
Fore
af F
ratio
Om
forlan

skriver et halvt Hundrede Rigsbankemærk for Tønde, hvilke anføres i sin Tid Regnskabet til Indtægt i Penge. Det et lvi. ut supra. Underskrifterne.

Torsdagen d. 28 Martz 1816 var atter Fattigcomissionen som sædvanlig forsamlet i Præstegaarden, hvor de forhandlede:

1. Overordentlige Udgifter var blot 11 rbd. betalte for Ole Larsens v. Prints (?) Sygekiste. Ole Larsen død og begravet ved Nyeaastide. Han ejede og efterlod intet uden det han gik og stod i hvilket var saare ringe og ubetjideligt - hvorfor intet deraf blev „forauktioneret“, men overladt hans Moder, som i hans langvarige og smertelige Sygdom havde plejet og opvartet ham. Jens Mariager af Hising indfandt sig for Comissionen med Begjering om nogen Understøttelse i hans Afmægtighed og trængende Forfatning. 1 Td. Rigg blev ham for iaar tillagt.

Saa og hans Foster Maren Mariager af Nors, som hidtil havde havt Lusbjæ i en liden Hytte, tilhørende Søren Hyldegaard i Nors - hvilken Hytte nu var forfalden og Maren husvild. Søren Hyldegaard lovede at istandsætte bemeldte Hytte og give Maren Mariager Bolig og Ophold deri hen i Sommeren, og næste Aar fra Nyeaar 1817-1818, imod at Comissionen tilstaaer og betaler ham ved dette Aars Udgang 4 rbd. skriver fire Rixbædd. N. V., og at han aldeles fritages for indentlig Almissepaalæg for tilkommende Aar 1817.

Og da intet videre fandtes at andrage eller forhandle, endtes hermed Comissionen.

Dat: ut supra.

K. K. Højer. Anders Kiergaard. Jens Sanggaard. Bertel Jeppesen.
Jens Bændtzen. Anders Frøckier. Lars Frost. E. Viislobøll. J. Heerup.
Christen Korboe.

I Mødet d. 20 Junij 1816 meldte sig for Comissionen Lars Pedersen, og begjærede at den 1 Td. Rigg som han af Poul Løjegaards Almisse for i for og iaar har til gode, maatte forskaffes ham leveret enten i Altmølle, Præstegaarden eller hos ham selv i Vestergaard, eller og betales i Penge. Søren Hyldegaard lovede i Comissionens Navn at tale med, og paaminde Enken i Løjgaard - hos hvem denne Td. Rigg rester - derom.

Saa meldte sig og Niels Lunds Moder, med Begjering, at 5 Sep. Rigg og 4 Sep. Rigg, som ved Sommer N. Lund resteres i Afteyten for d. 1. April Aartal, maatte ved Udpantrning forskaffes hende, ligesom og at deres meget forfaldne Bolig maatte betimeligen werde istandsat. Saa begjærede og Poul Løjgaard af Fattigkassen Penge til 7 Al. Vadmel til en Hjorte og en Brjstdug, hvilket tilstodes ham naar Kassen formaaer det. Hermed endtes Comissionen for denne Gang.

Nors Præstegaard Dat: ut supra (samm. Underskrifter)

I Mødet Onsdag d. 25 Septer 1816 skrives i Protokollen: „Da Niels Lund endnu ikke, alle Tilvarsel, Formaning og givne Lovte, endnu ikke har istandsat, og end ikke begyndt paa at istandsætte sine gamle Forældres Bolig efter Afteytscontractens eller Forligets lit. c., og ingen af Comissionslemmerne var villig at paatage sig, eller forestaae Reparationen - besluttede Comissionen at forespørge den høje Dyrighed: Om lovlig Licitation i dette Tilfælde skulde være fornødent - og da forlange at samme maatte foranstattes. 7 Underskrifter.“

I Aaret 1817 lignedes paa Beboerne i Nors og Tuveds Sogne, (98 mænggiuue Mand og Gaarde) ialt 10 Td. 2 Skp. Rug, 41 Td. 5 Skp. Byg, 211 Rd. 78 Skill.

Præsten bemærkede derefter: Ovenstaaende Almisseligning er, i Henseende til Rug og Byg paa saare liden Forandring nær, den samme som Aaret tilforn. Penge: Almisseu er andsat for Enhver især omtrent $\frac{1}{3}$. Og da Commissionen ved flere Aars Erfaring, har befundet Forholdet i Ligningen temmelig nøje passende til enhver Enhvets Tilstand og Forfatning - og ingen af Distrik- tets Beboere har, med Grund, hidtil anket eller i det Misnøje med Com- missionens Afgjørelse i saa Maade, har den ikke anset fornødent at ligne først paa Hartkorn og siden paa Formue og Aeflighed.

Udensogns boende Ejere af Hartkorn i Distriktet, ansees meest passende at kunne erlægge Almisse i Penge, 1 Rd. 2 Mark pr. Td. Hartkorn, som bliver omtrent $\frac{1}{2}$ med indensogns Boendes Almisse - naar hele Aarets Almisse efter ligningen beregnes i Penge: Rugen til 16 ^{rd.} og Bygget til 10 ^{rd.} pr. Td. - hvilket tilligemed Penge: Almisseu 211 ^{rd.} da idgjøer en Sum af over 780 ^{rd.} - lignede paa hele Distriktets samtlige 288 Td. Hartkorn.

Almisse for 1817 formeenes altsaa saaledes at kunne lignedes paa Hart- kornsejere boende uden for Distriktet: Ialt 26 ^{rd.} 54 Skill. paa følgende:

Østervandst: Peder Anakkegaard. Michel Schaarup. Vestervandst: Jens Aallesen. Schinnerup: Anders Fined. Christen Fjellesen. Captain Rørbye. Hellerlev: Christen Nørgaard. Thisted: Captain Brøndlund. Bertel Holst. Enke. Kaastrup: Niels Hvas. Afg. Niels Jensen. Lars Bisgaard. Christen Michelson. Lars Bisgaard. Peder Nørgaard. 2 Parcel. Peder Fange. Peder Ottershede.

Malle: Niels Mon. Lars Madsen Hindakøl. Wixø: Jens Ovesen. Pher: Jacob Madsen. Bjerre: Niels Wiitborg. Frantz Hjortberg (Hjorthøj (?))
(Afskrævet til Thisted Amtsaavis d. 25 April 1826. J. C. Sølgaard.)

Mødet d. 12 December 1817. Frivillige Gaver etc. Ingen idensidste Qvartal's Forsamling, kuims i Anledning af afg. Chr. Heredes og Hustru's Testamen- te ved Enkens Indtrædelse i nyt Ægteskab mig (Præsten) leveret 5 ^{rd.} F. V. (Sølvsørdi), som er 9 ^{rd.} 2 Mark 12 Skill. N. V. (Køneverdi.)

Den 19 Junij 1818: „I denne Maaned afgik ved Døden den 90 Aar gamle Almisselem Ane Juul paa Ballerum. Som Hjælp til Begravelses Omkost- ningene og til nogen Vederlag for megen Nøje med denne gamle i hendes sidste Levetid tilstod Commissionen den gamle og skrøbelige Niels Toudal og Hustru, hos hvilke Ane Juul havde levet og Lide - den afholdes hele Almisse for næste Julij Qvartal, samt 5 Rd.

Møde d. 28 Junij 1819. Ved Sognefogden ere Muilster leverede for Forsømmelse med at forevise Skattebøger af følgende: Jens Christensen af Nors 4 Mark. Anders Jørgensen it. 4 Mark. Eb Dahl 4 Mark og Thomas Christensen af Hinding 2 Mark - ialt i Solv. 2 ^{rd.} 2 Mark, og i Sedler 2 Rd. 5 Mark 8 Skp. Af Madame Soltoft i Anledn. af Højede givet 1 Rd.

Møde d. 9 Sept. 1819. Forandring var sket med Almisselem Michel Horboe, hvis Højte staaende paa Gaardmd. Bunkes Grund i Nors, afbrøndte ved uilgkkelig Aldsvand f. M. og hvorved Michel Horboe er bestedt húsild. Hidtil havde han havt Ophold hos sin Son Niels Horboe i Nørbye Tuved Sogn, men da han vegrede sig aldeles ved længere at beholde ham, formeente Commissionen at - enten skal Chris- ten Bunk skalpe ham Húslije - hvilket denne ansaae sig ikke at være pligtig til - eller og Michel Horboe opholdes sig og nyder Húslije, Føde og Pleje efter sedvanlig Omgang i Distriktet - hvortil Michel

Horboe
gl. er m
ham te

Nie
fike Al
ste Qv
agter at
voer, og
Godtg
in Nat
Hep., at
Ende
tage de
Maren
det m
forvent
Da
H. P. 8
f. Vi
3 Aar
J
Dan
i Wa
Kjøbst
i det
lidend
borgere
for i
Armi
i den
ket, at
de vin
denne
stærk
ste an
tigt
Ma
mode
af 5
gen in
samt
der sa
comis
ove d
deser
væsen
nyde

Horbøe troer sig ikke at have Kræfter, da han, vist nok over 80 Aar gl., er meget afmægtig og skrøbelig - Commissionen indstiller ufortvivlet ham til den høje Amtsdirections Bedømmelse og Function.

Niels Trindal og Hustru af Ballerum, som ved Aarets Begyndelse fik Almisse, efter Forlangende, har ej afhentet sin Almiseseddel for sidste Kvartal - july - og da Christen Horbøe melder: at han herefter ikke agter at nyde Almisse længere, da han nu er Ejer af det Sted han beboer, og forhen havde i Fæste - forbeholder Fattiggassen sin Ret til Godtgjørelse for det Bekomne, Rug og Bjerg enten tilbageleverelse in Natura, eller og tælt Rugen med 1 Rbd Skp., og Bjergget 4 Rbm. pr. Skp., at betales inden førstkommende Mortensdag.

Endelig befandt, at Simon Smed af Hinding havde neget at antage de 2 Fattiglemmer, som have Omgang i Districtet, Poul Høgaard og Maren Mariager, for hver 1 Dag neget, hvilken Commissionen mener i det mindste at burde ansættes til 24 Skill. pr. Dag, ialt 3 Rbm., hvilke forventes af Amtet inddragne ved Udpantrning.

Da intet videre fandtes at erindre eller bemærkes, endtes hermed Commissionen.

H. P. Slige. Dat. et loc. ut supra.
Jens Christian Madsen. Lars Frost. Jens Frøelid.
H. Vilsbøll P. Skarsup. Christen Horbøe. Bertel Jepsen.

3 Aarit 1820 nævnes blandt de bidragydende Mænd i Nov. Skolelaus Støbr.

Tirsdagen d. 1. Febr. 1820 indlob ved Circul. af 26 f. M., det Kongel. Danske Cancellies Circulaire. Skrivelse af 8 Janu. d. A. saalydende:

Uagtet den ved de provisioniske Reglementer af 5te july 1803, saavel i Kjøbstæderne som paa Landet paakjødne regelmæssige Fattigforsorgelse, i det hele taget, har haft god og omkelig Fremgang, saa at den nød- lidendes Trang derved bliver afhjælpet uden større Bjørde for hans Medborgere end Sjæns Natur gjør uomgængelig fornøden, og man derfor i Almindelighed maa være tilfreds med vedkom. Directiones og Commissiones Vidkjærlighed for at see Kongens landsfaderlige Hensigter i denne Deel af den offentlige Bestjrelse opfyldte, saa er det dog bemærket, at der paa enkelte Steder ikke tages tilstrækkeligt Hensyn til, at kinde virkelig Trængende bor nyde Understøttelse af det offentlige, og at denne Understøttelse bor være nøje afmaalt efter deres Trang, og ikke ~~strække~~ strække sig videre end til hvad der, naar de paa det alvorligste anstrænge deres Arbejdskraft, endnu maatte savnes til nød- tigt Underhold.

Man maa derfor i Folge Hans Majestæts allers højeste Befaling, anmode om, paa det alvorligste at vaage over, at disse i Reglementerne af 5te july 1803 hjemlede Regler, uden hvis Efterlevelse Fattigindretningen ingenlunde kan svare til sit velgjørende Ojemeed, nøje iagttages, samt at Fattigcommissionerne med al Flid søge at forbylpe den der savner Arbejde, til passende Arbejdsfortjeneste. Derfor bor Fattig- commissionerne nøje agte paa Fattig-Almisselemernes Forhold, og ud- øve de dem tilladte Trængsmidler mod de Almisselemmer, der tilsi- desætte Orden og Sædelighed, ligesom de og bor vaage over, at Fattig- væsenet sikkes sin Ret til af Almisselemernes Efterlederskaber at nyde Godtgjørelse for hvad der paa disses Understøttelse er anvendt.

Møde Torsdagen d. 22 Junij 1820. Mødet: Præsten (!!) 5 Mark 12 Skill.
Jens Arned 5 M. 12 Sk., P. Lov 2 M. 14 Sk., og Jens Horboe 2 Mark 14 Skill.
alle for Forsømmelse med Skatteboges Forevisning, ligesom og Niels Lind
2 Mark 14 Skill.

Saa indfandt sig og for Comissionen, Christen Bunte af Nør og Anders Horboe
af Tved paa sin gamle Faders Michel Horboes Vegne, og blev da imellem
dem indgaaet følgende Accord i Henseende til den Husleje som Chr.
Bunte er Michel Horboe pligtig: Chr. Bunte leverer til Michel Horboe
for i Aar fra Majdag at regne, foruden noget gammelt Tag og Dore
som alt er leveret, 6 Skp. Rug og 6 Skp. Bjerg- og næste Aar fra Majdag
af 7 Skp. Rug og 7 Skp. Bjerg- og saaledes fremdeles saalænge Michel
Horboe lever, hvorimod Michel Horboes Sønner Niels og Anders Horboe
forpligter sig til at forsyne deres Fader med fornøden Husleje og Pleje
den Hænd han lever. ^(Saa i Begyndelsen af Aaret 1821.)
10 Underkrifter.

Møde d. 19. Sept. 1820. Frivillige Gaver: Ved Højde paa en Parcel af Gas-
berg, 1 Mark. Anders Fritzer og Peder Mog 1 Mark, Lars Poulsen ved Højde paa
Tunge 1 Mark item Søren Olsen og Lars Poulsen 1 Mark - ialt 4 Mark, og Peder
Klemensen 3 Mark = 7 Mark. Mødet: af Peder Christian Klits Hed 4 Mark
Sølv, er 5 Mark 12 Sk., og Niels Christian Trolborg item 2 Mark Sølv, er 2
Mark 14 Sk. -- ialt 1 Rd. Sølv - 8 M. 10 Sk. Sæller.

Ved Comissionen blev anmeldt: at Niels Aredke af Hinding som og
Poul Arned og Søren Christoffer eller Christen Poulsen af Ballerum har-
de nægtet at modtage Maren Mariager en Dag paa Kost og Husis (Lij)
efter Omgang - hvilket Comissionen ansaae at burde betales med
24 Skill. Sølv for hver pr. Dag. <sup>Afkommet til Thisted Amtsavis
d. 7 Maj 1926. A. C. Tvedgaard.</sup>
Underkrifterne.

Møde Torsdagen d. 22 Martz 1821. Mødet: Thomas Pedersen af Kaastrup
en Milet for forsvint Vexarbyde 1 Rd. Thøger Kløjgaard af Ballerum, en
do. for nægtet Omgangsbid. Dødsfald og Forandring - Ingen - uden at Al-
misselem Michel Horboe, som i Begyndelsen af Aaret ved Døden afgik.

Datteren beholdt hans Qvartals Almisse for at besørge hans Begravelse - hans
Efterladenskaber bleve tagne under lovlig Behandling, og ved Auktion bort-
solgte hvorved bemærkes, at den Staalstakkelovn, som ved Optagelse i Regi-
strerings-Protocollen er angivet at tilhøre Lars Bjerre i Kaarsie, efter be-
meldte Mands Tilstaadelse for de 2 Mænd af Comissionen, Christen Horboe
og Jens langgaard, falskeligen og svigagtigen saaledes er angivet, hvorfor
Fognefogden Anders Arned af Comissionen blev paalagt at besørge bemeld-
te Stakkelovn bortsolgt ved offentlig Auction, og de øvrige Efterladenska-
bers Beløb anført til Indtægt for Fattiggassen.

For Comissionen indfandt gl. Peder Arned sig, med Beklagende, at
han i Mangel af Fortjeneste og Arbejde befandt sig i Mangel for Fødetorn,
og andre Livets Fornødenheder, hvorfor ham tilstodes 2 Tdr. Bjerg for tilstun-
dende April Qvartal. Underkrifterne.

Møde Torsdagen d. 28 Junij 1821. Frivillige Gaver: Anders Christensen i
Siggard, en Gave, 4 Mark. Niels Lind, en Milet for forsvint Vexarbyde 1 Rd.

Møde Torsdagen d. 27 Septbr. 1821. Mødet for forsvint Vexarbyde, Jens
Christensen af Nør 1 Rd., Anders Christian Klov af Linderby 5 Mark, og Niels
Jensen Stadthauge af Ballerum, 5 Mark.

Møde Torsdagend. 26 Septbr. 1822. Frivillige Gaver: Jacob Bunte efter Testament
ved Indtredelse i nyt Egteskab. 10 Rd. Jens Marcussen ved Højde paa Bro-
derens Hus, 1 Mark.

Møde Fredagen d. 20 December 1822. Niels Larsen Sønne en Kjendelse ved
Forlig med Jacob Larsen for voldsom behandling paa Vejen fra Thisted,
3 Mark.

Tirsda
mels-Lar
Jacob
re: Zmk
Solv. Jo
1 Rd., og
Torsda
for Jaco
Torsda
Fognefog
Fennels
Almisse
Aar gl.
comisse
1824.
creatur
1825.
Gave ve
Døds
efterlad
m. m.,
Jens
Trang-
Saa
mide m
Bjerre
til sto
fra se
sættes
dag-
indtag
Tir
stolen
var de
Auctie
Anders
modt
til De
vel Et
i øvrig
sionen
rd. J.
eyere
jvirste
Tid ad
M
May en
Christ
Mo
opsat
en Ma
Søren

Torsdagen d. 24 Junij 1823. Overordentlige Udgiwter: Maren Manager til Vad-
 mels-Lark. 1 Rd.. Else Kolds Begravelse Ligkiste og Linnets ialt 5 Rd. 5 Mark.
 Jacob Sand i Anl. af Skjide paa Eng til Jacob Nielsen 3 Mark. end videre.
 re. Enken i Smedegaarde efter Testamente, ved Indtrædelse i Egtteskab 5 Rd.
 Silv. Bertel Jepsen lovede at levere Fidsel Havre 1 Buil Rydningsstav for
 1 Rd., og ligeledes Jacob Uhrmager.

Torsdagen d. 18 December 1823. Overordentlige Udgiwter: endvidere Peder Kudske
 for Jacob Bjerring Barns Kuis. 3 Rd.

Torsdagen d. 18 Marts 1824. Dødsfald og Forandring - Ingen - Dog anmeldtes ved
 Sognefogden Peder Nørsgaard, at Jacob Skreddes Enke som forrige Aar kom fra
 Pennels Sogn, hvor hun havde boet 4 paa 5te Aar til Hinding, at hun begjærede
 Almisse til et halv vanvittigt og skribeligt Pigebarn, Maren Catrine 17° 18
 Aar gl. - Commissionen henwiste at sige denne Almisse ved Pennels Fogde-
 comission.

1824. Jens Smed en Milet for forsomt Anmeldelse, 5 Mark. Et skaldet Faave-
 creatur optaget og solgt ifjor, 34 Skill.

1825. Frivillige Gaver etc. Mølleren Henrich Jepsen en Milet, 5 Mark, do, en
 Gave ved Skjide 1 Mark. Niels Sjinge en Milet ved Forlig 1 Rd.

Dødsfald og Forandringer - Jacob Bjerring døde sidst i f. A., hans gamle
 efterladte Uhrmagerredskaber ere solgte ved Auction, Det øvrige ringe af Klæder
 m. m., beholdtes af Moderen til Børnene.

Jens Vejers Kone mødte og bad instændig om nogen Understøttelse i sin store
 Trang - og blev hende tilstaaet 1 Td. Brød af Reserven.

Saa mødte og Nør Kirkes Værgere med Forlangende: at Kirken maatte
 nyde noget mere end hidtil i Huslyse af det Hus, i hvilket afg. Jacob
 Bjerrings Enke med Børn endnu (og) tilforn nyder Huslyse. Commissionen
 tilstod at betale i Huslyse for bemeldte Jacob Bjerrings Enke 6te Fedler
 fra sidste Mortensdag til Mortensdag dette Aar 1825, paa Vilkaar, at Huset
 sættes i behøelig og forsvarlig Tilstand i det seneste inden næste St. Ols-
 dag - ligesom og at bemeldte Enke paalægges og forbydes imidlertid at
 indtage nogen somhelst til Ophold hos sig i Huset.

Torsdagen d. 10 Ma 1825 var Fattigcomissionen efter Indbydelse fra Prædike-
 stolen, forsamlet i Præstegaarden i overordentlig Anledning. - Anledningen
 var denne: Almisselem Anders Jepsens ^{Dunkers} Hus i Vorning, blev ved offentlig
 Auction bortsolgt i April M. til Panthaveren Vinther i Thisted, hvorved
 Anders Bunte med Kone og 5 smaa Børn blev husvilde. Fattigcomissionen
 modtog desaaarsag Hr. Vinthers Tilbud: at overlade Huset med Tilhørende
 til Districtets Fattigvæsen for den Sum 123 rd 3 Mark Fedler og Tegn, skri-
 ves Et Hundrede og Fjve og Tre Rigsbankedaler 48 Skill. Fedler og Tegn og
 iøvrigt fri for alle deraf flydende Omkostninger. Til den Ende ^{haardt} Comi-
 sionen fornodent at forfatte en Ligning paa Penge idet mindste paa 100
rd 9 og 7, paalagt samtlige og Enhver af Districtets Beboere og Hærtværns-
 eyere, saaledes at denne Sum maatte indbetales til Commissionen indendens
 forstkommende 11 Junij d. A., da Hr. Vinther forlanger, og er lovet til den
 Tid at betales.

Møde Mandagen d. 24 Junij 1825. Frivillige Gaver - Milet etc. den 27
 Mey en Milet erlagt af Peder Jensen paa Ballerum ved Forlig med Anders
 Christensen af Frolsborg, 5 Rd. Den 13 Junij, en Gave af Peder Kudske 1 Rd.

Møde 20 Dec. 1825. Overordentlige Udgiwter: Inger Skreddes Havedige
 opsat med Digtaav. Frivillige Gaver og Milet etc. Anders Juul af Ballerum
 en Milet for ubeguemelig Gjerdemoder Antagelse 2 Mark 2 Skill. Morten
 Sørensen en Milet ved Forlig med (Hindings Skolelærer) 2 Rd. 6 Skill.
 Lars Christensen

40
Med Begjæring om nogen Understøttelse til deres Børn, anmeldte sig Anders Sko-
mager af Vording og Michel Back af Løegaards Haverland - saa og Poul Houe
og Kustrue, forhen Gaardfalk i Hinding, nu opholdende sig i Raabø Sogn, med
Forlangende om baade Huslige og Almisseunderstøttelse. Kommissionen
 fandt herved for Tiden Intet at gjøre.

1826. Miletet: Pigen Maren Andersdatter ved Forlig med Jacob Doiesen, erlagt
en Milet 3 Mark. Poul Smed paa Ballerum item med Thomas Høe 8 1/2 Mk.

Mandagen d. 29 Jan. 1827 var Kommissionen forsamlet i Nørre Skole, for at overlæg-
ge og bestemme hvad der maatte kunne iudrettes til Fattigvesenets bedste.
Som Fattigfoged antog altsaa Kommissionen - Fattiglem Jeppe Brix af
Hinding for Nørre Sogn, imod at han erholder 2 Rop. Bøgg for hver Kvartal
saalange han findes at være fornøden og han gjør sin Pligt - og ligeledes
antoges for Tved Sogn, Almisselem Christen Danielsen af Sønderby, som,
skjøndt ikke personligen tilstede, formeentes at ville antage Bestillingen
paa same Vilkaar som Jeppe Brix. I Henseende til de inden Districtet
værende Fattige og Trængende, var Kommissionen af den Formening at dis-
se som tilforn maatte forsynes ^{med} de mere fornødenes milde Gaver
efter Enkvens Evne og kristelige Findelag, hvilket ansaes at maatte for-
siges og prøves for det første.

Midt Tirsdagen d. 20 Marts 1827. I Begyndelsen af Aaret blev det ældste
af Poul Kaastrøps Enkes Børn tinget i Kost og Pleje hos Skolelæreren
Kars Frost i Hinding for hele dette Aar, for 1 Rd. Rigg og 1 Rd. Bøgg at
levere ham inden Aarets Udgang. Med Jeppe Brix blev accorderet for
næste Kvartal at vedblive som Fattigfoged for 2 Rop. Bøgg Tilleglige,
som i forrige Kvartal. Det samme blev accorderet (med) Christen Danielsen
for Tved Sogn. Ved Kommissionen indfandt sig Christen Thomsen, hos
hvem Jens Vejse og Kustrue hidtil havde haft Huslige, med Tilbud og
Løfte: at bemeldte Jens Vejse og Kustrue skulle have og beholde samme
Huslige og Rettigheder i hans iboende Hus for bestandig, som bemeldte
Aktepar hidtil har haft og nydt hos ham, saalange som enten Man-
den eller Konen lever - imod at han Christen Thomsen, hans Efterkom-
mer eller anden muelige Husets Ejer, nyder aarligen af Fattigkassen i Hus-
løse 4 rd. Sølv, skrives fire Rigsbankdaler Sølv eller 2 Species, tvende Spe-
cies. hvormed Kommissionen sluttedes.

Hjælp. E. Vilsvoll. Niels Chr. Sielland. Peder Christian Bimete.
Peder Vilsvoll. Lars Vestergaard. Jens Frøelker. Loren Skaarup
Thomas Klitt. Anders Kiergaard.
Tilstedeværende
Christen Thomsen
med praetaldt Pen.

Ved samme Forsamling bestemte Kommissionen at skulle være Reg-
len for Omgangs - Almisselemmer, at hver Gaardmand holder dem
en Dag for hvert Oghoved som sedvanlig holdes paa Gaarden, og
hver Husmand med 2 Køer, 1 Dag, og med 1 Koe 1/2 Dag eller hver
anden Omgang - saaleds nemlig: Presten 1 Uge. Løegaard 8 Dage.
Skaarupsgaarde 4 Dage. Diggaard 5 Dage. Peder Hvidsk 5 Dage. o. s. v.

Torsdagen d. 14 Junij 1827. Med Fattigfogdene Jeppe Brix og Christen Daniel-
sen blev accorderet hver 2 Rop. Bøgg som tilforn i Kvartalet, saa og 1 Mark
for hver optagen Tigger, som derfor ved Retten erkjendes.

Torsdagen d. 27 September 1827. Friwillige Gaver, Miletet etc. Christen Thomsen
ved Skjode 3 Mark. Chr. Gade og And. Mølle 3 Mark. Christen Skaarup item
ved Skjode 4 Mark. Christen Madsen en Milet 1 Rd.

Den 30 Sept. 1827 indlob Circulær Nr. fra Amtet af 14 s. M. af folg.
Indhold, at bekendtgjøre fra Predikestolen: Da ingen Mangel eller
Klængesnød nu synes at maatte befrygtes, saasom Høsten var god,
ophæves fra November Maanedes Begyndelse Amtets Resolution af 9
Jan. d. A., og forholdes herefter efter Reglem. af 5 Julij 1803 og Pla-

caten a
Trængende
Fattig
Cores An
opfora
Den
intet
desl. er
afsket
(Her
Maren
1 Lager
1 kvin
1807
vaar. 2
1 bla
1806. 3
Puder
Skjort
3 de
1806. 4
4 re
1 sort
Thom
Vaar
2 Par
1 Tron
2 Hø
taule
Klæd
hvid
3 Par
Tjofle
stribe
Klæd
Klæd
ker. 1
Tjofle
klæd
digg
2 Hø
1 Rye
grøn
Thom
hate
mels
1 Par
do. 2

41
cater af 14 Decbr. 1810. Kommissionerne have derfor ot paasee at enhver
Trængende tildeles det fornødne, for ey at nødes til at bette.

Fattigfogden beholdes og antages som saare fornødne til Bet-
ters Anholdelse og Betleriets Handsning og Afskaffelse. Præsterne
opfordres og anmodes hertil at bidrage pro parte virile (?) os (?)

Den gamle Protokol er afsluttet i Aaret 1834, fra 1827 til 1834, findes
intet Referat af Commissionens Forhandling, idet kun Regnskab og
desl. er anført.

Tristed d. 6 Febr. 1926. A. E. Fvalgaard.

afkrævet til Tristed Amtsaavis d. 18 Maj 1926. A. E. Fvalgaard.

Afskrift af Registreringsprotokol for Visby-Hellborg 1805-46.

(Her er kun medtaget hvad de paaældende Fattiglemmer ejede af Senge- og Gangklæder)

Maren Meynsdatter. 1806: "Sengeklæder. 2n sort striket Dyne. 1 Ditto. 2 de Hoved Puder.
1 Lagen. 1 Holsklæde." Ggangs Klæder: "1 Sort Hjørt. 1 brun Hjørt. 1 sort Trøje.
1 brun Trøje. 1 Liv. Stykke. 1 Par Strømper. 1 Par Vanter. 2 de Sarker. 2 de Tørklæder."

1805 Ingeborg Madsdatter. "1 sort striket Overdyne. 1 stort striket Hovedpude. 1 Dyne-
vaar. 2 de Lagnier." 1 blaa Hjørt. 1 sort striket Hjørt. 1 sort Trøje og Hjørt.
1 blaa Pind. Trøje. 1 Sæk. 1 Par Strømper. 1 Blaa Kaabe. 1 Par Vanter."

1806 Inge Høgh. "Sengeklæder: "1 rødstriget Dyne. 1 sortstriget Dyne. 2 de Hoved-
Puder. 1 Lagen. 1 Holsklæde." 1 sort striket Hjørt. 1 grøn striket Hjørt. 1 sort
Hjørt. 1 blaa Trøje. 1 grøn Trøje. 1 striket Livstykke. 1 grøn bunden Trøje.
3 de Tørklæder. 2 Sarker. 4 Par Strømper. 2 Par Vanter."

1806 Christen Koninghøls og Hustru: "1 rødstriget Dyne. 1 sortstriget Dyne.
4n Hovedpuder. 1 Holsklæde." Ggangs Klæder: "1 sort Hjørt. 1 blaa Hjørt.
1 sort Trøje. 1 Forklæde. 1 blaa Kjøle. 1 blaa Trøje. 1 Hat. 1 Par Buxer. 1 Par
Strømper. 1 Par Vanter. 2 de Tørklæder."

Anders Christensen og Hustru 1806: "1 Dyne. 2 Puder. 2 Holsklæder. 1 Dyne-
Vaar." "1 Grøn Kjøle. 1 Blaa Kjøle. 1 Par Buxer. 1 Vat-Trøje. 1 Brøstdug.
2 Par Strømper. 2 Klæde?. 2 Hjørtter. 2 Hjørtter. 1 Sæk. 1 Vat-Trøje. 2 Huer.
1 Snorliv. 1 Par Strømper."

Loren Kragborg 1806: "2 Trøjer. 1 Vattrøje. 2 Par Buxer. 3 Par Strømper.
2 Hjørtter. 1 Hue. 1 Hat. 1 Hette. 2 Par Vanter. 2 Klæde?."

Ellen Læssøe 1806: "1 Ulden Damaskes Kaabe. 1 blaa Vadmel's Hjørt. 1 blaa
taulet Forklæde. 1 rød bunden Trøje. 1 striket Snorliv. 1 blaa Bomulds
Klæde. 1 rød og blaa Do. 2 hvide Herreds Do. 1 blaa Bomulds Do. 1 Stykke
hvid Rije? 2 de Blaargarns Lagnier. 1 blaa og hvid Olmerdugs Hovedpude.
3 Sarker. 4 Alen Læved. 1 Par Handsker. 2 Par Strømper. 1 Par Vanter. 1 Par
Tøfler"

Margrethe Knudsdatter. 19 januarj 1807: "1 blaa Vadmel's Hjørt. 1 brun
striket do. 1 sort do. 1 blaa Stoffes Trøje. 1 sort tohslat(?) do. 1 blaa Stoffes
Kaabe. 1 Pjusses Kysse. 1 rød bunden Trøje. 1 blaa Snorliv. 1 rød Bomulds
Klæde. 1 hvid Kramlerreds do. 1 sort Hue. 1 hvid do. 2 Hag. Hatte. 2 Sær-
ker. 1 Par Strømper. 1 Par Koe. 1 Par Tøfler. 1 Par Vanter. 1 brun striket
Trøje." "1 rødstriget Olmerdugs Dyne. 1 sort og hvid do. 1 Lagen. 1 Hols-
klæde. 1 blaastriket Olmerdugs Hovedpude."

Piren Christensen og Hustru i Ullerup. 19 januarj 1807: "1 sort striket Olme-
dugs Dyne. 1 sort striket Vadmel's do. 3 rødstrigede Olmerdugs Hovedpuder.
2 Holsklæder. 1 sort tohslat Hjørt. 1 blaa Vadmel's do. 1 brun striket do.
1 Rye. do. grøn. 1 Kattumkaabe. 1 sort Klædes Trøje. 1 blaa tohslat do. 1
grøn Stoffes Trøje. 1 rød bunden Trøje. 1 grøn do. 1 Stoffes Kysse. 2 Par
Strømper. 2 Par Vanter. 2 Sarker. 3 Huer af forskellige Coullors?. 3 Hag-
hätte. 2 Høifer. 2 hvide Klæde. 2 blaa Bomulds do. 1 Par Tøfler. 1 blaa Vad-
mel's Kjøle. 1 do. Vest. 1 do. Brøstdug. 1 bunden Trøje. 1 Par Leds Buxer.
1 Par do. 2 Par blaa Strømper. 1 Par Høiler. 1 blaa Bomulds Klæde. 1 Par Ulden
do. 2 Hjørtter. 2 Par Vanter. 1 Hat. 1 Hattslag. 2 Huer."

"Hos Jens Nielsen Imed og Hustru i Heltborg, blev ogsaa taget Møde, men ingen Registrering foretaget, som sees af Afgende: P. M. Jens Nielsen Imed i Heltborg erklærede, at vi ikke maatte registrere hans Ejendom, paa Grund af at hans Gjeld overgik hans Ejendom (hvorfor han fremlagde Regning paa 154 Rd. 1 Mark 12 Skill., som hermed følger.) uden at Comissionen vilde betale hans Gjeld, og opholde ham og Familie, naar han ikke kunde ernære sig selv, dog vilde han ikke lade det registrere uden Cancelliet det befalede."

Heltborg den 19 Januarij 1807. M. Møller. Niels Kruse. Peder Korsgaard

"Dette Pro Memoria in Originali, tilligemed den omtalte Regning, er indsendt til Amtet, hvis Betænkning derpaa ventes."

"Forretningen fuldført efter Amtets Resolution af 12 Febr. 1807."

Aar 1807 den 23 Febr. tog Møde hos Hiuusmand Jens Nielsen Imed i Heltborg Sogn og Bye i hans iboende Huis sammesteds iudi Stedets Politimester, Herredsof. Ged Lauritz Højers Forfald, hans constituerede Fuldmægtig Hans Kier med følgende af Wiisbye og Heltborg Sognedistricts Comissions Medlemmer: Morten Møller af Ginderup, Niels Kruse af Heltborg og Peder Korsgaard af Ullerup, for at registrere Jens Imeds og Hustrus Indluse, da nogle af hans Børn myde Understøttelse af bemeldte Sognedistrict. Paa denne Protocols 7de Blads 2de Side, sees at Sognedistricts Comissionen for Wiisbye og Heltborg allerede tilforn har taget Møde hos Jens Nielsen Imed, for at opfylde Amtets Circulaire af 17 April d. A., og at han da have hindret Forretningens Fremme, delsved at vedlægge en- ikke en Gang med mindste Beviser vedlagt? - Regning over Gjeld, som han vilde Comissionen skulde betale, og deels ved

Faint, illegible handwriting covering the page, likely bleed-through from the reverse side.

Afskrift af Thisted Landsogns Fogneforstanderskabs
Forhandlingsprotokol paabegyndt den 19 Febr. 1842.
Afskrift af N. E. Svulgaard. Paabegyndt i Marts Mnd. 1926.

Aar 1842 den 19 Febr. vare Fogneforstanderne for Thisted Landsogn forsamlede paa Thisted Raadstue, hvor det 1. blev omventileret hvilket Medlem af Fogneforstandernes Midte, der onskedes at skulle give Møde ved Valg af Medlemmer til det forventede Amtsraad, og vedtoges det derfor, at der rigtigst burde stemmes paa det Medlem som en saadan Function skulde overdrages. Ved Stemmenes Optaelning befandt det, at Prokurator P. Lorensen havde de fleste Stemmer, og saaledes var valgt til at møde og stemme paa Medlemmer til Amtsraadet.

2. Det blev dernæst vedtaget, at Fogneforstanderne i Faartøft: Jens Christensen og Jens Melvej, begge i Forening, efter disses eget Ønske, besørge Indtæring og Uddeling af Fattigbidrag m.m., ligesom Fogneforstander Lars Høj i Tingstrup i samme Egenkab fungerer i Tingstrup og Torp, samt de derhen hørende Steder, alt for indeværende Aar, og afgiver Rigtighed derfor til Regnskabsforeren. 3. Videre vedtoges: At da Fattiglem Peder Smed i Tingstrup nu ved Siiden er afgaaet, saa burde hans efterlevende Enke afkortes 6 Rdr. Byg, i de begge for dette Aar tildelte 3 Tdr. Byg, hvorimod det ansaes fornødent at hun beholdt til Alderbøndsels hvad hun ved Ligningen var tildelt. Med Hensyn til bemte P. Smeds Efterladenskaber eller Klæder, da kunde ingen Bestemmelse desangående tages ved dette Møde, fordi det ikke vides, om samme ere pantsatte til Peder Gregersen i Thisted, for de registreres til Fattigvesenet. 4. Fogneforstander L. Høj anmeldte: at Fanger Mornøft haardt behøver et Lagen, og da Fogneforstanderne vare enige i, at samme tilstaaes hende, saa lovede bemte L. Høj at sørge for Anskaffelse det første muligt. Da videre ikke ved dette Møde var at erindre, saa sluttedes Forhandlingene, og det passerede bekræftedes med Underskrifter.

Michelsen. Lorensen. Jens Christensen. Jens Melvej. Lars Høj.

Aar 1842 den 25 April foretoges efter Fogneforstandermøde for Thisted Landsogn paa Raadstuen i Thisted, og gav da Peder Gregersen Møde og foreviste 2 tinglæste Obligationer, hver paa 25 rbd, ialt 50 rbd, og hvorfor alt hvad nu afdøde Peder Smed i Tingstrup eiede Gangklæder indbefattet er pantsat, saa at der intet vil blive til Indtægt for Fattigkassen, for fornævnte foran prioriterede 50 rbd ere betalte.

Michelsen. Lorensen. Jens Melvej. Jens Christensen.

Markus Christian Vilhelm Michelsen.
født i Albh. 1 April 1804 Fognepr. til Thisted
og Tilsted 1837-1855. Provst over Skindborg og
Hellerlev Herreder 24/10 1837, død 20/1 1855.

Møde den 27 Juni 1842.

Peder Smeds Enke mødte, og foreviste Contract af 10 Juli 1826, ifølge hvilken hun har frie Huisleje i det Sted som Jens Jeslev nu beboer og hvilken Huisleilighed hun hidtil har haft i dette Vaaningshuus, men da Jens Jeslev nu har opført i østre Ende af dets Gav, en passende Leilighed til hende, nemlig: Et Rum et Kiocken og Sovrum samt Koftrum over Værelset, saa er hun tilfreds med denne Beboelsesleilighed istedet for den fornige, og er allerede indflyttet deri.

Det bemærkes derfor: at P. Smeds Enke selv besørger Klæning af hendes Pøse-pels Vægge, men J. Jeslev onskaffer og alter det dertil fornødne Leer.

Lorensen. H. Høj. Jens Christensen. Jens Melvej. P. Smeds Enkes Læugværg: Jeslev.

Møde d. 31 Oktober 1842.

Det bevilgedes Jens Horns Søn Anders en Vadmel's Trøje, samt en Hvergarns Vest, og over hvis Anskaffelse Fogneforstander L. Høj vilde indgive Regning.

Navn
stuen i
Aar 18
godt for
6 Skill.
8 Skill.
Betaling

Aar 18
i Thisted
de Veie
Penge, p
alt i H
desanga
rigtigse
indtog
naturs
en affa
skriver

Aar
ted, og
dagen
og ifre
Lig
at af 1
pr. Tom
ikke v
pligtig
aarlig
iforand

J
lystes
et
nefor

da d
sted,
of at

Møde d. 24 April 1843.

Bygg til Brød.

Nævnte Dag vare Sogneforstanderne forsamlede for Thisted Landsogn paa Raadstuen i Thisted, og blev da Udfaldet af Licitationen over Bygg til Fattiglemmer i Aaret 1843, at tilføie Protokollen saaledes: Bygg quantummet andrages 8 Tdr. godt forvarlig Bygg til Brød, som leveres af Jens Melveij 2 Tdr. a 2 Rd. 4 Mark 6 Skill., Jens Christensen, 2 Tdr. a 2 Rd. 5 Mark. Niels Rytter, 3 Tdr. a 2 Rd. 5 Mark 8 Skill. Morten Frandsen 1 Td. a 2 Rd. 12 Skill., paa Anfordring imod Betaling, som anført, der ialt andrages 22 Rd. af Fattigkassen.

Vejarbejde.

Møde d. 8 Juli 1843.

Aar 1843 den 8. Juli foretoges et extra Sogneforstandermøde paa Raadstuen i Thisted, hvor da afhandles om hvilket Vejarbejde paa de grundforbedrede de Vei der burde udføres in natura, og hvilket der bør liciteres eller betales med Penge, for at det privilegerede Hartkorn kunde komme til at deltage deri alt i Hensigt til, at kunde afgive en af Amtet i Thisted forlangt Erklæring desangaaende. Og vedtoges da: „at alle grundforbedrede mindre Landeveie rigtigst burde vedligeholdes ved Naturalarbejde, omend det frie Hartkorn undtoges for Deltagelse deri, da Landmanden bedre kan udføre Arbeidet in natura, end udføre forrige Bidrag imod Penge; og saaledes blev Erklæring en affattet. Mødet blev derpaa sluttet, og det passede bekræftet med Under- skrifter. Lorensen. L. Høj. Jens Melveij Jens Christensen.

Snepog. Omgangsskole.

Møde d. 11 Marts 1844.

Aar 1844 d. 11 Marts foretoges Sogneforstandermøde paa Raadstuen i Thisted, og hvor da foreløbig bemærkedes: at dette Møde var berammert til Mandagen den 26 f. M., men blev ikke foretaget formedelst stærkt Snepog og uforekommeligt Føre.

Ligning blev dernæst affattet over Skoleudgifterne for 1844 saaledes: at af 104 Tdr. 4 Skp. Hartkorn, henhørende til Tingstrup svares 1 Mark pr. Tonde som udgjør 16 Rd., og at de Belboere over 2 Skp. Hartkorn, som ikke ønsker at have Omgangsskole, svares 10 Skill. pr. Dag, som de vare pligtige til at have Skolen. Omgangen har sædvanlig været lidt over 4 aarlig. I Faarstoft har Belboerne deres særskilte Omgangsskole, og bliver uforandret som forrige Aar. samme 4 Underskifter.

Fattiggjord i Tingstrup givet fra Todbøl.

Møde d. 21 Okt. 1844.

I Anledning af at Faarstoft Sogneforstandere nægtede at modtage en fattig Familie, paa Grund af at man ikke havde Jord eller Plads til den oplystes der at de skulde være Fattiggjord i Tingstrup, givet fra Todbøl.

Et Skrivt om Brændevinens skadelige Regeme og Aand, blev leveret Sogneforstanderne til Kundgiørelse i Districtet. 5 Underskifter.

Barket Skind til Benklede.

Møde d. 14 April 1845.

Lars Pøulsen i Tingstrup blev tilstæet et Par Benklede af barked Skind, „da de var opslidt som han har.“ Skrivt til Thisted Amtens af A.L. Prøgelund d. 23/6 26.

Aar 1846 den 24 Febr. foretoges Sogneforstandermøde paa Raadstuen i Thisted, hvor da foreløbig bemærkedes: „at et indliden Skrivt, om Skadeligheden af at nyde Brændevin og andre stærke Drikke, er omsendt til Kundgiø-“

46
relse i Districtet ligesom at ogsaa en Opfordring til for Trængende at holde Korn i Beredskab til billige Priser er udsendt til Paategning men ikke re-
tourneret. Angaaende Skoleholdet i Tingstrup og Faarstoft, blev det bestemt,
at den Skolelærer som er i Faarstoft, Loren Chr. Sørensen, forbliver der, hvori-
mod en nye Skolelærer, nemlig Mads Søndergaard af Thisted, antages for
Tingstrup mod den sædvanlige Løn, for det første for 1/2 Aar fra Maj
til Nov. d. A.

Aar 1846 den 29 Juni foretoges Sogneforstandermøde paa Raadstuen i Thisted,
og følgende afhandlet: „Amtets Aarielse af 11 Juni sidste, med 2 Bilage,
der indeholde: at Amtmanden, Kammerherre, Baron Rosenkrantz's Bidrag
til Fattigvæsenet i 1845 og 1846 af Amtsraadet er ansat til 10 rbd aarlig
istedet for 15 rbd. Denne Aarielse med Bilage afleveredes til Provst Mic-
helsen, for at opbevares ved Fattigprotokollen. Det blev vedtaget, at 2
Steenkister skulde opføres paa Veien fra Skinnerup og Tingstrup til Thisted-
Tingstrup Bøom, og at disse skulde liciteres til Opførelse i denne Sommer.

Aar 1847 den 26 April var Sogneforstanderne for Thisted Landsogn forsamle-
de paa Raadstuen i Thisted, hvor da, ifølge en indløben Aarielse fra Loren
Chr. Bak i Faarstoft, om at faae den saakaldte Tennelsvei over Faarstoft
Mark omlagt, da han ikke for nogle Leergraves Skyld, kan faae Fart
til Veien, blev svart: „at Sogneforstanderskabet ikke derpaa kan indlade
sig, da Overigheden har opsat Veien, og det maae være Klagerens egen Sag
at sørge for Skionke til og paa den anlagte Vei.

Aar 1847 den 1 Nov. foretoges Sogneforstandermøde paa Raadstuen i Thisted.
Det kongl. Danske Kancellis Cirkulære Aarielse af 24 Juni d. A. angaaen-
de, at det ogsaa er flodstridigt at have Svaletønder (formentlig til Brænde-
vinsbranding) er kundgjort i Sognedistrictet, ligesom ogsaa Arkiv for Han-
del og Toldvesen p. 180, angaaende Bissekræmhandel.

Aar 1847 d. 30 Dec. mødte Sogneforstanderne for Thisted Landsogn paa
Raadstuen i Thisted, og passede da som følger: Det kongl. Danske Kancellis
Cirkulære Aarielse af 9 Nov. d. A. om at forebygge og standse Udbredelsen
af epidemiske og typhøise Sygdomme, er kundgjort i Districtet, ligesom
ogsaa Indbydelse til Oprettelse af en højere Bøndeskole i Thisted Amt.

Ved et Sogneforstandermøde d. 7 Juni 1848 bestemtes det at besvare en Aarielse
fra Justitsministeriet, at Sogneforstanderskabet ingen Anledning fandt til at
forstærke Landpolitiet her i Sognet.

Michelsen. ^{Aagaard.} (Proprietar Landbygt.) Christen Foged. Anders Chr. Nielsen.

Aar 1848 den 30te Juni afholdt Forstanderskabet et extra Møde hvor der blev
vedtaget følgende: „Formanden gjorde Forstanderskabet bekendt med, at
der af Sognet var indkommet i frivillige Bidrag til Armeeens Fornødenheds
31 Tøi Korn. Ifølge et Cirkulære fra Justitsministeriet, inedes man om
at understøtte de Familier, hvis Forsørgere ere i Krigen, uden Hensyn til
om de ere forsørgelsesberettigede eller ikke.

Aar 1849 den 8 Februar afholdt Sogneforstanderskabet Møde paa Thisted
Raadstue, og der forhandlede som følger: Formanden gjorde opmærksom
paa en Aarielse fra Skoledirectionen hvori der foreslaaes en nye Skoleplan,
nemlig fra Omgangs-skole til en fast Skole, og Directionen forespørger om
hvorevidt Districtet er villig til enten at opføre en Skolestue eller at betale
Skolelæreren for selv at anskaffe en passende Stue til Skolehold. Forstander-
skabet mente først at faae et Sognemøde holdt, og da høre Bøndernes
Mening derangaaende.

Garverianlæg ved Dragsbæk.

Møde d. 19 Juli 1849. Forstanderskabet besluttede, i Anledning af en Aarielse
fra Amtet om et Garveri Anlæg ved Dragsbæk, at svare, at man havde intet

derimod
Fors
Mølle,
ham til

Su u
ende T
Bisga
under
du de
Ves
saar

F
i 8. Lan
giftsom
maatte
Hus M

Over
til Amte
af 4 Rd
Mens

(A
d 9 Aug

Fors
Morgen
hest.
forlang
ket dag

Der
for at
byden
kvilke
forplig
40 Rbd.
en saa
te Arr

hu
en Bl

ffo
ret til
Erst
hende
valgte

derimod at erindre.

Vinthus Mølle. *afgivet til Frederik M. Jørgensen, Bøndericet N. 5. d. 18/9 1939.*
Møde d. 22 Okt. 1849.

Forsamlingen blev forelagt en Ansøgning fra Procurator Lorenzen til Vinthus Mølle, angaaende Bevilling til at indlægge en Pille- eller Grysøgværn i den ham tilhørende nye Mølle, og derimod havde Forsamlingen intet at indvende.

Disgaards Jorder.

Møde d. 29 Aug. 1850.

Det vedtoges, at der i Henhold til et Andragende sendt fra Amtet angaaende Tilladelse fra nogle Beboere boende i Thisted, men paa de saakaldte Disgaards Jorder om at udgaas af Thisted Landsogn og komme til at høre under Byen, hvilket Forstanderskabet var enig om intet at sætte til Hindu derfor.

Til de saarede i Krigen.

Ved Mødet d. 9 Oktober 1850, modtoges fra Fognet, 30 Rd. 8 Skell. til de saarede Krigere.

Gaardmandshoveriets Afloosning.

Møde d. 30 Okt. 1850.

Følge Skrivelse fra Formanden for Afloosningen af Gaardmandshoveriet i 8. Landtingskreds, Hr. A. Damgaard, blev der foretaget Valg af 2de Voldgiftsmænd til Deltagelse i Forretninger som den omhandlede Afloosning maatte gjøre nødvendig, og dertil valgtes Hr. Procurator Lorenzen i Vinthus Mølle, og Gaardm. Jens Christensen i Faarstoft.

Skat paa Næringsdrivende i Fognet.

Overensstemmende med Circulaire fra Finantministeriet og i Henhold til Amtets Beslutning, blev der paalignet Fognets Næringsdrivende en Skat af 4 Rd., som blev fordeelt som følger: Faldthederu Mønsen 2de, Garver Mønsen 1de, og Rebslager Kristen Florlund 1de.

(Afskrivet til Thisted Amtsaavis) Districthest. Ny Skolemester.
d. 9 August 1926. Møde d. 23 April 1851.

Forstanderskabet bestemte et Møde af Fognets Beboere til Løndegen d. 4 Maj Morgen Kl. 8, for at licitere den til Fognet bestemte Districthest samt Foderhest. En Skolemester havde meldt sig til den nævnte Plads i Tingstrøg, men forlangte 4de mere end der hidtil havde været givet, nemlig 20de, hvilket dog Sogneforstanderskabet indgik paa.

Districthesten.

Møde d. 4 Maj 1851.

Der afholdtes Møde hos Anders Gade, hvortil Fognets Beboere vare tilsagte at møde, for at faae den saakaldte Districthest og Foderhest bortliciterede, og den lauestbydende blev Hr. Sogaard paa Landlyst, saavel paa Districts- som Foderhesten, hvilket han hermed binder sig til: "Jeg Undertegnede tilstaar hermed at have forpligtet mig til at modtage Districthesten paa 5 Aar, med en Betaling af 40 Rd., og da for ovennævnte Betaling indsette en saadan Hest saa ofte en saadan fordres, samt afholde alle paa Hesten faldne Miløter i ovennævnte Aarsreke." P. Sogaard.

Ligeledes har jeg paa et Aar forpligtet mig at fodre Foderhesten, med en Betaling af 6 Skell. pr. Dag. P. Sogaard.

Hørgade.

Møde d. 8 Nov. 1851.

Følge Skrivelse fra Comunalbestyrelsen i Thisted om at sende en delegeret til Comunalbestyrelsens Møde i Thisted d. 11, for at afgjøre hvor stor Erstatningen til Landsognet vil blive af Thisted Kommunekasse for Afhændelsen af de af Hørgadens Beboere som hører under Landsognet, og valgtes dertil Hr. Sogaard til Landlyst.

Mindestøtte for Amtmand Faye.

Møde d. 5 Mai 1852.

Der uddeltes Subskriptionsplan til en Mindestøtte i Plantagen for Compe-
rentsraad Faye.

Fmedens Enke i Tingstrup.

Fmedens Enke har indleveret en Skrivelse og tilstået, at hun har solgt af Man-
dens Efterladenskaber. Man blev enig om at fordre det solgte tilbage om Hjølernes
Kan findes.

Dyrslager.

Schema om uorganiserede Dyrslager, blev paategnet saaledes: „at ingen saadan
Person findes her i Fognet.

Skolemateriel.

Møde d. 1 Dec. 1852.

Provost Michelsen gjorde Fogneforstanderne opmærksomme paa at Cultusmini-
steriet har paalagt ham at foranledige Skolerne i Faarstoft og Tingstrup
bedre forsynede med Læsebøger og Skoleapparater

Vejen til Klattmølle

Møde d. 2 Marts 1853.

En Klage var indkommen fra Mølleren i Klattmølle om Veien fra Tingstrup
til Klattmølle - til Erklæring. Denne afgaves.

Vestermølle-Vej.

Møde d. 1 Juli 1853.

Amtet forlangte Erklæring om Veien mellem (Vestermølle? Veien og Tingstrup;
man svarede: „at den nævnte Vei som Hjølstad, ligesaa vel som Landsby-Mølle-
Vei, og som da den gaar mell. 2 Fogne, formodtes at maatte som hidtil
fremdeles vedligeholdes af begge Kommuner.

Den 3 Aug. 1853 svarer Amtet om Mølleveien: „at denne Vei var altid anset
for en fælles Vei for By og Landsogn. Da Kort ikke haves, maatte man troe Land-
maalerens Erklæring; men man formener, at denne, baade for By og Land
vigtige Vei, bør forblive som den i Mand's Minde har været: fælles for begge.

Skolegadens Bølbøve.

Møde d. 14 Sept 1853.

Fogneforstanderskabet var forsamlet med Cand. Mellemann, eller Kottlevsen?
og Njølum. Fjeldgaard, (Medlem af Borgrepræsentationen 1849-1854.) som Delegerede
for Byen, og blev man enig om: „at de 6 Personer: Bændtm. Andersen, F. Thom-
sens Enke, Hisling, N. Møllers jvn., Bødker y. P. Inow, Distriktslæge Willemoes,
(N. P. V. Willemoes, 1849-1862.) udgaar af Landsognet og indlemmes blandt
Hjølstadsens Skatteydere, imod at Hjølstaden vil lægge 20 Rd. i 10 Aar fra 1 Jan.
1854 at regne, dog at ifald andre Stykker af Bisgaard Eiendom skulle i
disse 10 Aar blive beliggende og inddragne under Byen, dog derfor ikke
den bestemte Afgift skal blive højere. For det Tilfælde at Amtsgaardens
skulde i nævnte Tidsrum blive (indlemmet?) i Byen, da opfører strax denne
Overenskomst. Det følger af sig selv, at naar disse 10 Aar er udløbne, træf-
fes strax en ny Accord.

Fmedens Enkes Hus.

Møde d. 7 Febr. 1855.

Den 13 Januar 1855 fortsattes ved offentlig Auction, Almisselærn, Fmedens
Enkes Hus i Tingstrup. Anders Christensen i Faarstoft tilkøbes Huset som
den højstbydende, for 18 rdl. 2 Mark.

Omgangsskolelæreren.

Møde d. 25 Jan. 1856.

Omgangslæreren Christian Christensen, som var antaget forrige Aar, ønskede
de Forstanderskabet afløst af en anden, da han ikke varetog sin Gjerning
nøiagtig. Da han er fæstet til Mai d. A. bliver en anden lærer, at søge gennem
Amtet.

Omorganisation af Skoleverenet.

(samme Møde.)

Fognepresten (Pæulidan-Møller) Jens Pæulidan Møller (1855-1864) bragte en
Omorganisation af Skoleverenet i Landsognet i Forslag. Ingen Enighed
i det forsamlede Forstanderskab var at opnaa. Men Gd. Nils Christian
Christensen og Gd. Christen Jacobsen mente at det var ønskeligt, om der
kunde erhverves en fast, men ugift lærer, og at der opføres et Skolehus.

higele
imod G
Faarst
med Be
Pæulid
Ne
Se
tion af
i Faar
Brend
Bølig
amordn
uigt
100 Rd
bolig
Faarst
stemm
Det
Grund
Eiend
Skole
til Skol
byde By
Material
kan tag
Man
sig med
By, ud
Bøsse
I Ma
strup
(afbr
til Trist
Fors
beligge
Forslag
De
en Sof
Ma
i Ting

ligeledes Høism. Jens Christensen, Grdm. Christian Larsen, Feldbereder Mønsen; hvorimod Grdm. Christen Evertsen ingen Forandring ønskede. Sogneforstanderne for Faarstøfte ønskede ingen Forandring. Man besluttede at afholde et Møde med Bøerne i Tingstrup og Faarstøfte i Slutningen af Februar.

Paaludan. Müller. R. Mønsen. C. J. Pedersen. Christian Larsen. Jens Dige.
Niels Chr. Christensen. Christen Evertsen. Jørgen Christian. Jens Christensen.
Niels Christian Madsen.

Opførelse af Skolebygninger i Landsognene. Møde den 30 Okt. 1856.

Der fremlagdes Skrivelse fra Skoledirectionen, hvori meddeltes Ministeriets Resolution af 27 Sept. 1856, i Følge hvilken det bestemmes: „At det paalegges Bøerne i Faarstøfte at opføre en Skolestue af den fornødne Størrelse, og forsyne den med Brændsel, samt erlægge i Løn til en Lærer, 30 Rd., og i Godtgørelse for Kost og Bolig 100 Rd..“ At det tillades Bøerne af Tingstrup og Torp at opføre en anordningsmæssig Skolebygning med Bolig, der foreløbig indrettes til en ugift Lærer, hvormed der foreløbig tillægges i aarlig Løn, 6 Tdr. Rug, 10 Tdr. Byg, 100 Rd., foruden 3 Skell. for hvert skolesøgende Barn, samt Brændsel og Fri-bolig.“ Med Hensyn til denne Meddelelse bestemtes det at afholde Møde i Faarstøfte hos Gaardmand Jens Dige, Torsdagen d. 4 Nov., for at tage Bestemmelse om Opførelsen af den omhandlede Skolestue.

Det bestemtes at Skolebygningen i Tingstrup skulde henlægges paa den Grund som ligger imellem Gaardmændene Niels Paulsens og Anders Gades Eiendomme, som den Grund, der er bekvæmest for Tingstrup og Torp.

Skolebygningen bliver at opføre af Grundmøur. Man bestemte at indgaa til Skoledirectionen med Bøer om, selv at indkjøbe Materialerne og udbyde Byggearbejdet til Licitation, med Forpligtelse til at benytte de leverede Materialer. Tag leveres af Bøerne. Sagen bliver at fremme saa hurtigt, at der kan tages fat paa Byggearbejdet senest næste Sommer.

De fattiges Blot.

Man besluttede at forespørge hos Amtet hvorledes det bliver at forholde sig med Hensyn til Loven af 8de Marts d. 1. om de Fattiges Kasse, da Thisted By, uden at tage Hensyn til Landsognet, har oprettet sin egen Kasse med Pisse og Blot.

Nye Skolepatroner.

I Mødet den 25 Febr. 1857 valgtes Peder Madsen som Skolepatron for Tingstrup ligesom Christen Bosch valgtes for Faarstøftes Vedkommende.

(Afskrift af d. E. Følgaard d. 16 Aug. 1926.) Skolestuen i Faarstøft.

Møde d. 6 Jan. 1858.

Forstanderne fra Faarstøfte bragte til Anlæggelse af en Skolestue, et Jordstykke, beliggende Vesten for Gaardm. Christen Pedersens Afd. lige op mod Veien, i Forslag som den Grund der ligger bekvæmest for alle Bøerne.

Grandestjerne.

Møde d. 20 Sept. 1858.

Ved Grandestjerne bliver at tilvælge til Valg Onsdagen d. 6de October, af en Sogneforstander af den store Halvdel af Forstanderskabet.

Skolegangen i Tingstrup.

Møde d. 4 Maj 1859.

Man besluttede med Hensyn til Skolegangen i Tingstrup at afholde et Møde i Tingstrup Skole efter nærmere Bestemmelse af Sognekirken, for at tilvejebringe

stadig Skolegang, og om muligt undgaa Anvendelse af Trangsmidler.
Galudan-Müller. Peter Madsen. Anders Kappel. Anders Paulsen. Christen Smed.

Eftergivelse af Skatter i Anledning af Uvejr.

Møde d. 3 Aug. 1859.

Skrivelse fra Herredsfogden (Henry Theodor Gad 1855-1860.) af 29 Juni, hvori begjæres Oplysning om, hvorvidt Kommuneskatterne eftergivne Lars Chr. Baadsgaard i Faar-tofte som med andre Beboere i Tennels og Hillerødlev, har ansøgt om Kongelige Skatters Eftergivelse i Anledning af lidt Skade under et Uvejr fra 17. til 19 August f. A. samt hvorledes hans økonomiske Forfatning er. Tilstørelses Fogden, at Kom-muneskatterne ei ere eftergivne, hvorpaa ei heller var andraget, og at hans økono-miske Tilstand ei kan kaldes daarlig.

Anskaffelse af en Brandsproyde.

Møde d. 31 Marts 1862.

Fra Herredsfogden var indkommet Skrivelse af 19. d. M., hvori inden Udgangen af 1862 begjæres Forstanderskabets Erklæring om, hvorvidt det ansaa det nødven-digt at anskaffe en Komunesproyde, samt Forslag til Vedtægter for Brandvesen- et i Thisted Landsogn. I denne Anledning var det Forstanderskabets enstemmige Mening, at det var ufornødent at anskaffe en Komunesproyde.

Beboerne i Faarstofte nægtede at betale Offer.

Til Mødet d. 7 Okt. 1862 var indgaaet en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvesenet, af 9 Sept., hvori tilkjendegaves, i Anledning af at Beboerne i Faarstofte havde nægtet at betale Offer til den residerende Kapel-lan i Thisted, at saadant Offer tilkommer ham. Skrivelsen overgaves til Poven Nielsen for at fremlægges i Faarstofte Skole.

Skolerne i Tingstrup og Faarstofte.

Møde d. 22 Jan. 1863.

Fra Ministeriet var sket Paabud angaaende Anskaffelse af et tilstræk- keligt Antal Lesebøger i Tingstrup Skole samt Landkort.

Der blev samtidig paabudt Udvidelse af Tingstrup Skolestue, samt til- ladt, at Undervisningen i Gymnastik i Tingstrup og Faarstofte Skoler mid- lertidig sættes i Berø.

Brudegave til Prinsesse Alexandra.

samme Møde.

Under 16 Jan. 1863 var indkommet Skrivelse fra Amtet om Bidrag til en Brudegave til Prinsesse Alexandra. Listen påtegnedes af Forstander- skabet, som fremlægges den i et Grandestørne.

Trangsarbejde istedetfor Understøttelse.

Møde d. 5 Febr. 1868.

I dette Møde blev vedtaget, at Anders Chr. Jørgensen som optere havde anholdt hos Fogneraadet om Understøttelse, blev der forespurgt hos Amtmanden, hvad der var ved saadan en Person at gøre, og Amtmanden svarede, da at hvis han optere kom, da at hensejtte ham i Arbejdsanstalten, hvilket bifaldtes af Fogneraadet. (Betegnelsen: Sogneraad forekommer først 1868.)

Chr. Jørgensen, A. G. Mensen (Garn- og Dragbæk), Thomas Hald, Niels Chr. Christensen, A. C. Rytter.

Sat. i et seip. ved Mødet d. 3. May 1869 blev vedtaget efter Anmodning af Brand- fogden i Faarstofte, at Vandbillet der er udlagt midt i Døgen til Fe- leds Vanding, skal staa under Til- syn, for at afbenyttes i alle Brandstilfælde.

Anleggelse af en Beemølle i Dragbæk.

Møde d. 15 Febr. 1871.

Man havde intet at erindre imod et Andragende fra Chr. Plougmand i Dragbæk, om Anleggelse af en Beemølle samme Sted.

Brevbering.

For Brevbering til Filsted, Faarsted, Skimmerup Sogne, tilsendes Anders Paulsen for 5 Skill. pr. Tús og Retús. For de øvrige omkringliggende Sog- ne, Thomads Hald, for 12 Skill. pr. Tús og Retús.

My
til Fogm
det form
raadet
talt.
Herf
For
bevere
Kiste
forsaa
bemte
den er
I
idvair
beroe i
toft
lagte
ogsaa
istana
de ikke
for Fog
Vægrin
være U
Vi
delig
sættel
Poven
(h
3fa
ted
u
vei.
til
Thiste
Veien
vei.
I, at
og Ma
Vei.
Fo
men
fra de

Møde d. 6 Nov. 1871.

Ny Akkord sluttedes med Politibetjent Andersen i Thisted, om Lokale til Fogneraadets Møde, fra 1 Nov. 1871 til 1 Nov. 1872 samt om Rengjøring og det fornødne Lys og Varme, hvorfor han forlangte 6 Rdl., hvilket Fogneraadet Approberede, og hvoraf Halvdelen 3 Rdl. strax blev Andersen udbetalt.

Sagu, der ikke vedrører Fattig- eller Skolevesen.

Herfra afskrivet til Thisted Amtsråd. En idelagt Vei i Faarstoft.

Afviselse til Thisted Amtsråd. 1842.

For Fogneforstanderskabet for Thisted Landsogn, har Beboerne i Faarstoft berøret sig over, at de mangler Vei til Præst, Læge, Giordemoder, Kiøbsted, Kirke og Mølle m.v., da den dem i saa Henseende idelagte Vei er impassabel, forsaavidt Thisted Kiøbsteds Grund strækker, og Kommunalbestyrelsen i bemte Kiøbsted har nægtet at istandsætte Veien, under Paaskud af, at den er bortskyllet af Fiorden i den Grad at en nye Vei maa idlægges.

De Klager, som aarlig skal være indgivne over Veien, skal ikke have udvirket nogen endelig Resolution eller Afgjørelse, og Sagen skal for Tiden være i det høykongelige Kancellie. Saa indlysende som det er, at Faarstoft Beboere foruørettes i høy Grad, ved at afholdes fra Bruugen af den idelagte, og for dem i saa mange Henseender uundværlige Vei, saa vist er det ogsaa, at Veien mod Ost fra Fiorden uden sær Besværlighed vil kunne istandsættes saaledes, at den til enhver Tid kunde befares, naar Høyvanden ikke atter idelægges den, men i flere Aar har Veien kunnet være til for Høyvandes Skyld, og dog ligge den ode og ubrugbar, saa at den Vægring der er viist fra Thisted Kommunalbestyrelse forekommer os at være Udflugter uden mindste Grund og Føye.

Vi indstiller saaledes at Amtsrådet behageligen vilde udvirke endelig Resolution snarest muligst til den saalenge savnede Veis Istandsættelse.

Fogneforstandersk. for Thisted Landsogn d. 13 Juli 1842.

Petersen (Vinters Mølle.) L. Høy. Jens Melvæi. Jens Christensen.
(har skrevet ovenst.)

Vejenes Klasificering.

Til Herredskontoret i Thisted 1842.

Ifølge Paragr. 28 i Veiforordn. af 29 Sept. 1841 giver Fogneforstandersk. for Thisted Landsogn, sig den Ore at anmelde: "at Veien fra Thisted ad Draxbæk er Hovedlandevei." "at Veien fra Thisted til Aalborg er en mindre Landevei." "at Veien fra Thisted til Skinnerups, hvor den deles sig i 2 Veie til Klitmøller og Vixø ere Strand- eller Udskibningsveie." "at Veien fra Thisted ad Gjørring og videre til Vorupør, ligeledes er en Strandvei." "at Veien fra Thisted ad Faarsted og videre til Wangsøe, ogsaa er en Strandvei." "at Veien fra Thisted til Tingstrup er en Bøje- Mølle og Markvei." "at Veien fra Thisted til Faarstoft langs Fiorden er en Kiøbsted- Kirke og Mølle- Vei." "at Veien fra Thisted ad Mellem- Mølle, er en Mølle- og Mark- Vei." "Veien fra Lit^a b. til Pennels, er en Bøje- Mølle og Mark- Vei."

Flere Veie, undtagen blotte Markveie, gives ikke i Districtet, og vi formener, at de alle, paa de under f. g. h. og i, naar bør undergives Vestilsjyn fra det offentlige Side.

Fogneforstandersk. for Thisted Landsogn.
d. 30 Juli 1842. samme Underskifter.

Tingstrupvej ufarbar.

Til Byfogden i Thisted. 1843.

"Da Veien fra Thisted til Tingstrup er yderst daarlig, og endog tildeels ufremkommelig, samt saa smal at to Vogne ikke kan passere hinanden, især forsaavidt som Thisted Eiendomme strækker, saa maa Fogneforstandersk.

andrage paa, at denne Veistrekning, ved Deres Vell. behagelige Foranstaltning vorde tillorligen uvidet og istandsat af vedkommende Grundeiere i Thisted, uden Hensetand." Fogneforstsk. for Thisted Landsogn d. 24 April samme 4 Underskrifter. 1843.

Smugbrændevin - Brændevinstøj.

Til Politimesteren og Toldapsynet i Thisted. 1843.

Det er ikke Fogneforstandersk. for Thisted Landsogn bekendt, at nogen der bruger Smugbrændevin, eller er i Besiddelse af Brændevinstøj.

Thisted Landsogns Fogneforstsk. d. 2 Nov.

Jørgensen Formand. 1843.

(Prokurator. Vintersmille.)

"Under 30 Marts 1844 afgaves en lignende Erklæring til Amtet i Thisted.

"Under 12 April 1844 afgaves en lignende Erklæring til Toldapsynet i Thisted.

Amtstjersler.

Til Amtet i Thisted 1844.

Amledning af Amtets giinstbehagelige Skrivelse af 9 dennes, hvori Fogneforstanderskabets Erklæring forlanges i Henseende til Udredelsen af Amtstjersler ifølge Forordn. af 26 Junii d. A., give vi os den Ære at melde, at da Landmændene i Almindelighed med Besvær og Vanskelighed kan tilveiebringe Penge til Skatter og Kommuncagifter samt Folkelønninger m. m., saa er det mest overensstemmende med hans Tare, at de i Anordningens Paragraf 4 omhandlede Amtstjerser fremdeles saalænge som muligt, udredes in natura, forsaavidt samme ikke allerede maatte være overgaaede til Pengebetaling.

Det i Paragraf 12 ommeldte Regulativ kan, forsaavidt som dette Forstandskab angaar, allene komme til at omfatte de Befordringer som udredes in natura, og de faae som ere indgaaede imod Pengebetaling, thi her synes den Reisende ikke med nogen Bestemthed at kunde henvises til at afbenytte Seligence eller Dagvogne etc.

Thisted Landsogns Fogneforstanderskab d. 18 Sept. 1844. Forennet

L. Høj. Jøns Christensen. Jøns Melueij.

Veien fra Vesterbom.

Til Kommunalbest. i Thisted. 1845.

Forinden Fogneforstanderskabet indgiver Klage over Veiens slætte Tilstand fra Thisted Vesterbom forbi Vestermølle og videre op ad Vinthers Mølle, forsaavidt Thisted Grund strækker, tillader det sig at forespørge: om den erede Kommunalbestyrelse troer at Thisted Borgere ved Innekastning til Vintren kan holde denne Veistrekning farbar til enhver Tid, eller i modsat Fald hvor der da ved indtreffende Sneelag kan faaes Vei?

At Veien er en Strandvei til Vangsaae, og Kiøbstedvei for Tvorup, Vang og Taastrup Sogne samt en almindelig Møllevei, behøves vel næppe at bemærkes.

Thisted Landsogns Fogneforstanderskab d. 19 August 1845.

afkrævet til Thisted Amtsaars d. 25 Juni 1926. A. E. Prægead.

Jørgensen Form.

Bivejene i Thisted Landsogn.

Skrivelse til Nøllemann. 1846.

(Byfoged Niels Nøllemann. 1838-1854)

Endskjøndt Bivejene i Thisted Landsogns Fogneforstsk. er tildeels daarlige og forsømte, og iagtet sidstafvigte Vinter var saaledes, at Veiarbeide

32
næsten til enhver Tid kunde foretages, saa er der dog intet Veiarbejde udført, hverken i Vinter eller endnu i Sommer, hvorfor sliq Forsømmelse, der maae tilskrives Fognefogden, herved anmeldes for Deres Vell. h. med ærbødigst Begjæring om, at Ordre behageligen maatte gives til Veienes uopholdelige Istandsættelse, saasomt den nu forestaaende Løst er tilendebragt.

Thisted Landsogns Fogneforstok. d. 17 Aug. 1846.
Lorenson p. t. Formand.

Fortegnelse over Vandløb.

Et Vandløb fra Tilsted igiennem Engen sunden for Torp ud i Kjømfiorden ved Draxbekk.

Et Vandløb fra Skinnerup Eiendomme igiennem Tingstrup, Bisgaard og Thisted Eng, samt igiennem Thisted Kjøbsted ud i Fiorden, og har en Længde forsaavidt Landdistrictets Engestrække, af omtrent. (mgl.)

Ingen af disse Vandløb kan henføres til Hoved-Vandløb, men ere kun middelmaadige Aar, og oprensnes af tilstødende Lødsere, uden at det vides om derom existerer skriftlige Forordninger eller Landvaesenscomissionskiendelser. Forøvrigt ere Vandløbene for Tiden saaledes, at alt overflødig Vand derved kan afledes.

Thisted Landsogn. d. 9 Nov. 1846.

Michelsen. Lorenson. M. Frandsen. J. Amstensen. J. Larsen.

De daarlige Veye.

Skrivelse til Nellenmann. 1847.

Foranlediget af Deres Vell. h. beh. Skrivelse af 22 Nov. d. A. i Anledning af Bivæsenet i Hillerlev Hundborg Hereder, og navnlig at Thisted Landsogn ikke har udført noget Veiarbejde i 1846, undlader man ikke at melde, at sliq Forsømmelse maae tilskrives daaerende Fognefoged Morten Frandsen, saaledes som Fogneforstok. i Skrivelse af 17 Aug. 1846 til Deres Vell. har indberettet.

Veiarbejdet i indevaerende Aar har ikke heller haft videre god Fremgang, dog er Vei No 5 fra Thisted-Tingstrup Born, ad Tingstrup og til Skinnerup, for Thorsteddelen indgroft og paaført Græs.

Veien fra Thisted Vesterborn bag om Hæusene ad Thorsted, og Tuerveien fra Tingstrup Vei til Taarsted Vei, ere de slætteste af alle Veie her omkring, fordi de ere saa smævre og udhulede, at 2 Vogne ikke kan passere hinanden, og fordi de i Anseelig ikke kan holdes ryddelige eller passable, men til dæsses Udvidelse og Indgroftning er endnu intet skridt gjort, waagt det er af sær paatrængende Nødvendighed.

Thisted Landsogns Fogneforstok. d. 2 Dec. 1847.
Lorenson. p. t. Formand.

Krigen.

Skrivelse til Nellenmann. 1848.

I Anledning af en Skrivelse fra Deres Vell. af 10. ds, hvori der efter Amtets Opfordring forlanges indgivet Beretning om, 1. de tjenende Cavaleristers Antal, 2. om ingen Cavalerist har meldt sig til at gaae til Armeen som frivillig, 3. Angivelse af den egentlige Fognestyrelse og dens Organisation.

54
4. Valg af Befalingsmand, og 5. hvad Fremgang Beuelningen har haft i hvert Fogd. Da maa vi hertil meddele, at hvad 1. Post angaaer, da haues der ingen Cavalerister her i Fogdnet som ogsaa er bemærket paa den indgivne skematiskke Liste, og som Folge heraf, falder den anden Post bort.

Hvad 3. Post angaaer, da maa vi meddele, at Fogdestyrken her er 63 Mand, fra den af Amtsraadet bestemte Alder fra 16 til 60 Aar, og hvad Organisationen angaaer, da mener vi at det bør ske paa den Maade, som af Amtmanden, Hr. Kammerherre Rosenkrantz er foreslaaet nemlig at der i hvert Herred bør være en Befalingsmand, og for hvert Fogd 2de Underbefalingsmand, da det ofte er Tilfældet at Byerne i et Fogd ligge langt fra skildte, saaledes er det ogsaa nodvendig at der i det mindste her i Fogdnet bliver 2de Samlings- eller Duelsespladse, da de 2de Byer hvoraf Fogdnet bestaar ligge langt fra hinanden, og ere desuden adskilte ved Thisted Bybustad. 4. Post, da mener vi at kunne foreslaa Jens Edvartsen i Tingstrup og Jens Dige i Faarstoft som Underbefalingsmand, da de begge have staaet i Tjenesten, og hvad slutteligen 5. Post angaaer, da kan vi meddele, at enhver Mand af Fogdestyrken har et Vaaben, og som for det meste bestaar af en Stok, med 1 Spyd paa Enden. Forovrigt vente vi, at der bliver giuet nærmere Ordre, fra de militaire Autoriteter til Befalingsmændene, om hvorledes Duelsene skal foregaa.

Thisted Landsogns Fogdestik. d. 14 April 1848.

P. Aagaard Formand. (Landlyst.)

Skrivelse til Mellemann. 1848.

Kornbeholdningen.

Følge en fra Deres Velbyrdighed, tilsendt Skrivelse af 17 dennes, hvori Fogdeforstanderskabet anmodes om at indgive Beretning om hvormegit Korn der er samlet i Fogdnet til Armeens Brug, da er det os herved en Fornøielse at indberette, at der er indkommet af Rug 4 Tdr. 5 Skpr., Byg, 13 Tdr. 6 Skpr., og Havre, 12 Tdr. 5 Skpr., hvilket Quantum kan erholdes med ialt 31 Tdr.

Thisted Landsogns Fogdeforstik. d. 19 Juni 1848.

P. Aagaard. Formand.

(Afskrift til Thisted Amtsaad d. 30 Juli 1926.)

Udsættelse af Vjarbejde.

Skrivelse til Amtsraadet. 1848.

Fogdeforstanderskabet tillader (sig) herved at indkomme med Begjering til Amtsraadet, om at erholde Arbeidet med Vei No. 13 udsat til næste Aar, da Beboerne klage over at mangle Arbeidsfolk, og da Fogdnet tillige i dette Foraar har været beskæftiget med at istandsætte Vei No. 12, som da i dette Aar bliver færdig, og der vil da efter det trykte Regulativ ikke blive andre Veie at tilbage at istandsætte end nævnte No. 13 fra Skinnerup Fogdestyrelse til Thisted Fogdestyrelse. Fogdeforstik. for Thisted Landsogn d. 27 Juni 1848.

P. Aagaard. E. Foged. J. Evertsen.

Forsorgelse af Indkaldtes Familier.

Skrivelse til Amtet. 1848.

Efter en gennem Amtet til Fogdeforstik. tilsendt Skrivelse fra Justitsministeriet af 29 Mai, angaaende Forsorgelsen af de Familier hvis Forsorgere ere bortkaldte fra deres Hjem for at tjene Staten under nærværende Krig, da er Fogdeforstik. villig til at drage Omsorg for at saadanne Familier, der skulde trænge til Understøttelse, skal af Fogdnet erholde saadan saalenge Krigen varer, uden Hensyn til om de ere forsorgelsesberettiget eller ikke, og da heller ikke blive betragtede som Almissemænd, hvilket vi herved har den Ære at underrette Amtet om. Fogdestik. d. 27 Juni 1848.

P. Aagaard.

E. Foged. J. Evertsen.

Oprettelse af Kystmiliti.

Skrivelse til Nellemann. 1848.

I Anledning af et Circulaire fra Justitsministeriet, angaaende Reorganisati-
on af Kystmiliticevæsenet, maa jeg paa Fogneforstsk. Vegne meddele, at da
Landstormen nu her i Amtet er saa vel organiseret, saa meens Fogneforstsk. ikke,
at det gjøres nødvendigt at oprette nogen særskilt Kystmiliti, da Befolkningen
af de ved Kysten liggende Fogne, og som hører under Landstormen, i paakommen-
de Tilfælde nok vil kunne gøre Kysttjeneste, og da i Forbindelse med hele
Landstormen, forvare Kysten mod Landgang.

Fogneforstsk. for Thisted Landsogn d. 7 Juli 1848.

P. Aagaard. Form.

Husmand i Krigen.

Skrivelse til Amtstuen 1848.

I Anledning af en Skrivelse fra Amtstuen af 19 Sept. angaaende nogle Oplysninger
i Anledning af Krigsskattens Beregning, da meddeles det, at der her af Fognet er
i Krigstjeneste 2de Husmænd, nemlig Anders Heede, med 1 Skp. 3 Fdk. 2 1/4 Alb.,
og Michel Jøe med 1 Skp. 1 Alb. Harkorn, men det maa bemærkes, at ingen af
dem har Skjode paa Ejendommen. Af Fæstere og Leiere ere her ingen.

Fogneforstsk. for Thisted Landsogn d. 3 Oktbr. 1848

P. Aagaard. Form.

Oprettelse af Landpoststrøter.

Skrivelse til Nellemann. 1849.

I Anledning af en Skrivelse fra Deres Vellyrdighed, hvori Fogneforstandersk. Be-
tænkning udbedes, angaaende et Forslag fra Generalpostdirectionen om Oprettel-
sen af Landposter, da kan Fogneforstsk. ikke andet end indrømme det gavn-
lige og behagelige for de Landboere som bor langt fra Kiøbstaden, ved en
saadan Postgang blev istandsat, hvorimod de nærmestliggende Fogne vel ikke
vilde kunne benytte en saadan Post, og vi vil derfor, da dette Fogne stöder lige
til Kiøbstaden, og altsaa ikke føler Trang til en Landpost, ikke gaae videre
ind paa noget Forslag desangaaende.

Fogneforstsk. for Thisted Landsogn d. 5 Jan. 1849.

P. Aagaard. Formand.

Omgangsskole.

Skrivelse til Skoledirectionen. 1849.

I Anledning af en Skrivelse fra Skoledirectionen af 25 Jan. d. S., hvori Directionen
udbeder sig Fogneforstsk. Betænkning meddelt, om hvorvidt Districtet
maatte være villig til istedet for som hidtil at holde Omgangsskole, da selv at
anskaffe det fornødne Locale, eller at overdrage Skolelærerne at sørge derfor.

Fogneforstandersk. har i den Anledning foranstaltet et Fognemøde afholdt
og Resultatet deraf blev, at Beløerne ikke vilde indlade dem paa nogle af
Delene, men som hidtil beholde deres Omgangsskole, da de meente at Skole-
undervisningen paa den anden Maade vilde blive Fognet for kostbart.

Dette meddeles behageligst Directionen. 10 Febr. 1849. P. Aagaard.

Antal Industri- og Fabrik. Anlæg.

Skrivelse til Herredskontoret 1849.

Fogneforstsk. anmodes om at opgive hvormange Industri- og Fabrik. Anlæg
der findes i Communen, indberettes det, at her for Tiden er 2 Mølle, 1 Garveri
og et Feldtblæderi.

27 August 1849. P. Aagaard. Formand.

Klage over Vejen.
 Skrivelse til Herredskontoret. 1849.

I Anledning af nedlagte Klage fra Jørgensen i Klatmølle og Christen Andersen i vester Baun, over Veien fra bemeldte Eiendomme til Tingstrup, skal man meddele, at den af Klagerne nævnte Vei ikke staaer paa Regulativet, og ikke er andet end en Markvei, og bliver af Beboerne i Tingstrup ikke benyttet som andet, da ingen fra denne Bye lader formale ved Klatmølle.

Vi fandt derfor det ville være ubilligt om Beboerne skulde indgræfte og istandsætte Veien for at spare Klagerne den liden Ommei der vil være fra deres Eiendomme til Thisted, ved at tage med Skinnerupveien eller Hundborgvei, og dertil kommer at Fognet efter dets Skrivelse, ikke har saa faae Veie at vedligeholde. 13 Marts 1849. P. Sogaard. Formand.

Pligtkørsel.

Niels Vestergaard af Osterbaun har klaget over at han staaer for en Vogn efter Tingstrup Hartkorn. Dette kunde ikke undgaaes, eftersom han har 3 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. 1/2 Alb., og de øvrige 4 Tdr. Hartkorn er ham tillagt saa nær mueligt, og ydermere staaer enhver Mand af Fognet for en Vogn, naar han har 2 Tdr. Hartkorn. Tingstrup d. 23 Dec. 1849. Petersen. Fognefoged.

Beboere i Skovgade 1850.

Niels Poulsens Enke. Jens Thomsen. Bændtmager Andersen. Skredes Mølle. Biskek Christensens Enke. Restauratør A. Jøulius. (Disse svarede i Formueskat ialt 3 Rd. 1 Mark. 4 Skill.

Afskrift til Thisted Amtsaars d. 9 August 1850.

Gjærdesynsmænd.

Skrivelse til Herredskont. 1866.

I Anledning af at Gjærdesynsmænd Nicolai Mortensen og Jens P. Edvardson af Tingstrup har meldt sig til Forstik. med Underretning om, at de havde be-
 gjeret sig Entlediget, og at Forstik. skulde udnevne nye.

Vi kjende ikke om det er vor Pligt, men dersom det er seadan, at vi skal udnevne nye Gjærdesynsmænd, saa foreslaar vi Gaardmændene Chr. Jacobsen og Thomas Hald i Tingstrup, til at overtage deres Bestilling.

Fogneforstanderskabet for Thisted Landsvogn d. 27 Febr. 1866.

Chr. Jørgensen. E. G. Mønsen. Nicolai Mortensen. Jørgen Nielsen. Chr. Overgaard.

Den 15 Marts s. A. skrives i Protokollen: Fogneforstik. har paa den Ore at meddele, at det har udnevnt Gaardmændene Chr. Jacobsen og Thomas Hald i Tingstrup til Gjærdesynsmænd, og har da samme at møde for Retteen paa Thisted Raadhuus førstk. Tirsdag Kl. 10 for at aflægge den befalede Sed.

Bro over Vadestedet.

I Anledning af at der var indkommen en Klage til Forstanderskabet, blev en Aarstedsforretning afholdt den 26 Marts 1866, hvor da blev foretaget:

Sagen angaaende Veien fra Skinnerup Landevei over Vadestedet og Bækken gennem Tingstrup til Regulativveien, som gaar fra Skinnerup til Tilsted, tilligemed Langdalsveien, der blev da følgende vedtaget: "En Broe over Vadestedet blev acorderet bort til Jørgen Madsen og Chr. Overgaard af Tingstrup, paa følgende Betingelser: Broen bliver lagt af Egelykker a. 8 Tommer i Kvadrat, med ikke over 20 Tommer imellem hver Bjælke, med forsvaerligt Dække med 4 Tommer tykke Ege Planker, og Røkværk ved Siden.

Broen skal være 3 Alen lang og 6 Alen (vidde). Tillige skal der lægges Dækkering for Vandet ved Siden af Broen af Kampsteen, for at Vandet ikke skal styre Veien bort ved Siden af Broen. For samtlige Arbeide og Materialer til Samme, skal fornævnte have 2 Skill. af hver Skjæppe Hartkorn af samtlige Beboere i Tingstrup. Dernæst blev vedtaget, at Veien

i hele
 Jern
 bliver fu
 til at v
 Broe
 og Ole J

Jf
 der har
 Forsta
 leren,
 J
 mener
 Forstik
 Fognef
 haues
 me.

Jf
 med
 den
 Forst
 linge
 sand
 udne
 som

G
 denne
 Skatte
 min

Jf
 at a
 vil v
 Varm
 eller

J
 Udva
 Lann
 gjør
 for
 get

i hele sin Længde skulde gøres ved, saaledes at Veien kunde være farbar.
 Dernæst blev foretaget Valg af 3 Medlemmer til at sørge for at Arbeidet
 bliver fuldført, navnlig Chr. Jacobsen, Chr. Overgaard, og Thomads Hald, Og
 til at have Opsyn med Broen, Schibye, T. Hald og Niels Chr. Christensen.

Broen skal være færdig til 1 Aug. d. A. Til Byd fogder: Peder Dybdahl
 og Ole Høenbryggen. Dermed Mødet hævet. Tingstrup d. 26 Marts 1866. 13 Underskrift.

Sogneforstanderskabet kontra Herredskontor.
 Skrivelse til Herredskontoret 1867.

IFølge Deres Vell. Skrivelse af 31 p. M., angaaende Indberetning om hvorefter
 der har været behandlet Aftægtsager ved den hævende Forligsmægler, da har
 Forstandersk. at meddele at der efter indhentet Underretning hos Forligsmæg-
 leren, ingen som helst Sag af nævnte Art har fundet Sted.

Følgelig ønsker Forstandersk. sig befriet for slige Indberetninger, da det for-
 mener at Herredskontoret lige saa let kan tilskrive Forligsmægleren som
 Forstsk., og som formodentlig er Dem bekendt; i manglende Fald, da det
 Sognefogden A. E. Rytter i Faarstoft, og tillige mener Forstandersk. at der ikke
 haves nogen Hemmel i de nævnte Love paa at Forstsk. skal udføre sam-
 me.
 Faarstoft d. 3 Juni 1867. Chr. Jørgensen Formand.

Ingen Fiskerihuev i Thisted Landsogn. 1867.
 Skrivelse til Herredskontoret.

IFølge Skrivelse af 28 p. M., angaaende Udnevnelse af Mand til at fore Tilsyn
 med Fiskeriet i Riumfjorden, tillader Forstsk. sig at indberette følgende:

I Thisted Landsogn findes for Tiden ingen som driver Fiskeri, og
 den bestaaende Control til Løes er jo endnu ikke ophævet, og tillige har
 Forstsk. i Thisted Avis set et Udtag af Kommunalbestyrelsens Forhandl-
 linger, at nævnte Bestyrelse ingen Grund ser for Tiden til at udnevne
 saadanne, saa formener Forstsk. at det heller ingen Grund har til at
 udnevne nogen, tilmed da der som ovenfor er meldt, ingen er i Sognet
 som driver Fiskeri. Thisted Landsogns Forstsk. d. 2 Juli 1867.

Chr. Jørgensen. Nicolai Mortensen. Ole Hansen. E. G. Mønsen.

Gründet paa Uoverenskomst med Raadhusbetjent Andersen, fremlægges
 denne Gang Kommunalaligningen for Aar 1870 til almindelig Eftersyn for
 Skatteyderne, i Tingstrup og Faarstoft Skoler. Skuldet herved bringes til al-
 mindeelig Kundskab. Thisted Landsogn d. 24 Dec. 1869. P. S. V. A. E. Rytter.

IFølge Sogneraadets Beslutning af 15 Febr. 1871, uunderrettes man herved om
 at alle skolesøgende Børn uden for Sognet, for Fremtiden fra 1 Jan. 1871,
 vil have at erlægge 1 Rd. til Kommunens Kasse, som Udelæg for Locale,
 Varme, Røge, m. m., foruden Gøttgjorelse til Læreren for Undervisning,
 eller Adgang til Skolen i modsat Tilfælde vil blive nægtet.

Faarstoft d. 17 Febr. 1871. P. S. V. And. E. Nordentoft.

En til Skoledirektionen fremsendt Skrivelse tilstillet undertegned
 Udvalg til Bortledning, har det erede Sogneraad spurgt om Thisted
 Landsogns Kommune ikke var berettiget til at forbrø 1 Rd. aarlig Gøtt-
 gjorelse af de Børn som fra Thisted Mark søgte Landsognets Skoler,
 for benyttelsen af Skolelokalitet og dets Inventarium. Hertil kan Udval-
 get kun erklære, at dette Forhold maa blive en Sag mellem vedkommende

Foreldre og Landsognet, i hvilket Skoleudvalget ikke kan gribe ind, samt at der i hvert Fald ikke af Thisted Kommune vil blive ydet noget Vederlag i den ommeldte Henseende, efter som Kjøbstadens Skole staar aabent for alle dens skolepligtige Børn, ogsaa for dem som bo paa Thisted Mark, for en Betaling af kun 1 Rd. 3 Mark i Halvdagskolen for et helt Aar. Det ligeledes fremførte Spørgsmaal om Skoletvangens Anvendelse paa Børn fra Thisted der søge Landsognets Skole, tillader man sig at henvisse til Skoledirektionens Afgørelse.

Skoleudvalget i Thisted d. 14 Juli 1871.
Lud. Lund. Møller. Brinkmann.

Ifølge et til Skoleudvalget i Thisted rettet Forespørgsel, har Fogneraadet modtaget hos lagte Skrivelse som til Sagens yderligere oplysning og vejledning fremsendes.

Fogneraadet er derfor saa fri at forespørge hos den høie Skoledirektion, hvorvidt det har Ret til at udvise de uden for Skoledistriktet hersteds skolesigende Børn, hvis vedkommende Foreldre eller Værger vægrer sig ved at betale et passende Vederlag som Fogneraadet aarlig fastsætter, for Brug af Skolen og dens Inventarium, eller hvis de skolesigende Børns Antal muligvis skulde blive saa stor, at Skolelocalet ikke kunde rumme det. End videre tillader man sig at forespørge, hvorvidt Fogneraadet har Ret til at fastsætte og inddrive Skolemøltene i Tilfælde af ovennævnte skolesigende Børns ulovlige Ud-blivelse fra Skolen. Fogneraadet for Thisted Landsogn d. 6 Aug. 1871.

And. Chr. Nordentoft. Fm.

En gjennem Amtet fra J. Hamborg i Faarstoft, hertil indsendt Skrivelse, saalydende: „Da Veien mellem Pennels Vei og Faarstoft Byvei, paa Grund af at der hist og her er opkastet enkelte Stykker Veigrøft, er farlig at beføre ved Natte-tid, og da Fogneraadet paa dette Punkt har standset Arbeidet ved nævnte Vei uden nogen Udsigt til at ville tage sig videre af Sagen, er jeg saa fri her-ved at anmode det høie Amtsraad, snarest mulig at tilholde det at efterkomme sin Forpligtelse i saa Henseende. Faarstoft d. 29 Juli 1871. Chr. Joh. Hamborg.

Tilstilles tjenstlig Fogneraadet for Thisted Landsogn til Erklæring.
Thisted Amtshus d. 5 Aug. 1871.
Unsgaard.

I Anledning af foranstaaende, tillader Fogneraadet sig at meddele: „Efter at man ifølge Amtsraadets Approbation af 3 Juni d. A. havde søgt til Johannes Hamborg, 3 Aen af den omhandlede Veis Brede, og Landinspektør Bille havde foretaget den fornødne opmåling, lod Fogneraadet Arbeidet ved Opkastning af en Grøft for Veiens nye Grænse paabegynde. Da Johannes Hamborg imidlertid under Arbeidet reiste Indsigelse mod Kjøbet, standsede Formanden for Fogneraadet foreløbig Arbeidet, indtil Sagen kunde forelægges det samlede Fogneraad. Der er herved ikke sket anden Forstyrrelse i Færdseelen paa Veien, end at denne nu er indskrænket til den bevilgede Grænse, og denne Deel af Veien saaledes som den altsaa fremtidig vil blive, er i fuld-stændig god, farbar Stand, saa der ikke gives Anledning til Klage.

Det paabegyndte Grøftarbejde vilde selvfølgelig uophørligt være bleven fortsat og tilendebragt, hvis Joh. Hamborg ikke selv havde fremkaldt dets fore-løbige Standning, ved hans ubefoiede Indsigelse. Det følger iøvrigt af sig selv, at da Grøften kastes i den Linie Landinspektøren har udvist, hvilken Afgørelse Joh. Hamborg ved Kjøbet har underkastet sig, er hans Indsigelse aldeles ugrundet, ligesom det af det anførte vil ses, at Færdseelen paa Veien er i enhver Henseende uhindret ved Arbeidet.

Thisted Landsogns Fogneraad d. 7 Aug. 1871. J. J. V.
And. Chr. Nordentoft. Formand.

Sagn
velbaan
udmæ
Fmed
get Gro
dve Sk
samm

Da
Eiend
den T
rings
at den
rings

Er
Skriv
tel K
F
forhen
Byen
de m
land
siden
ogsaa
Mand
svæ
som
Regel
græn
mang
Paast
net f
paa
sot u
Vaan
Udsag
Foran
beteg
for
Dien
nytte
at d
har
Aarr
Le
Janu
Med

59

Sogneraadet for Thisted Landsogn tillader sig herved at anmode Deres Høi-
velbaarehed (Amtmanden) om at faae 2de af de faste Taxationsmænd
indnevnte til at Vurdere den Skade, der er forarsaget Gaardeier Christen
Imed i Faarstoft, ved at man i Fjerdstranden ud for hans Mark har ta-
get Græs til en Deel af Kommunens Dele i Aaret 1871, ligesom til at vur-
dere Skaden der er forarsaget ham ved Kjørsel over hans Eiendom med
samme.

Faarstoft d. 11 Okt. 1871. Anders Ehr. Nordentoft. Fmd.

Da Proprietair P. Sogaard allerede i April eller Mai f. A. frallyttede sin
Eiendom, Vinters Mølle i Tingstrup, og afhandede den til Niels Pø, som siden
den Tid har brøgt Møllen uden saavidt os bekendt at have løst ne-
rings Devis, dette bringes herved til Deres Kendskab, i forventning om,
at den Paagældende maa blive draget til Ansvar for uberettiget Ne-
rings Brøg. Paa Thisted Landsogns Sogneraads Vegne d. 7 Jan. 1873.

Nordentoft.

Erklæring over en fra Byfoged Contoret i Thisted til Amtet indgiven
Skrivelse af 27 Jan. 1873, angaaende Fnekastningsgrænsen mellem This-
ted Kjøbstad og Landsognet.

I nevnte Skrivelse støtter Borgmesteren sig til Oplysninger fra
forhenverende Politibetjent Aggerholm, som i 40 Aar har forestaaet
Byens Fnekastning og til den Slutning, at Fognegrænsen afgjoren-
de maa danne Fnekastningsgrænsen for de tre omtvistede Floved-
landeveies Vedkommende. For Aggerholm, som allerede for flere Aar
siden fortraadte Bestillingen som Politibetjent, og formodentlig
ogsaa Tilsynet med Fnekastningen, og han tillige er en meget gammel
Mand, om hvem man kan antage at Slutkommelsen er betydelig
svækket, tør man ikke antage disse Oplysninger for paalidelige, lige-
som man heller ikke kan erkjende, at der er noget som almindelig
Regel, eller af anden Grund der afgjorende tale for at Fnekastnings-
grænsen flyttes hen til Fognegrænsen, da det modsatte er Tilfældet
mange Steder inde i Jurisdiktionen. Til yderligere Begründelse af vor
Paastands Rigtighed, indlader man ikke at meddele, at da Landsog-
net for noget over 30 Aar siden blev paalagt Fnekastningspligten
paa Skinnerup Vei, blev Grænsen mellem Thisted By og Landsognet
sat ved et Markstjæl der hvor den nordøstlige Hjørne af Møllens Kalds
Vaaningshus nu staa, hvilket kan bekræftes ved flere eldre Mænds
Udsagn, og det ikke har kunnet oplyses at der senere heri er sket nogen
Forandring. Ligeledes er Fnekastningsgrænsen paa Høndborg Vei
betegnet ved en stor Sten i den nordre Veigrøft, nogle faa Alen Øst
for Omkørselen til Enkeprie Skibsteds Gaard, som utvivlsom i dette
Tiemed er bleven sat, og har i de tre sidste Fognefogders Tid været be-
nyttet som Fnekastningsgrænse mellem Byen og Landsognet.

Paa Oddesundsveien er Uoverensstemmelsen fremkommen derved,
at der paa den omtvistede Veistrækning, ingen Smelag har været, der
har gjort Fnekastning fornøden, og at samme Veistrækning i en lang
Aarrække ingen Tilsyn har haft fra Landsognet.

Leopoldsen skal man ikke berøre, da Byfogden i sin Skrivelse af 27
Januar, for dennes Vedkommende tilsyneladende giver vor Paastand
Medhold. Thisted Landsogn d. 3 Marts 1873. A. E. Nordentoft. Fmd.

Til Amtet.

Høiædelbaarne Hr. Kammerherre, Stiftamtmand Rosenkrantz i Viborg. Beboere i Thisted Landsogn har ved et Grandestævne Møde enstemmig vedtaget, at Pognets Beboere skulle søge Raad og Hjælp hos Deres Høiædelbaarenhed, i Anledning af at den Del af Høiugaden med mere Bisgaard Yord, som hører under Landsognet, fortiden er under Forhandling og skal indlemmes i Thisted Kjøbstad, hvilket sker i Henhold til Lov af 17 Mai 1873, og som efter den Agitation som Thisted Byraad fører, vel neppe kan undgaaes. Men for at Landsognet ikke skal blive alt for meget besvæget, blev der nedsat et Udvalg af Mænd, som skulle søge om mulig at faa en personlig Samtale med Deres Høiædelbaarenhed om den Sag. Desaaarsag tillader man sig at fremsende følgende med Bøn om, at en saadan Samtale maa blive os forvundet i Viborg den 20 eller 21 April førstkommende.

(Afkrævet til Thisted Amtsbureau) Thisted Landsogn d. 15 April 1874
i Aug. 1926. Allerbødigst. P. Hald.

Til Thisted Kjøbstads Byraad i Thisted. I Anledning af Sagen om Indlemmelsen i Thisted Kjøbstad af en Del Yorder og Eiendomme, som henhører til Thisted Landsogn, skal Fogneraadet efter Løfte til det erede Byraad meddele som sin Bestemmelse i saa Henseende, at Fogneraadet modsætter sig den projekterede Indlemmelse naar en passende, billig Erstatning ikke ydes Landsognet af Kjøbstaden.

Forsaavidt Kjøbstaden maatte være villig til at yde en saadan Erstatning, da ildedes man sig, forinden man afgiver nogen endelig Erklæring i saa Henseende Byraadets nærmere Bestemmelse desangaaende.

Man skal iøvrigt ikke undlade allerede nu at bemærke, at man ikke anser de af Grundeierne til Fordel for Inddragelsen afgivne Erklæring for et Samtykke, der kan have den i Loven af 17 Mai 1873 omhandlede Virkning, at en Del af Grundeierne kunne tvinge de andre til at indtræde under den projekterende Kommune, fordi Samtykket for de fleste, om ikke for Alles Vedkommende er betinget, idet der er lovet Vedkommende særegne Begünstigelser, navnlig tildels Skattefrihed i et længere Aaremaal.

Thisted Landsogn d. 3 Aug. 1874.
P. Hald. Andas Poulsen. Peder Møller. Chr. Andersen el. Edvardson.
Afkrævet til Thisted Amtsbureau

Til det Kongelige Amt i Thisted.

I Anledning af Amtets Høiædelbaarens Skrivelse af 2 Sept 1874, og det med samme følgende Andragende med Bilag fra Thisted Byraad om, at førstjellige under Landsognet hørende Arealer maatte blive indlemmede under Kjøbstaden, skal Fogneraadet herved meddele, at man under 20 f. M. efter Føllesmøde af Pogne- og Byraadet, har indsendt til Ministeriet en Skrivelse af følgende Indhold: Til Indenrigsministeriet. Vi tillader os at fremføre de ejendommelige Forhold ved Thisted Landsogn, der gjøre det i høj Grad ubillig, at fraskille Pognet en Del af den Grund, hvorfra den har nogle af sine største Indtægter, uden at yde en tilsvarende Erstatning.

Under almindelige Forhold, naar en større Kommune deles i to mindre, eller et Areal af en Kommune overgaar til en anden, vil Rettighederne og Byrderne, som følge med det paa svarende Stykke, i Regelen kunne gaa omtrent op imod hinanden. Ganske anderledes forholder det sig med Thisted Landsogn der ligger yderligere saa umiddelbart op til Byen, men endog ind over de som Kjøbstadgade beliggende Grunde, at mange ejendommelige Forhold deraf ere opstaaede. En stor Del af Byens fattigste Arbejdere, have paa Grund af Landsognets Mærked og den lavere Huseleje taget Bolig paa Pognets Grund, men disse boe ikke paa det omhandlede til Thisted By overgaaende Areal, men paa Landsognets tilbageblivende

Grund
forstjelle
Landsog
til Th
staden,
uden at
til Lan
og For
liggjor
Indtel
der, da
billig
Forder,
lemme
skat, i
mister
kan p
Skatte
en Er
ikke k
Om
ind-om
Skatte
det m
paa E
minds
høiige Side, til Am
(x) He
omha
ning, e
dende
finder
Er
nyder
sogne
Erstat
helle
paa, a
offer, e
me
(eyede
(eyede
sogne
da m
ved a
at sa
Mun
sogne

Grund, hvor de erhverve Forsørgelsesret for dem selv og deres Familier, der i forskellige Retninger kommer til at hvile som en trykkende Byrde paa Landsognet; dette Misforhold opvejedes imidlertid derved, at den nærmest til Thisted stødende Del af Landsognet, som nu agtes indlemmet i Kjøbstaden, beboedes af en del Embedsmænd og næringsdrivende Borgere, der uden at paaføre Landsognet store Byrder, bidrage meget betydelige Beløb til Landsognets Komüneskatter. Naar nu disse fra Landsognets Nærhed og Forbindelse med Kjøbstaden stammende Forhold, vilkaarlig vanskeliggjøres saaledes, at man i det væsentlige tager de deraf flydende Indtægter fra Landsognet, men lader dette beholde de deraf flydende Byrder, da tilføjes der Landsognet en stor Uret, naar man yderfor yder en billig Erstatning. Hertil kommer, at Hartkornet paa de ubebyggede Jorder, som ejes af andetsteds boende Folk, men som nu ogsaa agtes indlemmet under Kjøbstaden, har ydet sine Bidrag til Landsognets Komüneskat, uden at paaføre det nogen tilsvarende Byrde, og dette Skattebidrag mister Landsognet ligeledes. Vi tillader os derfor at formene, at man ikke kan fraskille Landsognet de omhandlede Arealer, og de paa samme boende Skatteydere, uden at Retfærdighed og Billighed fordrer at der ydes Landsognet en Erstatning herfor af en saadan Art, at Sognets tilbageværende Beboere ikke hver for sig paaføres større Skattebyrder end hidtil har været Tilfældet.

Om Hørelsen af denne Erstatning, kan der være noget forskjellig Mening: Vi indrømmer, at man maaske ikke kan fordrer et aarligt Vederlag som det fulde Skattebeløb, det afgrænsede Areal med dets Beboere yder til Landsognet, men det maatte i det Mindste være fuldt og vel Halvdelen af dette Beløb, da de paa Sognet hvilende Byrder paa ingen Maade kunne antages at være formindskede i et Omfang der svarer til den anden Halvdel.

Hertil skal man nu tillade sig at tilføje at Landsognet ved at miste de omhandlede Beboere, vil lide et føleligt Tab af Arbejdskraft til Indkastning, da kun en i saa Henseende ubetydelig Ujævnhed følger de paagjældende Arealer, medens der paa disse, og i Forhold til Hartkornets Hørelse findes mange Beboere, og Bygningernes Assurance-sum er meget betydelig.

Endvidere henledes Opmærksomheden paa, at Skolelæreren i Fingstrup nyder og har Ret til Højtidsoffer af de omhandlede Beboere paa Landsognets Grund, og da vedkommende Lærer vel i intet Tilfælde uden Erstatning kan fratages en ikke ubetydelig Del af hans Indtægter, der i det hele er meget lille, saa maa man ved en eventuel Adskillelse andrage paa, at Thisted Kjøbstad fremdeles vedbliver at yde det nævnte Højtidsoffer, eller en aarlig Erstatning der svarer til Tabet af samme.

Med Hensyn til Byraads-Udvalgets Antydning af, at Kjøbstad-jorderne Matr. No 36^a af Hartk. 1 Stp. 1 1/2 Alb. og Matr. No 9 a e af Hartk. 6 Stp. (ejedes af Lars Nielsen Gramstrup) Matr. No 5 af Hartk. 4 Stp. 1 Fok. 1 1/4 Alb. (ejedes af Thisted Kirke) muligens skulde vergus fra Kjøbstaden til Landsognet, skal Sogneraadet bemærke, at herpaa kan man ikke indlade sig, da man formener, at Landsognet vilde faa Tab, istedet for Erstatning, ved at overtage de nævnte Parceller. I et hvert Tilfælde forventes man, at saavel Amtet, ved dets mulige Erklæring i omhandlede Sag, som Ministeriet ved den endelige Opgjørelse af samme vilde passe, at Landsognets Færr i Overensstemmelse med Ret og Billighed fremmes.

- " Johannes Larsen Hamborg, Gaardm. Faarftoft, 38 Aar gammel.
- " Soren Nielsen, Gaardmand, Faarftoft, 51 Aar gammel.
- " Peder Jensen Hald, Milleer, Tingstrup, 39 Aar gammel.
- " Christen Overgaard, Gaardm. Tingstrup, 35 Aar gl.
- " Anders Paulsen, Gaardm. Tingstrup, 43 Aar gl.
- " Anders Christian Nordentoft, Gaardm. Faarftoft, 40 Aar gl.
- " Anders Chr. Nielsen Rytter, Gaardm. Faarftoft, 51 Aar gl.
- " M. Schibye, Proprietair, Landlyst, (ingen Alder angivet)
- " Christen Sorensen, Gaardm. Faarftoft, (ingen Alder angivet)
- " Christen Andersen Ined, Gaardm. Faarftoft, 41 Aar gl.
- " Christen Jacobsen Pedersen, Gaardm. Tingstrup, 48 Aar gl. Mfbr.
- " Christen Andersen, Gaardm. Faarftoft, 38 Aar gl.

Gjennemgaaet i Forstanderskabet den 26 Febr. 1867. Attesteres. Christen Sorensen

De Valgberettigede i Thisted Landsogn, som kan velge den mindre Del af Fogneraadets Medlemmer, i 1870.

- " Peter Johan Aagaard, Proprietair, Vinthuesmille, 50 Aar gl.
- " Christen Andersen, Gaardmand, Faarftoft, 41 Aar gl.
- " ~~Christen~~ Thomas Andersen, Huusmand Tingstrup, 65 Aar gl.
- " Christen Andersen, Gaardm. Tingstrup, 50 Aar gl.
- " Christen Unren Andersen, Huusmand Tingstrup, 45 Aar gl.
- " Peder Andersen Dahl, Huism. Tingstrup, 37 Aar gl.
- " Bertel Andersen, Huism. Dragsboks, 43 Aar gl.
- " Carl Frederik Bendixen, Konsul, Kveergade, 66 Aar gl.
- " Harald Bille, Landinspektør, Kveergade, 30 Aar gl.
- " Soren Christian Bertelsen, Huusmand, Faarftoft, 48 Aar gl.
- " Christen Sorensen Bak. do. do. 46 Aar gl.
- " Jens Kvernager Christensen, Huusmand, Tingstrup, 64 Aar gl.
- " Niels Christian Christensen, Gaardm. Tingstrup, 46 Aar gl.
- " Johan Christensen, Rebslager, Kveergade, 36 Aar gl.
- " Jens Pedersen Dige, Gaardm. Faarftoft, 56 Aar gl.
- " Jens Larsen Dover, Huism. Tingstrup, 62 - -
- " Christen Edvardson, Aftægtsmand Tingstrup, 66 - -
- " Christen Nielsen Faber, Postfører, Kveergade, 51 Aar gl.
- " Carl Ferdinand Ferling, Teglbrender, Torp, 46 Aar gl.
- " Thomas Christian Frederiksen, Huusmand, Tingstrup, 46 - -
- " Peder Christian Frederiksen, do. do. 36 - -
- " Peder Jensen Hald, Mille, Tingstrup, 45 Aar gl.
- " Thomas Jensen Hald, Gaardm. Tingstrup, 52 Aar gl.
- " Hans Ole Christian Hansen, do. do. 36 - -
- " Niels Christian Horboe, Huusmand Tingstrup 69 - -
- " Lars Hvi, Aftægtsmand, Tingstrup, 83 Aar gl.
- " Johannes Larsen Hamborg, Hestehandler, Faarftoft, 41 Aar gl.
- " Christen Horsfeld, Skolelær, Tingstrup, 31 Aar gl.
- " Mounits Andreas Jensen, Huusmand Tingstrup, 39 Aar gl.
- " Torokild Jensen, Huusmand, Tingstrup, 55 Aar gl.

- 67
- " Lars Jensen, Huismand, Tingstrup, 38 Aar gl.
 - " Christen Jensen, Skipper, Skovgade, 36 - -
 - " Anders Knudsen Jensen, Timmer, Torp, 42 - -
 - " Jens Nicolai Jensen, Gaardm. Faarstoft, 32 Aar gl.
 - " Rasmus Kisling, Fnedker, Skovgade, 67 - -
 - " Theodor Christian Krag, Skomager, Skovgade, 43 - -
 - " Jens Christian Kirk, Gaardm. Faarstoft, 34 - -
 - " Niels Christian Jensen Kramer, Gaardm. Tingstrup, 46 - -
 - " Peder Jensen Kramer, Huismand Tingstrup, 48 - -
 - " Jens Møller Larsen, Imed, Tingstrup, 35 - -
 - " Peder Christian Laugesen, Murer, Torp, 49 Aar gl.
 - " Peder Christian Larsen, Huismand Torp, 47 - -
 - " Johan Ernst Larsen, Bændtmager, Vestergade, 46 Aar gl.
 - " Anders Larsen, Gaardm. Tingstrup, 65 Aar gl.
 - " Poul Christian Larsen, Møllebygger Tingstrup, 35 Aar gl.
 - " Jens Andreas Madsen, Timmer, Tingstrup, 48 - -
 - " Anders Madsen, Fnedker, Tingstrup, 33 - -
 - " Niels Madsen, Takker, do. 42 - -
 - " Søren Madsen, Huismand, do. 46 - -
 - " Niels Christian Madsen do. Faarstoft, 62 - -
 - " Carl Georg Mentsen, Garver, Dragstak, 48 Aar gl.
 - " Johan Daniel Frederik Melohn, Blikkenslager, Skovgade, 68 - -
 - " Niels Viborg Møller, Rector, Realskolen, 46 - -
 - " Christen Mikkelsen, Timmer, Faarstoft, 40 - -
 - " Mathias Nicolai Mortensen, Gaardm. Tingstrup, 43 - -
 - " Otte Christian Madsen, - do. do. 31 - -
 - " Søren Nielsen, Gaardm. Faarstoft 56 Aar gl.
 - " Anders Christian Nordentoft, Gaardm. Faarstoft, 43 - -
 - " Jens Møller Nielsen, do. do. 37 - -
 - " Jesper Hove Nielsen, do. Tingstrup, 39 - -
 - " Christen Præstegaard Nielsen, Huismand, Torp, 69 - -
 - " Jens Nørgaard, ~~Gaardm.~~ Gartner, Tingstrup, 34 - -
 - " Jens Christian Ottesen, Huismand, Tingstrup, 56 - -
 - " Niels Christian Ottesen, do. do., 48 - -
 - " Thomas Jensen Overgaard, do. do., 49 - -
 - " Jens Thomsen Overgaard, Aftægtsmand, Faarstoft, 81 - -
 - " Jens Overgaard, Huismand, Torp, 36 - -
 - " Jens Edvardson Pedersen, Gaardm. Tingstrup, 54 - -
 - " Christen Jacobsen Pedersen, do. do. 51 - -
 - " Anders Poulsen, do. do. 46 - -
 - " Anders Christian Pedersen, do. do. 33 - -
 - " Jens Nielsen Pedersen, do. do. 33 - -
 - " Jens Tinggaard Pedersen, Bændtmager, do. 32 Aar gl.
 - " Godske Pedersen, Murer, Tingstrup, 51 - -
 - " Niels Pedersen, Huismand, Faarstoft, 66 - -
 - " Anders Jacobsen Plougmand, Møllebygger, Tingstrup, 44 - -
 - " Mads Jensen Røikjer, Murer, Tingstrup, 62 - - Mstr.
 - " Christen Andersen Imed, Gaardm. Faarstoft, 44 - -
 - " Lars Nielsen Svoger, Gaardm. Faarstoft, 44 - -
 - " Christen Sørensen do. do. 41 - -

- " Thoy
- " Ole
- " Mar
- " Jens
- " An
- " Lars
- " Lars
- " Chri
- " Jue
- " Jue
- " Karl
- Valg
- " Post
- " A. &
- " Ped
- " Ni
- " Jon
- " Ch
- " J
- " H

Afskrift af Fattigprotokol for Hundstrup Osterild
1820 - 1835.

Endnu saa sent som i 1829 havde man Oldermænd i Sognene tre under Forhandling,erne d. 5 Juli 1829 hedder det: "De mentes at ville behøves til Hospitalet omtrent 2 1/2 Læs Tæg, og at dette rigelig kunde komme ud naar der blev paatuddet en Xaar pr Td. Hartkorn, frit og ufrit i Hundstrup Sogn, og Osterild da at leve naar det behøvedes igjen. - Dette Tæg skulde uden Ophold leveres til Oldermænden i hver Byde.

Under Regnskabet for 1829 omtales en Musicus Stampe, som i Anledning af Hus-handel gav 16 Skill. Tegn til Fattigkassen.

Ved Mødet d. 4 Jan. 1831 anmeldte Hr. Schönau, at han ønskede at udtræde af Fattig-commissionen, hvoraf han havde været Medlem i mange Aar, som Commissionen ikke kunde modsige, og takkede man ham for god Omsorg og Bistand mod de Fattige.

1831 den 28 Jan. havde Commissionen forsamlet sig i Præstegaarden i Anledn. af at Lars Speger i Hospitalet i Kløv havde tilkjøbt sig en Koe af Niels Christian Ljung i Kløvs Mille, og derpaa betalt nogle Rbd., samt for det øvrige den Kalkel-ovn Lars Speger ejes, og har staaende i Hospitalet. Commissionen vilde ikke, at Lars Speger i denne strenge Vinter tid skulde skulle sig ved sin Kalkelovn, der des-uden er skrevet hos ham til Fordel for Fattig Cassen, og han altsaa ikke raadig over den, men samme ønskede og at Lars Speger kunde beholde Koen, som han sigte sig at have megen Nytte af, og som der er Leilighed til at han kan have i Hospitalet, men som dog faldes ham kostbar at have, da han maa købe Halm dertil. For Koen skal han give 14 Rbd., deraf resten omtrent 8 for hvilke Kalkelovnen skulde gives. For nu at hjælpe Manden til Koen, og beholde Kalkel-ovnen, vilde den Del af Commissionen som idag var samlet, gøre et Sammen-skud af 2 Rbd. for det første som Gave, og sende Niels Christian Ljung til Afdrag, og anmode Manden om at give Henstand paa det øvrige saalenge indtil en Samling igjen kunde blive holdt, og flere af Commissionens Medlemmer være tilstede, som maaskee kunde enes om at give Lars Speger hver en liden Gave, eller bevirke det hos andre. Sognefogden blev anmodet om at gaa ind til Hr. Schönau paa sin Hjemvej, og underrette ham om hvad der var sket, om han muligens vilde give Lars Speger en liden Gave. Hvad Foringen til denne Koe an-gaar, da kan Commissionen ikke lægge det offentlige nogen Byrde paa i denne Henseende, men da det er et godt Foderaar i dette Aar, vilde Commissionen troe, at naar hver Fattigforstander i sin Byde vilde bede de andre Bøvær om Føde-hjelp for L. Speger, vilde dette nok lade sig bevirke, og en Vogn boies i hver Byde, og man troede, at naar et Knippe Halm blev givet af hver Td. Hartkorn, eller og lidt Koe istedet for Halm, vilde det fornødne kunde komme ud uden at viske tryk-kende for Sognet.

1831 den 17 Martii havde Fattig Commissionen samlet sig i Præstegaarden, i An-ledning af en Skrivelse fra Amtet om at anlægge Kornmagaziner i hvert Sogn.

Man forfattede i den Henseende et Overslag over hvad der syntes at enhver kin-de taale efter Formue og Omstændigheder at kunne jode, hvilket beløbe sig til 45 Td. Røg og 42 Td. 3/4 Skp. Byg, hvorfor de meente at Capitels Taxten for forrige Aars Afgri-de kunde være passende Botaling. De anmodede Præsten at forfatte en Liste herover, som skulde cirkulere blandt Bøværne, for at uholde deres Samtykke, men dog med den Betydning, at det vilde blive nærmere at foredrage Amtet, om de viste sig uvillige at overlade det ansatte og dertil at opbevare det til Host, og sælge det for den bestemte Pris imod Contant Botaling.

1831 den 12te Maii havde Fattig Commissionen forsamlet sig. Anledningen dertil var, at en Husmand i Osterild ved Navn Thomas Jørgensen, med Kone og 5 Børn hjemme, og et ude at tjene, havde anmeldt sig hos Præsten og bad om Understøttelse, da han ikke kunde føde saa stor en Familie. Commissionen fandt det høist sørge-elig da han erklærede, at han ikke havde Bøvd i Huset mere end til een eller to Dage, og intet at købe for, og kunde intet faae paa Credit. Han tjente i Skimmerup, men hans Løn var saa liden at han ikke dermed kunde ernære sin Familie. Han var født i Hinding i Nors Sogn, var 36 Aar og havde ejet et Hus i Hou Byde i Pennels Sogn, og at han der havde høst udførte i 5 3/4 Aar. Commissionen erklærede ham, at naar disse

Omstændigheder vare sande saa maatte han være forsørgelsestøret i Sennels Sogn hvor-
til han svæde at han havde meldt sig Søndagen den 24 April hos Sognefogden i Sennels,
som var hos Præsten og talte med ham, og gav Thomas Jørgensen den Besked, at den Com-
mission i Sennels intet havde med ham at bestille. Imidlertid lovede Fattig Commissionen
ham en Udskrivt af denne Forhandling, med hvilken han kunde melde sig hos Sennels Fattig
Commission. Dette ses han ogsaa at have gjort, thi allerede Sagen efter, d. 13 Maj skrev
Pastor Obel i Sennels følgende Brev til Pastor Prior: „Orbødigst!“, Sennels Fattig-Com-
mission er sandelig ej saa uvidende, at den skulde drage et eneste Øjeblik i Tvivl, at Tho-
mas Jørgensen med Familie er berettiget til Understøttelse af Sennels Fattigvesen. Naar der-
for Thomas Jørgensen siger at jeg og Sognefogden havde erklæret at vi intet havde med
ham at bestille da er han en aabenbar Løgner. Jeg skal fortælle Dem sandfærdig hvorledes
Sagen er tilgaaet. Thomas Jørgensen der altid vedbliver at ligne sig selv, meldte sig hos
Sognefogden i Sennels, og bad at Sennels Fattig Commission vilde give ham en Tønde Bjerg.
Dette maatte intet Menneske vide uden Commissionen, og vilde han selv hemmelig lade
den afhente, paa det at han, naar han i 3 Aar havde været i Østerild Sogn, da der kunde
være berettiget til fast Forsørgelse. Til denne skønne Plan svarede min Sognefoged
„Nej“, og da han fortalte mig det, var jeg naturligvis enig med ham, og grant kan
jeg endnu mindes hvad jeg svarede: „Bedragerie vilde vi ikke være“, naar Thomas Jøren-
sen ej længere kan ernære sig, da ved vi at Sennels Sogn skal forsørge ham, og Je
vil da heraf see Højstærende Hr. Broder, hvorlunde Thomas Jørgensen har lojet for Dem,
og derfor vil Sennels Fattig Commission haardt krænke sig ved at betale den Regning
der følger med ham fra Håndstrups Østerild Fattig Commission. (Regningen var paa 3 Rbd.
3 Mark 4 Skill.) Afstanden er jo saa kort, at Sennels Fattig Commission øjeblikkelig
kunde have føjet Anstalt for hans Forsørgelse, naar den derom var bleven anmodet.
(Afskrivt til Høistæd Amtavis d. 20 April 1927) Sennels Præstegaard d. 13 Maj 1831 s.b. Obel.

Derpaa blev svaret: „Orbødigst! Ders Velærværdigheds behagelige Skrivelse af 13^{de}
d. M., modtog jeg først d. 17, og har den Ore hi. paa at være: „Håndstrups og Østerild
Fattig Commission er sandelig ikke saa enfoldig, at den tillægger Sennels Fattig Com-
mission at være uvidende om Thomas Jørgensens og Familjens Forsørgelse i bemeldte
Sogn. At Thomas Jørgensen fares med Usundhed, eller er en Løgner, kunde denne Com-
mission aldeles ikke vide, for Hr. Obel har fortalt det. Manden var uden Brød i
Huset, eftersom han forklarede for den samlede Commission, og det var uindsigt om hans Tilstand,
som befandtes nødlidende. At der for Håndstrups og Østerild Fattig Commission skulde miste sit
Følgende fordi den har gjort sin Pligt, som Sennels Commission drog i Langdrag, og da
Sennels Fattig Commission var underrettet om Mandens Trang (den 24 April) og intet endnu havde
gjort for ham til 12de Maj, var forunderligt, saa meget mere som han foreslog hemmelig
Underhandling med Sognefogden, der naturligvis blev afslaaet. Alt dette gjør intet til Sagen.
Manden og Familjen er høist trængende. Øjeblikkelig Understøttelse har han faaet her. Den
uvidedes refunderet, og der vil formodentlig blive noget mere at betale for hans Biorns Afs-
legang, som her, saalange den gamle Holm lever, skal betale 2 Skill. egentlig efter dmtets Reso-
lution. Men Skolelæreren har ikke meldt sig endnu. Da Østerild Sogn er meget fattigt og
meget riq paa Fattige at underholde, saa kan det ikke forlanges at dette saa fattige Di-
strict skal gjøre nogen Opofrelse for det mere formuende Sennels District, hvilket min
Høistærende Hr. Broder vist bifalder, thi enhver har nok af at bære sin egen Byrde, og man
vil ikke bode fordi Thomas Pind skal have faaet med Usundhed, der bliver en Sag for Sen-
nels Sogn at straffe ham fordi han lyver, hvilket her ikke kan vides. Tilmed er Understøttel-
sen givet ham den 12 Maj og Sennels Sogn underrettet derom den 13 s. M.. De kan altsaa
holde Ders videre Understøttelse tilbage saalange De synes, det han har faaet kan være
tilstrækkeligt at underholde ham og en talrig Familie med. Han fik maaskee ialt
Penge til 1/2 Td. Korn. Spørges hvorlunde skal 6 Personer leve deraf? Han kan ikke ernære
sig i Huset. Det falder snart ned, og er saa usselt som det kan tænkes, og Sennels Sogn
kan da bygge det op, thi han kan ikke; men han ønsker vistnok at blive i Østerild for den
Fødder der er, og tænker vel, at han kan lade Biørnene som hidtil overtage Bøboerne, thi min-
dre end 5 a. 6 Td. Korn kan han ikke ernære sig med, foruden anden Understøttelse han kan
behøve naar han ikke skal tigge, hvilket han aldrig lader være ved Høne og Biørn, og dermed
gives jævnlig Anledning til Klage. Håndstrups den 18 Maj 1831. Orbødigst J. P. Prior.

Under 12 Oktober samme Aar, blev Sennels Fattig Commission tilskrevet saaledes: „Liden 5 Junii
sidstafvrigte, da Håndstrups og Østerild Fattig Commission gav Sennels Fattig Commission

Regning paa det Forskud eller øjeblikkelige Understøttelse som førstnævnte Commissioner saa sig nødsaget at give Thomas Sørensen i Osterild, indtil det kunde blive afgjort hvor den ne Familie er forsorgelsesberettiget, har Håndstrup og Osterild ikke hørt noget fra Fennels Fattig Commission, om Betaling af sit Tilgodehavende, indtrogen et mundtligt Bud, at samme skulde blive betalt, da Thomas Sørensen blev forsynet af Fennels Segn.

Regningen hedes behagelig refunderet for at undgaa videre Skrivelser.

Hvopaa svarede Præsten i Fennels: „Veloverdige og Højlerde Hr. Pastor Prior.

Til Gjenvar paa Deres Veloverdigheds Skrivelse angaaende de Penge som Håndstrup og Osterild Fattig Commission har Fordring paa hos Fennels Fattig Commission i Anledning af Thomas Sørensen Pind, har jeg den Ære at melde: „Fennels Fattig Commission finder sig villig som skyldig at betale de forfædte Penge, men da formedelst andre ogsaa uforudselige Omstændigheder Fattig-Cassen er tom, saa ønskes om mueligt Hensand med Pengenes Betaling indtil dette Aars Udgang. Arbidigst. Obel. 3 Nov. 1831.

1832 den 2 Januar afholdtes Møde i Præstegaarden. Nogle af Commissionens Medlemmer gjorde det Forslag, paa Grund af den liden Røg Avl der var i sidste Æst, at forandre Endeel af de Fattiges Portioner fra Røg til Bjerg, saaledes at 1 1/2 Pd. Bjerg skulde være Equivalent for 1 Pd. Røg, da en stor Deel af Yderne, og alle næsten i dette Aar maatte tage mere end Halvdeel Bjerg til Brød, og at de derfor meente, at de Fattige kunde gjøre ligesaa for dette Aar. Dette fandt almindelig Bifald.

Under Regnskab for 1832: Til Natmand Familien, eller Mette Kirstine Hansdatter leveret Korn in natura, til forskjellige Tider, ialt 5 Skp. Røg til Bjerg 4 Skp. do., desuden 1 Skp. Orter, 3 Skp. og 27 1/2 Sk. Kjød a 4 Skill. do. og en Skank 4 1/2 lb a 3 Skill., til Smør, Kærabi, Kaal, Træske, et og andet, 2 Rd. 99 Skill.

Betalt Cirurgus Riis for Fglor til A. Bang 1 Rd.

Anders Nielsen for at gaae til Salby med Legat Protocollen og Regnskaber m.m. 1 Rd. 33 Sk.

Underdanigst Begjering.

Til Deres Højvelbærenhed Hr. Konferent. og Amtmand P. og Dm. Føje, om at jeg fattige Mand Niels Gregesen Pined af Osterild, som boer i et lille umatriculeret Hus i Osterild Bje, og som haver 4 uopdragne Børn, hvoraf den yngste er 8 Aar gammel, men tillige er han den yngste meget svagelig paa sit Helbred, og kan ikke komme afsted paa anden Maade, end at han maae hjælpe sig frem paa 2de Knykker. Og da vor Færingsvej af vort Fiskevie er alt forbi, og jeg seer mig ikke istand til at jeg kan fortjene Føde til vor Nødtorftighed, efter Tidernes Omstændighed, da alle Ting ere saa dyre, saa haver jeg flere Gange anmodet Hr. Pastor Prior i Håndstrup, og vedkommende Commissionens Medlemmer om at erlange en liden Understøttelse til mine Børns Opdragelse, men er mig bleven svart Nej! de kunde ikke blive noget. Jeg og Mine kan nok fortjene vort Opbald, og noget til, men at faae Føden til saa mange, seer det ganske umueligt ud til for os. Derpaa er det, at jeg henvender mig iall underdanigst ijdmyndighed til Deres Højvelbærenheds gæmte behagelige Beskæffning herpaa til den respective Commission for Håndstrup og Osterild, at de vilde foranstaltte en liden Understøttelse til mine Børns Opdragelse. Allerunderdanigst.

Osterild d. 9 Jan. 1833. Niels Gregesen Pined.

Under Udgift for 1833: Den 25 April betalt for Medicin til Jens Jøuels Kone, som havde været over Veien for at besøge ham i Vesløs, 64 Skill.

„ Michel Loned for at undervise Mette Kirstine Hansdatter i 14 Dage for Yüel, 48 Skill.

(D. C. Prior skrives sidste Gang i Protocollen i Aaret 1833, dernæst tiltræder Cappellan Prior, og d. 27 Marts 1835 skrives Pastor Sørensen første Gang deri. A. E. Pualgaard.)

(Fattigprotocollen sluttes den 31 Dec. 1835.)

Afskrevet til Thisted Amtsaars d. 9 Maj 1927. A. E. Pualgaard.

Uddrag af Nors og Tuveds Fognes
Fattigprotokol, 1827-1852.

Afkrævet af A. C. Gualgaard, påbegyndt d. 18 Maj. 1926.

Møde d. 13 Juni 1828. 1 sort Faar og Lam optaget af Præsten - hvorfor be-
talt 2 Mark 3 Skill.

1830 gav Niels Schütte ved Højede paa Gasberg, 1 Mark, og Chr. Dige af Nystrop
ved Højede paa Tuved Kirke, 1 Mark.

Ved Mødet d. 17 Marts 1831 forelæste Præsten for Kommissionen, Amtets Skrivelse
af 26 Febr. angaaende Kornoplag af Rug og Byg til befrygtet Mangels - Nøds- og
Uordens Forebyggelse med videre. Kommissionens forsamlede Medlemmer var af
den Formening, at saadan befrygtet Mangel ikke for Tiden eller i Fremti-
den syntes at have eller vilde finde Sted i dette District, og at Fognefogderne
imidlertid strax vare rede til at udføre efter Skrivelsens Lydelse.

(Afkraevet til Nilsdal Amtsaavis. Optaget d. 22/5 1926)

Cholera. (1831)

Ved Kancelieskrivelse af 3 Sept. d. A., hvormed fulgte 3 Expl. af „Vefled-
ning til passende Midlers Brug imod Cholera - er følgende givet til Efter-
retning for samtlige Fattigcomissioner paa Landet: „Naar Sygdommen rytter
sig i Districtet, bemyndiges Kommissionen til paa Fattigkassens Regning at re-
virere de i Vefledningen nævnte Midler, enten fra Apotheket eller fra andre
Handlende, hvis da der kunne faaes lige saa gode og for billigere Pris -
hvorefter dog müelig, bør siges Forening med Falgeren om, at de Quantiteter
af bemeldte Midler, der ikke forbruges, bliver tagne tilbage imod Godtgjorel-
se af den derfor beregnede Betaling - i alt Fald mod passende Rabat.

Fra Apotheket kan requireres: Kampferdraaber, Kampferspiritus, hvid
tyk Kampfer Olie, Egler, Rhubarberdraaber, Hofmannsdraber, Amerikansk
Olie, Pulver til Mineralsyre Røgelser, torret Husemynte - Hjertensfyrd, Fer-
nikelfrøe, Kyldde- og Kameellblomster, hvis ikke disse Urter lettere haves og
faaes. Fra andre Handlende derimod: Edike, Fennip, Terpentinalie, Svovl-
syre, eller Vitriololie kaldet, og Meelkalk. Hvad Khlorkalk angaar, da
iidsælges samme fra den polytechniske Lærestalt for 2 Mark 8 Skill.
pr. D., men vil og blive at erholde andre Steder under den i Apotheker-
taxten fastsatte Pris.

Ved Mødet d. 21 Dec. 1832 forlangte 2de Comissions Medlemmer, Poul Bunch
af Vorning og Lars Frøkyr af Nors, at udgaae efter 3 Aars Tjeneste. Comissio-
nen udvalgte i deres Sted, Peder Holst af Bøgaard og Christen Maarup af
Vorning, og da Peder Christian af Imedgaarde forlangte at udgaae, valgte
i hans Sted Huismand Casper Christian Christensen af Sønderbye; saa begjæ-
rede og Præsten, at Fattigkassen fra Nyeaarsdag 1832 maatte overantvortes
efter Anordningen til Største Rodseier, da Præsten som hidindtil havde fore-
staaet Kassen, formedelst Alder ønskes at fritages for den dermed forhind-
ne Uleilighed, og da Præsten forlangte sit Tilgodehavende, bestemte Comissio-
nen, at den halve deel af hvers Andeel efter døgningen, skulde betales strax
efter Nyeaarsdag. Tuved Skole brændte 1833, ifølge Comissionsforhandlinger:
den 14 Marts 1833.

Møde
sig. Over
gangsalm
sen i U
Ham
4 Rd., og
blev giv
om at
Møde E
ved denne
tes Müll
datter, so
ning, at
og forsyn
Høj
(Kar
Frivillig
2 Mark
af Store
Højede p
Karon
armeste
Udgift
Hørstens
11 Mark.
Poul
Niels H
Hear
Mø
hans Ege
ning af
Anledn
Café
Ser
lægges
som de
müntr
sattes
til Høj
Betler
Amt, in
at de d
Høj
saavel
lemme
Prød,
iser i

Møde Onsdag d. 11 Juni 1834, i Præstegaarden, hvor kun 2 Medlemmer indfandt sig. Overordentlig Udgift havde Kassen haft ved Jens Ladegaard's Enke, Omgangsalmisselem, som den 7 Maj blev syg og sengeleggende hos Peder Clemmensen i Vorning, hvor hun til Dato har haft Ophold, Fødsel, Oppasning og Pleje m.m.

Ham tilstodes 1 Mark om Dagen til Moderens Udgang d. 31 Maj, eller ialt 4 Rd., og fra 1 Juni til Dato 20 Skill. om Dagen 13 Mark 12 Skill.. Anviisning blev givet Peder Clemmensen til Betaling af Fattigkassen, og ham anmodet om at beholde Enken indtil hun bedres og kan igjen gaa omkring.

Høys. Hr. Viilshøll. Poven Larsen.

Møde Torsdag d. 25 Sept. 1834. Kassereren Peder Holst mødte med flere helle ikke ved denne Forsamling. Hr. Pedersen Horsted og Anders Nielsen Fjenderbye idomtes Mødeter for forsmøbt Følgeseddell (2). Med den syge og elendige Karen Madsdatter, som nogen Tid har haft Omgang i Tuud Fogd, blev taget den Beslutning, at hun igjen tager tilbage til Tuungen, hvor hun skal plejes og passes og forsynes med Føden ved og efter Ombud i Tuud Fogd.

Høys. Hr. Viilshøll. Peder Viilshøll. Anders Dahl. Christen Skarup.

Henrich Jensen. Poven Larsen.

(Karen Madsdatter døde i Næste Møtning.)

Frivillige Gaver og Mødeter i 1834. Christen Jespersen af Vorninggaard ved Højede, 2 Mark Sølv = 2 Mark 1 Skill.. Poul Agerholm af Ballerum, 1 Mark. Thomas Jespersen af Store Skarup, 3 Mark Sølv. = 3 Mark 1/2 Skill. Niels Larsen af Ørgaard ved Højede paa Faderens Gaard, 2 Mark.

Karen Madsdatter efterlod intet sørgeligt - Noget isle Gjælder uddeltes til de armeste paa Ballerum.

Udgifter i 1834: Fattighusets Reparation. Christen Grauesens: Møursten til en Herstenspipe 5 Mark, og til Møureren 3 Mark. Sidsel Vejers Begravelse: 6 Fjelle 11 Mark. Kisten at gjøre 5 Mark. Opvartning ved Riget 1 Mark 11 Skill.

Poul Hauers Barns Ligkiste at gjøre 3 Mark. 2 1/2 Fjel 4 Mark 10 Skill. Joim Niels Skardum i Kjerhuset en Hjelp i hans Sygdom 8 Mark. 2 Skill.

Skarupgaard ejedes 1835 af Stephan Nielsen og Jakob Jensen.

Møde d. 19 Marts 1835. Der forelaa en Regning fra Krigsråd Wittendorf for hans Hjelp ved Lars Kliv's Huistrues Forlovinng ved Instrumenter i Tidstning af Aarit 1833, 4 Rd. Sølv. Ved Mødet d. 29 Sept 1835, fik Lars Kliv i Anledning af Konens Friigtsommeligheds Tilstand, 2 Skp Pøgg.

(Afskrivet til Nilsen's Samfund d. 26 Marts 1926.)

Den 7 Okt. 1835 kom hertil, Amtets Skrivelse af 19 Sept, hvorved det pålægges Fattigcomissionerne, Præster og Fogdefogder især, at de i et Aar som dette, besynderligen paa det nøjagtigste, selv at vaage, og opmuntre Menighederne til at vaage over at deres egne Fattige ikke udsættes for absolut Nød, men efter Evne og kristen Kjærlighed komme til Hjelp, saavidt deres egne Kræfter formaae, og derfor paasee, at ingen Betler fra noget fremmed District, langt mindre fra noget fremmed Amt, indtrænger sig i uvedkommende Kommune, men om saadant skeer, at de da strax anholdes og afsendes til vedkommende Øvrighed.

Skulde derimod Fattigcomissionerne formene, at det skulde vere til Rettelse saavel for de Fattige, som for dem selv, at tillade enkelte af Fognets Fattiglemmer at gaa omkring i selue Kommunerne for ved Godhed at erholde Brød, Melk eller andre Livets absolute Fornødenheder, da kan saadant, især i et Trengselsaar, ej (være) absolut stridende imod Fattigvesenets

Aand, dog kun som en interimistisk Foramtaltning, der bør ophøre saasnart Forsynet ved en bedre Høst næste Aar gjør en saadan Indretning uindvending, og paa det at fremmede Bettlere fra andre Egne eller Fogne kunne anholdes og derefter tiltales efter Anordningerne, bemyndiger Amtet enhver Fattigcomission til at antage en eller flere Fattigfogder, elt efter Kommissionens Hørrelse, og at tillægge dem saadan Godtgørelse af Districtet, som maatte ansees passende, imod at de med Narvsagenhed paasee, at ingen fremmede Bettlere indtrænge sig, og at anholde dem som maatte antreffes, for at aflevere dem til Fognefogderne, der som Underpolitibetjente paa Landet igjen have at aflevere dem til Overigheden, for at behandles efter Anordningerne.

En lignende Oppfordring er tilstillet samtlige Herredsfogder, Fognefogder etc.

Frivillige Gaver ved Højede 1836: Anders Larsen Korboe ved Højede paa Lars Poulsens halve Sted paa Ballerum 1 Mark. Anders Christensen af Hundstrups paa Tungen. 2 Mark. Christen Kkaarup i Vorring ved Højede. 1 Mark.

Møde Torsdag d. 16 Marts 1837. Overordentlige Udgifter: Torthe Konge til en Feste - 4 M. Vadmel o. 3 1/2 Mark. Konsul Lützow for 1 Pd. Byg, 4 Rd.

En Regning fra Povl Christensen paa Holme Ø. V., paa Anders Heromagers Hones Begravelse anført til 8 Rd. 1 Mark. En Regning fra samme paa 10 Rd. for af afg. Anders Heromagers Børns Opdragelse for Aaret 1837 - fandtes ikke antagelig. Stem en Regning fra Kjøbmand Hundahl paa 2 Rd. 5 M. 8 Skell. ansaes af samme Beskaffenhed.

Under Regnskabet for 1836, som er underkrevet af 6 Medlemmer, d. 15 Dec. 1836, anføres: Af Beholdningen 174 Rd. 5 Mark 10 Skell., er 50 Rd. indstaaende hos Fognefogden Christen Viilsbøll i Nors, og største Parten af Resten er endnu ved Regnskabets Slutning inatkommen.

Ved Mødet d. 16 Marts 1837 anmærkes: „ Den hos Villads Jacobsen sig opholdende Anne Marie Bløde, besvøet Kvinde af Ballerum, forlangte Understøttelse til sit uøgte Barn, hvilket Kommissionen ikke ansae ufornuften for Tiden.

Endvidere var anmeldt for Kommissionen, at Nogle hvoriblandt Thomas Sklit af Højegaard, ikke vilde holde Omgangsalmisselømmer de af Kommissionen fastsatte Dage, man besluttede, at der betales 1 Mark - 16 Rbs. for hver Dag som er nægtet, og ikke holdt Omgangsalmisselømmerne.

Ved Mødet d. 15 Jüny 1837, indkom, ved Feste paa Mansalstedet i Hinding 1 Rd.

Kommissionen, som fra Prædikestolen var tilværet at møde Onsdagen d. 27 p. M., kunde samme Dag ikke holdes, da kun een af Medlemmerne mødte til bestemt Tid. Efter Tilvarsel paa nye sidste Føndag mødte og vare Undertegnede som sedvanligen forsamlede i Præstegaarden d. 3 Okt. 1837, hvor dafor. handlede: Frivillige Gaver, Lars Pedersen Zanerup ved Højede paa Orugaard 1 M. 6 Skell. Søren Viilsbøll ved Tiende Højede 1 Mark. Jakob Boyesen, en Hjemsøelse for ulovlig Kyngslet. 1 Mark. Mad. Kolst i Gøegaard ved Højede, 1 Mark. o. s. v. 8 Underskrifter.

Ved Mødet d. 22 Dec. 1837 lovede Christen Hyldegard at betale de 50 Rd. for Christen Viilsbøll til Jüny Termin 1838.

N.B. Af Beholdningen 104 Rd. 1 Mark 7 Skell., er endnu de 50 Rd. fra 1835 staaende hos Fognefogden Christen Viilsbøll i Nors, hvilket Christen Hyldegard af Hinding indgik at betale først. 11 Jüni 1838 - hvormed Kommissionen lod sig tilfredsstille. Høyer.

Niels Peter Pedersen som nu bebøer den halve Tungegaard, svarer 1/2 Høp. Røg og 1/2 Høp. Byg, istedet for den forrige Bebøer, Lars Larsen varede intet.

Den 19 Jüny 1838, var Kommissionen som ellers sedvanligen forsamlet i Præstegaarden. I begge Fognefogderne vare beordrede til Mødet i (1838, Christen Møller byttede Gaard med Lars Pedersen af Orugaard)

Forretning
bøll. & A
Ved
og ved
Aftag
maatte
til hvilt
gaard.
nægtet
Omgang
Dag. H
Mid
sens Kor
Da
meente
antage
Folge
foged, E
holdning
" De
Konge
meget
Onsd
vanlig
Medlem
Nellema
vare eft
Højede, E
Dra E
Bestill
dom og
mision
af Vorr
skibeke
og da P
Kolst af
Høyer.
Her
Møde
Pavl
velse af
et, og
at da
ge sine
modtag
Om
i H. G
Høyer
Høyer

73
Forretninger. Christen Hyldegaard betalte de bemeldte 50 Rd. for Christen Viltsbøll. (A. Christensen solgt Diggaard til Jeppe Brønsgaard i 1838.)

Ved Mødet d. 4 Okt. 1838. Frivillige Gaver. Ved Skjode paa Diggaard 2 M. og ved Skjode paa Aaslyerggaard, 1 Mark.

Aftægtsmand Simon Christoffer havde i forløbene Aarvartal forlangt at maatte gaae om i Districtet, da han ej kunde nyde Fiden hos Thomas Kiel, til hvilken han havde afstaaet Huset. Han blev anviist at begynde i Ørsgaard. Det anmeldtes, at Gaardm. Christen Ibsen paa Ballerum havde negtet at modtage Enevold Ørsgaard og Christen Jepsen hver 3 Dage i Omgang. Kommissionen formeenste, at han kunde betale 1 Mark for hver Dag. Paa blev og gjort noget Paaleg ved Dagene paa Omgang.

Møde Lørdag d. 29 Dec. 1838. Overordentlige Udgifter. Michel Nielsens Kone i hendes Beenstade, 1 Rd. Jens Kiils Datter til en Spanier (?) 3 M.

Da Kassereren Paul Bunch efter 3 Aars Tjeneste forlangte at udgaae, meente Kommissionen at Hr. Holst i Sjøgaard, som største Lodseier, maatte antage Bestillingen.

Følgende Nota anføres under Regnskabet for 1838: „De 50 Rd., som Nos Fognefoged, Chr. Viltsbøll havde i flere Aar haat Fingre paa, men var anførte i Beholdningen, har han især givet Slip paa, og ere nu virkelig i Behold.“

„Den af ^{Revisionen} Kommissionen ved forrige Aars Regnskab anmeldte Lark til Drotte Konge for 14 Mark, bestod af 4 M. 4 Dobbelte Vadmel, et Plags Tunika (?) meget i Brug blandt de plebejiske Damer i (?)
loi et Dat ut supra Høyer. S. Pr.

Onsdagen den 13 Marts 1839, om Eftermiddagen, var Kommissionen som sædvanlig forsamlet i Præstegaarden, hvor da og foruden de sædvanlige Medlemmer, Hr. Sekretær Nilleman Byge og Herredsfoged af Thisted (Niels Nillemann, 1838-1854.) ligesom og Hr. Holst af Sjøgaard, som største Lodseier, vare efter Indkaldelse til Møde, og forhandlede da: „Frivillige Gaver ved Skjode, Peder Frøkyr af Malle 1 Mark.

Da Holst af Sjøgaard haardnakket vegrede sig ved at antage Kasserer-
Bestillingen, og Paul Bunch i Skibstedgaard erklærede, formedelst Alderdom og svagt Syn, ikke at kunne forestaae Bestillingen, hvilket og Kommissionen antog, besluttede Kommissionen enstemmigen, at Christen Schaarup af Vorning, som Medlem af Kommissionen og en af største Lodsejere, var bedst skikket til i Paul Bunchs Sted, fra Dato at antage Kassen og Regnskabet, og da Paul Bunch tillige udtredte af Kommissionen som Medlem, tiltræder Holst af Sjøgaard i hans Sted, saapom alle største Lodsejer.

Høyer. Nillemann. Paul Bunch. Chr. Hyldegaard. P. Holst. Christen Schaarup, Henrik Jensen. Loren Lassen. Jens Gasherg. (Afskrivet til Thisted Amts Avis d. 2 Juni 1926. A. E. Juelgaard.)

Møde Tirsdagen den 27 Juni 1839 i Præstegaarden. Frivillige Gaver: Paul Christen Viltsbøll ved Skjode, 2 Mark. Præsten foreleste Amtets Afskrivelse af 26 Juni d. A., angaaende Paul Bunchs Entledigelse fra Kassererembedet, og Christen Schaarup af Vorning i hans Sted. Kommissionen formeenste at da Christen Schaarup note kan skrive til Fornødenhed og ligeledes bringe sine Øyne vor han indtil videre paatage sig Kasserer-Embedet og modtage Kasse og Regnskab af Paul Bunch snarest muligt.

Onsdagen d. 23 Dec. 1840, var Kommissionen forsamlet i Nos Skole i Hr. Pastor Høyers Bygdem, hvor da forhandlede: „Bindeløse for Strømper til Chr. Jepsen 24 Skill., og 12 Skill. for et „ligge Ingeborg Horboe i Kisten. Paul Viltsbøll for 30 Faarne Tønder 4 Skill., samme for

20 brændte Mürsten, 1 Mark 4 Skill. Til fem Alm. Glarmester for 1 Baal
Torr til gamle Karen. 1 Rd. 1 Mark. 3 Skill. Bagger (~~med 100 Rbd.~~)

Aar 1841 d. 14 Juni var Fattigcomisionen forsamlet i Nors Skole. Da Fattig-
cassens Underbalance var henved 100 rbd, besluttede Komisionens efter-
følgende Medlemmer at dække denne paa følgende Maade: Christen
Hylgaard laaner den 52 rbd, Holst 20 rbd, Christen Schaarup 15 rbd, Peder
Christian Horboe 20 rbd, mod at denne Kassens Gjæld bliver at afgjøre ved
Kigningens Forfattelse til Efteraaret. Chr. Schaarup afgav Kassen, som
Præsten efter aflagt Regnskab modtog.

Bruun. (~~med 100 Rbd.~~) Poul Vilshøll. Peder Vilshøll. Christen Schaarup.
P. Holst. Chr. Hylgaard. Peder Chr. Horboe.

Med Thisted Amts respektive Skrivelse af 22 Sept. 1841, har Hr. Confe-
renceraad Amtmand Faye forlangt, at Sognepræsten Drejer vilde sam-
mentræde med sagkyndige Mænd af Nors og Tved Sogne, for at ind-
komme med Forslag om, hvor stort et Antal Medlemmer det eventu-
elle Forstanderskab for nævnte Sogne vil komme til at udgjøre.

I denne Henseende mødte Under tegnede Sognemænd, og kom over-
skoledet maatte udgjøre 7 Medlemmer foruden Sognepræsten der uden
Valg tiltræder. Nors Præstegaard d. 11 Okt. 1841. Drejer. Poul Vilshøll.
P. Holst. Chr. Hylgaard. Poul Frost. Niels Jørgensen Chr. Jespersen.
Peder Vilshøll. Thomas Kliim. Anders Dahl.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 19 Jan. 1842, androg Sognepræsten
1) at Margrethe Vagens havde forlangt Huisløse; 2) Thomas Kliim at
han ikke syntes om, at Tved-boerne skulde bære Mad til Bodil Traae
for den lange Afstands Heyld; 3) at Mette ^{Eglind} havde forlangt Torr til sig
og hendes smaa Børn, da hendes Mand inddrager sig Forsørgelsespligten.

Man tog den Beslutning, at Margrethe Vagens skulde vedblive at
gaae paa Omgang, fordi hun ikke kan sættes i en Stue og der overlæ-
des Fld og Lys, at der for i Vinter ingen Forandring kan skee med
Bodil Traaes Forsørgelse ved Anvisning af Føden efter Omgang, og at
Mette Coline tilstaaes 30 Snes Torr, som vil blive hende anvist af
Peder Holst, og hvormed hun maa hjælpe sig indtil d. 19 Febr.

Ved ovenstaaende Møde vedtoges end videre, at Mette Coline skulde
have 1 Snes Torr daglig, hvorfor huer er anvist 30 Snes til 30 Dage
fra Dato. Nors Præstegaard d. 19 Febr. 1842. Drejer.

Ved Forstanderskabets Møde d. 9 Mai 1842, anmeldte følgende Fatti-
ge at deres Huse børde istandsættes: Chr. H. i Hinding mangler 2
Stolper og 1 Rem. Henniches i Hinding. Det mangler Tæppe, og Sten i
søndre Side. Frederikes i Løndinge. Taget er forfaldent. Loftet lige-
saa og 2 Døre. Fem Niels Huse paa Ballerum, som staaer paa Christen
Thomms Grund. Denne Mand vil have Gudsdiens for denne.
Der toges Bestemmelse om dets mulige Flytning.

Regnskabet fremlagt i Mødet af 16 Febr. 1843, da et Par af Forstandersk.
vare dels borte, dels syge vilde de øvrige ikke afgive nogen Erklæring om
Regnskabet, men forbeholdt sig nærmere in pleno at afgive adskillige End-
vendinger skriftligt mod Regnskabet for 1841 og 42. y. g. P. Drejer.

Til at revidere Fattigregnskabet, som i Vacansen 1841 er aflagt
paa nye af Pastor Drejer og Cappellan Bruun, og Fattigregnskabet for

1842 og
Poul V.
at luv
til De
Regnsk
Huis.
det d.
vilde, d
langte
ninge
var pa
Da
jordla
Huisets
Priorit
han ikk
Hospite
eye. (C
1845
for at ta
det hv
og Chr
droge,
hedem
jord, te
plads
nævnte
og i m
da enbr
eller bygg
gaard 2
vil ford
50 Rbd
rige For
første H
se, vilde
1845
delen af
ted. Et
Ved
og 3 Skp
Ved
Poul
Peder
Peder
derefter
1848
Homborg

1842 af Pastor Drejer, hermyndige vi herved Forstanderne Jens Jensen og Poul Vilsvoll i Forening med Skolelærer Smith i Tved, da vi formener at burde have fornøden Tid til at afgive vor Betænkning i Hensigt til Besvarelsen af vor til Amtet indgivne Udsettelser paa nævnte Regnskaber.

Som tilstedeværende Medlemmer af Sogneforstik.
Vors Præstegaard d. 18 Sept. 1843. P. Holst. Poul Frost.
Frederik Pedersen.

Husmand Niels Marcussen i Hinding, mødte ved Forstanderskabsmødet d. 18 Nov. 1844, for at annoncere at han og Familie vare bleve husevilde, da deres Hus var falden i afvigte Væge ved Stormvind. Han foresøgte iieblikkelig Husevlige, samt at Fattiggassen udrædede Bekostningen paa hans Huses Opbyggelse, man anmærkede, at Huset og Jord var pantsat til Christen Michelson i Staustrup for 50 Rbd.

Da alle Medlemmerne vare enige i at antage Værdien af Huset og Jordlod til en 300 Rbd., tog man i Betænkning at befatte sig med Huset Opbyggelse, man tilraadede ham dels at henvende sig til sin Prioritetskaver, dels til Folkes Gøddedighed i begge Sogne, især da han ikke vilde gaa ind paa Forstanderskabets Forslag, at tillade det Hospitals Opbyggelse paa hans Jord til hans og andre Trængendes Huse. (Afskrift af A. C. Svulgaard til Thisted Amtsavis, d. 8 Juni 1926.)

1845 d. 6 Mai var Nors og Tved Sogneforstik-forsamlet i Nors Præstegaard for at tage endelig Beslutning om det nye Hospital, dets Indretning og Hædet hvor det skulde staa. Da Jens Vestergaard af Hinding, Christen Pedersen og Christen Jespersen af Vorring, samt Forstander Christen Hyldegaard endroge, at det var uebilligt at Hinding Bye bebyrdedes med Nærbyggenheden af Hospitalet, eftersom Forstik. havde bestemt Bodil Traaes Fattigjord til Byggeplads, vedtoges det at forespørge Amtsraadet hvor Byggepladsen bør være. Forstik. vilde i denne Forespørgsel bemærke at den nævnte Plads ligger midt i Pastoratet, at jorden tilhører Fattiggæsenet og i modsat Fald maatte Plads kjøbes, og denne vanskeligt blive fuld, da enhver Bye vil inddrage sig. Om Hospitalsbygningen skal bortliciteres eller bygges af Forstandersk., vil blive afgjort ved en Forsamling ved Vorringgaard 2. Pinsedags Eftermiddag. Med Hensyn til Bygningssummen som vil fordres, gjør Pastor Drejer den Paastand, at der ikke udbetales mindre end 50 Rbd. i Renter og Afdrag af Bygningssummen hvert Aar - hvorimod det øvrige Forstanderskabes Medlemmer meest vare stemte for at betale hele det første Aars Overskud af Fattiggæsenet. Forend der videre toges Bestemmelser, vilde man forhøre sig om de øvrige Sognebøvers Mening.

1845 for at lægge Stenkisten ved Løkkedam 8 Rbd. Samme Aar, Fjerdedelen af Post-kon., for at befordre Brevene i Sognenes Anliggender til Thisted. Et Pund til Hillelev betalttes samme Aar, 8 Skill.

Ved en Indbydelse til begge Sognebøvere under 11 Febr. 1847, tegnedes 39 Tdr. og 3 Skp. Byg, hvis Hensigt er dermed at komme trængende Husearme til Hjælp.

Poul Vilsvoll traadte som Læser i Aaret 1847, i hans Afd. tiltraadte Peder Chr. Horboe.

Sidste Gang Pastor Drejer skriver i Protokollen er ved Midet d. 22 Dec. 1847 derefter tiltraadte Pastor Prior, og skriver første Gang i Protokollen d. 8 Juni 1848.

1848 havde Fattiggassen en Udgift paa 5 Rigsd. for S. Perolles Hjembringelse fra Kronborg Fæstning.

Almisselemmet Bodil Traae, der for henværende Komunes Regning var indtænget i Kost og Pleie hos Huismand Jens Larsen Skiverklit i Hårdemaal Klet, er nylig død ved Jorden afgaaet. Ilandt de i Anledning af hendes Begravelse medgaaede Omkostninger, findes ogsaa efterfølgende paa det henværende Sogneforstik. tilstillede Regning: Til Gravkastning og Ringeren, 2 Mark 8 Skell. Sognsmænd, 1 Mark 4 Skell. Kirkesangeren, 1 Mark 8 Skell. For Liqvognen 1 Rd., Fire Mand for at bære Liget til Graven 1 Rd.

Ja det efter Fattiganordningen paaligges Byrmandene at kaste de vedkomme de Fattiges Grave og at bære dem til Jorde, og jeg antager, at denne Bestemmelse ogsaa gjælder de Fattige der dør udenfor deres Forsorgelsesbyer, maaske ovennævnte i saa Henseende opførte Udgifter formæentlig være denne Komune uvedkommende, ligesom jeg i Analogie hermed antager, at Sognsmænd og Kirkesangerne ere urettigede til at fordrø nogen Betaling ved saadan Heilighed.

I denne Anledning iulieder jeg mig behageligen meddelt Amtets Resolution. Nors Præstegaard d. 20 April 1849. Til det kongelige Amtshuus i Thisted
Allerbødigt Prior.

Paa foranstaaende Andragende og ved sammes Tilbagesendelse, maa jeg tjenstlig anmode Sogneforstik. for Hårdemaal Sogn om behagelig at meddele mig Erklæring.

Thisted Amtshuus d. 26 April 1849 Rosenkrantz.

Deres Høiælsbaarhed har af Hårdemaal Sogneforstik. begyndt Erklæring over medfølgende Andragende fra Sognepræsten i Nors angaaende nogle Omkostninger ved Almisselemmet fra Nors Sogn Bodil Traaes Begravelse, hvilke, som det antages ere urettelig forte Nors Sogneforstik. til Regning.

I den Anledning iulieder jeg ikke at oplyse, at Forstandersk. er aldeles uvidende om de påklagede Omkostninger, ligesom det heller ikke tror, at det er berettiget til at anordne med hvilke Komunes udenfor de almindelige foreskriver et fremmed Sogns Almisselemmet der ere indtænget i kost og Pleie her i Sognet, efter deres Død skulle begraves, eller forpligtet til at pålægge Sognet de Byrder som Begravelser i det hele taget maatte foranledige, hvilket man formæentlig kun kan vedkomme den Komune hvor paagjældende Almisselem levede i, og var forsorgelsesberettiget, og den Mand eller Familie, som mod en accordert Godtgjørelse havde påtaget sig at koste og pleie en saadan. I midlertid har jeg for at give Deres Høiælsbaarhed fuld stændig Oplysning, taget baade Kirkesangeren og den i Andragendet nævnte Huismand i Klet i Forhør, hvorefter jeg skulde meddele, at Kirkesangeren har erklæret for mig, at han lige saa lidt ved denne Heilighed, som ved nogen tidligere lignende, har tænkt paa at fordrø endelige modtaget nogen som helst Betaling for Sang ved Graven, om endog Sang, saaledes som i dette Tilfælde, var udtrykkelig forlangt, og at bemeldte Huismand Jens Larsen har forklæret, at han troede det maatte være ham tilladt at følge den her ogsaa ved afdøde Fattigfolk brügelige Heil, og havde derfor i Forventning af Erstatning foranstaltet saavel Gravvang samt Klækeringning udført, samt draget Omsorg for Liqvogn og Liigfølge. Hvad endelig Sognsmændenes Betaling angaar, er det mig bekendt at disse gøre Præstand herpaa, idet de forstaae Anordningens Ord: „at Betaling bortfalder, hvor Fattigvæsenet skal besørge Begravelser, saaledes, at dette gjælder kun Komunes egne Fattige, og derimod ikke dem, som ere udsendte fra en anden Komune; men i denne Henseende maatte Forstik. meget ønske Amtets Tilkyndelse, hvorvidt denne Sognsmændenes Præstand er lovmedholdelig, eller ikke, ligesom man ogsaa er saa fri at iulieder sig Amtets Resolution paa Hr. Pastor Priors Andragende, til sin Tid gunstigt meddelt, for saavidt angaar Spørgsmaalet om den Bestemmelse i Fattiganordningen, hvorefter det paaligges Byrmandene om først at kaste de Fattiges Grave

og henfor
bestemt
liggende
Komune
fremme
sendes
maatte
ge, kun
rene, og
en frem
velse.

Høi
Amtman

Unde
Kvæle
res Amte
Udgifter
efter der
meddele
Graven
og at der
paa lig
end der
rats Fav
Kastning
mandene
hvis Be
forlangt
sangeren
Godtgjor
cassen u

Til
tildeelt
Anvisn
Det
mod u
bet.

Fra
at afte

Nor
i Høi
form

Forsø
nevnte

77

og henføre eller bære dem til Jorden, ogsaa gjælder de Almisselemmer, som for en bestemt Kommunes Regning og af denne selv ere indtagede i Kost i et nærliggende andet Fogd, og som dør der. For dette Tilfælde maatte vel enhver Kommune være tilbøielig til saavidt mueligt at modsætte sig og forhindre fremmede Almisselemmers stadige Ophold deri. Fra Nors og andre Fogde sendes saaledes stadigen hertil gamle og svagelige Almisselemmer, og man maatte da, dersom hiin Bestemmelse gjælder andre end et Fogdes egne Fattige, kunne vente yderligere at maatte tilsiige Gravkoster, Liigvogn og Liigkædere, og hvorfor da ikke ogsaa bekoste Liigkiste m. m. i Anledning af en, en fremmed Kommune nærmest vedkommende Almisselemms Død og Begravelse.

Hundstrup d. 30 April 1849

Hilsvæltskaarne Hr. Kammerherre
Amtmand Baron v. Rosenkrantz.

Allerb. Paa Hverdemaal Fogdefsk. Vegne
Boesen.

Under 31 Mai 1849, modtog Forstandesk. for Nors-Fogd, fra Thisted Amtshus følgende Skrivelse: „F. Anledning af Fogdefsk. behagelige Skrivelse af 20 d. f. M., hvori begjæres Amtets Resolutions, hvorvidt Pastoratets Fattigcasse er pligtig til at betale nogle Udgifter ved Fattiglem Bodil Traaes Begravelse i Hverdemaal, undlader jeg ikke efter derover at have modtaget Hverdemaal Fogdefsk. Erklæring, tjenestlig at meddele, at ifølge Cancellieskrivelse af 25 Marts 1836, skulle Byemændene kaste Graven til afdøde Fattiglemmer, og bære den Afdele til Jorden uden Godtgjærelse, og at der efter samme Cancellieskrivelse af 24 August 1837, bliver at forholde paa lignende Maade med det Fattiglem, som underholdes i et andet Fogd end der hvor det er forsørgelsesberettiget. Som Følge heraf kan Nors Pastorats Fattigcassen ikke være pligtig til at udrede nogen Betaling for Gravens Klædning, og Henførelsen af Bodil Traaes Lig til Kirkegaarden, og da Liigsynsmændene ei heller ere berettigede til at fordrø Betaling for at syne Lig, hvis Begravelse bekostes af Fattigcassen, kunne disse ei heller tilstaaes den forlangte Betaling. Efter Hverdemaal Fogdefsk. Erklæring, gjør Kirkesangeren ingen Fordring paa Betaling, hvilken altsaa ogsaa bortfalder, og hvad Godtgjærelsen for Klokkeringningen angaar, da bliver denne som en Fattigcassen uvedkommende Udgift, at betale af den der har forlangt Ringningen.
Thisted Amtshus den 31 Mai 1849. Rosenkrantz.

Til Anden Christian Nielsens Kone af Ballerum, hvis Mand er borte i Krigen er tildeelt en interimistisk Hjælp af 4 Skpr. Bzgr, som er leveret af undertegnede ved Anvisning paa Madam Heembryggen, attesteres Prior.

Det bemærkes, at bemeldte Korn ikke blev hende leveret fra Møllen, men derimod anviist af Fattigforst. Jens Frost, og anføres til Udgift i Fattigregnskabet.
Nors Skole d. 24 Juni 1849. Prior.

Fra 1849 til 1852, da den gamle Protokol sluttes, fandtes intet af Interesse at afskrive.
(Thisted. Skolegade 7. A. E. Pvalgaard.
d. 6 Juni 1926)

Afskrevet til Thisted Amtsaus d. 15 Juni 1926. A. E. Pvalgaard.

Nors Fogs Fogdes Fattigprotokoller 1756-1852, afskrevet til en Artikel i Historisk Herbog for Thisted Amt, afskrivningen færdig d. 24/7 1934. formentlig naar den ikke at blive trykt i Aargang 1934.

A. E. Pvalgaard.

Forskelligt vedrørende Fanggaarden, afskrevet til Simon Pedersen, den niuv. Ejer af nævnte Gaard. 31/7 34. A. E. Pvalgaard.

Below i Nors-Tved Sogne som var ansat til at svare Fattigskat for Aaret 1829.

Pastor Hoyer. Sjoggaard. Stephan Nielsen. Hr. Lassen. Juggaard. Peder Kudsk. Christen Tjollbol. Thomas Christensen. Jeppe Nielsen. Lars Michelson. Christen Hule. Chr. Gades Enke. Jens Christensen. Niels Lund. Loren Nielsen. Lars Nielsen. Loren Hyldgaard. Niels Boessen. Hr. Stehr. (Loren.) Euvold Munch. Lars Frotkyar. Niels Larsen. Lars Westergaard. Chr. Vilsbil. Chr. Bunch. Jens Nielsen. Peder Bertelsen. Lars Ined. Chr. Nielsen. Jens Hyldgaard. Frantzy Ined. Chr. Andersen. Poul Ined. Else Mons. Venderberg Moller. Lars Lyngge. Niels Smedker. Niels Pjerregaard. Alle af Nors.

Jens Frotkyar. Lars Foost. Chr. Pjerregaard. Chr. Schaarup. Heibstedgaard. Jens Thon. Ped. Lyngges Enke. Jacob Bunch. Peder Clemensen. Chr. Pedersen. Jens Bensen. Lars Dierhils Enke. Niels Schotte. Alle af Vorning.

Chr. Hyldgaard. Jens Bach. Niels Bunch. Bertel Christian. Peder Boessen. Peder Norgaard. Chr. Stephansen. Anders Malle. Morten Sorensen. Niels Stephansen. Chr. Hinding. Jens Christian. Bertel Bunch. Chr. Glarmester. Christen Gade. Chr. Hvas. Chr. Trimborg. Chr. Hamer. Alle af Hinding.

Anders Yergaard. Bertel Jepsen. Chr. Horboe. Chr. Vandet. Anders Ined. Peder Chr. Bunch. Caspar Christian. Lars Trolborg. Jens Klor. Jens Chr. Madsen. Niels Chr. Pedersen. Jens Marcussen. Jacob Sand. Christen Yer. Peder Yellesen. Alle af Sonderbye.

Grobgaard. Loren Larsen. Kjeld Pedersen. Jeppe Nielsen. Niels Munch. Niels Horboe. Hjelgaard. Chr. Lars Grobgaard. Langgaard. Peder Chr. Baller Enke. Jacob Nielsen. Alle af Norbye.

Chr. Lars Trolborg. Peder Gasberg. Christen Brandt. Just Pedersen. Anders Dahl. Tjung Mand. Poul Ined. Alle af Ballerum.

Below i Nors Tved, som var ansat til at svare Fattigskat for Aaret 1849.

Chr. Vestergaard. P. Vilsbill. Poul Bunch. Niels Sorensen. Chr. Toldboll. Pastor Prior. Peder Malle. Peder Tverborg. And. Chr. Larsen. Anders Ined. Jens Bunch. Peder Vestergaard. Degreboliq. Poul Ineds Enke. P. Chr. Mann. Chr. Thomsen. Jorgen Christensen. Md. Htenbryggen. Peder Smedker. Anders Chr. Horboe. Niels Horboe. Niels Pedersen. V. Mollers Enke. Stephan Christensen. Christen Madam. Jeppe Nielsen. Chr. Palmansen. Chr. Christensen. Poul Andersen. Loren Vilsbill. Niels Larsen. Peder Nielsen. Niels Kudsk. Chr. Gadesgaard. Ane Toft. Niels Pjerregaard. Jens Frost. And. Chr. Pjerregaards Enke. Chr. Olesen. Frantzy Ined. Poul Frandsen. Jens Christensen. Anders Poulsen. Jeppe Bruiisgaards Huus. Anders Sorensen. Peder Ostergaard. Peder Bertelsen. Jeppe Bruiisgaard. Stephan Nielsen. Chr. Jensen. Peder Holst. (Sogaard.) Alle af Nors.

Chr. Miller. P. Juendsen. Chr. Malle. Peder Chr. Andersen. Jeppe Sogaard. Claus Nielsen. Chr. Nielsen. Poul Norgaard. Jens Dige. Chr. Hvas. Niels Chr. Jensen. Anders Jensen. Lars Andersen. And. Hvas. Anders Chr. Andersen. Chr. Hyldgaard. Jens Bak. Jens Andersen Vestergaard. Peder Lee Larsen. Niels Andersen. And. Simonsen. Daniels Enke. Th. Nielsen. And. Tobbel. Alle af Hinding Bye.

Anders Stephansen. Chr. Jespersen. L. Dierhils Enke. P. Clemensen. Jacob Bunch. Jens Tonn. P. Frost. Chr. Schaarups Enke. Chr. Pedersen. Ane Klov. Peder Holker. Poul Bunch. P. Bunch og Jens Lyngge. P. Bunch. Chr. Swanborg. Chr. Kjeldsens Enke. And. Frotkyar. Loren Ineds Enke. P. Chr. Bach. Alle af Vorning.

Christen N. Yer. Peder Nilsen (Yellum) Hans Nielsen. Ped. Chr. Bunch. P. Andersen Norgaard. Peder Bertelsen. Ped. Chr. Horboe. Loren Thigersen. Caspar Christensens Enke. Jens Jensen. Jens Jensen Dommertbye. Lars Chr. Jacobsen. Henrik Jensen. Jens Jensen Frost. Anders N. Yergaard. Jens Marcussen. Jens Hordum, Ammisslem. Alle af Sonderbye.

Niels Chr. Jacobsen. P. Chr. Horboe. Jeppe Nielsen Forbye. Loren Jensen Trolborg.

Frederik Loren La Chr. Frod Jens skyld. Christen Dixie. Jens Vil Christen Fattig

Frederik Pedersen. Christen Larsen. Peder Kjeldsen. Grobgaard. Niels Munkes Huis.
Soren Larsen. Thomas Klit Hjelsgaard, do. Møllerskyld. Peder Vilstbøll. Niels
Chr. Frolborgs Enke. Alle af Nørbye.

Jens Pedersen Gasberg. And. Christensen Dahl. Thomas Larsen Klüm, Mølle-
skyld. Enevold Christensen Munk. Christen Flsen. Mads Michelsen. Chr.
Christensen Hvi. Niels Christensen Klit. Peder Frederiksens Enke. And. Nielsen
Vixø. Jens Christian Nielsen. Poul Michelsen Ageholm. Mads Christian Jensen.
Jens Villumsen. Niels Peter og Peder Larsen. Niels Andreasen. Jens Larsen.
Christen Bødker og Anders Horboe. Alle af Ballerum.

Fattigregnskabet for Nors 1827. Balance, 15 Tdr. Rtg 7 1/2 Aep do. 53 Tdr. 1 Aep. Byg. 187 Rd. 14 Sk.
1833 Indtegt: 21 Tdr. 1/2 Aep. Rtg. 63 Tdr. 6 1/2 Aep. Byg. 374 Rd. 2 Sk. 12.
1833 Udgift: 8 Tdr. 5 Aep. Rtg. 24 Rd. 1 Aep. Byg. 160 Rd. 5 Mark. 5 Skell.
1848 Balance 82 Tdr. 5 1/4 Aep. Byg. 285 Rd. 1 Mark 13 Skell. i Silv.

Skatteliste

til Indkomstskat for Kollerup Sogn i Thisted Amt, ifølge Lov af 21/3 1864.

" Schrader, Fognerest. Anslaet Indtægt 1000 Rd.		" Peder Chr. Jensen, Grdy.	300 Rd.
" Gønder Christensen.	350	" Lars Røgild Grdy.	200
" Jens Jensen.	200	" Niels Jørgensen do.	400
" Jørgen Chr. Jensen.	250	" Lars Chr. Antonsen.	300
" Chr. Høgh.	300	Alle af Hingelby.	
" Peder Nørsgaard	550	" Thestrup, Nærsgaard.	900
" Jens Stephansen	300	" Niels Chr. Vilh. Uhmays Nærsgaard	200
" Niels Chr. Borup	525	" Lars Christensen Grdy. Gauen.	750
" Niels Chr. Stephansen	300	" Peder Vestergaard Grdy. Hingelby.	500
" Frands Madsen	200		
" Skolelær. Nielsen.	550		
" Jørgen Hansens Enke.	200		
" Mads Puenningsson.	200		
" Møller Chr. Mortensen.	200		
" Høsm. Chr. Madsen.	200		

25375 Rd.

Alle af Kollerup.			
" J. B. Vestergaard	2000		
" Postexp. Poulsen	800		
" Niels Chr. Kjeldgaard, Grdy.	650		
" Peder Chr. Jørgensen.	250		
" Chr. Madsen Grdy.	500		
" Anders Jørgensen, Høsm.	900		
" Jens Chr. Frandsen	650		
" Chr. Olesen, Brandenice.	2500		
" Høsm. Lundsgaard	400		
" Dyrsløge Hansen.	600		
" Niels Kræmer, Grdy.	400		
" Anders Chr. Nielsen, Høsm.	200		
" Anders Christensen	450		
Alle af Fjerritslev.			
" Lars Chr. Larsen, Grdy.	650		
" Lars Chr. Jensen	400		
Bygge af Dromshøjge.			
" Jens Peter Dreier Grdy.	350		
" Abraham Phillipson	450		
" Jens Jacobsen Bach.	550		
" Peder Laurits Nielsen.	450		
Alle af Brøndum.			
" Anders Madsen, Høsm.	200		
" Hans Nielsen, Grdy.	350		
" Andreas Christensen, Grdy.	450		
Alle af Borup.			
" Ole Christian Jensen, Grdy.	550		
" Lars Chr. Vinther.	300		
Bygge af Andrup.			
" Chr. Jensen Bach, Grdy. af Aldrup.	600		
" Jens Chr. Jacobsen	450		

Afskriften paabegyndt af
A. L. Svendsgaard d. 25 Juni
1926.

De gamle Fognearkiver.

Afskrift af Fattigprotokol for Klim-Thorup-Vüst, 1827-1862.
(Der mangler 96 ^{Blade} i den gamle Protokol, som antagelig er paabegyndt i 1803.)

Beløvere i Klim-Thorup og Vüst i 1827, som var ansat i Fattigskat. ██████████

Skolelæreren og Kirkesangeren i Klim. ^{M. Bech?}
" Jakob Svendsens Enke.
" Kristen Veersgaard.
" Peder Kaugaard.
" Anders Skomager.
" Kristen Poulsen.
" Sönder Faarbæk.
" Nörre Faarbæk.
" Svend Jørgensen.
" Niels Madsen.
" Grishøjge.
(Alle af Odde Bye.)
" Jens Madsen Søndergaard.
" Peder Skiöt.
" Peder Søndergaard.
" Jørgen Bertelsen.
" Jens Andreas Frandsen.
" Peder Gravesen.
" Anders Kortsen.
" Jens Pavn.
" Anders Ined.
" Niels Kristian Røbroe.
" Kristen Søndergaard.
" Niels Røge.
" Albert Kristensen.
" Kristen Jakobsen.
" Mogens Vestergaard.
" Niels Pedersen Thorup.
" Peder Rasmussen.
" Jens Simonsen.
" Niels Neesbye.
" Niels Rasmussen.
" Kristen Kier.
" Peder Bek.
" Jens Piilgaard.
" Jens Gregersen.
" Jørgen Klattrup.
" Mogens Nielsen.
" Peder Høj.
" Klim Müller.
" Peder Kudsk.
" Anders Vinter.
" Niels Myrup.
" Tideman Nielsen.
" Peder Vindellboe.
(Alle af Klim Bye.)
" Thomas Tornbye.
" Peder Holm.
" Niels Pedersen Vindellboe.
" Jens Møller. | " Klemens Nielsen.
" Mads Møller.
(Alle af Terp Bye)
" Mogens Frmer.
" Øster Klitgaard.
" Vester Klitgaard.
" Kristen Diernes.
" Do. for Jens Tands Hed.
" Niels Hansen.
" Jens Kristian Guldhammer.
" Jakob Madsen.
(Klitgaard og udflyttede Heder.)
" Lars Gregersen.
" Frands Kristensen.
" Anders Veer.
" Jens Kier.
" Loren Nielsen.
(Alle af Klimstrand.)
" Kapitein Kerulff af
Friens Gaards Kark. i Klim.
" Aagaards Bier.
" Jørgen Hjørne i Gjøttup.
(Alle udensojns Bier.)
" Peder Røge.
" Gregers Hansen.
" Mads Hjortdahl.
" Joseph Kristensen.
" Kristoffer Kjørgaard.
" Peder Poulsen Ullsbøll.
" Graves Kristensen.
" Mads Thorup.
" Peder Haverslev.
" Kristen Pallison.
" Kristen Løgsted.
" Kristen Høj.
" Graves Albertsen.
" Jens Høj.
" Lars Vestergaard.
" Niels Madsen.
" Niels Diernes.
" Jens Nielsen.
" Niels Simonsen.
" Loren Lansen i
Søndergaard.
" Kristen Røges Enke.
" Niels Klims Gaard.
" Kristoffer Nielsen.
" Niels Jensen.
" Jens Ined.
(Alle af Thorup) | " Mads Røtébøll.
" Jens Korsbæk.
" Nikolai Petersen.
" Peder Sand.
" Lars Godiksen.
" Anders Østergaard.
" Kristen Bradstus Enke.
(Alle af Ullerup.)
" Peder Eskildsen.
" Lars Thomsen.
" Gregers Larsen.
" Kristen Vinter.
" Niels Fraksen.
" Anders Brønne. ^(afbr. til Brønne)
" Jens Lars Nielsen. ^(i Gjøttup)
" Kristen Lorensen.
" Anders Veersgaards Enke.
" Kristen Brandrider.
" Kristen Veer. ^(Holme)
" Povel Mortensen.
" Niels Vilson i Thorup.
" Niels Nielsen Thorupstrand.
" Kristen Krag i Thorup.
" Kristen Prang i Ulleruphøje.
" Jens Rislin.
" Kristen Olsen i Thorup.
" Jens Larsen i Ullerup.
" Kristen Kristensen Thorupstrand.
" Jens Obel Nielsen.
" Kristian Sand i Thorup.
" Niels Rislin.
" Kristen Handsted i Holme. |
|---|---|--|

Underskrift af Provst Münch
Thorup.

- 1828 nævnes Skolelærer Bech
baade i Klim og Thorup.
- 1828, nævnes foruden ovenst.:
 " Kristen Kristensen.
 " Kristoffer Jespersen.
 " Peder Holm.
 " Anders Ørebroe.
 " Niels Diernes Enke.
 " Kristen Nielsens Enke i Røge.
 (Alle af Thorup.)
 " Jens Larsen. Jens Vüst. i Ullerup.
 " Anders Andersen, Østergaard i Ullerup.
 " Jens Fraksen i Holme.
 " Niels Jensen, Tommermand i Thorup.
 " Skolelærer Bech i Thorup.
 " A. L. Sv. Provst Münch.
 " Madame Gierlev i Klim.

Gaver
Niels Madsen
16 Skill.
Svend Kier
" Lars Knudsen
" Mikkel i
" Nör Mølle
" Mensabø
Udensøgn
" Jens Korsbæk
" Peder Nielsen
" Bertel i
" Jens Jørgen
" Nörhøj
" Mikkel ha
" Hjortdahl
den i Klim.
" Kristen G
" Morten Sø
Parcel i
for hen
Herredsp
lige Ø
som in
Ved
missel
Lenn
blive s
og blev
bech m
ke pa
var rep
ladt a
Anders
har til
Jng
for Ny
An
meest
Omg
Man
forsame
for at
de An
Madm
kunde
havn,
Hva
tet, so
Udgi
mens
som, f

Gaver ved Kiøb og Salg i 1827: „Skøde paa Veirmøllen, og 1/2 Part i Skuden, 1 R. 32 S.
Niels Madsons Skøde i Klum Odde. 8 Skill., Peder Poulsens Skøde for 1/2 Part i Skuden
16 Skill.

- „Svend Klum i Klum.
- „Lars Knudsborg. —
- „Mikked Lund. —
- „Kor Møller Kiøb —
- „Mensahl jorden i Terp.
- Udensogns Ejere.
- „Jens Korsholm i Gjøttrup.
- „Peder Nielsen i Boistrup.
- „Berthel Mand i Hingelberg.
- „Jens Jørgensen i Borup.
- „Korchow i Lunde.
- „Mikked Larsen i Viisetholme.
- „Hjordahls Parcel af Præstegaar-
- den i Klum.
- („Kristen Godsken i Gjøttrup.)
- („Morten Strand Hjordahls
- Parcel Ejere af Albrechts Gaard)

1828 den 7 Maj, var Fattigkommissionen forsamlet i Præstegaarden for at erfare, hvad Forandringer der med de Fattige ere foregaaede i det afvigte Quartel. I Quartalets Løb døde Abellone Nijborg - hendes Begravelse besørgede hendes Ton Gaardm. Jens Lassen i Gjøttrup Sogn, som og tilbød til Inopsting at betale til Klum og Thorup Sognes Fattigkasse, 10 Rbd. Sedler, hvis han maatte beholde hendes ringe Efterladenskaber uisolgte, hvilket Comissionen havde indvilget. (i).

Ligeledes døde afvigte Quartel, Almisselem, Norske Kirsten kaldet, i Klum, hvis Begravelse kostede 6 Rbd. 1 Mk. Hendes daarlige Efterladenskaber bleve strax solgte til Beløb 6 Rbd. 1 Mark 7 Skill.; Huset blev uisolgt, da Rygtet gik, at en Kone i Borup havde det i Pant for henimod 100 Rbd., og da Fattigvesenit havde noget for hendes mytte Almisse tilgode, og flere Fordringer indkom, blev der tilstævnet Herredspogden om ikke Huset salg og det øvrige Skifte ^{hørt} ~~faaet~~ under den verdslige Ovrighed. Imidlertid tillod Comissionen midlertidig, at Niels Hysbets, som ingen Kiøbsleilighed havde til Maidag, indflyttede deri.

Munch. Jens Korsbets. Gravers Christensen. Christen Jacobsen. Jens Andersen.

Ved Mødet d. 23 Dec. 1828 i Thorup Præstegaard, blev det bemærket, at efter Almisselem, Norske Kirstens Død, blev Huset uisolgt, fordi en Kone i Borup, Henniche Jønsdatter, havde det i Pant for 90 Rbd. - for ikke at det skulde blive solgt til udensogns, indfrieede Fattigcomissionen bemeldte Obligation, og blev derved fuldkommen Ejer af Huset. Imidlertid trengte Jens Styrbæch med Familie til Kluslye, og havde faaet Løfte af Niels Diernesens Enke paa Penge til at kjøbe Huset for, og da Fattigvesenets Tilgodehavende var refunderet, blev Huset med Tilliggende bemeldte Jens Styrbæch overladt af Fattigcomissionen for 36 Rbd. Sølv, som af Niels Diernes Enke, nu Anders Rothølls Hustru er betalt, hvorfor Fattigvesenit ingen videre Ret har til bemeldte Huis med Tilliggende.

Ingen nye Almisselemmer ere anmeldte, undtagen Gamle Erich, som fra Nytaar er lagt til Omgang i Thorup. Anne Kirstine Skriver som fra July Quartals har gaaet paa Omgang, meest i Ullstrup, skal nu herefter have Ullstrup og Holme at gaae paa Omgang i.

Mandagen d. 18 Mai 1829, var Fattigcomissionen for Klum og Thorup Sogne forsamlet i Præstegaarden, efter foregaaende Bekjendtgjørelse fra Prædikestolen, for at afgive Svær paa en Skrivelse fra Amtet af 10 Februarij 1829, angaaende Anvendelsen af Indtægten af en Kiøbslod, som hidindtil har lagt til Madm. Gierlovs Kiøb; dernæst at bestemme hvorledes Jens Juistesens Børn kunde hjælpes, hans Kone forlod ham i Efteraaret og reiste til Kiøbenhavn, men er endnu ikke kommen tilbage.

Hvad det første angaaer, da er Klum Sogns Beboeres Erklæring indkøbet, som gik ud paa at beholde hele Indtægten til Sognets løbende smaa Udgifter, uden at henfalde til Sognets Fattigkasse. Foruden Comissionens Medlemmer, vare og indkaldte Jens Høj, Christoffer Nørsgaard, som, foruden flere i Thorup Sogn, har Hartkorn i Klum Sogn.

Disse Mand fandt med Comissionen, Klim Sogns Paastand, altfor egenmytlig, saa meget mere, som Thorup Sogn aarlig maa afgive ikke ubetydeligt til at underholde Klim Sogns Fattige. Comissionen med de nevnte Mand, vare enige i at foreslaae Indtagten af Kierloden, hvad enten den skulde bortleies eller selges ~~omaa~~, som taget af hele Sognets Hartkorn, anvendes til Districtets Fattiguessen, hvorved ingen kunde faae grundet Aarsag til Klage, da det modsatte vel bleve Tilfeldet, hvis anden Bestemmelse bliver gjort med Indtagten, og indstilles saaledes Sagen til Amtets Resolution. Med Hensyn til Jens Juustesens Børn, da var Comissionen enige at overlade det til mig Provst Münch, at se at accordere dem til skikkelige Folke, hvor de for det første kunde have Føde og Pleie indtil videre.

Da intet videre var at forhandle, blev Mødet hevet.

Münch. Jens ^{Andreasen} ~~Andreasen~~. Christen Jacobsen. Jens Korsbek. Jens Kjøig. Christoff. ~~Kierloden gav en aarlig Indtægt af 10 Rd.~~
 Graves Kristensen. Norgaard.

Møde den 27 Okt. 1829. I Begyndelsen af dette Quartal døde Jørgen Türkes Enke, men Comissionen bleve enige i, at overlade til hendes Datters Børn, som meget trængende, den Afdødes sidste Quartals Almisse, saa der blev intet at beregne Fattig Kassen til Indtægt. Tilgemaade overlodes Datteren den Afdødes Pøtler, som heller ikke havde synderlig Værd, saa Fattig kassen ved dette Dødsfald ingen Indtægt erholdt.

1830 den 28 April, var Comissionen for Thorup og Klim Sognes Fattiguessen efter forud Bekendtgørelse fra Predikantolen forsamlet i Klim Kirke, for at tage Bestemmelse Fattiguessenet betreffende. Indtægter til Fattig kassen kunde ved Jens Kjørges Dødsfald ikke ventes da Enken, meget trængende beholde hans Pøtler. Der blev tilstaaet Else Katrine, der i lang Tid har haft et Børn under Chæris for venerisk Sygdom, 2 1/2 Skp. Rug og 2 1/2 Skp. Byg.

Comissionen paatog sig at udbetale Svend Jørgensens Pantobligation, stor 36 Rd. Pølv, hvorfor han og afstaae sin Pantet i Jørgen Türkes Hus. Af disse 36 Rd. skulde 11 Rd. udbetales 11 Juni, og Huset, faldefærdig sælges til Nedbrydelse. Klitskiftet kunde derimod anvendes til de Fattiges Aldbændsel. Jorthe Türke som med sin Moder har været i Huset, kom med sine Børn i Hospitallet i Terp.

I Mødet den 16 July 1830 blev erfaret, at der var afholdt Auktion over Jørgen Türkes Hus til Nedbrydelse d. 4 Mai. Auktionssummen blev 7 Rd. 5 Skill. Pølv og Tegn samt at Huspladsen blev bortleiet for indevareren de Aar for 24 Skill. Tegn.

Møde d. 22 October 1830. Det Skifte i Klitten som har tilhørt Jørgen Türkes Hus, der under 4 Mai blev solgt til Nedbrydelse, kunde ikke den Dag sælges, men Mads Faarbech har under Haanden buden 30 Rd. Pølv, hvilket Comissionen, der ikke kunde have den fornødne Opsigt dermed ansaae for passende. han indgik i Comissions Samlingen, at indfri Svend Jørgensens Obligation, som Fattiguessenet har paataget sig at betale. Dermed 25 Rd. Pølv. Dernæst at betale 5 Rd. Pølv til Fattiguessenet. Foruden Klitskiftet, overlodes ham til Nytte og Brug, men ikke til at bygge paa, Jørgen Türkes Husplads med Naalgaard derud.

Münch. Jens Andreasen. Jens Korsbek. Graves Christensen. Jens Madsen. Christen Jacobsen. Mads Godtkeesen.

Møde d. 8 November 1831. Niels Christian Franch, som har været underholdt af Fattiguessenet, blev confirmeret sidste Paaske, men da han er næsten nogen, besluttede Comissionen at tilstaae ham nogen Hjælp til Klæde, som Fattigforstanderne Jens Andreasen og Christen Jacobsen lovede at besørge.

Møde d. 29 Dec. 1831. I stedet for Christen Jacobsen i Klim, der ønskede at træde som Fattigforstander, blev af Comissionen antaget Niels Myrup

Afskrift til Fattigkassen den 29 Juni 1927.

i Klim
 vers Chr
 standere
 Ullerup
 Gave
 Villads
 Klubs, G
 Moide
 kun de
 sionen
 tilbygge
 sel til
 Gert
 de gaa
 han ke
 spring
 1833
 Presteg
 Münch
 Forans
 langte
 havde
 Com
 i Odde
 drag, sa
 men o
 skellig
 en Føl
 aldrig u
 faae de
 til And
 mend
 tillagt
 om, at
 Den
 ved at
 forstan
 mend
 ning, h
 som M
 slutning
 Comisio
 fritages
 Da
 med d
 M
 Ved
 own til
 Lars
 og gar

i Klum og Jens Inmed i Odde, og i Rødet for Jens Kosbech i Ullerup og Gra-
ves Christensen i Thorup, der ligeledes ønskede at træde som Fattigfor-
standere, bleve af Comissionen valgt Jens Høgh i Thorup og Peder Pand i
Ullerup.

Gaver ved Kiøb og Salg i 1831. Af Peder Hauerslevs Skide, Palle's do. Niels
Villadsens, Christian Hansens, Jens Larsens, hver 16 Skill. Samt ved Svend
Kiibs, Gert Larsens, og Berthel Jørgensens Skide, hver 8 Skill.

Møde d. 26 Marti. Da Inger Knecht ikke kan enes med sin Søn og Kone, og
hun dog ikke ganske kan være ene, da hun er næsten blind, tillod Comi-
sionen at hendes Søn, Niels Madsen maatte beholde den ene Stue, og saa
tilbygge en Binding Huis til søndre Side, imod at sørge for Fldbrænd-
sel til Moderen, og gaae hende til Haande i Sygdoms Tilfælde.

Gert Christensen, der var bleven saa svag i sit Kne, at han hverken kun-
de gaae eller staae, er siden 11 Marti sat til Omgang i Ullerup, indtil
han kunde komme sig, hvorimod de andre der er i Omgang, skulde
springe Ullerup forbi.

1833 den 24 Juni, var Fattigcomissionen for Klum Sogn forsamlet i Thorup
Prestegaard, i Anledning af en mündtlig Klage var indloben til mig
Munch, at Huse med Hartkorn og Parcullister, som efter Sognefogdens
Foranstaltning vare aneetede til Gaardmand i Sognevogn, vare for-
langte til at deeltage i at hjemkjøre Torv til de Fattige, og da de ikke
havde Heste og Vogne, maatte betale med Penge efter vilkaarlig Taxt.

Comissionen fandt Klagen grundet, da Gaardmand Niels Nicolaisen
i Odde saaledes har baaret sig ad. Comissionen har, i at ligne Fattigbi-
drag, steds fulgt Fattig Reglementet og taget Hensyn, vel til Hartkorn,
men og til Formue og andre Omstændigheder, og derfor fritaget ad-
skillige Husmænd med Jord og Parcullister fra Fattigbidrag, og som
en Folge deraf, og fra at hjemkjøre Torv til de Fattige, thi det kunde
aldrig være Comissionens Hensigt, at de, som have Vanskelighed ved at
faae deres eget Brændsel hjemkjört, skulde deeltage i at hjemkjøre
til Andre. Det har og fra Arils Tid været Brug i Klum, at Gaard-
mænd have hjemkjört de Fattiges Flding fra Skifter, der vare de Fattige
tillagt i Klitten ved Udskiftningen, og jeg Munch var uvidende
om, at heri var skeet nogen Forandring, for der nu blev klaget.

Denne her stedfundne Vorden, indstillede Comissionen at have,
ved at bestemme, at Gaardmændene efter rigtig Tilsigelse af Fattig-
forstanderne, skulde hjemkjøre Flding til de Fattige, uden at Hus-
mænd og Parcullister heri skulde deeltage, eller yde nogen Erstat-
ning, hvad enten de ere i Sognevogn med dem eller ikke.

Som Medlem af Amts Fattig Directionen billigede jeg, Munch denne Be-
slutning, og lovede at indstille den til Amtets Approbation. Endnu tilføiede
Comissionen, at den troede, at hverken Sognefogden eller Boriefogderne kunde
fritages for Hjorsel med Brændsel til de Fattige.

Da intet videre var i Dag at afgjøre, blev Mødet havet og bekræftet
med Underskrift.

Munch. Niels Myrup. Jens Andreassen. Jens Inmed.

Som nerverende i Comissionen.

Niels Rasmussen. Bech. Mads Godichsen.

Ved Mødet d. 4 Januarij 1834, fik Christian Gaardahl for Løn af en Kalkul-
aun til Karen Meier for 2 Aar, 1 Rd.

Sars Kiøb blev ved som hidtil at gaae paa Omgang i Klum Sogn,
og gamle Erik og Jens Christian i Thorup Sogn.

Skolelærer og Kirkesanger Bech i Thorup, har skriftlig til Comissionen begjæret sig fritaget for Bidrag til Fattigkassen, men da Comissionen ikke fandt, at den med Grund kunde fritage ham, saa inskede den for at være vis i sin Sag, at faae Amtmandens Resolution, hvilken jeg Münch lovede at forskaffe.

Münch. Jens Andreasen. Niels Mjørup. Jens Imed. Peder Sand. Jens Høeg. Gregers Larsen.

Møde d. 19 Febr. 1834. Sidst i januar, Maaned kom Oversten Heilesen igjen tilbage til Klim Sogn efter udstaaet Straf i Viborg Fuglhuus. Han blev ansat til Omgang i Klim Sogn, hvor han slap, da han sidst var i Sognet; han blev bestemt til at gaae i Odde, og de yderste Steder i Sognet, da den gamle Lars Niib fik Mad af Byens Behoene. Oversten Heilesen trængte til en Meiorte og Treskoe, som Comissionen tilstod.

(Provst Münch stæev sidste Gang i Protokolen den 31 December 1834.)

Aar 1835 d. 13 April var Fattigcomissionen forsamlet i Thorup Præstegaard, efter forudstæet Bekjendtgjørelse fra Predikestolen. Det blev enstemmig bestemt, at den Mad Gjerlov i sin Tid tillagte Hjerlod, som Høsemager Christen Hjer i flere Aar har havt i Leie mod 6 Rd., skulle i efterfølgende 6 Aar mod 6 Rd. leie aarlig tilstaaes bemeldte Christen Hjer og Sognefoged Jens Madsen, af hvilken Hjerlod Christen Hjer tager den norre Halvdæl, og Jens Madsen den søndre, langs Veigriften, hvilken besviges opværet af dem begge, og tilstod enhver af dem at overtage den hele Led, naar een af dem maatte ønske saadant.

i Vacansen. Niels Mjørup. Niels Røge. Gregers Larsen. Peder Sand.

(Den 17 Juli stæev Provst Obel første Gang i Fattigprotokolen.)

1835 gav Christen Gaardahl 2 Mark til Fattigkassen i Anledning af Gaarden Nørsgaard og nogle ældre Høpider, og Jens Pavn maatte give 4 Mark for at have forevist sin Høttelbog.

I 1838 uddeltes en Del i ekstra Almisse, „i Anledning af den haarde Vinter, og endvidere i den haarde Paqvinter.“

Aar 1838 den 27 Mai var Fattig Comissionen samlet til et extraordinært Møde i Anledning af nogle Fattigskifter under Sognekomissionens Bestyrelse, som kunne afhendes, samt i Anledning af et ordentlig Fattighuus Oppførelse, ligeledes i Klim, og blev da vedtaget: „Det Klitskifte som er til Maren Hjørdes Fattighuus, ligeledes det til Christen Andersens Knægts Huus, det til Simon Niibs, og det som hidtil har været bortleiet til Niels Mjørup, altsaa 4 Klitskifter, bortsalges. Ligeledes bortsalges Huuspladserne, som Simon Niibs, Christen Andersens og Dorte Tjærkes Huuse have staaet paa, samt de til samme værende Kvalhænger og Pladser.

Til det vordende større Fattighuus, er solgt Fattighuusset i Terp, som Maren Hjørde bebos nu for Tiden. Til Udredelsen af dette Fattighuus, bruges Materialerne af Christen Knægts og Dorte Tjærkes Fattighuuse. Det antages foreløbigt, at der skal indrettes 2de Huus af den Størrelse, at der i enhver Huus kan anbringes 4 Fenge, men at een Hjørsten og 1 Høpken skal afbenyttes af samtlige Fattighuusets Lømmere. Simon Niibs Huus nedbrydes og afgiver de Materialer som ere nyttige til det nye Fattighuus.

P. F. Obel. Mads Godtkaam. Jens Lars Nielsen. Niels Rasmussen. Thidommand Nielsen. Niels Mjørup.

Ved Handel om Nordre Mølle i Thorup, indkom i 1838, 8 Skilling.

Ved Mødet den 15 Juli 1838, anmeldte Provsten, at ved den d. 7 Juni afholdte Auction over 4 Klitskifter og 3 Huus Pladser i Klim, hvilken Auction afholdtes af Provsten efter Overenskommit med Herredsfoged Qvistgaard, i Klim Sogns Medhjælpernes og Fattigforstandernes, samt Sognefoged Niels Mjørups Overværelse, var Beløbet, som blev budt, 163 Rd. 2 Mark, hvorfra Udgifterne for Udredelsen af Fattighuus i Terp afdrages.

Sernæst androg Provst Obel for Comissionen, at han ved Amtmandens Bistand var kommet i Besiddelse af en fra Herredsfoged Qvistgaard paa Skjerpingsgaard udstedt Udskrift af det under 12 October 1806 oprettede Gavebrev, hvorved, skjenkes af Peder Brønns Enke, Helwig Pedersdatter, 300 Rd. til Thorup Sogns Fattige.

Det
her. A. C.
13 Rd
der Dis
anvenda
ter Pro
riske U
indføre
da Ud

No 4.

Sogn
herve
skrive
med
Kirke
gende
Thiste
dette
svare
til Kl
at uds
Sogns
rede,
District
af Pro
lemen
nen fo
blive t
ret til
melde
ten hu
deres E
Ja
Hem

F
Thun

Hj
10 Jul
Me

Afskrift til Jernstøbehus den 26 Juli 1807.

87

Det oprindelige Gavebrev omtales i nærværende Protocol Folio 23. (mangler her. A.C.F.) Ved min Ankomst hertil, vidste ingen hvor det var. Renterne, 12 Rbd., vare i mange Aar imod Testatoris Villie og Ord inddragne under Districtets almindelige Fattig Regnskab, da disse Renter dog skulde anvendes for Thorup Sogns Fattige allene. Fattig Comissionen fandt det efter Provstens Forslag aldeles rigtigt, at for det Tilfældes Skyld at den notoriske Udskrift nogensinde skulde forekomme, at denne nu Ord for Ord indføres i denne Protocol, til Efterretning for alle Vedkommende, og lyder da Udskriften saalunde:

Udskrift af Hanneherredens Skjode og Pante Protocol.

No. 4. Ny timis

1806 1 Rbd. 66 Skill.

Underkærvne Helwig Pedersdatter, Salig Peder Borix's Enke i Vester Thorup Sogn og Byje, gjør herved vitteligt, at jeg efter min Salig Mand's Villie herved skjenker og giver til bemeldte Vester Thorup Sogns Fattige 300 Rbd. skriver 300 Rigsbankdaler, hvilke for Eftertiden stedsse skal indestaae med 1. Prioritet's Pante Rettighed i min tilhørende Vester Thorup Sogns Kirke med sammes Horn og Qvæg Tiender af Hartkorn 34 Tønder, beliggende i bemeldte Vester Thorup Byje og Sogn, Vester Havn Herred under Thisted Amt, og af denne Capital skal fra Ynnis Maaned's Termin dette Aar, nærværende og efterkommende Ejere af Vester Thorup Kirke svare aarlig 4 Pro Cents Renter, som betales i ethvert Aars Ynnis Maaned til Klum og Thorup Sognes Districts Fattig Comission ved deres Møde, for at uddelles ved bemeldte Comissions Fattig Ligning til Vester Thorup Sogns Fattige, tilligemed hvad Sognets ellers tilstaaer dem skal uddede, og for disse 300 Rbd. Rentes aarlige Udbytte, aflægge bemeldte Districts Comission Regnskab i Deres Fattiges Protocol, som revideres af Provsten i Vester Havn Herred, og siden i Overeenstemmelse med Reglementet af 6 Julii 1803, atter revideres og decideres af Amts Directionen for Thisted Amts Fattigvæsen. Til Sikkerhed skal dette Gavebrev blive tinglæst og protocolleret ved Havn Herredens Thing, og indleveret til Amts Directionen for Thisted Amt, og en Udskrift deraf fra bemeldte Havn Herredens Pante Protocol ligeledes leveret til Sognepresten her i Sognet, Hr Provst Berthelsen, til sin og Eftermænd i Haldet deres Efterretning.

Til Bekræftelse haver jeg med antageren Languerge, Herredsskriver Henneberg, dette Gavebrev underskrevet og forseglet.

Vester Thorup d. 12 October 1806.

Helwig Pedersdatter Salig Borix's.

Tom Languerge underskriver og forsegler Henneberg.

Fremlagt. Læst og protocolleret i Røtten paa Havn Herredens Thing Lørdagen d. 15 November 1806.

testes.

J. Hansen.

(Herredsfogden.)

F. Henneberg.

Følge Bemærkning i Pantebogen, re bemeldte 300 Rbd. omskrevne d. 10 Julii 1813 til 300 Rbd. J. V. (Folw. Vardi.)

Meddelt paa stemplet Papir, og uden Betaling, til offentlig Brug.

Udskriftens Rigtighed bekræfter. C. W. Quistgaard.
in fidem Copio P. F. Obel.

3 Forbindelse med hvad allerede er i Dag anmeldt om Salget af de 4 Klit-
skifter og 3 Huuspladser, tilføies følgende Punkt ved Auctions Conditionerne:
Paa de bortsolgte Klit-skifter og Huus Pladser, maa Kjøberne ingensinde op-
føre nogen som helst Huusbygning, da Fattig Comissionen ikke ved at være i
Besiddelse af tingløste Advarmbreve, meddele den Kjøberne naar Pengene er
betalte, sin Tilståelse derfor, ligesom det ogsaa skal være indført i Distric-
tets Fattig Protocol, til hvem enhver af disse Ejendomme er solgt, saavel til
Betryggelse for Kjøberne, som til Efterretning for alle Vedkommende.

Hammerlag skete saaledes: Simon Kiibs Klit-skifte for 36 Rbd. 1 Mark, til
Jørgen Svendsen Gaardm. i Oddegaa-d. Christen Andersen Knechts do. for 42 Rbd.
til do. Maren Kjær do. for 42 Rbd. 5 Mark til Nielsesanger J. Bech i Thorup.
Svend Faarbeks do. for 35 Rbd. 5 Mark til Gaardm. Mads Godiksen i Faarlek.
Huus Pladser: Christen Andersen Knechts for 3 Rbd. til Fognefoged Niels Mjærup
i Kliim. Der forbeholdes en Vej til fornøden Fart, 6 Alen bred ad nordre Side.
Simon Kiibs for 1 Rbd. 1 Mark 8 Skill. til Møller Jens Christian i Kliim. Dorte
Pierks for 2 Rbd. 1 Mark 8 Skill. til Gaardm. Tidemann Madsen i Nørgaard.

Det saaledes passerende stedfæstes med Underskrift. Thorup Præst. d. 18de juli 1838.
Obel. Anders Rotbøll. Peder Sand. Jens Larsen. Niels Rasmussen. Raun. Mads
Godiksen.
(Afskr. til Jens Faarbek, Nørre Faarbek, Kiib, d. 23/11 1962.)

7 Anledning af Handel om Kliim Kirke d. 11 Dec. 1838. gav P. Præstemark 16 Skill. til Fattigkassen.
("Pastor Obel skænkede sidste Gang i Protokollen d. 7 Okt. 1841. Dermed tiltræder Provst Gjörup")

Onsdagen d. 15de Dec. 1841 afholdtes efter foregaaende Tillysning Fattigcomission i
Thorup Præstegaard, hvor da forhandlede. Der fremlagdes og blev gennemgaaet en af
den fratrædende Præst. Hr. Provst Obel affattet Oversigt over Fattigkassens Status ved
hans Fratrædelse den 8de October d. A., hvorved intet fandtes at ændre.

Da Simon Kiibs nu kun have tvende uforsørgede Børn hjemme, og de have faaet af
de Redskaber, som ved Afg. Understøttelse er anskaffede til dermed at bearbejde Limmsten i
Limmgraven, saa skjønnede Comissionen, at de ei herefter behøve saa megen Understøttelse.

Den 16 Mai 1842 var Sogneforst. forsamlet i Skolen i Thorup, for at tage Bestemmelse
om, hvorledes de Fattige bedst kunne blive forsynede med Brændsel, da de fleste Fattige
i Kliim have Skifter, hvori der ved ordentlig Behandling nok kan ventes idet mindste
i endel Læs hvad der behøves, og Bøerne i Thorup have skaffet og leveret Torv til dette
Sogns Fattige paa Omgang, saa ansees det rettest, hvad der helst ønskes af begge Sogne,
at de hver sørger for deres Fattige, og forsyner dem med de fornødne Klær. I Kliim er Skif-
terne blivne misbrugte meget, da de Fattige der ei blot have bjerget Brændsel til dem selv i
Skifterne, men endog solgt deraf, hvorfor der bestemmes, at Sogneforstanderen af Kliim, paa
Fredag syner de Skifter der tilhøre Almisselemmeme, anviser dem, hvor og hvor meget de
deri hver maa bjerge, og der formentes dem da iøvrigt al Raadighed over Skifterne, saa
at Enhver som overtræder Bestemmelsen, bliver at tiltale og afstraffe.

Fredagen d. 21 Mai var Sogneforst. af Kliim inde i dette Sogns Klit for at tage de
Fattiges Skifter i Omsyn, og da befandt det, at disse i det mindste for de første Aar
er tilstrækkelige til at forsyne dem med Brændsel, hvorfor det for iaar bestemtes, at
dels Sognet, dels de Fattige selv bjerger og bjerper det nødvendige Brændsel.

Iøvrigt formentes de Fattige al Ret til at afhentytte mere eller paa anden Maade
de nævnte Skifter, og der paasees strengt at de ei misbruger dem, eller afhænde dem
til Vedkommende, hvorom Advarsel bliver at bekjendtgjøre ved Kirkestevne.

Gjörup.
Efter at Protokollen var sluttet ved Midet d. 29 Nov. 1843, blev det andraget, at Huus-
mand Jørgen Klattrup i Kliim havde mistet en af sine Køer, uden Løne eller
Udsigt til at kunne anskaffe sig en igjen. Da han stedsse har været arbejdsom
og søgt at ernære sin Familie redelig, men der er Fare for, at han kunde blive
Almisselem, naaer han ei faaer en Ko igjen, saa bestemtes for itide at rekruttere
en hjælpsom Haand, at laane ham af Fattigkassen indtil 15 Rbd., naaer han
faaer sig atter kjøbt en Ko.
D. u. s. (Det ut supra.)
Gjörup. Christen Olsen. ^{Müürmester} Christen Tuergaard.

Ved Midet d. 2 januar 1844. Mødet af Niels Chr. Mogensen i Kliim ved Politiforlig med
Handfoged Holm) 2 Rbd. Jørgen Svendsen udbetaltes 15 Rbd. for en Ko til Jørgen Klattrup.
(Thorup Handgaard.)

Den 22 Juli 1846 uddeltes det Brix de Legat, og bemærkes det, da Hensigten med Legatet
afskrives ikke til Jernbæls Avis, da jeg har uddraget det meste af efterfølgende. Staf i Forstanderhedsprotokollen, som saa afskrives til Jernbæls Avis.

Afskrift til Jernbæls Avis den 18 Aug. 1927.

Det afskrives af Niels Chr. Mogensen i Kliim ved Politiforlig med Handfoged Holm) 2 Rbd. Jørgen Svendsen udbetaltes 15 Rbd. for en Ko til Jørgen Klattrup. (Thorup Handgaard.)

ei er at
Thorup
gat men
blitkelig
Af
March
Crovst
De by
2 Rbd. B
2n
mende
Udredel
i Thorup
Af Udgif
til Chr. V
7 1851
om Kong
Folgen
Military
hos Niels
Lars Thor
dem till
Forha
deles Fro
penge, h
Møde d.
besluttede
reisende
Møde d
en Madra
hvilke
Møde d
Møde d
militære
ledning
Møde
Chr. Ryld
Ved M
af 13 Au
i Kliim
Møde
og opskr
i Holme
og en Un
1 stor b
Gangtel
1 Baret
1 Kobler
bører M
Djemes.
Møde
præsten
ammeld

89
ei er at hjælpe dermed de egentlige Almisselemmer, men Huisarme og Frangende i Thorsup Sogn, vedtages det fremtidig ei at tildele de faste Almisselemmer af dette Legat, men anvende det efter dets oprindelige Bestemmelse til dermed at afhjælpe en vis ublikkelig Frang.

Af Regnskabet for 1849. Thomas Nielsen for at befordre Soldaternes Tøj til Thisted, 2 Rd. Marchpenge til Lars Røigild, 8 Rd.
(Præst Thorsup skriver sidste Gang i Protokollen d. 19 Febr. 1851.) Derefter Pastor Koefoed.

De hjemkomne (fra Krigen) Peder Klau og Peder Brødtek maa understøttes med 2 Rop. Røj, 2 Rop. Byg og 3 Mark huer.

En Skrivelse fra Amtet af 9 Juni (1851?) var indløst, hvorved tilkommandes at vedkomende Anordninger ingentunde tale for, at Hjælpeleveren skulle være fritagen for Udredelsen af Fattigskat, hvorfor da saadan Fritagelse ei kan tilkomme Hjælpeleveren i Thorsup, Seminarist Christensen.

Af Udgifter for Fattigvesenet eller Kommunen havt til forskjellige Tider i 1851. F. 1. Qvartal til Chr. Vinter for at kjøbe Soldaternes til Aalborg ifjor, 2 Rd.

F. 1851 betalt af Beboerne i Thorsup, 7 Rd. 16 Skill. til Fattigkassen i „Anledning af Sagen om Kongetienden“.

Følgende Mark eftergaves deres Fattighidrag paa Grund af at de vare indkaldte til Militærtjenesten: Ole Henriksen i Thorsupstrandgaard 4 Mark 8 Skill. Chr. Nielsen hos Niels Boyer, 3 Mark. Peter Pedersen hos N. Korsbøke, 4 Mark. Niels Christen hos Lars Thomsen 3 Mark. Valdemar Bach 1 Mark. Disse Penges blive da at betale dem tilbage, forsaavidt som de ere betalte til Fattigkassen.

Forhandlinger af 18 April 1853. Du fremlagdes Skrivelse fra Amtet af 4 ds. hvorved meddeles Indenrigsministeriets Skrivelse af 15 f. M., at de udstrovnede Værnepligtiges Marchpenge, hvor det behøves, skulle betales forskudningsvis af Fattigkassen.

Møde d. 31 Aug. 1853. Ved den forestaaende Auktionsauktion ved Klum Strand, besluttede man at lade kjøbe 2 Madrats, 2 Tæpper og 2 Puder, til benyttelse for reisende Haandværksvænde, eller for Fattiglemmer.

Møde d. 16 Sept. 1853. Ved Auktionsen ved Klumstrand d. 5. Sept. d. A. kjøbtes en Madras og et Tæppetæppe, hvorfor er indgivet Regning paa 4 Rd. 15 Skill., hvilke Penges anvistes til Betaling af Fattigkassen.

Møde d. 6 Febr. 1854. Ved Handlerne om Inkusedet, Møllen, etc. i Klum gav 48 Sk.

Møde d. 7 Juli 1854. En Ansøgning fra P. Klau's Enke til Bestyrelsen for de militære Underklassers Pensionering, om en ekstraordinær Understøttelse i Anledning af Dyrtiden, besluttede man at anbefale.

Møde d. 14 Nov. 1855. Lars Djernes' Huishandel, 1 Rd. En Møltet betalt af Chr. Skyldgaard ifølge Overenskomst med Neds Chr. Grøisen. 48 Skill.

Ved Mødet d. 14 Jan. 1856 opfordrede Fognepræsten, Formanden til, ifølge Lov af 13 Aug. 1841, at foranstalte to nye Fattigforstandere idævnte. Til Fattigforst. i Klum idævntes Peder Brødtek i Ullerup og Anders Jensen i Søndre Faarbæk.

Møde d. 30 Jan. 1856. Maren Madsdatters Eiendele og Boehave, er opgivet og opskrevet saaledes: 1 Kottekelovn, hvorpaa er gjort Laan hos Gadik Jensen i Holme for 6 Rd., 2 Senges Madras med 3 Puder, 1 Dyne med Fyld, 2 Sæger, og en Underdyne til hver Seng. Et lille Huisbr., 2 Træstole, 1 Bord, 1 Skammel, 1 stor blaa Teine, 1 god Fragtkiste med 4 Skuffer, 1 Mades Kiste, nogle Gangklæder, 6 Hjørter, 1 sort Kule, og noget Linned. 1 lille Bryggekær, 1 Bærekær, 1 Spand, 1 Rok, 1 Paa Kaster, 2 smaa Trædygter (?), 1 Lot, 1 Sold, 1 Kobber Kjedel, 1 Grube, 1 Fladklemme, 1 Træfod, 2 Møllestøkke. Huset tilhører Maren Madsd., men jorden hvorpaa det er bygget, tilhører Lars Djernes. og gården Søndregaard.

Møde d. 12 Febr. 1856. Efter forskellige Forhandlinger, og efter at Fognepræsten var aftraadt, lod Fogneforst. tilføje følgende: „Pastor Koefoed anmeldte foran, at have faaet i Refusion fra Leerup Pastorat, 5 Rd. 65

Skil. der er berovende hos Sognepræsten samt 2 Hkp. Byg 1 Hkp. Byg, hvilket Korn var bleven uddelt af Præsten til P. Andersen Smedsted. Vi bemærker og modsiges denne Uddeling af 2 Hkp. Byg 1 Hkp. Byg til P. Andersen Smedsted uden Medlemmernes Samtykke, da P. Smedsted fik 3 Hkp. Byg 5 Hkp. Byg d. 14 Jan. d. A., og vi befinder det derfor urigtigt, at han har faaet ommeldte Korn især om han har faaet det siden 4 Febr., som man næsten maatte formode af det fremlagte Fattig-Regnskab for 1855.

Pengene, 5 Rbd. 65 Skill., der er hos Pastor Koefoed, maa han efter vor Præstand, levere til Fattigforstanderne i Thorup og Klum Sogne.

Pastor Koefoed lovede Almisselen Anders Orebroe en Troie for de ovennævnte penge. Sognebest. protesterede i kraftigste Maade mod Pastor Koefoeds Indtægt af denne Troie for nærværende Tid.

Moede d. 4 Marts 1856. Gersom Pastor Koefoed har uddelt extraordinære Almisser til Anders Orebroe, Else Ovalsgaard og Lene Nyborg, da blive disse extraordinære Understøttelser at opdrage i de ordinære Almisser der ere disse tilføjte i Dec. 1855. N. B. Denne Forstandernes Frødsel er dog ikke senere gaaet i Opfyldelse. Pastor Koefoed var mødt, og blev overleveret sit Regnskab for 1855 med de 14 Bilage tilligemed Revisions-Bemærkninger, af Sognebest. til hans Besvarelse og Erklæring.

Moede d. 19 Marts 1856. Der fremlagdes en Skrivelse fra Amtet, som handlede om, at Fattigkassen, ifølge Reglem. af 5 Juli 1803, skal være i det af Medlemmernes Værg, som af Sogneforst. vælges til Kasserer, der imidlertid er forpligtet til af samme at udbetale Præsten de fornødne Forskud til løbende Udgifter m. m. Sognepræsten foretog 2 Skrivelser fra Amtet af 3 og 8 d. M., angaaende Fattigkassens Bestyrelse; han forespurgte sig, naar Fattigkassens Uddeling skulde være, hvilken han ifølge Amtets Ansøgning skulde forestaa, og gjorde Præstand paa, at Fattigforstanderne idet mindste, naar Uddelingen var forbi, skulde aflægge ham et fuldstændigt og urigtigt Regnskab for alle de Indtægter og Udgifter som de havde haft for Fattigkassen siden Nytaar.

Moede d. 3 April 1856. Der fremlagdes Amtets Skrivelse af 21 f. M., med en vedlagt Ansøgning til Kongen om at Thorup Sogn maatte blive adskilt fra Klum Sogns Fattigkassen, hvilken Ansøgning var indgivet fra Mads Dr. Grauesen og flere af Thorup Sogns Beboere, under 17 Febr. d. A., og nu fremlagdes til Thorup-Klum Sogneforst. Erklæring.

Moede d. 18 Juni 1856. Der fremlagdes Amtets Skrivelse af 2 Juni d. A., om Pastor Koefoed, om Sogneforstandersk. Handlemåde imod ham i Fattig- og Skolevesens Sager.

Moede d. 3 Juli 1856. Der fremlagdes en Besvarelse fra Sognepræsten til Amtet af 4 Juni d. A., om at Præsten af Sognebest. og navnlig af dens Formand holdes udenfor Fattig- og Skolevesenet, tilligemed en Skrivelse derangaaende dateret Tristed Amtsbureau d. 21 Juni 1856. Endvidere en Skrivelse fra Amtsskoledirectionen af 11 Juni 1856.

Moede d. 9 Juli 1856. Pastor Koefoeds Besvarelse af 4 f. M., tilligemed Amtets Skrivelse af 21 f. M. angaaende bemeldte Besvarelse, blev atter fremlagt og Erklæring derom udfærdiget, tilligemed det forlangte Regulativ.

Moede d. 17 Juli 1856. Der fremlagdes en Skrivelse fra Herredspogden af 19 Juli d. A. der communicerer Amtets Skrivelse af 10 f. M., hvormed bekendtgjøres en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 30 f. M., der gives Herredspogden en Ansøgning fra en Del Beboere af Thorup Sogn om, at Thorup og Klum Sogne maa blive adskilte i Henseende til Fattigkassen, hvilket ikke har kunnet bevilges. Saaledes rigtig uddraget af Thorup-Klum Sogneforstanderskabs Forhandlingsprotokol Thorup Præstegaard 25 Juli 1856.

Koefoed.

Moede
tagelse for
bemærkede
tages for
Kaar var
det paa
nemlig to
F. An
der af
hans og
Fattighu
16 Huse
F. Mide
hvorede
ikke ved
Moede
droges det
Aften dert
Moede
i Klum,
skal bygg
ligt Afd
Sogne
ning har
gaver gi
et Fattig
Sogn; at
som kün
huus i
stændig
Denn
stue frem
De i
halvsjete
Med
ledede Byg
Det or
Sognefor
derom, s
terialerne
müligt,
veibring
ve at in
Amtet, o
tion.
Moede
Oppførel
blev frem
ninge o
saaledes

Møde d. 10 Febr. 1856. Ved en Ansøgning fra Skolelær. Bech i Thorup om Fri-
tagelse for at svare Fattigbidrag, der for 1857 var ham paalignet med 3 Mark,
bemærkede Sognepræsten, at efter hans Formeening, kunde Skolelæreren ikke fri-
tages for de personlige Afgifter til Kommunen. Og saa meente han Hr. Bechs
Naar var af den Beskaffenhed, at han uden Vanskelighed kunde indrede
det paa hans Støring lignede Fattigbidrag, 3 Mark. Hans Embede henregnes
nemlig til de gode Skolelærers Embeder.

F Anledning af Ministeriets Skrivelse om Beskaffenheden af Fattighuse,
der af Nytt opføres, anmodes Sognepræsten om at tilkendegive Herredsfogden,
hans og Sogneforstanderskabets Mening, at der for Tiden ikke tænkes paa
Fattighuses Opførelse for denne Kommune, der har 21 Fattiglemmer, som have
16 Huse til Behov.

I Mødet d. 8 Sept. 1857 fremlagdes en Skrivelse fra Amtet af 16 April d. s.,
hvorved meddeles Indenrigsministeriets af 11 s. M., om at Skolelærere
ikke ved noget Lovbud ere fritagne for at svare Fattigbidrag.

Møde d. 25 Febr. 1859. P. Badstue, Niels Chr. Nielsen, A. Nielsen og Steensen, over-
droges det at lægge Plan til et Fattighus' Bygning, og om muligt bestille
Sten dertil.

Møde d. 8 Marts 1859 i Thorup Skole. Angaaende Fattighusets Bygning
i Klitm, afgav Sognepræsten det Votum, at saafremt Fattighuset i Klitm
skal bygges i dette Aar, at man da helst maatte gjøre et Laan med aar-
ligt Afdrag, saa at Byrden kan blive fordeelt paa flere Aar.

Sogneforstandersk. erklærede, at det i Henseende til Fattighuses Byg-
ning havde indhentet Lodssejernes Mening, der hvad Pluraliteten an-
gaaer gik ud paa, at der i indeværende Aar Sommer skulde bygges
et Fattighus paa "Stoihoi" i Klitm Sogn for Fattiglemmer i samme
Sogn; at nogle af Skifterne i Klitm Klit, der tilhører Fattigvesenet, og
som kunne indværes fra Syng til de Fattige, skulde sælges; at Fattig-
hus i Thorup Sogn bliver at opføre i et følgende Aar, naar Om-
stændighederne tillade det, og Fornødenheden derfor kommer tilstede.

Denne Lodssejernes Mening henholdt Sogneforstsk. sig til. Peder Bad-
stue fremlagde Forslag til en Tegning for Fattighuset.

De i forrige Møde nævnte Forstandere meddele, at de havde bestilt 6000
halvsjette Tommers Sten (Liumsteen) ifølge Bestemmelse i forrige Møde.

Med Hensyn til hvad der er yttret om at gjøre Laan til den omhand-
lede Bygning, meente Forstsk., at dette var unødvendigt.

Det omhandlede Tegningsforslag overleveredes til de foranberørte
Sogneforstandere, hvem det overdroges at fremsætte deres Bemærkninger
derom, samt at forfatte et saa nøiagtigt Overslag over Bygningsma-
terialernes Mængde, Beskaffenhed og Pris samt Arbejdslønnen, som
muligt, og derhos gjøre Forslag til Togs, Spand og Gangarbejds Til-
veiebringelse. Sognepræsten stemte for, at Tegning og Overslag vilde bli-
ve at indsende til Amtet, og at han i al Fald vilde forespørge hos
Amtet, om det var tilladt at bygge Fattighus uden Amtets Approba-
tion.

Møde d. 26 April 1859. Sagen forhandles angaaende et Fattighus'
Opførelse paa "Stoihoi" i Klitm Sogn. Udcast til Tegning og Forslag
blev fremlagt og yderligere gennemgaaet, og med fornødne Bemær-
ninger forsynet, derefter overgivet Formanden for at udarbejde Sagen
saaledes, at den kan indsendes til Ministeriet. Overslaget kan ikke

nå opgjøres bestemt, da man ikke endnu vidste, om de bestilte Liimsteen kunde faaes, og brændte Sten ei endnu vare et faae. Den hidtil gangbare Pris maatte vel derfor anføres paa Overslaget paa begge Dele. Skulde Liimsteen ikke faaes, og brændte Sten ikke i Fogdene kunne erholdes itide, bestemte man at frafalde Bygningen, da man troede ei at kunde besvare Komünen med den høie Betaling og lange Transport for de brændte Sten hentede andetsteds fra, især da de dog vilde afgive en mindre solid Bygning end Liimsteen. (1: 2: 1: Præstens Ann.?)

Den 21 Maj blev Planen til Fattighuusbygningen i Klüm af Fogneforstander sk. indleveret til Præsten for at indsendes til Amtet. Man turde nu stole paa, at faae de fornødne Liimsteen.

24 Maj afgav Fogneforstanderskabet Erklæring til Amtet over en Skrivelse til samme af 30 April fra Pastor Koefoed i Thorup, hvori meldtes Amtet, at Thorup-Klüm Fogneforstandere havde foretaget Adskilligt angaaende et Fattighuus. Bygning i Klüm, og indkjøbt adskillige Materialier dertil, altsammen uden at lade ham vide noget derom.: at han underhaanden har faaet at vide, at Bygningen agtes opført af Liimsteen, at han tvivler om at Anordningen tilsteder saadant, og ønsker Forstanderne givet et Vink herom itide, for at de ei selv skulde komme til at beholde de Sten de maatte indkjøbe. Erklæringen blev givet ved at tilstille Amtet Udskrift af de Forhandlinger angaaende Fattighuusets Bygning, der i Præstens Overværelse fandt Sted d. 25 Februar, 8 Marts og 10 Maj d. A. N. B. Disse to sidste Møder overværedes ikke af Præsten.

Møde d. 7 Febr. 1860. Pastor Koefoed yttrede den Mening, at de af Fogneforstanderne indkjøbte Materialier til Klüm Fattighuus. Bygning kunde synes inden de brugtes, for at Deberne kunde komme til Visshed om hvorvidt de, deres Behandling og Indkjøb vare forvarlige.

Bestemmelse herom opsattes til næste Møde.

Møde d. 12 Marts 1860. Forhandlet efter at Præsten var aftraadt: Den i forrige Møde omhandlede Sag, om Syn over Materialerne til Fattighuus. Bygningen, afgjordes saaledes: „Man bemærkede først, at det skal være udsprodt, at Bestemmelsen at bygge med Liimsteen, skulde hindre fra, at Forstanderne skulde have Penge tilgode hos Steembrydere, som de paa denne Maade søgte sig godtgjorte.

I denne Anledning fremlagde Formanden Steembrydernes Quitting for de for Steenene betalte Penge, med Erklæring om, at Forstanderen og Steembryderen intet Mellemværende havde, men at Pengene for Steenene betaltes Contant. Med Hensyn til Nødvendigheden for Forstanderne, ved Synsforretningen at værge sig for Følgerne af Uvagsom om misligt Indkjøb af de øvrige Materialier, maatte man formene, at saadant var ufornødent. Første Delen af Materialierne have i længere Tid været tilstede paa Byggepladsen for alles Syn, og Komünen er ved det til Præsten indleverede Regnskabs-Oversigt, underrettet om, hvor de øvrige ere at finde og undersøge, ligesom Komünen deraf kan erfare Indkjøbspris og Anvendelse til Datum af de til Bygningen paalignede og indkomne Penge.

Hermed kan da enhver, der vil, overbevise sig om, at Forstanderne have handlet tilbørligt, og i Komünens Interesse, og der kan altsaa i denne Sag mod Forstanderne ingen grundet Klage fremkomme. En aaben, ærlig Klage fremligger heller ikke, og Forstandersk. maatte fornærme sig selv, naar det vilde foretage noget yderligere

i denne
vaskeløse
"Proto.
Frans
Vilsen
(Sandf
Niels E
Møller.
Just
Anders
Jacob
Christ
Anders
Michae
Gregor
Hr. Am
Freder
Christen
Hr. Ho
Christen
Niels
Christ
Anders
Christ
Pedro
dems H
Jomfru
Lars Ko
Niels E
Revsleg
mark.
af Klüm
Bertil
af Hob
Niels E
Axel K
Christen
strand.
Mads T
Dir. Byg
Jens A
Thorup

93
i denne Sag, saalenge den kun dreier sig om en ondskabsfuld Dag-
vaskelse af skjulte Skumlere. (Afhængigt til et Forslag i Klim, d. 18 Febr. 1853.)

„Protokollen slutter 1862. Fra 1860 til 1862 findes intet af særlig Interesse.

Beboere der søvnde Fattigskat i Thorup-Klim Løgne 1850.

Fronde Røge. Christen Gaardahl. Peder Poulsens Enke. Peder Chr. Gravesen. Niels
Vilsen. Christen Tvergaard. Peder Andersen. Christen Fred. Hrr. Schmith,
(Landfligtscommissær.) Søren Chr. Pedersen. Provst Djørup. Christen Olesen
Niels Christian Ottesen. Graus Albrechtsen. Jens Høj. Thomas Nielsen. Niels Chr.
Møller. Jens Kløv. Jens Ravn. Christoph Nielsen. Peder Chr. Jensen. Niels Riisling
Jøst Nielsen. Niels Sjilt. Jørgen Møller. Niels Simonsen. Jørgen Darrugaards Enke.
Anders Rottbill. Christen Kragh. Alle af Thorup.

Jacob Nielsens Enke. Jøst Holme. Rasmus Axelsen. Ellebøll.
Christen Væsgaard. Niels Korsbek. Niels Boier. Peder Sænds Enke. Peder Chr.
Andersen. Anders Østergaard. Peder Bradstue. Chr. Prang. Chr. Røgstedts Enke.
Michael Hjortdahl. Chr. Nielsen. Jens Rørdker. Alle af Ullerup.
Gregus Lassen. Godik Jensen. Niels Jørgensen. Lars Thomsen. Chr. Vinthens Enke.
Chr. Fred. Morten Væsgaard. Christen Røge. Jens Lars Nielsen. Anders Chr.
Frederiksen. Anders Bønsens Enke. Niels Isaksen. Jens Isaksen. Chr. Væver.
Christen Svamborg. Søren Møller. Alle af Holme.

Hr. Holm. Hr. Haach. Hr. Koefoed. Christen Christensen. Lars Sænd. Joseph
Christensen. Jøst Nielsen. Anders Væver. Alle af Thorupstrand.

Niels Nielsen. Christen Nielsen. Jørgen Svendsen. Thomas Jacobsen. Jens Fred.
Christen Højgaard. Jens Chr. Carup. Alle af Klim Odde.

Anders Jensen. Mads Godiksen. Anders Forslevs Enke. Alle af Faarbek.

Christen Godiksen. Christen Møsgaard. Niels Kløv. Jens Christen Nielsen. Mads
Pedersen. Lars Christen Andersen. Anders Tørtzen. Færveren. Christen Hjer. Jøse-
ph Kløv. Jacob Jønderhøven. Hr. Vilsh. Jørgen Ravn. Gregus Lassen. Jøst.
Jomfru Vediche. Tidemann Hjer. Niels Røge Christen Jacobsen. Christen Levisen.
Lars Korsbek. Mads Pind. Thomas Skovsted. Peder Rørdker. Christen Lassen.

Niels Chr. Jømer. Rasmus Nielsen. Jeppe Jensen. Jens Chr. Holm. Niels Andersen
Rebølager. Jens Pølgaard. Jørgen Klattrup. David Eberhard. Eilert Høj. Præst-
mark. Anders Nielsen. Anders Nørregaard. Niels Myrup. Tidemann Nielsen. Alle
af Klim.

Lars Fred. Christen Olesen. Mogens Jømer. Alle af Klim Mark.

Bertel Hansen. Jens Andreas Myrup. Anders Uhermager. Niels Rørdker. Alle
af Kobakken.

Jens Chr. Frankes Enke. Anid Christian. Af Højgaard.
Niels Clemesen. Graus Pedersen. Thomas Thornbye. Søren Vendelbo. Niels Holm.

Axel Rasmussen. Alle af Terp. Peder Chr. Jensens Enke Udskilt.

Christen Væver. Esen Henriksen. Anders Nørregaard. Poul Larsen. Alle af Klim-
strand. Jens Jensen. Christian Vestergaard, begge af Fiendelag. Vidensøys Ejer.

Mads Teglbjerg Vesterkilde. Hr. Hjerup Vestergaard. Jens Højgaard Gøttrup.
Chr. Pjerregaard Kollerup. Søren Pjerregaard Hjortdahl. Morten Strand samsts.
Jens Andersen Høram. Peder Nielsen Bøistrup.

Thorup-Klim Kominekasses Regnskab for 1851: Udgift 36 Rd. 4 Mark. 2 Skill.
Indtægt 36 Rd. 2 Mark. 7 Skill.
Underskud: 1 Mark 11 Skill.

(Afskr. til Bruse i Gentofte)

44
 Reboere der svarede Fattigskat i Oslo-Vesl. Arup i 1839

Anders Chr. Söndergaard. Niels Andersen. Marcus Brøe. Stephan Polighed. Marcus Thom-
 sen. Elias Jacobsen. Niels Odgaard. Peder Bændgaard. Niels Grises Enke. Peder Larsen.
 Niels Jensen. Peder Jensen. Svend Andersen. Pastor Obel. Christen Olesen. Christen
 Andersen. Niels Luchsen. Peder Vixøe. Jens Dyl-dahl. Christen Stærk. Niels Poulsen.
 Peder Christian Jensen. Thomas Jensen. Regner Langballe. Christen Kold. Lars Chr.
 Schyöte. Christen Odgaard. Hans Badstue. Jens Hammelsen. Jens Tunge. Jens Huis-
 kjer. Lars Hede. Lars Gade. Christen Mikkelsen. Christen Jacobsen. Christen Pedersen.
 Arent Christensen. Svenning Jensen. Mads Thorup. Christen Luchsen. Hans Boesen.
 Søren Holm. Thøger Luchsen. Elias Nielsen. Christen Brønnum. Christen Lyngge. Jens
 Andreass Enke. Anders Fromsløser. Mads Bonnerup. Lars Badstues Enke. Jens Thom-
 sen. Gregers Bak. Peder Fjosen. Lars Bak. Anders Vixøe. Frantz Nielsen. Peder Chr. Jensen.
 Christian Amed. Simon Flyvholm. Boe Christensen. Christen Kold. Niels Hede. Niels
 Müller. Christen Fjosen. Poul Sørensen. Thomas Christensen. Christen Lucassen. Jens
 Brøe. Anders Christensen. Lars Herødder. Peder Sjergaard. Fver Christensen. Christen
 Vixøe. Niels Vixøe. Avlokarlen i Söndergaard. Ditto i Disgaard. Niels Andreas Jen.
 Alle af Oslos Sogn.

Hr. Proprietair Myerulf. Erich Christensen. Niels Munk. Thomas Jensen. Jens
 Christian Pedersen. Lars Badstue. Thomas Simonsens Enke. Lars Christian Skytte.
 Christen Thomsen Oddegaard. Jens Eriksen. Christen Olesen. Niels Andreas Morten-
 sen. Poul Holst. Niels Söndergaards Enke. Rasmus Pedersen. Christen Michelsen.
 Søren Dahl. Ole Christian Pedersen. Christen Oddegaard. Peder Boesen (Mads Skarup.
 Just Larsen. Niels Christian Söndergaard. Christen Bonde. Hans Hedes Huis.
 Kjøl Amed. Anders Seldahl. Christen Odder Hede. Jens Herødder. Lars Skytte.
 Christen Andersen. Christen Boesen. Huismand af Vesl.)

Hr. Forvalter Gjörup. Tomfri Iplid. Poul Söndergaard. Peder Christian Jensen.
 Ole Skytte. Christen Lunge. Niels Wittrup. Alle af Vesl. Sogn.
 Christen Kold. Erik Amtofts Enke. Morten Kirkegaard. Christian Bach. Lars
 Christian Andersen. Thomas Willes. Christen Jørgensen. Ingvor Andersen. Jens
 Mand. Jacob Jensen. Thomas Jørgensen. Jens Müller. Niels Eriksen. Thomas
 Amed. Peder Thomsen. Christen Larsen. Jørgen Kliv. Ole Lucassen. Thomas Her-
 gaard. Ole Thomsen. Lambrecht Pedersen. Ole Wittrup. Mogens Christian Christen-
 sen. Jens Nielsen Gaard. Erik Münch. Jeppe Amed. Alle Gaardmand af Arup.
 Rasmusses Huis. Hans Hede. Amed Amed. Henrik Godditsen. Jens Brøe.
 Jens Eriksen. Thomas Christensen. Christen Abildhauge. Mads Bak. Jens Boyer.
 Anders Amtoft. Mikkel Badstue. Jens Lucassen. Anders Ingvosen. Jens Ellis.
 Anders Nielsen. Peder Chr. Lambrecht. Svend Nielsen. Alle Huismand af Arup.
 (Germed & var nævnte her Medlemmer af Fattigkommissionen.)

7/1839 fandtes i Oslo-Vesl. Arup Sogne 28 Almislemmer.

Pastor Bertel Langballe Obel blev under 6 Okt. 1833 kaldet til Præst for Oslo-Vesl.
 Arup Sogne; han kom fra Tennels, i hvilket Sogn han tiltraadte som Præst i 1824.

(1) Christen Olsen, født i Lild Sogn 1794, død i Skarup 23/10 1847.

The first of these is the...
 the second is the...
 the third is the...
 the fourth is the...
 the fifth is the...
 the sixth is the...
 the seventh is the...
 the eighth is the...
 the ninth is the...
 the tenth is the...
 the eleventh is the...
 the twelfth is the...
 the thirteenth is the...
 the fourteenth is the...
 the fifteenth is the...
 the sixteenth is the...
 the seventeenth is the...
 the eighteenth is the...
 the nineteenth is the...
 the twentieth is the...
 the twenty-first is the...
 the twenty-second is the...
 the twenty-third is the...
 the twenty-fourth is the...
 the twenty-fifth is the...
 the twenty-sixth is the...
 the twenty-seventh is the...
 the twenty-eighth is the...
 the twenty-ninth is the...
 the thirtieth is the...

96
Afskrift af Vüst Fogneforstanderskabs Forhandlingsprotokol, paabegyndt d. 17 Februar 1842.

Afskriften her paabegyndt d. 12 Juli 1926. A. E. Svalgaard.

Torsdagen d. 17 Febr. 1842, vare, efter Formandens Tilsigelse, Fogneforstanderne for Vüst Sogn forsamlede i Skolen til det første ordinaire Møde, i Overensstemmelse med Anordn. af 13 Aug. 1841 Page 21, hvor da forhandles: „Hvad der blev vedtaget med Hensyn til de Fattiges Forsorgelse, blev indført i Fattigprotocollen, hvortil derfor henvises. Der blev forfattet Overslag og Ligning over Skolens Fornødenheder, Regnskab aflagt og det Fornødne derom anført i Skoleprotocollen, hvortil ligeledes henvises.

Formanden fremlagde tvende Ansøgninger om Bevilling til at ernære sig ved Herredskæmmering tillige i Vüst Sogn, den ene fra Thomas Tornbyes Datter, Else, af Kllim, den anden fra Peder Tofts Datter, Marie, af Holme, hvilke vare indleverede til ham, for derpaa at erhverve Fogneforstanderskabets anbefalende Erklæring. Da det erkendtes, at der i Sognene er Trang for Herredere, og de Ansøgende ansaaes dertil værdige, saa blev Anbefaling dem medgivet, hvormed de indsendes til Amtet.

For at overholde Orden og hæmme Løsgænger, blev der for dette Sogn, ligesom sket er i Thorup og Kllim Sogne, at Ingen maa give Almisse til Bettlere fra andre Sogne, huse løse Personer, eller see igjennem Fingre med sandanne, men opbringe dem uden Forstjæl, og da bringe dem til Fognefogden. Ligeledes advares Enhver om at afholde sig fra at afholde enhver ulovlig Sammenkomst med Broehold, m. m., da ellers Fognefogden derom maa gjøre Indberetning, og derfor faae Vedkommende tiltalte.

Bekjendtgjørelse derom, besøger Fognefogden ved Grandestjerne, og Formanden besøger det indrykket i Avisen. Efter Formandens Tilsigelse, var Fognefogden tilstede, og fremviste den af ham holdte Bog over offentlige Kjørsler m. m., hvilke befandtes rigtige.

Formanden fremlagde et Brev fra Amtet af 25 f. M., hvori Fogneforstanderskabet anmodes om at vælge en af dets Midte til at møde paa Raadstuen i Thisted Mandagen den 21 Febr. Form. Kl. 10, for at afgive Votum til at udvælge Medlemmer til det eventuelle Amtsraad. Dertil udvalgte Formanden (Fognepresten) som dertil erklærede sig villig.

Amtet videre at forhandle. d. u. s.

Thorup. Niels Pedersen. Christen Thorhauge. Godike Jensen. Chr. Pedersen.

Den 20 Marts 1842 vare Fogneforstandersk. for Vüst, efter Formandens Tilsigelse, forsamlet hos Fogneforst. Niels Pedersen, til et overordentligt Møde, foranlediget af en Meriuelse fra Politimesteren, Kancelliraad Quistgaard, af 16. d. M., hvori han udbeder sig Forstanderskabets Medvirkning til at overholde en udstedt Politioordre om, at alle Hunde i denne Tid skulle enten bindes eller dræbes paa Grund af, at Galstak iblandt Hundene havde yttret sig paa flere Steder i Jurisdictionen.

Da det er en saa farlig Ting, hvorimod alvorlige Foranstaltninger maa træffes, ville Fogneforstandersk. gjøre sig al Umage for at medvirke til, at en saa gavnlig Orden blev overholdt, og dertil bestemtes, at foruden den almindelige Bekjendtgjørelse, som idag ved Kirkestjerne vare sket ved Fognefogden, vil enhver Forstander, i sin Omkreds mündtlig vindre Enhver om, at holde sin Hund fængslet fra imorgen af, da Huismand Niels Svaneborg blev antaget til at gaa om dagligen i Sognet, og skyde enhver løsgaaende Hund som han træffer.

Fra Amtet var der indkommet en Meriuelse af 12 d. M., hvori det bedes

Fogneforstanderskabets
tion paa
den Vüst
og Vüst
alene
Thorup
Onsdag
skabet
Fognefor
re i Th
paamy
af, at
Et m
Raadste
Vælgm
Niels
forstan
mande
skab
Til
et kgl
faling
de Vid
der ple
at det
fjunge
om det
til i v
münne
stande
voe la
ved a
der J
Thor
Fogne
skabet
Fog
Meriue
Forst
veie,
dergie
den og
te Ved
til Ove
gjennem
Kirke
For
Overen
Rasse
unde
Den
Fogne
for For
desen

Sogneforstandersk. at tilkjendegive Chr. Andersen Thorhauge sin Resolu-
tion paa hans Andragende om, at faa Hjelp af Sognet til at istandsætte
den Vei som er afsat paa Sognekortet, langs Skjullet imellem Thorup
og Vüüst, til hans Hjerled, at da den kun er en Markvei, hvoraf han
alene har Nytte, maa han ogsaa besørge dens Istandsættelse.

Jörüp. Chr. Thorhauge. Niels Pedersen. Godtke Jensen. Christen Pedersen.

Onsdagen d. 11 Mai 1842 samledes, efter foregaaende Tilsigelse, Sogneforstanders-
skabet for Vüüst Sogn, i Thorup Præstegaard, hvor da forhandlede:

Formanden fremlagde til Eftersyn en af Amtet affattet Liste over de valgba-
re i Thisted Amt til det eventuelle Amtsraad, hvortil Valget skulde foretages
paany, da det den 21.^d Febr. d. A. afholdte, var kendt ugyldigt som en Folge
af, at Lister ei i Forveien vare forfattede og idlagte til almindeligt Eftersyn.

Et nyt Valg er derfor berammet at skulle foretages Fredagen d. 13 d. M. paa
Raadstuen i Thisted, hvortil ethvert Sogneforstanderskab har at udsende en
Valgmand, for at afgive Votum til Valget. Dertil udvalgtes Sogneforstander
Niels Pedersen af Vüüst med de flestes Stemmer, og da Thorup og Kllim Sogne-
forstanderskab tillige skal udsende Valgmand, vedtoges det at lade Valg-
manden fra Vüüst medfølge, eftersom dette ogsaa fra hvert Forstanders-
skab ønskes, og dertil leie en Vogn, som betales af begge respective Fattighuse.

Tillige anmeldte Formanden, at der var indliken til ham igjennem Amtet
et kgl. Cirkulære af 22 Marts d. A. hvori efter Hans Majestæts allrhøjeste Be-
kaling, begjæres Sogneforstanderskabets Betænkning, om det, med Hensyn til
de Vidner, der efter Loven og Anordningerne bør være tilstede ved enhver Ret,
der pleies af en enkelt Kommune, ansees mest hensigtsmæssigt og indbyrdes,
at det gjøres til Pligt for dem, som det efter Anordningerne pålægges at
fungere som Tingsvidner, stedsse personlig at udføre denne Tjeneste, eller
om det ikke hellere maa overlades Kommunerne at udnævne og tåre Mand
til i en vis Tid og imod en passende Betaling, der blev at udrede af Kom-
munerne, at forrette hin Tjeneste. Det sidste Alternativ tiltrædes Sognefor-
standerskabet, da det vilde blive en uforholdsmæssig Byrde for Mænd der
bøe langt borte fra Tingsstedet, at give personligt Mide, og Betænkningen
ved at leie Mand dertil i Nærheden, vil ei blive trykkende for alle de ün-
der Jurisdictionen hørende Kommuner. Intet videre at forhandle. D. u. s.

Jörüp. Niels Pedersen. Godtke Jensen. Chr. Andersen Thorhauge. Chr. Pedersen.

Den 17 Juli 1842 samledes, efter foregaaende Indvarsling, Sogneforstanders-
skabet for Vüüst hos Sogneforst. Niels Pedersen, hvor da forhandlede:

Formanden underrettede Forstanderskabet om, at han havde modtaget en
Skrivelse fra Politimesteren, hvori Forstandersk. anmodes om, at tilstille
Forslag over, hvilke Veie i Districtet der blive at henregne til offentlige Pi-
veie, og hvilke der kun blive at henregne til private Veie, som ikke ün-
dergives offentligt Tilsyn. Efter moden Overveelse antoges da, at foruden
den egentlige Landvei, maae ansees som offentlige Piveie, den saakald-
te Veilevei, som fra Thorup gaar forbi Holme Mølle, igjennem Vüüst Sogn
til Overkjørselen over Kamveien. Den Vei, som langs med Holme gaar deri-
gjennem og derfra til Vüüst, og som af den førstnævnte By bruges som
Kirkevei.

Formanden oplæste en af ham affattet Skrivelse til Amtsraadet, om at i
Overensstemmelse med den i Anordn. 13 Aug. 1841, givne Tilladelse, begge Skole-
kasser for Vüüst Skole, maae forenes til een, hvilken blev vedtaget og
underskrevet. Jörüp. Niels Pedersen. Chr. A. Thorhauge.

Denne Tilladelse afgaves af Amtet under 9 August s. A.

Føljende Onsdagen d. 28 Dec. 1842, valgtes Provst Jörüp ogsaa som Formand
for Forstandersk. Chr. Thorhauge påtog sig Bestyrer af Skolevesen, Niels Pe-
dersen af Fattighuset.

Den 16 April 1843 var Forstandersk. forsamlet i Vüüst, hvor Formanden gjorde det bekendt med Kgl. Liculære af 23 Febr. d. A., som opfordrer Sogneforstanderskabet til at virke med til, at faae ulovlig Brændevinsbrænding paa Landet ophævet, og paalagde Medlemmerne at vaa-ge over, at Begjæringens Hensigt dermed (opfyldes (!).)

Tillige gjorde Formanden Sogneforstandersk. bekendt med et Forslag fra Sogneforstandersk. for Njættstrup Pastorat, om at oprette Districts Sygehuus i Amtet inod, som paatenket af Amtet, et almindeligt Sygehuus i Thisted for hele Amtet. Dette tiltraadte ogsaa nærværende Forstanderskab, da det ansaaes for ubilligt, at skulle gjøre Bekostning til en Indretning som ingen synderlig Nytte kunde blive til for denne Egn. Det blev des- for undersøret. Samme Underskrifter. (Afskrift til Herredets Lovsag. d. 15 Okt. 1926. N.L. Svendsen.)

Onsdagen d. 29 Nov. 1843 vare Sogneforstandersk. forsamlet i Thorsup Præstegaard hvor da forhandlede: Formanden lod oplæse en Skrivelse af 9 Okt. fra det Kgl. Amtshuus i Thisted communiceret fra Herredscantoret under 20 s. M., hvorved det paalægges Sogneforstandersk. at bringe til alminde- lig Kundskab, at Brændevinsredskaber som ere gjorte ubrugbare, upar- talt kunne indføres til Njættstadene til Salg. Tillige indskærpedes det alvorligt og paalagdes Sogneforstanderskabet som en vigtig Pligt, at medvirke til, at forebygge ulovlig Brændevinsbrænding, og derover at gjøre Anmeldelse saa snart man kom til Kundskab om at For- budet derimod af Noget blev overtrædt.

Ligeledes oplæstes en Skrivelse fra Toldinspæctøren, hvorved til- kyendegives, at Toldvesenet for at medvirke til Udryddelsen af ulovlig Brændevinsbrænding, herefter vil renoncere paa de anordnede Mül- ler og Konfiskationsbeløb, hvilke vare tillagt vedkommende Sogns For- tiggasse. Ligeledes gjøres opmærksom paa, at ei alene Besiddelsen af fuldstandigere Redskaber, men og af enkelte Dele vil have Konfiskati- on til Følge. Endelig opfordredes Sogneforstanderskabet til, ved Udgan- gen af hvert Quartal at meddele Underretning om der maatte vere sporet ulovlig Brændevinsbrænding, eller Besiddelse af Redskaber der- til. Den constituerede Herredsfoged formæener, at naar der blot er Snig- tred iblandt Medlemmene af Sogneforstanderskabet, vil denne Sag ikke kunne undgaa deres Opmærksomhed, hvorfor Opfyldelsen af den dem paalæggende Pligt, at medvirke ulovlig Brændevins- brænding, forventes usprævgeligen fulgt.

I Anledning af de trende anførte Skrivelser, bestemte Sogneforstan- derskabet snarest mueligst at foranstalte Grandestævne i hvert Sogn, og der bringe disse til almindelig Kundskab, indskærpe en- hver at opholde sig fra at brænde Brændevin, samt at gjøre deres Redskaber ubrugelige, da man vedtog herefter uden Skransel, at an- melde enhver, som vedblev at vere Dyrighedens Bød overhørig. Samme Underskrifter.

Ved Mødet Torsdagen d. 4de Januar, foretoges Valg paa Formand for indeverende Aar, hvilketattes faldt paa Sognepræsten. Da Hr. Thorhauge u. inskede længere at bestyre Herredetsret i Vüüst, paatog Hr. Pedersen sig denne Forret- ning, hvorimod de øvrige Forretninger bleve fordelte som hidtil. 1. Underskrifter

Torsdagen d. 4 April 1844 var Sogneforstsk. forsamlet hos Sogneforstander Christen Pedersen i Vüüst, hvor da forhandlede: Rentekammerets Skrivelse an- gaaende Indførelsen af den nye Matricul, hvor Parcellering har fundet Sted n. m., fremlægdes. Ligeledes fremlægdes Toldkammerets Skrivelse af 9 Marts d. A., an- gaaende dem, der siden 13de Januard. A., i Jylland ere bleve tillatte og afstappede for ulovlig Brændevinsbrænding.

Formanden oplæste Politimesterens Kommunikation af 18 Febr., af Amtets Skrivelse af 18 Januar angaaende Fordeling af Kjorsler, Arbeidet paa de af-

gentlyg til offer opmaa Indber...
Den...
hvor da...
hvori...
sigts...
For...
sig, da...
Des...
i Nær...
de saa...
den ro...
Ve...
Jacob...
Ved...
hvor...
Foren...
veie...
184...
forhan...
sendt...
ker ov...
ninger...
vedtog...
blev a...
dre p...
Sogne...
boere...
uden...
lednin...
at op...
dom...
udført...
rens B...
er Sog...
dets...
kan...
saa...
vere...
fest...
tegne...
ham...
og g...
retn...
kan...
Cade...
var S...
eller

kentlige Biveie, Invektastning m. m., efter det nye Hartkorn. Derefter bestemtes at den til offentlig Biveie ansatte Veilevei igennem Viivust Sogn, snarest muligst skal opmaales og opdeles efter det nye Hartkorn, i Medhold af Forordn. 29 Sept. 1841, og Endberetning derom bliver da af Formanden at indgive til Politimesteren. sammene Underkrifter.

Den 25 Okt. 1844 vare Sogneforstandersk. forsamlede hos Christen Pedesen i Viivust, hvor da forhandlede: „Fra Herredsfogden var der indloben en Meriude af 16 d. M., hvori udlædes Sogneforstanderskabets Erklæring, om detts maatte vere nyttigt og hensigtsmessigt, at Oslos Markedsplads forandres, og da hvor det burde holdes.

Forstanderskabet antog, at det Sted hvor Markedet nu holdes, er uehensigtsmæssigt, da det ligger paa en Aftrog, uegvent for alle Landboere som ville søge det.

Desuden ansaaes det mere bekvemt at Pladsen flyttes længere ind i Landet i Nærheden af Landeveien, og dertil vedtoges at foreslaae Steden Norden og Vesten for de saakaldte Langelygerge (Langvadlygerge. N. H. S.) i Tommerby Sogn imellem hine og den røde Bro.

Ved Mødet d. 11 Dec. 1844 valgtes 2 nye Sogneforstandere for 1845, Gaardmændene Jacob Jensen af Viivust og Jørgen Steen af Holme.

Ved Mødet d. 4 April 1845, fremlagde Formanden en Meriude fra Amtet af 1 p. M., hvorved Sogneforstandersk. opfordres til at udnævne et Medlem af sin Miste, til i Forening med Veilevejntent at bedømme Leverancen af Græs til de mindre Landeveie. Dette Skriv overdrages til Sogneforst. Jørgen Vestergaard af Holme.

1845 d. 3^{die} August var Sogneforstsk. forsamlet i Viivust hos Niels Pedesen, hvor da forhandlede: „Formanden fremlagde et med Amtets Meriude af 26 Mai d. A., tilsendt Andragende fra Smeden Peder Hansen i Viivust, dat. 2 s. M., hvori han anker over, at Forstandersk. havde frataget ham den jordlod, som ved Udskiftningerne var tillagt Byens Smed, hvorover forlangtes Erklæring. I den Anledning vedtoges at yttre: „Ved Udskiftningen af Viivust Byes Eiendom, d. 22 Juli 1822 blev der, som i Andragendet bemærket, udlagt Jord til en Smed, lige med de andre jordløse Huse, hvilken Eiendom Klageren hidtil har benyttet i Egenkab af Sognets Smed. Da han ei er vedbleven at vere Sognesmed, maa flere af Sognets Beboere, navnlig Holme By, benytte en anden Smed, fandt de det uebilligt, at han uden Erstatning skulde benytte hvad der var Sognets Eiendom, og ved et i den Anledning afholdt Grandestævne af samtlige Sognets Beboere, blev det vedtaget at opsige ham den indgaaede Kontrakt om Afbenyttelse af den nævnte Eiendom, og udlæie den til Fordel for Kommunen, hvilket derpaa af Sogneforstsk. blev udført. Dertil maa man ansee sig berettiget, da den ei, og stedsse maa vere Kommunes Eiendom, som kun er overdragen ham til Afbenyttelse saalange som han er Sognets Smed. Men dette, som ethvert Kontraktforhold, maa indeholde Betingelser paa begge Sider, hvilke kunne forandres og opsiges.

Som Sognets Smed, har han Afbenyttelse af Eiendommen, naar dette ophører kan han ei heller vedblivende fordrø den som om han var Eier. Kontrakten gjør ogsaa Fordringer til ham, og, naar Beboerne ei længere ønske, eller antage at kunne vere tilfredse med ham som Smed, saa at de maa søge en anden, maa de sikret og kunne fordrø deres Eiendom tilbage; Dette er her Tilfældet, og, efter den tagne, ovenfor bemærkede Bestemmelse, blev Kontrakten af Forstanderskabet ham opsagt, og Kommunens Bestyrere udlæiede dens Eiendom til Græsning.

Hvad Smeden andrager, at denne Jordlod ved Udskiftningen er skænket og givet til Sognesmeden, da maa vi derimod protestere, efterd. den som Forretningen udræiser, blot er udlagt til Afbenyttelse af Sognets Smed, men den kan derved ei ophøre at vere Sognets Eiendom, og derpaa kan der ei haves Hævd.

Paa Sognet kan neppe vere bundet en saadan Bestemmelse til stedsse at lade en vis Mand eller hans Familie beholde Eiendommen, hvad enten han var Smed for Sognet eller ei; han kunde da nægte ganske at smede for dem, eller gjøre det saaledes, at ingen kunde vere tjent med ham, men da kan det

Abstract til Gens. Selsk. d. 27/10. 1846.

neppe vare Hensigten, at han ligefuldt skulde besidde Eiendommen. Hensigten med dets Udleg er blot, altid at sikre Byen en Ared, med hvem den kan være tjent, og, naar den nuværende Besidder ei opfylder de Betingelser, som man gjør, eller vil gjøre til ham, kan det opsiges, og en anden Ared søges, hvem man da kan anvise Plads paa, og Afbenyttelse af Eiendommen.

I samme Møde fremstod Gaardejer Peder Hansen af Ellesbøll, og beklagede sig over at Veien fra Landeveien igjennem Bakkerne til hans Gaard var ufremkommelig, og kunde istandsættes. I den Anledning vedtog Sogneforstok. at plukke og indkaste den omtalte Vei, ligemed Sognets andre Biveie, hvor det skjønnes at kunne være til Nytte. D. i. s. 5 Underskrifter.

I Mødet d. 30 Dec. 1845, fremlagde Formanden Kancelli-Circulære af 8 Nov. hvor ved offentlige Forsamlinger iblandt Almuen forlydes, og leveredes N. Pedersen et Exopl. til Opbevaring.

Ved Mødet d. 16 Okt. 1846 vedtoges at henregne til de større Vandløb, Vandledningen, som kommer fra Klitterne, og løber imod Syd igjennem Nørhavens Eiendomme og Engen Osten for Viüst, til Fjorden. Dens Længde antages henimod 3/4 Mil. Den udsjor Hovedafledningen for det skadelige Vand fra de til Viüst og Holme Byer hørende Enge og Nyer. Bestemmelser derfor, ere tagne ved Udskiftningen af Viüst Sogns Eiendomme i Aaret 1822.

Ved Mødet d. 30 Dec. 1846, oplæstes en Skrivelse fra Formanden for Trykkefrihedsselskabet, hvori opfordres til Oprettelse af et Sognebibliothek, og i den Anledning vedtoges at slutte sig til de af Forstanderskabet for Thorsip og Klum Sogne tagne Bestemmelser om, et for hele Pastoratet fælles Sognebibliothek, hvoraf Enhver kan laane Bøger, imod at betale 8 Skill. pr. Td. Hæfte, aarlig, og en Liste omsendes til Raategning. Capitel. til Grønhyer, Bibliothekst. 17/5 1841.

Møde d. 10 Febr. 1847. Sognebeboerne vare sammenkaldte til Grundstævne, for at tage Bestemmelser om Oplagskort til Udsalg for de Huisarme i Summens Løb, og da vedtoges det, at enhver Gaardmand skulde holde dertil paant, 1 Skp. Rieg, 2 Skp. Byg pr. Td. Hæfte, at udsælge efter 1 Mai for 6 Rd. pr. Td. Rieg, 3 Rd. 3 Mark pr. Td. Byg constant Betaling efter nærmere Anvisning fra en af Sogneforstanderne.

Formanden oplæste et til Sogneforstanderskabets Erklæring fra Politimesteren fremsendt Andragende fra endel Beboere i Holme og Viüst, til Amtsraadet, om at Veien fra Godik Jensens i Holme, langs med denne By, over Rimmens og igjennem Viüst By til Landeveien ved Gyraus Jørensens, maa optages iblandt Amtets offentlige Biveie. Hertil vedtoges det at erklære:

Sogneforstandersk. maa først bemærke, at den omtalte Vei langs med Holme By er ingensinde udlagt, men har fra Arilds Tid været benyttet som Vei fra Mand til Mand. Derimod ligger der en udlagt Vei Norden for Byjmarken, fra Møllen til Veien, som alt er optagen iblandt Amtets offentlige Biveie, og kan følges til enhver Mand's Eiendom, hvorfra der da kan lægges Vei, om ønskes, af Enhver, ned til hans Gaard. Ligeledes ligger der en anden udlagt Vei Sønden for Byen langs med Marken, udlagt til fælles Afbenyttelse. At der nu skulde over Byens Mark lægges en tredje offentlig Vei, kan Sogneforstok. ei tilraade, man maa antage, at de nuværende, naar de holdes i briggbar Stand, kunne være tilstrækkelige. Det vilde da for sikkert være i de Enkeltes og den fælles Interesse, om den omtalte Vei kunde aflegges, og de 2 nuværende udlagte briges. Skal den være offentlig, vil den ei alene fordrer betydeligt Arbeidsopkostning paa mange Hænkister, men være for de Fleste til nogen Hindes for Afbenyttelsen af deres Jorder i stedet for. Hvor den nu ligger, har den ingensinde gaaet, men maatte afsættes først af Veibetjenten i lige Linie tværs over Enhvers Eiendomme i Holme By, og dertil giver skæppe nogen Tilladelse uden lovlig Erstatning, som for Kommunen vil blive en betydelig Byrde.

Saaledes kan Sogneforstok. ikke anbefale dette Andragende forsaavidt Veien angaaer langs med Holme By, hvorimod det findes billigt, at Veien fra Veile-Veien over Rimmens igjennem Viüst til Landeveien, bliver optaget iblandt de offentlige Veie. 5 Underskrifter.

Ved og Forstander angaaer Veien for Viüst Vesterg Veien Jan., de Mo Krigssted der tyer Om Fester under Sognes at var Den hvor bedring nebe og da Anke om Jensen Den fentt Komu orlyen (Proo Om samk ten, Dyrig at in. Hede nodre volden Hede var p Tagt Navn To desse Ma terne efters milde Bely at op

Afhentet til Jernstøbehus d. 17. Apr. 1926

Ved Mødet d. 24 Aug. 1847 fremlagdes Plakat af 9 Juni angaaende Offerpligt, og Forordning af samme Dag angaaende Tingsvidner, hvilke leveredes Sogneforstander Godik Jensen, til hvem ligeledes leveredes Kancell. Cirkulær af 24 Juni angaaende Brændevinstøier.

Ved Mødet d. 29 Dec. 1847, gvalgtes Provst Djørup til Formand, Til Skolepatron for Viüst, valgtes Jacob Jensen, til Fattigforst. Chr. Pedesen, og Jørgen Haven af Vestergaard til at være Skolepatron for Holme Skole.

Ved Mødet d. 14 Marts 1848, fremlagde Formanden. Kgl. aaben Brev af 20 Jan., angaaende Kong Frederik den Sjundes Fronbestigelse.

Møde d. 24 September 1848. Fra Amtsstuen var der i Anledning af den anordnede Krigsskat, indløben Forespørgsel om: „Hvilke Høusmænd under 1 Td. Hartkorn, der tyene i Krigen. Af saadanne er ingen fra dette Sogn indkaldte.

„Om der gives Fæstere eller Leiere ^{under} 1 Td. Hartk. Saadanne er: Gregers Poulsen Fæster af Huset i Bekelund i Elleshøll By, nyt Hartkorn, 2 Høp. 1 Fok. 1/2 Alb., under Vestergaard, hvis Eier deraf svare Skatter:“ Peder Hansen, Smed der briges som Sognesmed, og svare selv Skatter af en jordlod, tilhørende Sognet, uden deraf at være egentlig Fæster eller Leier, desuden er han selv et Høus i Viüst.

Den 5te januar 1849 vare Sogneforstandersk. forsamlet i Thorup Præstegaard, hvor de forhandlede: „I Henhold til Forordning af 27 Mai 1838, angaaende Forbedring i Høusmændenes Kaar, var der holdt et Grandestevne, for at erfare Sognebørnernes Ansættelse med Hensyn til det i Paragraf 1 omtalte Naturalarbeide, og da blev de bestemt for de følgende 5 Aar, at Gaardmændene selv ville forrette Arbejdsstyringen, og derimod benytte Høusmænd og Indøstere til andet Arbeide om Sommeren. Brevbetalingen blev bortliciteret for 1849 til Høusmand Niels Jensen i Viüst, for 1 Rd. 5 Mark.

Den 10 Sept. 1850. I Anledning af Lov af 4 juli 1850, angaaende Gangstier i offentligt Diemed, toges i Henhold dertil under Overveelse, hvilke Gangstier i Kommunen der skulle optages paa Regulativet for de næste 3 Aar. Men da erkendtes, at der ingen af disse Stier forefindes i Sognet.

(Provst Djørup skriver sidste Gang i Protokollen den 23 Februar 1851.)

Onsdagen d. 2 juli 1851 var Sogneforstanderskabet for Viüst Sogn forsamlet i Thorup Skole. De 4 valgte Forstandere vare tilstede og Sognepræsten Pastor Koefoed. Der foretoges Valg af en Formand istedet for Provst Djørup, og Pastor Koefoed valgtes. Landbrugene ved Viüst Skole trænger til at indvindes paa nye, og saa mangler Skrivepapi sammesteds.

Skolepatronen anmodes om i disse Henseender at foranstaltte det fornødne. Skolelæreren ^{Jensen} i Viüst havde ved indgivet Skrivelse begjæret Overholdelse af det ved Landmaals for 3 Aar siden udviste Skjøl om Skoleladden. Forstandersk. meente imidlertid, at Skolelæreren selv maa være pligtig til at overholde Skjøllet, hvilket det offentlige ei kan paa tage sig. Saaledes sluttedes Forhandlingene, og det tilførte bekræftedes med Navnens Underskrift.

Koefoed. Christen Andersen Korre. Jens Christian Christensen. Christen Pedersen. Niels Jacobsen.

Møde d. 24 juli 1851. Forstandersk. formentte at turde eftergive Skolemøltene for Juni M. d. A., og lod det bero med Mølteterningerne for juli M. eftersom Skolegangen tildeels har forbedret sig. Derimod vil de blive strengt mildteret naar Skolen igjen begynder, efter at derom i Forveien er skent Bekjendtgørelse. Skolepatronen anmodes om, hos vedkommende Kirkens, at optæne for 1851. Kirkelysepengene, 3 Rd. 2 Mark.

102
I Mødet d. 5 Sept. 1851, fremlagdes en Anmodning fra Herredsfogden af 13 Aug. 1851, om de Ansøgninger, som de Envalider, eller Envaliders Enker have at indgive, der ønske sig Pension eller Understøttelse. Man besluttede at underrette Axel Gregersen, hvis Hølbred menes at have taget Skade i Krigen, derom.

Angaaende Skolegangen besluttedes, at lade det beroe ved de strængere Forholdsregler i saa Henseende indtil Slutningen af nærværende Maaaned, til hvilken Tid Høsten haales at skulle være endt. I October Maaaned ville derimod Mødet være at anvende i Tilfælde af Forsømmelser. Forrigt begynder Skolen paamy fra den 15de dennes af.

Ved Mødet d. 10 Dec. 1851, vedtoges det at anvende Tavlepengene ved den forestaaende Altinggang d. 12 Januari til Nye Testamenter, eftersom der formedelst Kirkens Reparation i Viivst ingen Gudsdytteste havde været sammesteds paa Søndagen efter Alle Helgensdag. Det overdroges til Fognepræsten at bestille et Exemplar af Leonhards Skolekort over Europa til Viivst Skole, og at købe de fornødne Forskrifter til Skolen.

Ved Mødet d. 23 Jan. 1852, fremlagdes en Anmodning fra Skoledirectionen af 16 Dec. 1851, om Viivst Skoles Ombygning og Anskaffelsen af en Klavremaskine. Fogneforstandersk. enedes om at lade denne Sag beroe indtil man erfarer hvorvidt der vil blive søgt om Holme Skoles Nedleggelse, og om Anleggelsen af en Skole ved Thorup-Klimstrand.

Ved Mødet d. 25 Febr. 1852, fremlagdes en Anmodning fra Skoledirectionen af 16 Dec. 1851, hvori der forlangtes at en Klavremaskine til 1ste Grad skulde anskaffes. Man besluttede imidlertid at ansøge om at maatte nøies med en Klavremaskine til 2de Grad, at anskaffe til Foraaret 1852.

Ved Mødet d. 31 Marts 1852, fremlagdes en Anmodning fra Skoledirectionen af 3de Marts d. A., hvorved det tilkyndegives, at det maa beroe med Skolens Ombygning indtil videre, hvorimod et Klavreapparat til Gymnastikkens 1ste Grad maa anskaffes endnu i dette Aar. Om denne Sag vilde der atter være at forhandle, naar Resolution v. falden i Thorup og Klim Fogne, angaaende det Klavreapparat, hvilket det der er paalagt at anskaffe.

I Mødet Onsdagen d. 28 April 1852, forelaa Indbydelse fra Amtmanden af 19 April 1852, til at yde Bidrag til et Monument over afdøde Amtmand Faye, hvilket Fogneforstanderne anmodedes om at forevise Beboerne.

I Mødet Tirsdagen d. 25 Maj 1852, toges Beslutning om Skoletiden i denne Sommer. Angaaende nederste Klasse fandt man det rigtigst, at Pørnene fremdeles, som i de foregaaende Aar, gaae 4 hele Dage om Ugen, i øverste Klasse meente man ogsaa skulde nøies med 1 Dag om Ugen.

Efter at disse Forhandlinge vare afsluttede, begjærede de valgte Medlemmer følgende tilført Protokollen: „At de ønske indgiuet til vedkommende Ministerium, en Begjæring om at maatte nøies med et Apparat til Gymnastikkens 2de Grad. Fognepræsten var derimod af den Mening, at Apparatet til 1ste Grad maa anskaffes ifølge Directionens Paalæg, da der heller ikke syntes at være nogen gyldig Grund forhaanden til den omtalte Ansøgning. Disse divergerende Vota, blive altsaa med behørig Motivering at indgive gennem Skoledirectionen til Ministeriet.“

(Afkr. til Jernstole Avis d. 17 Dec. 1926)

Samme Underretter som ovenfor nævnt.
Møde Onsdagen d. 9 Juni 1852. I Sagen om Klavreapparatets Anskaffelse til Viivst Skole, forpligtede Fogneforstanderne sig til i Begyndelsen af neste Uge at afgive deres endelige Votum i denne Sag, til Fognepræsten.

Møde Onsdagen d. 23 Juni 1852. Angaaende Klavremaskinens Anskaffelse, forhandlede Sagen paamy. Fogneforstanderne erklærede, at de ansaa denne Sag for at være sig uindkommende, hvilket da bliver at indberette til Skoledirectionen. Fognepræsten bemærkede herved, at Sagen saaledes vil blive indstillet af Directionen til Ministeriet, som derpaa vil give Ordre til Appa-

ratets Anskaffelse. Forrigt var Fognepræsten af den Mening, at en Klavremaskine til 2de Grad burde anskaffes, saaledes som det blev forhandlet ved Mødet den 25 Febr. 1852. Som Grund imod en Klavremaskines Anskaffelse, anførte Forstanderne, at Læreren har ment, at Pladsen er stenet, og at Skoledistrictet er lidet, (paa 50 Fdr. Hartkorn.) Det bemærkes i denne Anledning, at de skolesøgende Drenges Antal pleier at være 16 ifølge Skolelæreren's Opgivelse. Ogsaa bevidnede Fogneforstanderne, at Beboerne vare haardt imod det.

Møde d. 5 Juli 1852. Skoledirectionens Skrivelse af 16 Juni d. A., angaaende Indretninger tydelige til at befordre Sundhedstilstanden i Skolestuerne, blev gennemgaaet og meddelt til Skolepatronen, for at han ved næste Møde kan afgive sin Indberetning/Betænkning om denne Sag. Skolelæreren var ogsaa meddelt det fornødne af denne Skrivelse til Sagttagelse. Han havde anmeldt, at Badning idag for Væst Skole har fundet Sted i Fjorden.

Møde Tirsdagen d. 20 Juli 1852. I denne Uge bliver saa Skolestuen at hvidte, vadske og udlufte. Fognepræsten forespurgte sig hos Skolepatronen, hvorvidt de Foranstaltninger, der ifølge Skoledirectionens Paalæg skulle iværksættes til Sundhedstilstandens Opnaelse i Skolestuerne, vare udførte. Man enedes om, at lade indrette smarest muligst, Trækrude til 2 Fag Vinduer, en Klap paa Loftets 4 Hjørner til at lukke op, at lade hvidte, etc. i denne Uge, at forsyne Forstuen med de fornødne Knager etc. til Børnenes Toi. Angaaende Locummet, var Forstanderne imod at et saadant indrettedes, hvorfor da Sagen maa indstilles til Forligheden.

Ved Mødet d. 3 Okt. 1852 forelaa en Skrivelse fra Skoledirectionen af 12 Sept. 1852, hvorved meddeltes Ministeriets Skrivelse af 18 Aug. Ved denne Skrivelse anmodes Directionen om, ved de i Skoleanordningens Pagr. 40 omtalte Tvangsmidler, at bringe Fogneforstanderskabet til at efterkomme Paaløget om en Klavremaskines Anskaffelse. Fognepræsten erklærede i denne Anledning, at han vilde sige hos Directionen om, at der maatte forundres Henstand med denne Maskines Anskaffelse indtil næste Foraar, og at den maatte indrettes til 2de Grad; men han betydede derhos Forstanderne, at naar Directionens endelige Resolution indlød derom, saa maatte han paalægge Skolepatronen eller Forstanderne at anskaffe Klavremaskinen, og hvis de saa vægnede sig herved, saa maatte de tilberive sig selv Følgen deraf.

Forstanderne vedbleve deres Paastand, at ingen Klavremaskine burde anskaffes, eftersom Læreren var iexamineret og efter deres Mening uskikket til at undervise i Gymnastik. Ogsaa anførte de, at Stedet ikke var belæligt for Gymnastikkens Udførelse, hvilket de indvildigst bade Directionen at tage Hensyn til.

Ved Mødet den 22 Nov. 1852 forelaa en Skrivelse fra Skoledirectionen af 11 s. M., hvorved gives Henstand med Anskaffelsen af et fuldstandigt Klavreapparat til Væst Skole til næste Foraar.

Ligeledes forelaa en Skrivelse fra Skoledirectionen af 14 Okt. d. A., hvorved meddeles Ministeriets Paalæg af 28 Sept. d. A., angaaende Opførelse af et Locum ved hver Skole m. m. Fognepræsten anmeldte, at han under 3 dennes havde tilkjendegjort denne Skrivelse for Skoleforstanderen Hr. Norre, og paalagt ham at foranstalte det fornødne til bemeldte Locums Opførelse, derefter havde Fognepræsten under Dags Dato indberettet det til Skoledirectionen,

Afskrift til Fjendtskabs Avis d. 31 Jan. 1927.

at Skoleforstanderen endnu intet havde foretaget ved denne Sag. Skoleforstanderen svarede hertil, at hvorken han eller de andre Sogneforstandere vilde have med denne Sag at bestille, eftersom Opførelsen af et saadant Locum var baaet dem og samtlige Sognets Beboere haardt imod. Sognepresten forholdt da Skoleforstanderen, saavel som de andre valgte Medlemmer af Forstandersk., at de paadrog sig Ansvar ved at afgive en saadan Erklæring, men de blive ved deres Paastand.

Sogneforstanderne begjærede tilført, at de vilde indgaae Anskaffelsen af Gymnastikapparater hvis det var dem muligt.

Mandagen d. 13 Dec. 1852 var Viust Sogneforstanderskab forsamlet i Thorup Præstegaard. 3 valgte Medlemmer og Sognepresten vare nærværende, og Forsamlingen tiltraadtes af Herredsfogden, Hr. Kommerzienråd Lillienskjold. Sagen forhandlede om et Locums Opførelse ved Viust Skole, hvilken Sag Herredsfogden fra Amtet af var anmodet om at drive paa. Sognepresten foreslog, at ansøge hos Amtet om Henstand dermed indtil næste Foraar, saafremt Forstanderne vilde erklære sig villige til, godvilligen at opføre Locummet til den Tid. Herredsfogden gjorde nu Forstanderskabet bekendt med Amtets Skrivelse af 2de d. M., i hvis Følge det høiligen maa misbilliges, at de af Amtsskoledirectionen og vedkommende Ministerium approberede Endretninger ved Sognets Skole, og navnlig Endretningen af det Locum, endnu ikke vare udførte. Herredsfogden bemærkede endvidere, at Amtets Ordre er bestemt, og at en kort passende Frist olene kan indrømmes til Opførelsen af Locummet, og han maatte derfor oppfordre Forstandersk. til bestemt at erklære sig, om hvorvidt det fremdeles vil vedblive sin Vægring, eller vil forpligte sig til, inden en Frist af 14 Dage fra Dato at opføre Bygningen, selvfolgelig under Forudsætning af, at ikke en pludselig indtrædende streng Frost skulde der være til Hinder. Forstanderskabets 3 valgte tilstedeværende Medlemmer erklærede derpaa bestemt, at de ikke fandt dem beføiet til at opføre det omhandlede Locum, og skjøndt Herredsfogden gjentagende forestillede dem det urigtige, at være den høiere rette vedkommende Autoritets Paaleg i saa Hensende overhørig, vedblive de desuagtet deres Vægring.

Det omhandlede Locum vilde derfor efter Amtets Ordre blive afført efter Foranstaltning af Herredsfogden. De 3 valgte Forstandere bemærkede, at de ikke vilde vægre sig ved dette Locums Opførelse, forsaavidt som en Lov om Forpligtelsen hertil, og en Plan, hvorefter og i hvilke Forhold det skulde opføres (vilde blive dem tilstillet?).

Herredsfogden fandt ingen Anledning til at tage Hensyn til sidstnævnte Bemærkning. Sognepresten erklærede, at han fra først af havde været beredvillig til at efterkomme Directionens Paaleg om dette Locums Opførelse, og havde drevet derpaa efter bedste Evne, hvilket vil kunne sees af hans Endberetninger. Forhandlingerne hovedes derpaa, og det passerede bekræftedes med Hændernes Underskrift.

Lillienskjold. Koefoed. Christen Jensen Norre. Christen Pedersen. Niels Jacobsen.

Ved Mødet Onsdag d. 2 Febr. 1853 behandlede en Ansøgning fra Forstanderskabet i Kollerup Pastorat, om at et Efteraarsmarked maa oprettes i Ferritslev, istedet for det paatænkte Rødbrøe Marked, saa at Manstrup Marked i Efteraaret om behøves, nedlægges. Viust Forstanderskab fandt ingen Anledning til at tiltræde denne Ansøgning.

Ved Mødet d. 24 Febr. 1853 erindrede Sognepresten om at 2 Trekræder ^{mase} ~~vare~~ onskaffet til Viust Skolestue; han tillod sig at besørge disse indkøbet i Aalborg, hvormed Sogneforstanderne imidlertid ikke var tilfredse.

Ved Mødet i Viust d. 13 April 1853, meddelte Sognepresten, at Skoledirectionen ved Skrivelse til ham af 28 f. M., havde tilstaaet Henstand indtil videre med en Mauremaskines Anskaffelse til Gymnastikkens

1 ste Gy
2 den Gy
Appar
Skole
Komm
om, a
til de
Arbej
te bla
sen b
ved
beme
beide
De
Om
tage G
on, so
af lan
14 de d
nes, a
om E
følger
syn t
næste
holdt
digt,
foram
ninge
bryde
Med
i Viu
M.
frem
regle
ledni
Vind
siu
saa
blive
De
son p
noget
meta
gaa
po
g
dasse

Afskrift til Familien Nr. d. 31 Januar 1927.

1 ste Grad, imod at der oieblikkeligen anskaffes et saadant Apparat til
 2 den Grad; han maatte derfor have Skolepatronen paalagt at skaffe dette
 Apparat til Gymnastikkens 2 de Grad færdigt til 1 ste Maj d. A.
 Skolepatronen bemærkede herpå, at Forstanderne agtede at skrive til ved-
 rømmende Ministerium om denne Sag. Sognepræsten erindrede ham da
 om, at Ansvarét vilde hvile paa ham, hvis Apparatet ikke var færdigt
 til den omtalte Tid. De tilstedeværende Forstandere indvilgede da i
 Arbeidets Udførelse til 1 ste Maj d. A.

Ved Mødet d. 20 Juni 1853 begjærede Skolepatronen at Forespørgsel maatte
 blive indgivet til Herredsfogden om, hvorvidt Bødfogden Age Christen-
 sen bør være fritaget for Arbeide til Skolen, da Tilsigelsen dog er skeet
 ved Skolepatronen. Ligeledes ønskede samtlige Forstandere oplyst om
 bemeldte Bødfoged skal have begge sine Gaarde frie for saadant Ar-
 beide, iagtet han kun holder Dug og Disk paa den ene Gaard.

Disse Forespørgsler skulde blive indgivne til Herredsfogden.
 Den 23 Juli 1853 var Sogneforstandersk. forsamlet i Viüst, fornemmelig for at
 tage Beslutning om, hvad der bør gøres for at modvirke Cholera - Epidemi-
 en, som befrygtes fra Hovedstaden af at kunne udbrede sig til andre Egne
 af Landet. Der fremlagdes i denne Anledning en Skrivelse fra Amtet af
 14 de dennes, hvorved communiceredes Justitsministeriets Skrivelse af 8 den-
 nes, angaaende Reenlighedsforholdene, og en de. fra Amtet af 25 p. M.
 om Reenligheden og om Midler til Sygdommens Helbredelse. Der toges nu
 følgende Beslutninger: „Den fra Amtet tilsendte Politiforskrift med Hen-
 syn til Reenligheds Overtøholdelse, bekendtgjøres ved Sognefogden inden
 næste Søndag, med Paalæg om dens Efterlevelse. Mandagen den 8 den. M.
 holdes da et Møde, hvorved forhandles, hvorvidt det skulde være nødven-
 digt, at Sogneforstanderne gaa omkring og efterse om det fornødne er
 foranstaltet for Reenligheds Skyld. Til Sygelocale bestemmes Skolebyg-
 ningen; af Requisitter leverer hver Gaardmand, hvis Sygdommen ud-
 bryder her, en Tyne og et linned eller uldent Lagen. Til Sogneforstandersk.
 Medhjælper i nærværende Cholerasag, foreslaaes Gaardmand Jacob Jensen
 i Viüst.

Mandag den 8 August 1853, var Sogneforstanderskabet igjen forsamlet. Der
 fremlagdes en Skrivelse af 22 p. M. fra Herredsfogden angaaende Forholds-
 regler mod Cholera - Epidemien. Sogneforstanderne anmodedes i denne An-
 ledning om, at tilholde Bøvserne flittigen at udlufte deres Værelser ved
 Vindsternes Opløsning, samt at advare dem mod skadelige Drikke, især
 søvnt Ol. Skulde noget Choleralignende Tilfælde indtræffe heri Sognet,
 saa maa det uden Ophold anmeldes for Formanden, for at Medicin kan
 blive hentet, og Underretning kan blive meddelt til Lægen derom.

Der fremlagdes Skrivelse fra Herredsfogden, om at Bødfogden Age Christen-
 sen formeentligen ikke kan tilkomme Begünstigelse for Hart Kornet af
 nogen anden Gaard end den som han bebøer; hvilken Skrivelse er ham
 meddelt ved Sogneforstander Chr. Norre.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 31 Aug. 1853, forhandlede Lægen an-
 gaaende Foranstaltninger mod den befrygtede Cholera Epidemi.
 Til at herberge reisende Flaandervæssvende, fandt man det meest
 passende at benytte Mickel Larsens Fluis, hvis det kan erholdes.
 Til Sygehuis benytttes Skolen, til Karantænehuis, Hospitalet. (Fattighuset)
 Sygepassere havde man ikke endnu kunnet erholde; muligén Søren
 Lassen kan pantage sig at levere disse. Forstanderne lovede noie at overveie

og at besørge alle disse Ting.

Ved Mødet den 1 Dec. 1853, fremlagdes Skoledirectionens Skrivelse af 31 Oct. 1853, om Viiust Skoles Ombygning, og om nogle Reparationer som skulle foretages ved den endnu i indeværende Efteraar. I denne Anledning bemærkedes: at der vel er indsat et nyt Vindue paa nordre, og en nye Bue paa søndre Side af Skolestuen, men at Beslagene paa dem mangler, saa at for Tiden intet Vindue i Skolestuen er til at lukke op. Sognepræsten maatte desaaarsag forlange, at i det mindste det nordre Vindue bliver forsynet uden Ophold med Beslag paa begge Buer, da han ellers i neste Uge maa indberette det til Directionen. Hvad angaar, at der ikke er lagt noget Loft over Bryggerværet, da bliver det paa Skolepatronens Ansvar, hvis han ikke ifølge det givne Paalæg besørger det omtalte Loft endnu i dette Efteraar lagt over Bryggerværet.

Ved Mødet den 27 Dec. 1853, fremlagdes Lov af 27 Nov. s. A., om Brødbagning og Brøds Falholdelse i Kjøbstæderne og paa Landet under Dyrtiden.

Loov af 1. dennes, om Bemyndigelse for Kommunalbestyrelsen til at uddelle overordentlig Understøttelse under Dyrtiden. Forstanderne opfordredes i denne Anledning til at have Tilsyn med, at ingen lider Mangel, og uden Ophold at anmeldte saadan Mangel, hvor den maatte bemærkes.

I Mødet den 24 Januar 1854, fremlagdes en Skrivelse fra Sogneforst. Niels Jacobsen af 23 d. M., hvori han bejærer at komme ud af Sogneforstanderskabet, formædlet nogle Uemigheder som han havde med Formanden (Præsten) ved et Møde i Thorup Forstanderskab. De andre Medlemmer af Forstanderskabet fandt imidlertid ingen Anledning til at tilstaae ham den forlangte Entledigelse, hvorimod det bliver hans egen Sag at afgjøre med Formanden hvad Mellemværende han har med denne.

Forstanderne besværede sig over, at en Aftægtsmand var Klitfoged i Sognet, og en Gaard desaaarsag uden Grund bliver fritaget for Klitarbejde. Man besluttede at henvende sig til Landfligtscommissær i Thorup desangaaende. (Sunnehed Kølfoed og boede ved Thorup Strand.)

Ved Mødet d. 3 Febr. 1854, valgtes Jens Chr. Nørhaven til Sogneforstander, i stedet for Niels Chr. Jacobsen, der havde bedt sig fritaget paa Grund af Svagelighed.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 7 Juni 1854 forhandlede følgende: Man approberede det af Sogneforstander Jens Chr. Nørhaven gjorte Bud paa 325 Rd. til Ombygning af Viiust Skole. Forretningen overlævedes ham med Anmodning om, at han vilde paastaae Arbeidets forsvarlige Udførelse.

Hvad angaar, at et Underbud var sket i de 5 Dages Frist, da vil det paahvile Skolepatronen, i fornødent Fald at afgjøre denne Sag med Behovne. Andragende fra Skolelær. Jespersen til Directionen, om at maatte beholde Embedets Indtægter fra 1 April d. A., uden Fradrag af Netto-Indtægten under Vacancen. Da denne Indtægt vil være liden og vanskelig at beregne, saa fandt man Anledning til at anbefale dette Andragende.

Hvad Skolegangen angaar, da havde den været god i Viiust, men i Holme havde P. Pjernes Børn, samt N. Jacobsens og Niels Chr. Jensens Tjenestedrenge forsvundet. Disse bliver da at advare. Endmere maa det foreholdes Jørgen Vestergaard i Holme det Uforvarlige i, at hans Tjenestedreng, Müller Chr. Jespersens Pige har været hos ham i Maj Maaned uden at medbringe Følgeseddel til Holme, og uden at søge Viiust Skole.

For denne Maaned vil der blive vaaget strengere over Skolegangen, i fornødent Fald ved Anvendelse af Multer.

Skolepatronen bejærede tilføit følgende endnu: „at han intet vilde afgjøre med Debeterne i Anledning af det skete Underbud; han ønskede en nye Licitation afholdt.

Forsøed. Jens Nørhøgen. Sogneforst. Christen Nørre.

Afskrift til Sognet d. 20 Febr. 1927

Ved Mødet d. 18 Juli 1854, anmeldte Forstanderne, at der i Sognet for Tiden er megen Sygdom, og at man frygter for at det er Nervefeber. Sognepræsten lovede i denne Anledning at indberette Sagen til Amtet og til Districtslægen.

Der foresørgtes atter om Aftagtsmand Chr. Thorhauge kunde vedblive at være Opsynsmand ved Landfligtsvesenet, og saaledes fritage Sønnens Gaard for Militarbeidet. Formanden lovede uden Ophold at foretage det fornødne ved denne Sag, og ønske Landfligtscommissærens Tvar desangående da man, hvis bemeldte Chr. Thorhauge forbliver i denne Bestilling, agter at indberette Sagen til Amtet.

Onsdagen d. 23 August 1854 var Sogneforstik. forsamlet, fornemmeligen for at synne den i nærværende Sommer ved Entreprenøren, der for Gaardmand Jens Nørhaven i Viivst ombyggede Skolen.

Arbejdet var udført forsvarligen, med Undtagelse af en Skillevej i Gæsteskammeret, der var skæv; ogsaa de andre Skilleveje vare daarlige nok opsatte, for disse Mangler enedes man med Entreprenøren om en Godtgjørelse til Skolekassen af 2 Rd., der afkortes ham i Licitationssummen.

Til Skolestuen bliver at anskaffe inden næste Vinter, et Fæde for Læren, 2 Hraaborde og 1 Vindovn. Skolepatronen, i Forening med de andre Forstandere modsatte sig Anskaffelsen af en Vindovn. Han paastod, at der ikke fandtes passende Brændsel til en saadan. Sognepræsten bemærkede her, til, at en saadan er befølet ved en Skrivelse fra Ministeriet, om Sundhedstilstanden i Skolerne. Sagen bliver da i fornødent Fald at afgjøre ved Directionen.

Der fremlagdes i samme Møde en Skrivelse fra Indvrigsministeriet angaaende Beregning efter Rigsmonet, istedet for den paa nogle Steder i Jylland hidtil brugte Courantberegning.

I Anledning af Underviisningsministeriets Skrivelse af 10 Juni d. A., angaaende Pogeskoleers Oprettelse og Børns Underviisning i Hjemmet indtil det 9de Aar, bemærkedes, at Pogeskoleer neppe behøves her i Sognet, hvor Udstyknene og Bebyggelsen saa lidet finder Sted, derimod er det vel muligt, at i nogle Huse de mindre Børn kunne nyde Underviisning hos Forældre og Fødskeinde.

Ved Mødet d. 6 Sept. 1854, fremlagdes en Klage fra nogle af Bøerne over adskillige Mangler ved Skolebygningens Reparation; men da denne Klage var uden Navns Underskrift, saa kunde man ikke indlade sig derpaa.

Mandagen d. 16 October 1854, var Sogneforstik. forsamlet; og forhandlede da følgende: „Der fremlagdes Skrivelse fra Skoledirectionen af 5. d. M., hvorved indbædes det samlede Forstanderkaabets Betænkning, angaaende hvorvidt en Vindovn eller en Pilegger bør anskaffes til den nyligen istandsatte Skolestue i Viivst. Sognepræsten forestillede i denne Anledning de valgte Forstandere, at der efter alt hvad han har kunnet erfare, ikke er videre Mangel paa Skidtov i Viivst Skoledistrict, hvor der haves 2 ikke ubetydelige Forvemoster. Desuden er en Vindovn baade sund og hensigtsmessig, og dertil besparende hvad Brændselet angaar. Det er derfor hans ufravigelige Votum i denne Sag, at en Vindovn bør anskaffes til bemeldte Skolestue.

Sognepræsten opfordrede derpaa Forstanderne til nu at sige deres Meening, og de afgave da det Votum, at de herved overlode Sagen til Directionens Afgjørelse.

Individer fremlagdes Skoledirectionens Skrivelse af 4 d. M., hvorved meddeles vedkommende Ministeriets Resolution af 21 f. M., ifølge hvilken Indtægten af Viivst Skolelærereembede under Vacansen fra 1 April til 19 April,

108/ skal tilfalde Skolelærers-Hjælpekassen, hvis den nuværende Skolelærer Jespersen ikke er kaldet til Embedet bemeldte 1 April. Da nu Jepsen er kaldet d. 19 April, saa bliver der altså at afgive til Hjælpekassen Indtægten for hverved 3 Uger, eller $\frac{1}{17}$ Deel af den faste Indtægt: 6 Tdr. Byg. 14 Tdr. Byg. Afg. til Fremtidslovens d. 14 Marts 1857.

Procurator Toft havde tilstillet et Andragende til Generalpostdirectoratet fra Kommunalbestyrelsen i Løjstøer, angaaende Aggersund Færgesteds Forbedring, hvilket Andragende man naturligvis gjerne tiltræder. & Der fremlagdes et Andragende fra en deel af Bøboerne, hvori klages angaaende den i dette Aar foretagne Hovedreparation ved Viiust Skolebygning, dels over, at Skolepatronen har forsumt at antage det første ved Licitationsbuddets Approbation gjorte Underbud, eller at besørge en nye Licitation afholdt. Dels over, at Arbeidet ikke er forsvarligen udført ifølge Konditionerne. I denne Sag kunde de alene Sognepræsten og Forstander Aage Christensen afgive Betænkning, eftersom de andre tilstedeværende Forstandere, Chr. Norre som Skolepatron, og Jens Chr. Nørhaven som Entreprenør for Bygningen, vare interesserede i Sagen. Sognepræsten afgav da det Notum, at Bygningen bør afsynes af sagkyndige, af Retten iudmelte uvillige Mænd, førend den fulde Licitationssum udbetales. Hvad Klagen mod Skolepatronen angaar, da mente Sognepræsten at det maatte overlades til Directionen, hvorvidt den vil drage ham til Ansvar, for hans i Henseende til Licitationsbuddets Approbation bragte Fremgangsmaade. Forøvrigt ansaae han det uilligt, at der ikke paalegges Entreprenøren nogen Afkortning i Licitationssummen, paa Grund af Bygningens for sildige Fuldførelse, thi Udskriften over Licitationsforretningen erholdtes først seent fra Herredscontoret, og man instode selv Bygningens sildige Paalegynelse, for ikke at skulle leie Skolelocale under Reparationen.

Forstander Aage Christensen kunde ikke samtykke i et lovligt Syns Afholdelse, men antog at det maatte kunne være tilstrækkeligt med det af Sogneforstandersk. foretagne Syn. Angaaende Klagen mod Skolepatronen, havde han ingen Betænkning at afgive.

Møde d. 2 Marts 1855. For Postens Ledsagelse til Thorup under Snefog i denne Vinter, var betalt af Kommunekassen 64 Skill., der ville blive begjæret refunderede af Postkassen.

Ved Mødet d. 21 Marts 1855, fremlagdes Heriuelse fra Herredscontoret af 5 d. M. om Snekastningen. Forstanderskabet besluttede i denne Anledning i de næste 5 Aar at benytte Hviismændene til Snekastningen, hvorimod de fritages for, om Sommeren at forrette 3 Dages Gang-Arbejde, til Kommunens andre Arbejde.

Møde d. 7 Maj 1855. Der fremlagdes Heriuelse fra Amtet af 5 p. M., hvorved meddeles, at Postkassen ifølge Kancelli-Heriuelse af 23 Sept. 1838, ikke erstatter noget for gaaende Assistance.

I Mødet d. 10 Juli 1855, fremlagdes Skolelærer Jespersens Ansøgning om en forhøjet Løn af 10 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt. Sognepræsten fremskikkede Sagen saaledes: Thorup Skoledistrict med 108 Tdr. Hartkorn afgives til sin Skolelærer 20 Tdr. Byg; Viiust District med 55 Tdr. Hartkorn men da villigvis kunne yde Halvparten deraf, 10 Tdr. Byg, saameget desto mere da det er velhavende. Han maatte derfor ansee det for rigtigst at anbefale Ansøgningen saaledes, at Skolelæreren i Viiust for Fremtiden erholdes en Løn af 10 Tdr. Byg efter Kapitelstaxten aarligen.

Forstanderne vare af den Mening, at Skolelæreren ikke burde nyde større Lønning end hidtil. Sagens Endretning blev med Skolelærere:

Afg. til Fremtidslovens d. 20 April 1857

rerer
Ved
lererem
sin
For
Følger
Byg
de p
Fær
anf
ringe
er un
lagte
Fam
De
Ved
for 18
gaae
De
Christ
Canc
Nort
Ting
Res
ligt
O
pres
i H
ma
Hav
bef
Bet
efte
vill
H
Hoe
S
lern
Ina
alto
for
20
Off
Fre
Ja
Jo
ialt

rerens Samtykke, udsat indtil Tirsdagen d. 24 d. M. Midt Kluttet.

Ved Midet d. 24 Juli 1855, forhandlede Sagen om Forhøielsen af Skole-
lærerens Løn, ifølge Beslutningen ved sidste Mide. Sognepræsten gjentog
sin Paastænd, at Lønnen bør forhøies til 10 Tdr. Byg efter Kapitelstaxten.
Forstanderne var fremdeles derimod. Forstander Chr. Norre begjærede
Følgende tilføit, at i de sidste 8 Aar er der bleven tillagt Embedet 4 Tdr.
Byg efter Kapitelstaxten, og at Føiragen og Ildbrændsel var rigelig, og at
der paa Skoleladden med Føiragen kan fødes og gresses 4 Køer og 8 a. 10
Faar. Endvidere bemærkede han, imod det af Skolelæreren i Ansøgningen
anførte, at kun faa af Beboerne ere rige eller velhavende og Egnen af en
ringere Beskaffenhed. Og saa meente han, at den nuværende Løn, som
er ring og har en liden Familie, nok kunde leve af den ham hidintil til-
lagte Løn, som havde været tilstrækkelig for hans Formand med større
Familie, hvilke ikke havde anket paa Embedets Indkomster.

De andre Forstandere tiltraadte disse Chr. Norres Bemærkninger.

Ved Sogneforstanderskabets Mide d. 3 Jan. 1856, foretoges Valg af en Formand
for 1856, og der valgtes Niels Pedersen med 3 Stemmer; til hvem da den af-
gaaende Formand, Pastor Koefoed overgav Protokollen, Kassen, m.m.

Derpaa valgtes til Skolepatron, Jens Andersen, Fattigvesenet overtog
Omisten Linderhøien.

Ved Midet Fredagen d. 22 Febr. ¹⁸⁵⁶ fremlagdes Regnskabet for 1855. Underhol-
lancen var 10 Rd. 5 Mark 4 Skill. der skyldes til Regnskabs-føireren J. E.
Kortbøien. Der fremlagdes Lov af 5 Jan. 1856, om Lindring af Dyrtidens
Ting paa de uformuende. Sognepræsten fremlagde Ministeriets
Resatution af 3 Dec. f. A., hvorved tilstaaes Skolelæreren i Vüüst, et aar-
ligt Lønningstillæg af 6 Tdr. Byg efter Kapitelstaxten.

Onsdagen d. 15 April 1856 var Vüüst Sogneforstandersk. forsamlet. Sogne-
præsten fremdrog nogle Spørgsmaal, som var indkommen fra Præsten
i Anledning af Skoleloven af 8 Marts d. A. Nemlig for det første: Hvor
mange Børn der er i Vüüst Skole! Der befandttes at vere 40, regnet fra
Sarets Begyndelse. Hvad Skolestüens Højde, Dybde og Bredde er? Den
befandttes at vere i Høiden 4 Alen, Dybden 9 Al. Breden 7 1/2 Al. Hvilken
Betalingssmaade man vil foretrække til Læreren forigede Lønning
efter Lovens Pagr. 11? Forstanderskabet endes om, for de neste 5 Aar, at
ville tilstaae Læreren 3 Mark for hvert Børn ifølge nævnte Pagr.

Hvoormegit man finder det passende at tilstaae Læreren som Kirkebyens
Skolelærer? Dette Spørgsmaals Besvarelse blev opsat til videre.

Hvad Forslag man saa at gjøre til Vüüst Skoles Lær Embedes Regu-
leringssum? Forstanderne paatog sig at beregne Værdien af den aarlige
Indtægt af Brændsel, Høe og Halm, fri Bolig, samt af Skoleladdens Aul,
altsammen efter Middeltallet af de sidste 10 Aars gangse Priser.

Ved Midet d. 31 Mai 1856, gjordes følgende Forslag til Reguleringssum
for Vüüst Skolelærers Embede: 6 Tdr. Rug - 34 Rd. 3 Mark 2 Skill.

20 Tdr. Byg - 77 Rd. 2 Mark 3 Skill. Løn som Kirkebyens Skolelærer 10 Rd.
Offe og Accidencer 40 Rd. Ildbrændsel Torr 16 Rd. 11 Skill. Lyng 8 Rd.
Fri Bolig til Skolelæreren 35 Rd. Indtægt af Embeds jorden. 80 Rd.
Falt 301 Rd.

Ved en senere Omvurdering, nedattes dog denne Sum til 265 Rd. 4 Mark 5 Skill.
Den 13 Dec. 1856, blev ved Auction bortsolgt de forhen anskaffede Gevær-Pag-
talt 25 Par, til et Beløb af 5 Rd. 1 Mark. 8 Skill., til Fordeel for Fattig-Kassen

110 i Sognet. Det vedtoges i et Forstanderskabsmøde i for Ugen, ikke at lade disse længere henstaa til ingen Nytte. Paa Forstandersk. Vegne. Niels Pedersen.

1857 d. 7 Jan. var Forstandersk. forsamlet i Vüüst, angaaende en Anvielse fra Herredsfogden, dateret 29 Dec. 1856, om at indlætte ham om, hvorvidt Jens Chr. Christensen Ellesbill kunne fritages for at være Fneefoged i Vüüst Byge, efter en af ham indgiven Andragende til Herredsfogden.

Sogneforstanderskabet finder ingen Grund til at fritage ham for at være Fneefoged i Vüüst Byge, thi han foregives at være nærværende. Saadant er Forstanderskabet ganske ubekyndt.

Herefter sluttedes forhandlingen om dette, og Protokollen underskrevs. Niels Pedersen. Christen Funderhausen. Niels Jensen. Jens Andersen. Niels Jacobsen.

Omsdagen d. 18 Febr. 1857, blev foretaget Valg af en Sogneforstanders istedet for den afdøde Niels Pedersen, hvortil valgtes Berthel Fjorensen, og samme Dag valgtes til Formand Christen Funderhausen. Samme Dag holdtes Licitation over Forstanderskabs Lokale i Vüüst og blev saaledes bestemt ved Formanden Christen Funderhausen i Vüüst, for 3 Rd. 3 Mark.

Ved Mødet d. 25 Marts 1858, oplyste Sognepresten, at Niels Christian Jacobsens 11 aarige Søn, der er sat i Tjeneste hos Niels Pedersens Enke, hører til underste Klasse og er næsten uvidende; det bliver da nødvendigt at denne Dreng tages hjem igjen, hvis ikke hans Moder vil lade ham søge Skolen 4 Dage om Ugen.

Endelig erindrede Præsten om Indretningen af en Vold og Grift til Springring ved Vüüst Skole. Skoleforstanderen lovede at besørge det. Christen Funderhausen. Jens Andersen. Niels Jensen.

Sognepresten aftraadt. Koefod. Berthel Fjorensen.

Den 10 Dec. 1858, valgtes Sogneforstanders Jens Andersen til Formand for 1859. Til Skolepatron valgtes Lars Jacobsen, og til Fattigforstander, Niels G. Thorhaage.

Ved Mødet d. 15 Juni 1859, var fra Provsten tilsendt en Anvielse hvori han opfordrer Sogneforstsk. til at arbejde hen til, at Skolelovens Fordringer angaaende Skolebygningens Indretning skees Fyldest, men Forstandersk. meente, at Skolebygningen i Vüüst er ret antagelig, saa at der ingen videre Forandringer behøve at foretages; det vilde ogsaa medføre store Vanskeligheder, om de enkelte mindre betydelige Afvigelser fra Skolelovens Paragraf 2 skulde rettes. Dog var man villig til at lade opslaae nogle Skage i Skoleverelsets Forstue.

Ved Mødet d. 28 Juli 1859 fremlagde Sognepresten en Oppfordring fra den indnævnte Komittee til at understøtte de Landmænd i Himmelsland og Vendsyssel, der have lidt Skade paa deres Marker i denne Sommer ved Hagelueir. Forstanderne lovede at forhøre sig om denne Sag, hos Bøerne, og at underrette Sognepresten paa næste Søndag om dens Fremgang. (Der indkom 7 Rd. 1 Mark. 12 Skill.) Senere indkom 1 Rd. 2 Skill.

Den 13 Dec. 1859 foretoges Valg af en Formand istedet for Jens Andersen, og dertil valgtes Lars Jacobsen.

Ved Mødet d. 16 Febr. 1860, besluttede man at forhøre hos Aontet om, hvordan et nyt Kort over Sognets Forder hensigtsmæssigt kunde anskaffes ifølge Anordningen.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 8 Marts 1860, behandlede Sagen om, hvorvidt der maatte være Anledning til at modsatte sig det af F. Barfod, denne Gang i Rigsdagen indbragte Forslag om Frigivelse af Confirmationen, m.m.

om hv
en Kir
at det
Konfir
hidtil;
de paa
i Kirn
forekø
Møde,
som a
sentan
i Vü
maat
Gjenn
Sog
til det
Ved
saaled
Thorh
Vü
Lars J
Vü
1 ste
ked
1 ste
bedst
hjem
unge
ville,
Ma
toget
opm
sen,
ning
Vü
Marto
Skole
V
Klas
H
ger
F
J. Las
gode
Bög
lest
Testa
mea
ans
nes

111
om hvilket Sag Presten havde oplyst Sogneforstandersk. i Anledning af
en Cirkulære. Skrivelse fra Provsten desangaaende. Forstandersk. meente,
at det var Vüüst Menigheds Ønske, at de nuigældende Anordninger om
Confirmationen maatte beholde deres Gyldighed, og blive overholdte som
hidtil, men kunde dette ikke naaes, saa vilde man af alle Kræfter hol-
de paa, at Børnene fremdeles blive underviste hos Presten, og overhorte
i Kirken i Menighedens Paahör. Hvad Sagens Ordning angaar, saa
forekom det Forstanderne hensigtsmessigt, at der afholdes et offentligt
Møde, saaledes at hver Kommunes Forstanderskab idræmmer en Person,
som den dertil finder skikket til at være nærværende som deres Repre-
sentant ved Mødet. (Afskr. til Hjemtolen Avis d. 23 Maj 1927)

Provsten har ved Skrivelse af 3. d. M. foreslaact, at et Møde afholdes
i Vüüst Skole d. 22 d. M. Kl. 11 Form., af de Kommiteer, som til den Tid
maatte være dannede, til Indsamling af Bidrag til Frederiksberg Slots
Gjenopbyggelse, og forespürgt sig om noget var til Hindes derfor.

Sogneforstsk. havde intet imod at Skolestuen overlodes Vedkommende
til dette Mødes Afholdelse.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 20 Jan. 1862, fordeltes Forretningerne
saaledes: „Til Skoleforstander valgtes Peder Krogh. Til Fattigforstander Niels
Thorhauge, Veivæsen, m. m., Jens Lyngge Poulsen. Chr. Norre til Formand.

Valg var tidligere samme Dag bleuen foretaget paa en Forstander i afdøde
Lars Jacobsens Sted, og Valget var falden paa Boelsmand P. Krogh i Vüüst.

Ved Mødet d. 12 Sept. 1862 anføres: „Over Skolegangen, som alt er optaget fra
1ste denne Maaned, vil der blive vaaget med større Strenghed, naar Lærings Mar-
ked er forbi. Ved samme Møde anføres om Indenrigsministeriets Skrivelse af
7de Aug. 1862, om det Fortin, som der i Fremtiden vil blive indrømmet de
bedste Skytter ved Infanteriet og Jegercorpserne, at disse Skytter navnlig
hyempermittæres først. Denne Skrivelse bliver at bekendtgjøre især for det
ünge, for Udskrivning staaende Mandskab her i Sognet, for at disse, om de
ville, kunne træde ind i Timmerbye Pastorats Skytteforening.

Møde d. 13 Nov. 1862. Sogneforstanderne, med Undtagelse af Niels Thorhauge,
toge den Beslutning, engang inden Udgangen af dette Aar, i Forening at
opmaale Eiendommene ved den nylygen opkaastede Vandgrift til Mo-
sen, for derefter at fordele Omkostningerne ved denne Grifts Opkast-
ning, der indtil videre ere udlagte af Niels Thorhauge.

Ved Mødet d. 5 Maj 1863 forelaa en Skrivelse fra Skoledirektionen af 23
Marts, hvori der indskræpes, at anvende Badning hyppigere ved Vüüst
Skole end hidindtil.

Ved Sogneforstanderskabets Møde d. 18 Juli 1863 vare Skolebørnene af begge
Klasser, paa 8 nær, tilstede, og bleve examinerede i Udenadslesning.

Af nederste Klasse, vare 3 Børn, Chr. Pedersens, N. Thorhauiges og Axel Gre-
gersens foran, de andre Børn svarede mere eller mindre ünviagtigt.

Fældste Klasse var der 4 Piger, Knapmagerens, Morten Vibes fra Klüm,
S. Lassens og Bertel Skremager, og 1 Dreng, især Chr. Pedersens, der svarede
godt. Presten raadede Læreren til hellere at tage en mindre Del af
Børnene for i Halvaaret eller i Qvartalet, der var navnlig opgiuet som
best fra Forsæxamenen til Dato: „høle Katekismusen, og høle Gamle
Testamentet i Bibellhistorien. Forstanderne yttede nogen Misforståelse
med Læreren, og denne blev da formanet til: „at vaage over Alvor og Vel-
anstændighed i Skolen, og at anvende tilstrækkelig Flid paa Børne-
nes Underviisning. Ogsaa blev der klaget over, at Skoleben blev kuns

112
sjældent ringet, hvortil Kirkesangeren svarede, at Klokkestrængen ikke duede, denne Mangel maa altsaa afhjælpes af Kirkeieieren. Forøvrigt indrømmede man, at Hr. Jespersen ved flere Leiligheder havde beviist, at han besidder Evne til at undervise godt, og man besluttede derfor, at han nok vilde rette de Feil som her vare ham foreholdte. Jespersen tilkjendegav da sin gode Villie til at bestyre Skolen saaledes, at Beboerne kunde være tilfredse med ham, og hermed besluttede man da for denne Gang at lade Sagen beroe.

Ved Sogneprestsk. Møde d. 22 Sept. 1863 forelaa der en Opfordring fra Indenrigsministeriet af 30 Juli samme Aar, til at virke for Skoledirektorsernes Fremgang, hvortil Herredsfogden havde føiet Forslag om at indføre disse Bøcker blandt Skoledrengene i ældste Klasse. Man fandt, at der ikke var noget ved denne Sag at gøre, saa meget desto mindre, siden Skoledrengene her i Egnen maa antages at være vel unge til at omgaaes med Skoledirektorer.

Ved Mødet d. 11 Nov. 1863 forelaa en Indbydelse til at yde Bidrag til et Mindesmerkes Oprejsning over Psalmedigteren Bishop Brorson. Denne overgaves til Formanden.

Ved Mødet d. 11 Dec. 1863, anmeldte Kirkeieier Jens Nørhaven, at han i Fremtiden ikke vilde betale den hidtil erlagte Afgift af Kirketienden til Skolekassen, $1\frac{1}{2}$ Skill. pr. Td. Hartkorn. Denne Sag bliver i fornødent Fald at indstille til Øvrighedens Afgjørelse.

Ved Væst Sogneprestskabs Møde d. 12 Maj 1864, anmeldte Sognepresten, at Listen over Prestetienden i Væst Sogn, atter vil blive fremlagt til Beboernes Eftersyn i 3 Maaneder fra 16 Maj d. A. at regne. Bekjendtgjørelse derom er skæet i Thisted Avis, men kan ikke skee i Aalborg Skiftstidende, formedelst Aalborgs Besættelse af Sjælden. Listen var man enig om burde henlægges hos Sognefoged Jens Nørhaven i Væst.

Ved Sogneprestsk. Møde d. 7 Nov. 1864, fremlagdes en Skrivelse fra Herredsfogden af 11 f. M., hvorved underrettes om, at det d. 7 Juni d. A. ved Byrets Høi skete Valg af en Folkethingsmand for dette District, er kjendt gyldigt af Rigsdagen og Ministeriet, og at Valgbestyrelsens Medlemmer vil blive sat under Tiltale for dette Valg.

Ved Mødet d. 5 Januar 1865, valgtes Jens Sønne Poulsen i Holme til Formand. Til Fattigforstander valgtes Lars Poulsen i Ellenbøll, og til Skoleforst. Christen Norre i Væst.

Ved Mødet d. 6 April 1865, forelaa Skrivelse fra Amtet af 23 Marts, hvorved opfordres til at sende en Valgmand til Amtsraadsvalget i Thisted d. 28 April d. A. Man udnævnte dertil Kirkesanger Jespersen.

Ved Sogneprestsk. Møde d. 22 Maj 1865, tillodes det Skolelæreren i Væst under Forudsætning af Directionens Approbation, at indskrænke Skolehalsted i Væst til 4 Dage om Ugen, saa at han de 2 andre Dage kan holde Skole i Væst Holme, hvis Lærer er afgaaet til Militærtjenesten.

Ved Mødet d. 30 Juni 1865, anmeldte Skoleforstanderen, at 2 af Hviismændene havde vægret sig ved at forrette deres Gangdage til Skolen. Han forklarede, at dette Hviis Arbeide tidligere havde været forrettet saaledes: I første Omgang, alle Hviismænd med Hartkorn. 2de Omgang, Hviismændene paa 2 til 4 Høp Hartkorn. 3de Omgang, Hviismændene med 4 Høp Hartkorn og derover, tilligemed Gaardmændene, som derhos forrette Spand-Dagene.

Hier slutter Protokollen ved et Møde d. 2 Okt. 1865, det ses vid til at Protokollen har været ført videre, men at de manglende Forhandlinger er afrevet eller bortkommet.

Thisted d. 1 August 1926. A. E. Svulgaard.
(Afskrivet til Fornitler Avis d. 7 Juni 1927.)

Præ
gaard.
høj. O
ger. A
Ch
ten A
Brind
Jens
Ginde
Hø
Mog
Christ
Hans
Peder
Niels
Poul
Christ
alle af
Jens
And
Horn
No
Christ
Jog
Hamm
And
sen. T
Peders
An
berg. P
Poul
Pouls
H
Ball
melan
Jens
sen. J
Peder
Larsen
Jens
P
Niels
Mich
Je
Tjor.

113

Beboere i Viisby - Heltborg Sogne som var ansatte til at svare
Fattigskat i Aaret 1829.

Præsten. (Blichfeld.) Mad^{me} Fløyer. (Pæsteenken?) Degnen. Mads Enggaard. Niels Østergaard. Christen Skammelsen. Søren Madsen. Jens Krogh. Mads Ambye. Christen Himmels-høj. Ole Pøulgaard. Thomas Uhrbrand. Hans Dagn. Niels Christen Jensen. Lars Uhrma-gjer. Anders Christensen. Jens Skriver. Jens Madsen. alle af Viisbye.

Christen Christensen. Poul Andersen. Boie Christensen. Jens Søndergaard. Chris-ten Alstrup. Jens Nielsen. Clemens Nielsen. Christen Knudsen Inged. Christen Bændgaard. Morten Müller. Lars Jensen. Christen Knudsen Korsgaard. Niels Knudsen. Jens Chr. Carstensen. Christen Madsen. Jens Gramstrup. Thomas Petershol, alle af Ginderup.

Akolleres Søndergaard. Søren Andersen Toftum. Peder Poulsen. Niels Skriver. Mogens Christensen. Niels Jensen Futterup. Anders Christensen. Søren Lyngklip. Christen Nørgaard. Niels Balles Enke. Peder Overgaards Enke. Jens Christian Lings. Hans Kragborg. Søren Rindberg. Niels Mortensen. Mads Nørgaard. Jens Olesen. Peder Viborg. Søren Jespen. Peder Balle. Jens Præstegaard. Jesper Præstegaard. Niels Præstegaard. Jesper Nørgaard. Jens Overgaard. Peder Lings. Lars Gamsgaard. Poul Clausen. Christen Christiansen. Johannes Christensen Enke. Anders Peiter Christensen. Jens Larsen. Mads Møller. Søren Søndergaard. Thomas Spangberg, alle af Heltborg.

Jens Vestergaard. Peder Christian Enggaard. Peder Pallisgaard. Jens Korsgaard. Anders Korsgaard. Jens Viborg. Peder Korsgaard. Søren Nielsen Høj. Michel Honninghul. Christen Skriver, alle af Ullerup.

Niels Høj. Christen Marsdal. Christen Olesen. Peder Andersen. Lars Fiske, og Christen Larsen, alle af Njestrup.

1848.

Sognepræsten. (Leth.) Hr. Johnson. Ole Førehedegaard. Niels Østergaard. Ole Bertelsen. Jens Skammelsen. Niels Sønderhedegaard. Chr. Himmels-høj. Jens Johansen. Søren Hansen. Anders Christensen. Mads Ambye. Ole Jensen. Jens Madsen. Chr. Spangberg. Claus Peter-son. Thomas Uhrbrand. Johannes Jensen. Frih. st. G. Gindgaard Hove. Anders Pedersen. Anders Møller. Jesper Sandgaard, alle af Viisby.

Anders Jensen. Chr. Lindberg. Søren Mose. Jens Nielsen. Mads Nielsen. y. Chr. Lind-berg. Poul Dahl. Chr. Knudsen. Joseph Balle. Chr. Højshøj. Morten Jensen. Peder Nør. Peder Chr. Müller. Morten Müller. Chr. Alstrup. Morten Poulsen. Knud Nielsen. Søren Poulsen. Carsten Jensen. Thomas Christensen, alle af Ginnerup.

Kirkesangeren. Chr. Andersen. Jens Højedgaard. Hr. Hørdemøals Enke. Chr. Balle. Peder Bach. Anders Dahl. Chr. Overgaard. Søren Lyngklips Enke. Ville Hem-melsen. P. Tøllvill. P. Viborg. Niels Chr. Bjerrgaard. Morten Nielsen. Jens Chr. Lings. Jens Overgaard. Niels Chr. Kirk. Søren Lindbergs Enke. Niels Balle. Jens Chr. Ander-son. Jens Jespersen. Mads Nørgaard. Poul Poulsen. Claus Madsen. Jens Kragborg. Peder Thorsted. Chr. Andersen. Anders Tøllvill. Chr. Miltthesen. Niels Michelsen. Chr. Larsen. Jens Olesen. Søren Inedker. Jens Høyeris. Peder Ammesen. Chr. Pøulgaard. Jens Christensen Damgd (?) alle af Heltborg.

Peder Vestergaard. Peder Pallisgaard. Chr. Skriver. P. Chr. Viborgs Enke. y. Chr. Nielsen. Jens Viborg. Chr. Bjerrgaard. Anders Korsgaard. Jens Jensen Inged. Michel Sørensen, alle af Ullerup.

Jens Nielsen. Jens Højshøj. Joseph Skriver. Peder Andersen Enke. Anders Nør. Niels Fiske. Søren Bach, alle af Njestrup.

Afskrift

1804-1829.
 Af Fattigprotokollen for Hundstrup Østerild Sogne, ved A. E. Svalgaard.
 Begyndt d. 7 August 1926.

Efterat Præsten for Hundstrup og Østerild Menighedens undertegnede Jørgen Stampe, havde i Følge Reglementet af 3. Julii 1803 Pr. 16, hørt de Fattige af begge Sogne samlede for sig, for at afhøre og antegne deres Tilstand, samt hvad de troede at behøve, naar de skulde leve uden Bøtteri, samlede sig med ham, Hr. Overgaard til Kiølbygaard som største Lasseier. Paa Politimester Hr. Capitain og Byfoged Brønd-Lunds Vegne med Gildmagt, Sognefogden Peder Jørgensen af Kliv, samt Sognemændene Peder Nielsen af Hundstrup samt Niels Westergaard og Jens Wittrup af Østerild, for at bedømme den over de Fattige fremlagte Antegnelse og Præstens Plan, undersøge deres nærværende Trang til Understøttelse, og overveje hvorledes same af Districtet for Tiden kan udredes, og blev da Resultatet saaledes som følger:

(Her følger Fortegnelse over 12 Fattige af 1. Klasse, 2 af 2de Klasse, samt 29 af 3de Kl., og til disse bestemtes for Aaret 1804 ialt 31 Td. 2 Hk. Røg. 32 Td. 4 Hk. Byg, samt 93 Rd. 60 Skill. Enkelte af disse Fattiges Tilstand anføres:)
 "Maren Henrichs-datter i Østerild Vesterby, ²² 85 aarig Pige og Indsieder, forhen strabsom, kan nu intet fortjene." Lars Pedersen, Enkemand og Indsieder, er Skilling paa Hæand og Fod, kun 65 Aar, men kan intet fortjene." Morten Koks 84 Aar, og Klustrie 80 Aar i Østerild, Fæstere af et jordløs Hæus, kan aldeles intet fortjene." Jens Jensen i Kliv, forhen Gaardmand, af ustraffelig Vandel, nu meget gammel og fattig. Indsieder.

Har ved 3 Koner været Fader til 20 Børn, hvoraf mange ere smaae, og de ældre ej i Stand til at hjælpe ham." Mathias Larsens Enke, nylig mistet sin Mand fra 2 smaae Børn, det er ej fuldt 2 aar siden de kom til Sognet med Hæab, som friske Folk at ernære sig i et jordløs og borget Hæus."

"Soren yndel, for Tiden Dragan, 35 Aar, Konen fød i Sognet, 41 Aar, have ingen vis Bopæl, men 3 Børn." Jens Nielsen Fomp, 69 Aar, har den faldende Syge. Konen 52 Aar, meget halt, kan intet fortjene uden Hæuset." alle af Østerild Sønderby.

Salt lignedes paa følgende Beløbe af Hundstrup Østerild, 30 Td. 6 1/2 Hk. Røg, 33 Td. 1/2 Hk. Byg, samt 34 Rd. 88 Skill. Derforuden haves følgende Legata for Hundstrup og Østerild Fattige, hvis Renter beregnes Districts Kassen til Indtægt nemlig: "Det store Berregaardske Legat, hvoraf 8 Portioner a. 3 Rd. 12 Skill. tilfalder 8 Fattige i disse Sogne, og som udgjør: 25 Rd. Det lille Legat, 6 Portioner a. 1 Rd. u. 6 Rd., samt Peder Thoriums Legat, Rente af 800 Rd.: 30 Rd.:

- "Proprietair Hr. Overgaard til Kiølbygaard. Præsten Hr. Stampe. Segnen Mstr. Holm. Selveier Niels Kaaaning. Christen Odgaard. Lars Jensen. Jesper Christensen. Niels Pedersen. Hæusefæster Niels Kaaarup. Alle af Hundstrup Byje.
- "Selveier Berthel Jensen, Lars Thomsen, Jens Jensen, Jens Larsen, Kield Christensen, Christophers Enke. Hæusemand, Lars Christensen. Anders Jøeborg. Christen Damgaard. Iver Mortensen. Alle af Klustrup Byje.
- "Selveier Niels Mølle. Anders Nielsens Enke. Peder Jørgensen. Christen Thomsen. Jens Mortensen. Christen Jørgensen. Niels Mathiesens Enke. Lars Jensen. Anders Simonsen. Christen Smedker. Morten Pedersen. Hæusemand. Christian i Brochæus. Soren Balle. Anders Madsen. Niels Smedker. Jens Larsen. Christen Smed. alle af Kliv Byje.
- Selveier Christophus Jensen. Morten Pedersen. Peder Andersen. Christen Christensen. Jeppe Olesen. Fæster Jens Simonsen og Peder Klit, alle af Ljønnerup.
- Fæsteren Niels Westergaard. Selveier Niels Spanggaard. Anders Mølle. Jens Wittrup. Christen P. Haure. Jeppe Jørgensen. Hæuse, Christen Dalgaard. Jørgen Thomsen, Jens Thomsen. Peder Henriksen. Peder Kier, alle af Østerild Vesterby. Jennes (2) Bonde Jens Kierk. Selveier Gert Johansen. Jens Lucassen. Mads Fuglsang. Christen Damgaard. Peder Roser. Povl Silkeborg. Michel

115

Lassen. Jens Balle, og Christen Dahl. Fæster Jøren Wittrup. Mads Dalgaard. Anders Jensen, og Lars Abildgaard. Huuse. Christen Bødker og Niels Fmed, samt Selveiere Peder Møller og Willads Jacobsen alle af Østerild Søndebjæ.

Fæster Markor i Høstrup. Fæster Heinrich Hennrichsen og Christen Nordentoft. Selveiere Niels Christian. Christen Aagesen. Anders Olesen og Lars Thomsen, samt Fæsterne Peder Maaaning og Niels Bøjer, alle af Høxer Bjæ.

Selveierne Christen Wørring, Jens Christensen og Jens Eskildsen, alle af Tønsig. Selveier Jøren Christian af Abildhøuge.

Saaledes passeret i Høndstrup Præstegaard, i Overværelse af Forbemaante Districts Commission, testorer Peder Jøremson. Jens Wittrup. Niels Westergaard. Peder Nielsen. Som Entee Madame Stampses Kaugverge, og tillige som største Lodseier. Overgaard.

Ved Mødet i Høndstrup Præstegaard d. 17 November 1804, tiltrædes J. C. Prior. Ved P. Karls Bryllup d. 30 Juni 1804, gaves 16 Skill. til de Fattige.

Ved Hr. Overgaards og Families "Communion" gaves 16 Skill. til Fattigkassen. 1804. Den 1 Nov. 1804 i Anledning af H. Lieutn. Stadels Bryllup, giust af Hr. Overgaard, 1 Rd. Frivillige Gaver ved Gaardes og Huses Falg, af Hr. Overgaard (Kølbygaard) ved Falget af Grønberggaard 1 Rd.

Den 2 Januar 1806 var som største Lodseier tilstede, H. Skønau til Kølbygaard. (Fits d. 25 Juni 1806 Skøde paa Kølbygaard.)

Ved Mødet d. 2 Jan. 1806 hedde det bl. a.: "Da Fognerne har saa mange Fattige, blev Commissionen enige om i Haab om Appropriation fra Amtsdirectionen, at opskrive hvad de Fattige der nyder Understøttelse paa nærværende Tid, ege, da det er sket ved deres indtræfne Død, paa adskillige Stæder, at aldeles intet har været efter dem til deres Begravelse, endnu mindre til Erstatning for det som Fattigvesenet havde kostet paa dem.

Præsten fremlagde for Commissionen Amtmandens Pro Memoria af 13 Dec. f. A., som blev efter Ordre indført Ord til andet i Protocollen, og af Commissionen understøret. De øvrige Fognerne, lovede Præsten at skulde werde sammenkaldte for at understøtte samme.

Pro Memoria!

Ved sidste Directions Samling har jeg erfaret, at hans Mayestats velgiørende Hensigt med Reglementet af 5te Julii 1803, for Fattigvesenet, ikke ganske opfyldes her i Amtet, deels formedelst en utidig og ilde forstaaet Medlidenhed mod omløbende Betlere, deels formedelst nogle ved Fognerfogdernes uforstaaelige Efterladenhed i at opfylde deres Pligter, som i dette Tilfælde er, uden Hømsel at paagrube enhver der ved Ord eller Miner anmelder sig som Betler. Da denne fremanigende Worden vil lede til den største Skade for det almindelige der allerede er beviydet nok med de faste Afgiftes Udredelse til Fattigvesenet, og desuden igien vil forstjøre den almindelige Sikkerhed, der saa ofte i fornige Tider har været rjstet af omløbende Forbrydere, saa maae jeg igien paa det alvorligste indskjæppe Reglementet, ved at forbjude enhver at give nogen, endog saa den mindste Gave, enten til inden eller uden Fogns Fattige, der selv trjgler om Almisse, og paa det at denne Indskjæpelse af Anordningen, kan werde almindelig bekjendt, og efterlevet, saa bliver samme:

1. Oplæst af alle Prædikestole i Amtet, hvorved ieg tiænestlig maae anmode Menighedernes agtværdige Lærere, at de udførligere end Rømmet her tillader, ville forklare deres Tilhørere Vigtigheden af Fattigvesenets Lovens højstavelige Overholdelse.

2. Ligesom Menneskeligheden byder, og Reglementets 53 § tillader, at en omvandernde Betler bør tages til Huse, naar han mod Natten indfinder sig hos en eller anden og begjærer Huislyje, saa bør ogsaa den der saaledes har modtaget ham, i Overensstemmelse med Reglementets Raad, ikke tillade ham at vandre videre for at fortsætte sit Betlerie, men bør i Overensstemmelse med Forordningen af 24 Sept. 1708, 15 §, aflevere ham til Sognefogden under 1 Rd. Mølt til Sognets Fattig Casse, og paa det at denne Bestemmelse kan erholde Lovs Kraft, anmodes Præsterne om at sammenkalde samtlige Sognemænd, for i Fattigprotocollen at modtage deres Tilstaaelse, at de villigen antage denne Sogne Vedtægt, og undertegne sig den deri bestemte Mølt, og Udspantning for samme, naar den ej godvilligen udredes. Afkommet til Møltet Indkommet d. 13. Sept. 1796.

3. Skulde nogen Sognefoged lade en saadan ham overleveret eller anden paagreben Betler gaae bort uden at aflevere ham til vedkommende Politimester, da vil han blive indkaldet for Politieretten og alvorligen straffet, og skal den der angiver en saadan lovstridig Efterladenhed fra Sognefogdens Side erholde, naar Sagen er beviist, en Belønning af 2de.

4. Da den eller de, der give omløbende Betlere Almisse tilkiendegive der ved, at den af Districts Comissionen paa dem giorte Tegnning er for lav, og at de ønske at bidrage noget mere til Fattigvæsenet, saa ville Comissionen ved Forsorgelses Planens Forfærdigelse for næste Aar behage at paalægge saadanne en passende Forhøjelse i den Afgift, som de tilforn have udredet til deres eget Sogns Trængende.

Førrigt er jeg forvisset om, at Sogne Comissionen ved Forsorgelses Planens Udkaastelse, saaledes sørger for Amtets Trængende, at alt Betlerie er ufornødent, og derfor som lovstridigt og skadeligt bør behandles.

Forestaaende Skrivelse ville Hr. Provsten behagelig ved Circulaire, eller om muligt ved særskilte Afskrifter bekiendtgjøre for samtlige Præster i deres anfortroede Provstee.

Thisted Amts Contoir den 13 December 1805. Føjte.

I Anledning af denne Skrivelse, som Nyt Aars Dag 1806 blev os fra Prædikestolen oplæst og bekiendtgjort, forbinde vi undertegnede Sognemænd os villigen at holde os: dem Indhold, saavel i Henseende til inden som uden Sogns Betlere, og undertegne os ligesaa villigen i Tilfælde af Overtrædelse, de heri anførte Møltet hvad udenbys angaar, paa anførte Maade, som vi herved gjøre til en Sognevedtægt for os (Afskrifter u indskudt:), især om det var muligt at faae noget Hielp fra andre Sogne til Østvilid Sogn.

Kjindstrup Præstegaard, i Districts Comissionens Samling
d. 2de Januarii 1806. D. C. Prior. Holm. (?) N. Skönan.
(Kjølbygaard.)

46 Underskrifter. „ alle i Overenselse af Fattig Comissionen.

Aar 1806 den 24 September var efter Tillysning fra Prædikestolen Søndagen tilforn, Fattigcommissionen forsamlet i Kjindstrup Præstegaard, deels for at ordne Fattigvæsenet for tilstødende Octob. Kvartal, deels for at vælge nye Mænd i deres Sted, som efter at have været i Fattigcommissionen i 3 Aar, efter Reglem. Page. 29, vilde udgaae, og endelig at vælge nogle faae Mænd til Medlemmer af Comissionen, fra de Piger hvor der hidtil ingen Mænd have været fra, da disse Piger derom have anholdt for at Tegnningen kan blive saa anordningsmessig og luttig som muligt.

Peder Nielsen i Kjindstrup, som hidtil i 3 Aar har været Medlem af Comissionen, forlangte at vintrede paa Grund af hans Alderdom, som

blev ham tilstaaet, og i hans Sted blev valgt Niels Haaaning i Hundstrup.
 Niels Westergaard og Jens Wittstrup, som ligeledes havde været i Commissionen i 3 Aar, begjerte begge at udtrede, som blev tilstaaet, og i deres Sted blev valgt af Westerbjæ, Anders Møller og af Tonderbje Anders Jensen.
 Til Medlem af Commissionen blev endvidere udmeldt af de andre Bjer nemlig Klastrip Bje, Jens Larsen, Lynnerup Bje, Morten Pedersen. Af Høxer blev udmeldt Markor i Kostrup.
 G.C. Prior. N. Skimau. Peder Nielsen. Niels Westergaard. Jens Wittstrup.

Den 2 Januar 1806 Hr. Skimau givet i Anledning af sin Høns Nedkommet 2 Rd.
 Af Niels Skytte i Spanggaard, i Anledning af hans Barns Daab. 1 Rd. (28 Okt. 1806.)

Den 4 Juli 1806 Kiølbygaards Skiode 10 Rd.
 For fundne og optagne Kreaturer betalt af Hr. Skimau, samme Aar. 1 Rd.
 Den 24 Janu. 1806, Jens Kiel paa Kiølbygaard for uforsigtig Omgang med Ald og Lys.
 Under Udgift paa Pægnskabet for 1806 findes følgende: „ Da Almisselemmet ^{48 Skill.} Niels Pors og Høns ej havde Feste paa deres iboende Kiøis under Kiølbygaards Gods, var Hr. Proprietair Skimau saa god at indvilge dem Bøpel deri for Fremtiden, imod at de sædvanlige Ugedage bleve giorte.

Mølder. Jan. d. 27. 1807. Niels Christian i Høxer, efter Anmeldelse af Hr. Skimau slagt ved Forligelses Commissionen 48 Skill.
 Under Udgift for 1807 anføres: „ En Pægning fra Hr. Chirurgus Peger paa 7 Rd., for at have besøgt 2 Fattige, men som Commissionen modderede til 4 Rd. i Haab, at han dermed var fornøjet.“

Møde d. 29 Dec. 1807. For Commissionen fremstod Niels Hoel af Høiv og endog Dren- gen Anders Jüüls Trang til Klæder til sin Confirmation til Paaske 1808. Han oplyste at han behøvede en Hat, et Par Høse et Par Buxer, en ildten Frøie, samt tilkiøndegav at han havde faaet ham henstødt til en Mand paa Morsøe, Jens Søndergaard i Piørslev Sogn. En Hat blev Niels Hoel anmodet om at an- skaffe. Niels Horn anmodes at tage Maal af Høse til Drengen, og forfærdige dem til Paaske. Morten Pedersen lovede at sørge for ved Auction efter Lars Hø- trup at kiøbe Klæder til Drengen af Buxer og Frøie, om noget er da worn er ham tierligt.“

7 1808 gav Hr. Værelmann ved Skiode paa Kiølbygaard, 4 Rd.
 Soldat Thomas Nielsens Høns og Soldat Jens Pøgers Høns fik hver i 1808 1 Rd. Byg.
 Den 19 April 1808 fik Matros Peder Larsens Høns 36 Skill., samt Soldat Jens Høns des Høns 36 Skill. til Byg.
 Den 25 Okt. s. A. fik begge sidstnævnte hver 48 Skill.

Aar 1809 den 12te Juni var Fattigcommissionen forsamlet for at ordne Fattiguæ- net for Jülii Qvartal, da fremstod Forpagteren Christen Skjoldborg i Præstegaar- den og bad, at Fattig Commissionen vilde antage sig til Forsørgelse, den i hans Tjeneste værende Pøgter Søren Poulsen, da formedelst Alder og Svagelighed, efter Skjoldborgs Formening ikke længere kan være ham til Tjeneste, eller forfjems Kost og Løn. Commissionen kunde ikke antage Christen Skjoldborg berettiget til at jage Søren Poulsen af sin Tjeneste, forinden lovlig Fløttetid, da hans Høllæds Forfatning er den samme som den var ved sidste Fardag, og kunde derfor ikke indvilge (i) Christen Skjoldborgs Parstand paa Distriktets Bekostning, saameget mindre som Distriktet ville blive sat i en stor Forlegenhed ved at faa ham anbragt og forsørgt. Desuden fremkaldte Commissionen Søren Poulsen, og han angav at være fastet ved Forpagter Christen Skjoldborg for at forrette hvad hans Alder og Kræfter tillod, indtil dette Aars 1te November, for aarlig Løn 6 Rd 4 Sk. og fandt Commissionen da deri endnu mere Grund for deres Formening, at

118 Hr. Hvaldberg bør beholde sin Tjenestetjende Pören Pövelsen indtil Flyttetid.

Aar 1809 d. 9de Octobr. var Fattig Commissionens Medlemme, Præsten Prior, Anders Møller af Østerild og Niels Skaaning af Hündstrup, forsamlede for at besørge Almissemødet Pören Pövelsens Forsörgelse i Fremtiden. Dagen tilforn, nemlig 8 Octobr. var det fra Prædikestolen tillyst, at bemeldte P. Pövelsen, som Venne- og Frendeløs, skulde stilles til Licitation, men da ingen i saa henseende meldte sig, tog Commissionen den Beslutning, at forsørge ham paa Omgang i Districtet, saaledes, at een Tönde Hartkorn til hver Dag, og de 4 Hüse i Hündstrup, alle om een Dag. Præsten begynder saaledes hans Forsörgelse fra d. 10 Oct. af. Det blev bestemt, at hvad der er under $\frac{1}{2}$ Tönde Hartkorn paa Gaarde, have ham ikke den første Gang. Derimod hvad der er over $\frac{1}{2}$ Tönde, det regnes for en Dag. Han nyder saaledes først Forsörgelse i Hündstrup, derefter i Klæstrup, Kjölbjgaard, Klöv, Kjønnerup, Høve, Töndebjge, Tönsig, Middeltränge, Vestby. Hvorledes med Hüserne skal forholdes, vil blive nærmere bestemt.

Commissionen bortsolgte derefter et Faar og et Lam bemeldte Pören Pövelsen tilhørende, til Pris 25 Mark 3 Skill., og modtog af ham $\frac{1}{4}$ lb Uld til hans Fornödenheder.

Og da det ikke var saa godt at have ham til Tjengs med andre, formedelst den paa ham værende Udslet, blev Commissionen enig om at afskille Forpagteren i Præstegaard, den hvor han havde tjent, den Tjeng han laae i, saa at samme kan følge med ham i Districtet. Den accorderede Pris blev 3 Rd., som paa Faar kreaturerne liquideres.

H. P. Frøskoe havde han nylig bekommet, dem gav Forpagteren ham for hans Tjeneste i Klost. Videre var ikke at afhandle, end at registrere i Registrerings Protocollen hans övrige Eiendele af Kiste og Klæder. Denne Forretning blev attsaa sluttet og underskrevet. Hündstrup Præstegaard, dat. ut arta.

J. P. Prior. Anders Mikkelsen. Niels Skaaning.

3 Regnskabet for Aaret 1809 anföres: Til 1 ste Novem ber saa Fattigvesenet sig nådsøget til at antage sig en gammel Pjogter i Præstegaarden, navnlig Pören Pövelsen, og for at laae ham til Hüse hos Peder Pedersen i Hündstrup, maatte det anvende følgende Bekostninger paa ham: nemlig for Tjengelæder 3 Rd. 6 Fiel til en Fold Tjeng 2 Rd. 1 lb 8 Sk. 30 Pörm 1 Mark 4 Skill. Arbejdslohn for Do. 2 Mark. For at vaske hans Tøj 2 Mark 9 Sk. Levnedsmidler som bleve kjøbt nemlig: 3 Skp. Rug 3 Rd. 2 Mark 4 Skill. 1 Endmad af Kallüin. 1 Rd. 22 Skelt 1 Rd. 14 Skill. For at binde Strømper til ham 2 Mark 10 Sk. For at opvarte ham 1 Rd. Falt 13 Rd. 17 Skill.

Aar 1809 den 31 Decemler, var Fattig Commissionen forsamlet for at ordne Fattigforsörgelsen for 1810. Fölgende Bestemmelser bleve tagne: „ Ingen Fattig som holde ~~noxe~~ Børn hjemme til at portere sin Almisse, bliver denne tillagt forinden saadanne Børn tage üd at tjene eller ved Legens Attest bevise üdtienstdygtighed. Imidlertid oplægges Almissern.“

„ De som til deres Børns Underholdning nyde Understöttele, bliver ikke dermed tildelt, medmindre deres Børn holdes til Skole, og bevise dette med Attest fra Skolelæreren.“

Ved Forordning af 4 Sept. 1809, er der paabudet 2 proct. af alle Capitaler, som üdestaae paa Pant i faste Eiendome, da dette nu er Tilfældet med Fattigdistrictets Legater, saa bliver disse attsaa at üdrede til næste Snapsting, men for ikke, enten at angribe Capitalen, og derved forringe den, eller at drage de halve Legater fra Districtets Fattige, som de slet ikke kan taale, vil Commissionen see at üdrede dette paabudne, dels ved sin Kassebeholdning, dels ved Præsten at formaae Districtets Beboere, saavel Karle som Piger, i denne Henseende at öfre Töndag 8 Dage en frivillig Gave, og Commissionen er i denne Henseende fuldkommen enig at give god Exempel for de övrige Beboere, og at bevirke denne Sag hver i sit District.

Senere tilföjes: „ Den ifölge Commissionens Beslutning af 31 Dec. foranstaltede Offerdag til Fattigvesenet, som gik for sig Töndagen d. 21 Janu., indbragte i begge Kirker

ved O.
6 Skill.

1816

„ Sogne
kom Fr
sen, tie

Sogne
at vil

kan v
taget

hende,
komme

saa at
Dis

Præsten
hvori

at sel

ünder

sionem
ning

for se
hed eg

kan v

Kun

paa e
og solg

havde

skab

deres

ham,
sigt

formen
havde

Thoms
de i P

førte G
Ne

Pören
intet

hans

maat
ville
Ker
der, h
ikke v
havde
strict
üvrigt
til at
og ikke
ham p
det ne

ved Ofringen, 20 Rd. 4 Mark 14 Skell. Tiden er indkommet fra forskellige 5 Sk.
6 Skell., nok 3 M. 4 Skell. 7 alt 22 Rd. 1 Mark 8 Skell., som er i Klasse hos, Prior.
(Afskrivet til Trinitet Amtsråd d. 23 Sept. 1926.)

1810 d. 17 Julii holdt Fattig Comissionen et Extra Møde, hvortil var Sagsagen:
Sognefogden af Hiardemaal og Niels Skader af Blotsgaard (Blousgaard) i Klitten,
kom Fredagen 13 Julii til Presten Prior, og havde med sig en Pigen, Søren Niel-
sen, tienende i Blotsgaard, hvis Kone og Barn er i Østerild, og forlangte, at
Sogne Comissionen i Håndstrup skulde antage sig ham, da han havde forlangt
at vilde til Østerild til sin Familie, men bemeldte Mand angav tillige, at
han var afsindig, at han havde slaaet Vinduerne ind hos Niels Blotsgaard,
taget med Magt sidstnævntes Kone ind i sit Kæmmer, truede at vilde myrde
hende, kastet hende i Sengen og vilde quæle hende. Pigen i Klitten, som vilde
komme Konen til Hielp, angreb han ligeledes, slog Søren sammen paa hende,
saa at han beskadigede Hende i Hovedet.

Disse Mandes Andragende synes grundet, da Sognefogden tillige foreviste
Presten en Ordre fra Herredsfogden Capitain Brøndlunds Fuldmechtig, Eriksen,
hvori Sognefogden, fra bemeldte Politimesters Fuldmechtig, var tillagt Ordre
at sætte bemeldte Søren Nielsen, eller som han i Ordren kaldes, Søren Corat,
under Vagt til videre. - Presten i Håndstrup havde derfor ladet Sogne Comi-
sionen i Håndstrup og Østerild kalde sammen, for at høre deres Betænk-
ning i denne Sag, men før noget videre blev bestemt, lod Comissionen komme
for sig bemeldte Søren Nielsens Kone, eftersom Manden formedelst Svag-
hed ej kunde møde, og efter sigende ej heller kunde tales med i Sag, da
han var svag. Bemeldte hans Kone blev tilspurgt om deres Tilstand.

Hun erklærede, at der mellem dem var et uforligeligt Ægteskab, at de
paa en Maade selv havde separeret sig, at han havde taget dens Hækkelavn
og solgt til Anders Møller, til Beløb 8 Rd., hvoraf han, efter sit eget sigende
havde hos Lars Hoel i Klitten 5 Rd. af disse Penge staaende. Det øvrige Bo-
skab af Sengenklæder e.t.c. havde hans Kone hos sig, men hun var flyttet fra
deres Bolig et andet Sted hen. Hun erklærede, at hun ikke kunde modtage
ham, uden under Vagt, om hun skulde tringes dertil, da han ofte har for-
søgt at gjøre ondt paa hende. (Efterfølgende stærket med en anden Haand,
formentlig Høimau til Kolbygaard) (A. C. S.). Mandens Mand, erklærede hun videre,
havde nu tjent og opholdt sig i Hiardemaal Sogn i 5 1/2 Aar, nemlig hos Niels
Thomsen i Hiardemaal 1 Aar, hos Lars Hoel i Klitten i 2 Aar og hos Niels Skad-
er i Blotsgaard i 2 1/2 Aar. Forvrigt havde Manden et Flag Tilfælde, som med-
førte Raseri, men sjelden mærkedes det, og forvandt snarest.

Niels Blotsgaard som Søren Nielsens Husbond var tilstede og erklærede, at
Søren Nielsen vel var bedre, og stundom, tilsyneladende endog i de sidste Dage
intet havde manglet paa Forstanden, men imellem stunder var han iggen af
hans Svaks og Adfærd at domme, Forstanden berøvet.

^{Saa vel}
~~Saa vel~~ bemærkede Niels Blotsgaard, som Sognefogden Niels Sørensen af Hiarde-
maal, medlem af Sognets Fattig Comission, begærede, at nærværende Comission
ville overtage sig Søren Nielsen, og lade ham af Districtet bevogte.

Nærværende Comission troede at kunde, paa Grund af de foranførte Omstændighe-
der, hvortil endnu kommer, at Manden har med Videre givet Bevis paa, at han
ikke vilde leve i Ægteskabs Forening med sin Kone, idet at han flere Gange ikke
havde søgt Afgang med hende, var Spørgsmaal underkastet, om dette Di-
strict bor overtage sig Søren Nielsen til Understøttelse, men ansaae det desuden
uvigtigt, at hans Husbond eller Sognet hvori han er, skulde være berettiget
til at jage ham fra sig, fordi denne Svaghed - om den endog er virkelig,
og ikke forestilt, som lettelig kan være Tilfældet - paa nogle Dage er kommen
ham paa. Comissionen fandt til den Ende, ingen Grund til at belijde
det nærværende District, ved at antage sig Søren Nielsen for Tiden, da

han nu hverken har Hus eller Hjem, og hans Kone blot for sin Person og sit Barn har Tilhold og Huslyje hos en Husmand i Østerild.

Datum ut supra.

D. C. Prior. N. Skomau. Peder Jørgensen. Morten Pedersen. Anders Møller.
Peder Kjøring. Niels Kjøring. Jens Larsen. Anders Jensen.

Copie/

Underdanigst P. M.

Da jeg i min hele Levetid har opholdt mig i Østerild Fogndaa saar som de 4 sidste Aar jeg har tjent i Hiardemaal Fogndaa, saa troer jeg dog paa Grund af Fattig Reglementet af 5 Julii 1803 dens 6 §, da jeg siden Aaret 1795 har haft Bopæl i førstnævnte Fogndaa, at burde nyde Understøttelse der, allehelst ~~da jeg som~~ nu har bevist tit og ofte bliver angrebet og plaget af Plag. Ovennævnte Paragraf siger rigtig nok, at det Fogndistrict hvori jeg i ovenførte 4 Aar har haft Tjeneste, burde være forpligtet til at underholde mig, men da jeg i Østerild som meldt, har haft og har Bopæl, saa synes det dog, at Østerild Fogndaa frem for Hiardemaal Fogndaa, (hvilket sidste Sted jeg blot har haft Tjeneste) synes frem for denne at skaffe mig fremtidig Forsørgelse.

Østerild d. 20 Oct. 1810. Underdanigst. Poven Nielsen Cordt.

Høiædelbaarne H. Amtmand Føjte.

Overforanstaaende P. M. ville Fogndaa Commissionen for Østerild Fogndaa behagelig meddele mig sin Betænkning, især med Hensyn til hvad det er for en Bopæl som tilhører Poven Nielsen i Østerild, samt om han har opholdt sig i Fogndaa som Husmand eller blot Indsiddet.

Trøstet Amtshuus den 23 October 1810. Føjte.

Den Resolution som Amtet afgav i Anledning af Poven Nielsen Cordt's foranstaaende Klage, lyder saaledes:

Da det efter foretagne Undersøgelser er bleven oplyst, at Poven Nielsen Cordt har opholdt sig og ernæret sig i 5 1/2 Aar i Hiardemaal Fogndaa, saa bliver samme pligtig til at sørge for hans Underholdning i Fremtiden, saafremt han dertil er traangende. Amtet kan ikke indlade sig i at undersøge, hvorvidt de 2 Fag Husis, som han har bygget til Christen Toudals Husis i Østerild, kan ansees som ham tilhørende eller ikke, thi dette er en Eiendoms Dispute, som i al Fald ved Rettegang maa afgjøres, men om endog disse 2 Fag Husis blev ham tilkiendt, saa ville dog deraf ikke flyde, at Hiardemaal Fogndaa blev fritaget for at skaffe ham Bopæl, eftersom han selv var i Besiddelse deraf, men at derimod dette Fogndaa burde vidrede hans Underholdning, og aflevere samme til Østerild Fogndaa Commission, for at anvendes til hans Bedste, men indtil denne Eiendoms Dispute er afgjort, bør Hiardemaal Fogndaa, hvor han for Tiden opholder sig, i fornøden Fald, skaffe ham baade Bopæl og Underholdning.

Trøstet Amtshuus den 16 Nov. 1810. Føjte.

Til Østerild Fogndaa Commission.

Frivillige Gaver ved Gaardes og Husis Salg: i 1810. Niels Grøises Skøde 24 Skill.
Stampes Skøde 40 Skill.

Under Indtægt for 1810 anmærkes følgende: „Ved Hr. Varelmanns Antkøbt til Niølbjgaard, fandtes en Kiste med noget gammelt i, hvortil ingen Eiermand var, og som saadan ^{blev} af forrige Eier ham overleveret; dette efterladte Gods har han ladet forauktionere, og indtil nogen retmessig Eier dertil melder sig, gitemer sig, udbetales samme til Fattigesænets midlertidige Disposition.
Den leverede Summa er 14 Rd. 85 Skill. (Afkrævet til Trøstet Amtshuus d. 2 Okt. 1792.)

„Desuden besparet af Korn, dels ved bortdøde, dels ved ikke at udløvere Korn til saadanne Almisselærere, som alle givne Paamindelser iagtet, dog ikke vil lade være at beholde Voxne arbejdsvorne Børn hjemme i Dovenskab

for at fortære Understøttelsen, 4 Skp. Rug, og 13 Skp. Byg, som ved Auction den 5 Oct. d. A. indbragte 14 Rd. 5 Skill.

Under diverse Udgifter for 1810 findes følgende: „For at fremme Vaccinationen, lejet 1 Barn fra Thisted, og et fra Østerild til Tømmerbye til at paasættes Vaccinen, som igien med Held blev paasat 87 Børn, giuet disse Børn og deres Forældre i Diet 2 Rd.

Under uvisse Indtægter og Udgifter i Aaret 1811: „Jens Møller i Kløv da han fandt sine Heste, 2 Rd.“ „Niels Høemager i Kløvstrup, da hans Fosters Barn døde, 1 Rd.“ „Niels Høemager i Kløvstrup en Mølt, 24 Skill.“ „Hjælp til Dorte Pors, 2 Rd. Do. i 1812: „Af Hr. Skonau for Skøde 7 Rd. 40 Skill. (d. 18 Juni.) Do den 28 Juni fra samme, 3 Rd. 48 Skill. Ved Dødsfald og Testamenter giuet: Af Jens Møller i Kløv 2 Rd. Bortsolgt Efterladenskab Fattige tilhørende: Ved Auction efter Niels Sørensen 35 Rd. 2 Mark 4 Skill. I Bankesedler efter ham 14 Rd. 2 Mark.

Under Indtægt i 1813: d. 7 Julii ved Skøde af Skonau 5 Rd., Mich. Brøn af Jomals 2 Rd. Fjædre og optagne Kreaturer: Fra Jens Larsen i Kløvstrup for et bortsolgt Lam uden Ziermand 4 Rd.

Mølter i 1814: „Af Peter Christian i Nye Kløv for Udbleivelse ved Ansecastning 60 Sk. Mølter i 1815: „Af Poven Christian i Høxø med flere, for mislig Omgang med Mølle dammen i Bromølle, 64 Skill. Peter Thomsen i Høxø for mislig Omgang med et H. Træ.

1816 Maii 24 var Fattig Commissionen forsamlet. Anledningen dertil var: „En Person navnlig Niels Gregersen eller Niels Smed, var i Efteraaret 1815 kommen i gandske trængende Tilstand til Østerild, med Høne og et Barn fra Arup Sogn i V. Hanherred, hvor han havde fra Høsten 1814 til bemeldte Tid været i Besiddelse af en Bondegaard i bemeldte Arup, hvori han var kornen ved Egteskab med den afdøde Mand, Lars Madsens Datter, Else Lars Datter.

De øvrige Omstændigheder med bemeldte Familie ere i øvrigt følgende: Manden er fød i Østerild, d. 25 Mar. blev strax efter at han var confirmeret, udkommanderet i Kongens Tjeneste (!), hvori han var til Enden af Aaret 1811.

Fra den Tid af tog han Tjeneste i Østerild Sogn paa førstesjellige Steder, indtil Foraaret 1814 da han tog Tjeneste som Færgekørl ved Fæggesund i Arup Sogn. Her blev han bekendt med sin nu havende Høne Else Larsdatter, hvis Moder boede som meldt i Arup i en Gaard, og alytede hende ved Mortensdags Tide 1814 og flyttede til Gaarden, som Enden oplad til ham og Datteren. I denne Besiddelse sad han rolig og forestod Gaarden, indtil Foraaret 1815. Ved sin Ankomst til Gaarden blev ad interim oprettet mellem Moder og Svigersøn, en Contract, som da blev opskrevne paa slet Papis, og som han lovede i sin Tid at give sin Under skrift med Laiguorge paa looskikket Document, hvilket han, da Tiden kom, vægrede at give sin Under skrift. Herover reiste sig en Proces imellem Svigersøn og Moder ved Hanherreds Ting, hvis Udfald blev, at bemeldte Niels Gregersen eller Niels Smed, blev fradømt Gaarden, og ved Dettens Middel udsat af den, ontrent en 14 Dage for Michelsdag 1815. I dette Øjeblik befandt han med Familie sig i den meest trængende Tilstand, og har for Commissionen forklaret: „at Sognefogden i Arup som han sagde efter Ordre fra Herredsfogden i Hanherred, trak Manden med Magt ud af Gaarden, ved Hjælp af alle Arup Mænd som havde samlet sig, Komen med det 3 a 4 Uger spæde Barn angrebe de ikke, da de sagde sig opaa dertil at have Crove da Komen endnu ikke var gaaet i Kirke, og første Søndag derpaa skulde holde Kirkegangen. Manden reiste strax samme Dag til Østerild for at gøre Anstalt til Familiens Modtagelse, hvortil han manglede alt, og fik fra Gaarden intet med sig af Fødemidler, ingen Penge, end ikke en Peng, og selv havde han slet intet, Komen ligesaa fattig. Saa snart hun havde holdt sin Kirkegang, indfandt hun sig ligeledes i Østerild, hvor Mandens Familie af Med-

102
lidenskab toge dem til Huse, da de ellers havde maattet ligge paa Gaden blottede for alt. Aarsagen hvorfor denne Fattig-Comision anstiller disse Undersøgelser, er fordi, at den udsatte Mand's Procurator, Hr. Krigsraad Deigaard i Thisted, havde raadet ham at tage et Par Mand med sig fra et andet Sted, som kunde være Vidner i fornøden Tilfælde til det der passerede, og som vare Gaardmændene Thomas Helleberg og Niels Schjætt af Østerild der, fordi de kjendte Manden, og Medlidenskab vare fulgte med ham, da de troede at kunde tale Sagen i rette at det ikke skulde gaae til yderlighed og virkelig Udkaastelse.

De have her ved Comisionen erklæret de opgivne Omstændigheder at forholde sig rigtig saaledes som anførte. Commissionen holder for, at Manden, blottet for alt, burde nu have taget sin Tilflugt til Arup Sogne-Comision, for at see Familien forsynet med Vinterens Komme med Hiüwleje og Fldebrøndsels, men han erklærede, at den skete Medført ikke lod ham haabe at finde Bistand, han overtalede derfor sine Venner i Østerild til at tage med sig og Familie for det første, indtil Sagens Uddrag, da hans beskikkede Defensor havde indstævnet den til Overretten, hvorfra ogsaa Afsigelse er forkjendt. Familien i Østerild, som alle ere Folk der have intet mere end det fornødne, lod Manden i sidste Eftersars Fiskeetid gaae paa deres Garn, og underholdte Familien, som opholdt sig (hos) Mandens Moder, der er Almisse Lem paa Sognet, indtil Nov. f. A., da de formaaede en Hiüwmand i Westerbjæ, Østerild Sogn, nemlig Niels Pedersen, at tage med dem, hvor de endnu ere. Da nu denne Comision, saavel efter den Hiüwskab de har om Familiens haarde Trang, saavel som ogsaa Mandens egen Tilstaaelse, at Familien og han er trængende, ikke har kiundet indsee sig at burde belijrdes med denne Familie, saa han maa blive henvist til Arup Fattig Forsørgelse, og denne være pligtig at give dem den Understøttelse de maatte behøve, saavel om de vore hiüwsvilde, som iøvrigt nødlidende, og indstiller dem derfor til De Herres Amts- Directeurs Kjendelse, at dette maatte vore ovennævnte Fattig District paalagt, hvor de ere blevene trængende. Som et yderligere Beviis om Familiens trykkekende Tilstand, trae Comisionen det at være, at bemeldte Niels Gregersen eller Niels Ined desuden har 2 usagte Børn at contribuere til, nemlig et i Hillerslev Sogn og et i Østerild, og han slet ingen andre Hjælpekilder har til alt dette, end hvad han som Tjenestekarl i en Mand's Tjeneste kan faae til Løn, som for i Sommer er 10 Rd. N. V. (Norne Værdi), 4 Læs Tiør og et Læs Lijng, Høstens Tid unntagen.

Sognefogden i Østerild var nærværende for Comisionen: Han erklærede sig at have Ordre at forkjende bemeldte Mand Amts Resolution om aarlig Bidrag af 6 Rd. P. V. (Sølv Værdi), til det Børns Opdragelse, han har med Else Bünk i Hillerslev, ligesom det ogsaa ved privat Overenskomst var accorderet, at Inger Sunnen i Østerild, til det andet skulde have 6 Rd. N. V. der altsaa er mere end det Manden kan fortjene i Sommer. Som et endnu større Beviis at Comisionen trae sig berettiget til at faae Understøttelse for Familien fra Arup Sogn, er dette: "at Konen er fød i Arup, der levet sin hele Tid, at Børnet er født der, og at folgelig deres Trang reiser sig meest fra Konen og Børnet, og at disse ere ligesaa trængende som Manden.

Det omhandlede i Dag, blev besluttet at skulle meddeles til Amts Directionens Resolution in Duplo besteroven, om hiüwremeldte maatte waagte det fornødent derpaa at indhente Arup Fattig-Comisions Erklæring. Videre var ikke at afhandle i denne Henseende. Forretningen altsaa sluttet og af alle underskrevet.

(Høder til Thisted Amt) Hiüwstrup og Østerild Fattig Comision Datum ut supra.
Avis d. 12 Okt. 1926.

J. E. Prior. N. Høman y. Vittrup. Thomas Helleberg. Niels Christensen.
Christen Lassen. Jesper Christensen. Niels Gregersen. Peder Pedersen.

Under Indtægt for Aaret 1816: " 7 Dec. And. Pedersens Bryllup i Tavlen i Huset, 2 Rd. 48 Skill. Frivillige Gaver ved Gaardes og Hiües Taly samme Aar: d. 8 Sept. Hr. Wærelsmann 48 Skill. Under Udgift samme Aar: " Stemplet Papis til 2de Skole Skuudsmaale for fattige Confirmanter af Mandkyon 82 Skill.

Fündne og optagne Aetations 1817: 4 Oct. fra Hr. Wærelsmann af en Mand i Hastrup 5 Rd. Under Indtægt for 1818: Skermager Niels Christensen for Hiüwmand Niels Andersens Gys som han optog 1 Rd. Under Udgift for 1818: " Til et Barn som reiste en lang Vej med Sagen

for Va
Und
Bric
Overen
Efter
til at
deri m
sig H
Loven
Du
ge og
rene
Aetue
Du
Fattig
af en
(side
1820
fra H
2de Sep
ren M
og paa
derh
Oppost
og tilbr
sige k
1 Maj
Tir
Niels
D
ild g
tilsen
Hans
ikke
bragt
Moder
udsar
nøden
anført
Boels
sioner
af, og
Komf
blev t
anførte
taget)
Un
bejdel

for Vaccinationens Skyld giuet en Doiveer af 1 Rd.
Under Indtægt for 1819: Nulæter. Mads Gregersen i en Sag mod N. Schjætt 5 Rd.
Erich Arned for utilbørlig Forkold mod Christen Kyer i Westerbjerg, efter privat
Overenskomst 1 Rd.

Skrivelse fra Amtet om Skomagersvend Anders Pedersen Miller.

Efter Forlangende, meddeles herved Skomagersvend Anders Pedersen Miller Tillælsel
til at nedsætte sig i Hündstrup Sogn, for der at udøve sin Profession, uden at
deri maa gøres ham Hindring; dog bliver det en Selvfølge, at han selv forskaffer
sig Huislige og Vaaning, uden Udgiut for Sognet, sealenge han ikke i Følge
Lovene, eller hans Stilling dertil maatte ansees berettiget.

Thisted Amtshuus d. 19 Septbr. 1821. Sæje.

Pastor Prior skriver: „Ja denne Protocol ikke er tilstrækkelig til Forhandling
og Regnskab for 1820, saa afsluttes den herved, og bliver de endnu heri værende
rene Blade at anvende til derpaa at afskrive - Collegial eller Embeds Mænds
Skrivelser m.m., som Fattigvesenet vedkomende maatte indløbe.

Hündstrup Præstegd. d. 31 Decbr. 1819. D. C. Prior.

Derefter følger indtil Aart 1830 endel Cancelli-Skrivelser og lign. vedrørende
Fattigvesenet, som jeg ikke agter at afskrive. pt. Fjernislev d. 1 Sept. 1926. A. C. Holgerud

Fra 1820 har jeg ikke fundet nogen Protokol, først fra 1836 er jeg i Besiddelse
af en saadan, som jeg herefter tager uddrag af. Thisted d. 24 Okt. 1926. A. C. Holgerud
(Side 129 findes Afskrift af Fattigprotokol
1820-1835. - A. C. H. 18-5-1938.)

Notmandsfolk. (Se om nednævnte Hans Vilhelm
Peterson: Anton Gaardboe: Himmerlands
Rakkeric Fide, 186-187. i Thisted Biskops

Den 12 Sept. 1836, oplæstes af Formanden (Pastor Sorensen) en Skrivelse af 6 Aug. d. A.
fra Hr. Amtmand, Ridder Sæje, communiceret ved Herredsfoged Søjnges Skrivelse af
2de Sept. 1836, hvorved en Dreng Hans Vilhelm Petersen, et Hlegfred Barn, af Mode-
ren Mette Kirstine Hansdatter, fød i Klæstrup Bøje af omblibende Notmandsfolk
og paa den Grund, blev ved Amtmands og Ridder Sæjes Resolution tilkiendt at un-
derholdes af Hündstrup og Osterild Fattigvesen. Ved den i dette Møde over denne Drengs
Opfostring foretagne Licitation, var Gaardm. Anders Hündahl af Klov den lavest bydende,
og tilbød at modtage Drengen aarlig for 12 Rd. Solv, hvorimod han forpligtede sig at for-
sørge ham med forsvarlig Kost, Klæde og Skolegang, og beholde ham som Dreng indtil
1 Maj efter at han har fyldt sit 14. Aar.

Sorensen. (Past.) Skou. (Køllygaard.) Chr. Oddershede. F. Vittrup. Anders Hündahl. Peder Chr.
Nielsen. Anders Damsgaard. Christen Poulsen.

Den 11 Sept. 1837 var Fattig Commissionen for Hündstrup og Osterild Sogne forsamlet i Oster-
ild Skole, foranlediget af at Hr. Herredsfoged Lange ved Skrivelse af 4 Sept. 1837 havde
tilsendt disse Sognes Fattig Commission 2de Hlegfred Piørn af Qvinden Mette Kirstine
Hansdatter, der af Omvankende Notmandsfolk var fød i Klæstrup Bøje, og senere
ikke havde haft noget fast Opholdssted. Moderen, saavel som de 2de Piørn var op-
bragt for Botlerie og Løvgængerie i Horsens Bøje og Sogn i Vensyssel, og paa Grund af
Moderens Fødselssted blev disse 2de Piørn tilkiendt at forsvorges af disse Sogne.

Des aarsag fandt Commissionen det tienligst ved Licitation at berørge samme
udsat paa følgende Vilkaar: at et hvert Barn forsvorges med forsvarlig Kost, for-
niden daglig Klæde, samt Skolegang. Den ældste Pige, omtrent 11 1/2 Aar, blev paa de
anførte Vilkaar, denne Pige navnlig Marie Cathine Pedersdatter til den mindst Bydende
Boelsmand Thomas Dalgaard af Osterild overdraget under det Tilbud fra Commi-
sionens Side at tilsvare af Fattigkassen aarlig 12 Rd. Rdder, som beregnes fra Dato
af, og forpligter han sig til at beholde denne Pige indtil samme bliver antaget til
Konfirmation. Den 2de Pige, navnlig Else Sophie Pedersdatter, omtrent 5 Aar gammel,
blev til den mindst bydende Huismand Christen Andersen Kier, af Osterild, paa oven-
anførte Vilkaar, og forpligter han sig til at beholde dette Barn indtil samme bliver (an-
taget) til Konfirmation, imod aarlig af af Fattigkassen at erholde 14 Rd. Rdder fra Dato.

Under Udgiut for Aart 1837 anføres bla. a.: „Til Jeppe Nicks Ligekeiste, 6 Fiel, 2 Rd. Ar.
beholdt 5 Mark. Ligeleind 4 Mark.

124
Da Fæste Hæismand Christen Kille blev med Kustræ i Aaret 1837 blev fradømt sit Fæste og udkøbt af Hæiset ved Kjøttens Midler, og maatte altsaa af Fattigvesenet forskaffes Hæislye og Ophold. Fattig Commissionen foranledigedes derved til at kjøbe et ledigværende Hæis i Osterild Byge, der var opbygget paa en anden Mand's Grund, som gjorde Paastand paa, at Hæiset til næste Sommer 1838 skulde flyttes bort. Da Tiden nu var forhaanden og man ingen Byggeplads havde, var Commissionen af den Formening, at Aastrup Byges Beboere, der ingen Fattighæise havde paa Ejendomme kunne efter Billighed ansees pligtige til at afgive en Byggeplads, og det med des større Grund, da alle de øvrige Byger i Hundstrup og Osterild Sogne havde et eller flere Fattighæise paa deres Grund.

Da nu Aastrup Beboere alle eenstemmigen nægtede dette, uagtet at der ved denne ikke var Mangel af Hæde jorder og andre Hæde ved Byen af liden og ingen Værdie, saa fandt Commissionen sig foranlediget til at indstille til det Høje Amts Resolution, hvorledes Commissionen i denne Henseende havde at forholde sig. Lørensen.

Under 9 Juni 1838 blev paa forestaaende Indstilling afgivet følgende Amts Resolution:
Deres Velærværdighed har i Skrivelse af 15de i forrige Maaned tilmeldt mig (her følger til dels en Gentagelse af ovenstaaende) - maae jeg tjenstligen bemærke: at da Fattigvesenets Bygninger bør saavidt mueligt fordeles paa hele Districtet og dets Beboere, skønner jeg ikke at Aastrup Mænd kan inddrage sig fra at deltage i en Bygning, der tviler paa enhver af Pastoratets øvrige Byger, men forsaavidt Byen ingen Fald har, og fordtabet skionat højst ubetjuelig ville komme til at hvile paa en enkelt Mand, vil lade det sig magtpaaliggende at udsee saadan en Plads, der kunde være vedkommende Jorder til mindst Hæde, som han i saa Fald maatte afgive til Byggeplads imod en billig Grundafgift af Fattigvesenet efter uivillige Mand's Skion. Thisted Amtshuus d. 9 Juni 1838. Føjte.

Forestaaende Amts Resolution blev efter Modtagelsen af Sognefogden i Kløv med tiltagne Fattigforstandere Anders Høle af Kløv og Anders Frolborg i Hundstrup, bekendtgjort for Aastrup Beboere der blev opfordret til at udvise en Byggeplads som disse eenstemmigen nægtede, hvorpaa Sognefogden i Forening med de 2de Fattigforstandere udsaae en Plads af ingen Værdie, tilhørende en Hæismand Christen Svensen, hvor der i flere Aar var opdyngnet endeel Marksteen, og altsaa af Eieren selv anseet for ubrugelig til Dyrtkning. Commissionen foranstaltede derpaa Hæiset nedbrudt og paa nye tilhugget og reyseferdig, samt den 1 Juli henført til den udsatte Plads til Opførelse, men samme Dag blev Formanden i Commissionen tilsendt en Klage fra Amtet til Erklæring, af følgende Indhold: Fattig Commissionen for Hundstrup Fattig District har anseet det fornøden, at opføre et Fattighæis, og endog derfor for Amtet, at samme vilde bestemme det Sted hvor det skulde opføres, hvorhos Commissionen meente, at en Plads i Aastrup Byge nærmest maatte tages, paa Grund af, at der i de øvrige af Sognets Byger ere Fattighæise. Amtet resolverede derefter under 9 dennes, at et Fattighæis skulde opføres i Aastrup Byge, og saafremt Grund til samme ikke i Mindelighed var at erholde, skulde Commissionen udsee en passende Plads dertil, og var Eieren da pligtig til, imod en passende Erstatning, at afstaae samme til Fattigvesenet. Commissionen udsaae i Kraft af denne Resolution den efter en Plads paa min Ejendom, i en Afstand af 30 Alen fra mit iboende Hæis til den omhandlede Hæis, og som den nu agter at bebygge. Da jeg finder dette Forhold imod mig, stridende imod den Ejendoms Sikkerhed, som er enhver tildeelt, saa vover jeg underdanigst at hentye til det høje Collegium med Bøn om, at jeg maae fritages for dette Indgreb i min Ejendom. Jeg tillader mig derfor lige underdanigst at bemærke at jeg som en liden Hæismand aldeles ingen Ford har at afse, og derfor til ingen Pris vil afstaae det udseete Grundstykke. At Fattig Commissionen aldeles ingen Forlegenhed er i for Byggeplads, da der ved et Fattighæis i Kløv er et ubelbygget Rum for sammes Vester Ende af 12 Alen, og desuden en ledig Plads deri paa 6 Alen; at Placaten af 31 Juli 1801 udtrykkeligen har udtalt, at Ejendomsretten ikke bør lide Indskrænkninger, med mindre det almindelige bedste fordrer det, og afstaaelse af nogen Grund kun kan fordras hvor det er fornødent til Landets Forsvar. At det under disse alle Omstændigheder i ald Fald ville være stridende imod Placaten af 8 Dec. 1809, at opføre Hæisbygning i den udseete Afstand fra min, og at det er min Bestemmelse, da jeg formedelst Vandløb maae flytte mit Hæis, selv at bebygge den Plads Fattigvesenet vil tage fra mig.

Paa Grund af alt Foranførte, vover jeg underdanigst at anholde hos det Høje Collegium om Beskyttelse for min Ejendoms Ret.
Amtets højgunstige Erklæring herover udbedes.
Aastrup, Hundstrup Sogn, under Thisted Amt d. 16 Juni 1838.
Underdanigst Christen Svensen

Herom
Dum
Erklæring
for
Amten
kient sit
allerede
Commissionen
ved Klø
sammen
Dum
til Klø
Klædet af
den om
maae ha
forbigaa
og deslig
flytte sin
eller am
hans ib
nu en T
kan an
dets Opp
des, og i
paagiel
Tien
Christens
da
skulle
raadens
sigtsma
Hæise v
kostning
Opførel
kunne
Kløj
dels alle
tage Tilt
ihverve
fikserie
efter and
Tallet, s
Ve
af Fatt
der har
Bygning
ikke n
di de
store
ben aff
kommer
da den
Ford, o
hviler
1 Juli
ne Klø
Himm

8. Mær. 1838. Thisted Amtshuus d. 8. Mær. 1838.

125

Herom udbedes Hundstrup Pogns Fattig Commission's behagelige Erklæring.
Tristed Amtsbaus d. 27 Juni 1838. Føjte.

1838

Den 4 Juli var Fattig Commissionen forsamlet i Hundstrup Skole, for at afgive Erklæring i Anledning af forestaaende Klage fra Christen Tressen.

Commissionen har opfyldt den dem paaliggende Pligt at forskaffe 2de Personer, Christen Hilleslev og Kone Huiuslige, efter at samme ved Træng og Dorn var frekient sit Huis og Pæste, og udkastet af Huius. Efter en omtrent orøret Gentagelse af det allerede anførte, hedde det videre i Erklæringen: „De af Klageren anførte Poster anses Commissionen for at være gandske uden Grund. Først anviser Klageren en Byggeplads ved Kløvs Hospital ved Vestre Ende, paa 12 Alen men samme er uindværlig, da samme afbenyttes til Alding til Hospitalet, øllet Æer til Hospitalets Reparation, etc.

Dernæst beræber Klageren sig paa 6 Alen Rum i Hospitalet, som er ligeledes uindværlig til Aldings Oplevarelse for 3 Familier. Fattighuuset udgjør 14 Personer. Hvad den, paaberaabte Racat af 31 Juli 1801 angaar, saa formænes den ogsaa her at kunde være anvendelig paa den omhandlede Sag, da den angaar det almindelige Bedste, hvortil og Fattigvæsenet maa henføre, at Pladsen er udsæet kun i en Afstand af 30 Alen, var en Folge af, at den forbigaaende Vej kunde afbenyttes for at kunde tilføre Fattighuuset Alderbrand, Æer og deslige. Klageren anfører at han selv vil afbenytte den udsæete Plads til at henflytte sit eget iboende Huis, paa Grund af Vandflod, men dette har ingen rimelig eller antagelig Grund, da han i afvigte Aar opførte en Tilbygning til vestre Ende af hans iboende Huis, og der siges at han øtter i Aar har bestemt sig til at opføre end nu en Tilbygning til samme Huis, saa hans Foregivende i denne Henseende ikke kan anses at medføre Sandhed. Fattighuuset er tilhuggit og henført til Pladsen men dets Opførelse vil nu udsættes i længe Tid indtil det Høje Collegis Resolution uholdes, og imidlertid udsættes Fattigvæsenet for stor Udgift ved at betale Huiuslige for de paagældende Fattige, som formænes burde udrædes af Klageren.

Tressen. Schou. Chr. Oddershede. J. Wittrips. N. E. Hoole. Christen Poulsen. Anders Christian Christensen.

Cancelliets Svar lyder bla. a. saaledes: - forinden imidlertid videre foretages herved, skulle man ved at fremsende hosfølgende Bilag tierstelligt udbede sig H. Conferentsraadens behagelige Erklæring, om det i nærværende Tilfælde ogsaa maa anses for hensigtsmessigere at opføre et nyt Huis, end at udvide det allerede eksisterende Fattighuse i Districtet, hvilke forudsættes at være opførte paa Fognebeboernes fælles Bekostning, samt dersom overvegende Grunde maatte tale for den projecterede nye Opførelse, om da dertil ikke kunde anvendes Gadejord, eller en af Gaardmændene kunne formænes til at afstaae en Byggeplads. (Afkommet til Tristed Amtsbauis, d. 16 Nov. 1926.)

Svaret blev under 17 Sept afgivet følgende Erklæring: - Her anføres forskellige til dels allerede anførte Grunde, bla. a. at Commissionen ikke formæner sig berettiget til at foretage Tilbygningerne til Fattighuse, hvor Grunden hvorpaa Huisene staar, i ældre Tider er erhvervet dels ved Køb, dels ved aarlig Afgift til private Folk. Og - saalange Heltfiskeriet i Østerild Fiord kunde afgive Underholdning for en Familie, blev der Tid efter andet opbygget jordløse Huse paa Østerild Pogns Ejendomme, omtrent 30 i Tallet, saavel paa privat som fælles Haade Lødder.

Ved Fiskeriets Ophor 1826, blev nu mange Familier brødløse, der maatte forsviges af Fattigvæsenet, og hvis Antal aarlig forøges. Østerild Bøje er den eneste i Pastoratet, der har Gade jord, men denne Bøjes Bøsser formæner, at da de daglig har trykkesende Børde af de mange der boende fattige Familier fremfor en hui anden Bøje i Pastoratet, ikke med Billighed kan paalægges dem at afgive Byggeplads til et Fattig Huis fordi de har Gade Jord, da de andre Bøjer der har deres Gadejord udstykket har langt større Fordeel deraf. Commissionen kan ikke se andet end henholde sig til den foren afgivne underdanigste Erklæring, at Klæstrup Bøjes Bøsser, der hverken har Fattigkommer eller Fattighuse, nærmest bør anses forpligtet til at afgive en Byggeplads, da denne Bøje har et Tilhiggende af omtrent 50 Tønder Land Heede og udyrket Jord, og kan ikke med Billighed undrage sig fra at deltage i en Bøjde der paa tvil de øvrige Bøjer. Fattighuset var tilhuggit og færdig til at opsætte afvigte 1 Juli, og foranlediget ved den af Christen Tressen til det Høje Collegium indgivne Klage, har nu Bygningsmaterialerne til stor Haade henligget under aaben Himmel i 3de Maaned, og udsat for at blive bortranet, og inden det høje Collegium

Resolution kan forventes, ville det blive for sildig at opføre et Hus med klinede Vægge der ikke kan forventes at staa Vinteren over uden at nedfalde.

Paa Forestaaende har Cancelliet under 27 Oktober 1838 afgivet følgende Resolution: „at det kan ikke paalægges Klagen at afgive den udserte Plads, paa hvilken Bygningens Opførelse i al Fald ville være stridende mod Placaten af 8 Dec. 1809. Men forsaavidt der til Bygningens Opførelse af det paatænkte Fattighuus, ikke kan gives Udvejt til anden Plads, uagtet Maastrup Byge i Folge benævnte Fattig Commissions Erklæring, skal have betydelig Udstrækning af indbragte Hæde Forder, maaske der leys Vaaning til de omhandlede 3de Huswilde Fattige, og kan ingen saadan godvillig erholdes, maaske de i saa Fald indquarteres hos Fognets Beboere.

Miløter i 1838: „Niels Rou i Østerild for at have slaet Ljng i St. Ebrius Heede, 64 Skell.

Under Regnskabet for 1839 anføres: „Besparet ved Mette Kirstine Hansdatters Jødesfeld den 15 Marti 1839, 4 1/2 Skp. Byg. 4 1/2 Skp. Byg. 72 Skell. Hendes Efterladenskaber bortsoltes, og indbragte 8 Rd. 59 Skell.

Under Regnskabet for samme Aar anføres: „Af de goddedige frivillige Gaver der blev uddelte til de Vandlidte, blev Klindstrup Fattigkasse med Hensyn til Fattiglemmernes Tab ved Vandfloden, tildeelt 30 Rd., hvoraf Almissemænd Mikkel Christensen af Høxer tildeelttes 15 Rd. „Den 23 Marti, Mette Kirstine Hansdatter, Ligkiste og Liglinned, 4 Rd. 1 Mark. hendes dødfødte Barns Ligkiste, 4 Mark.

Under Udgift i Regnskabet for 1840: „Kiøbt 100 Pk. raa Sten til en Kækelovm for Loren Gregersen. 1 Mark.

Ved Mødet d. 21 juni 1842 vedtoges at anskaffe 200 raa Sten til en fælles Ovn for de fattige i Østerild.

Pastor Jørgensen skriver sidste Gang i Protokollen den 9 januar 1846.

Pastor Poesen skriver første Gang i Fattigprotokollen ved Mødet d. 20 Dec. 1847.

Ved Mødet d. 3 juli 1848 i Østerild Skole, forlangte Peder Bartheloms Kone i Høxer sit Hus klinet og utandsat, og meente at kunne trænge til Peng. Fognefogden skulde foranstaltte det fornødne Læs tilkjøbt og øllet, og hvad Pengene angaar, formoente man, at hun blev bedst hjulpet ved at hun fik Korn af Fattigvesenets Oplag.

Jens Christian Jepsens Kone forlangte meget. 2 Læs Læs maatte tilkjøres til hendes Hus. Ligeledes Møntør, som leveres hende gravet i Mandens Eiendom. Fødkarbeidet maatte hun selv besørge udført. Hvad udføres til at faae hendes Stie og Korn byrgget samt 2 Læs Ljng, skulde udføres ved Beboernes Hjælp efter Fognefogdens Tilsi-gelse. (Mændene var i Krigen.)

Ved Mødet den 3 Okt. 1848 erklærede Loren Gregersens Enke, at hendes Hus trængte til Tag, da ellers det halve blæste af. Det vedtoges at svare, at maaske dette Tag skulde blæse af og Leiligheden blive ubeboelig, vil der blive sørget for en anden Bopæl til hende.

Latrine Gammeltoft begjærede Uld. Man meente at hun nok kunde selv forskaaffe sig noget.

Jens udkommanderede Poul Smeds Kone havde forlangt at faae noget Tød aftasket og noget jord pleiet og harvet. Man fandt det billigt at tilstaae hende Hjælp til at faae sin jord pleiet og harvet, derimod maatte hun selv sørge for at Tøden blev aftasket.

Thomas Punks Kone ligeledes, derimod kunde man ikke indlade sig paa at betale Stø hui har kjøbt.

Jens Christian Jepsens Kone blev ligeledes tilstaaet Hjælp til at faae Jorden dreuet, videre kan man ikke indromme hende.

Niels Gregersen der er udkommanderet, havde forlangt Hjælp til at udrense en Part af en Aa der løber forbi hans Eiendom, hvilket blev bevilget.

Anm. til Regnskabet for 1848: „Til Oplysning om, dels hvorfor der er afkortet nogle Fattige af den dem tilstaaede Almisse, og dels hvorfor der er tildeelt saa mange andre extraordinair Understøttelse bemærkes, at Forstandesk., for at afskaaffe det overhaanndtagende og fordærvelige Tigger, tillagde de de Fattige en forbrøjet Almisse, men kunde for første Mal ikke saa vidt bestemme dens Størrelse efter enhver virkelige Trang. Klindstrup d. 26 Febr. 1849. E. Poesen.

Ved Mødet d. 3 Mai 1849 forlangte Anders Erichsens Kone nogle Skillinger. Man tilstod hende nogen Hjælp i Korn naar hun befandt at være trængende dertil.

Ved Mødet den 3 Mai 1853, androg Mariane Juul paa at der maatte gives hende en storstilet Psalmebog, det overdroges Pastor Poesen at skaffe hende en saadan, som leveres hende med den Paategning, at den tilhører Fognet efter hendes Død.

Under Indtegt paa Regnskabet for 1852: „Af Amtrepartitionsfondet, Else Oester-gaards Son for at have pleiet og oppasset i 61 Dage de af smitsom Syge liderende Tiemeste piger paa Niølbygaard. 20 Rd. 2 Mark. (Skrevet af Pastor Dechmann. A.E.S.) (Afskrift til Høstet Amtsaar d. 8 Dec. 1926)

Under
begaaet Ty
Øste
Gert Je
Fredke
i Høxer,
Med
mændene
standu
Kunne
Mide
Klindstrup
Ved
samlede
„ Ole Chr
De an
handler
F Ma
sen, Ole
10 Mark
F M
i V. Ha
dragene
Kirke og
til Høx
Til J
3 Hemm
Ved
Anders
at være
være fo
F
Gaarde
kaldte
ning. v
frie, at
Den
tilhøre
Mads E
Wittr
Ved
Rl. 10 a
Lar
slag at
M
Harden
at til
mere v
Ved
havn
til Sia
des Pol
Kirker

Under Udgift paa Regnskabet for 1852: „Jens Nicolai Kone i Osterild, hvis Mand for begaet Tyveri hensiddes i Viborg Fugtkuus, Fædekorn og Fødekor, samt 3 Mark.

Osterild Skole opførtes 1863 og kostede ca. 1116 Rd. Muirerarbejdet forestodes af Muirer Gert Jensen i Osterild, Tømmerarbejdet af Jens Christian Madsen i Tingstrup, Snekkerarbejdet af J. R. Schou i Thisted, Smedearbejdet af Poren Chr. Pedersen i Højer, og Malerarbejdet af Mathias Petersen i Osterild.

Med Hensyn til den gamle Skoles Nedbrydelse, vedtog man at boie Husmændene i Districtet hertil, og skulle Patronen (Anders Møller i Tønsig) og Forstanderne være til stede og paasee Orden ved Arbejdet, at saameget som muligt kunne komme Districtet til Nytte. Nedbrydelsen begyndes Fredag d. 19. Juni.

Møde d. 16 Sept. 1858. „Kiste og Liiglinned til det Barn som blev fundet død i Hæstrup Kjar, uddrodes af Fattigkassen og føres samme til Udgift.

Ved Mødet d. 1 Juni 1864 indbetalte Sogneforstander Michel Nielsen 5 Rd. indsamlede til Uddeling blandt de fangne Soldater. Disse udbetaltes til Følgende: Ole Christensen (Broder?) Anders Chr. Andersen og Christian Christensen, hver 10 Mark. De anbefales til Besorgelse af Komiteen i Kjøbenhavn, og tilstilles Manufacturhandler Strup.

I Mødet d. 7 Juli 1864 fremlagdes Skrivelse fra Soldaterne Christian Christensen, Ole Christensen og Anders Klit, der ere i Fangenskab, med Tak for de tilsendte 10 Mark til hver.

I Mødet d. 12 Jan. 1865 fremlagdes 2de Skrivelser af 23 Nov. fra Skoledirectionen i V. Hønhørd, hvori forlanges Forstanderskabets og Præstens Erklæring paa et Andragende om Henleggelsen af en Del af Vesløs til Osterild Sogn, med Hensyn til Kirke og Skole. Forstanderskabet erklærede paa denne Sag, at man med Hensyn til Henleggelsen af disse Huse til Osterild Hede? intet vidste at erindre.

Til Formand for Sogneforstanderskabet for Aaret 1866 udmævntes Lars Fuglsang med 3 Stemmer, Pastor Ulrich fik 2, og Peder Arndt 1.

Ved Mødet d. 20 Febr. 1866, behandlede en Opfordring fra 2de Mand, Jens Arntoft og Anders Pedersen af Arup, om at deltage i istandsættelse af Arup Veie som foregives at være næsten ufærdig. Dertil fandt Forstandersk. ikke at Osterild Sogn kunde være forpligtet.

I Mødet d. 3. Juli 1866 fremlagdes et Andragende til Indenrigsministeriet fra Gaardeier (og Sogneforstander) Lars Fuglsang, om Tilladelse til at inddemme den saakaldte „Læsving“ af Osterild Fjord, hvorover begjæredes Sogneforstanderskabets Betænkning. Man vedtog at anbefale dette Andragende paa bedste Maade, og endelig tilføie, at den Paagældende var istand til at føie denne Sag igjennem.

Den 15 August 1866, var Forstandersk. forsamlet i Osterild, hvor 2 Fattigvesenets tilhørende Huse blev bortsolgte ved Auktion. Sidsel Ps. Huis blev tilstaaet Møller Mads Christian Madsen for 9 Rd., og Peder G. Huis blev tilstaaet Gaardm. Poren Wittrup for 8 Rd. 3 Mark. Betalingen skal indlægges til Mikkelssag d. A.

P. M. Møller. (Hjelpepræst ell. lign., series første Gang i Protokollen 15 Aug 1866.)

Ved Mødet d. 5 Oct. 1866 meldtes i en Skrivelse fra Amtmanden, at der den 25 Sept. Kl. 10 afholdtes et Møde i Osterild Kro ang. Istandsættelsen af Arup Veie.

Lars Fuglsang og Poren Dalgaard vare midtte, og vare gaede ind paa det Forslag at Osterild Sogn leveres indtil 150 Læs Græs til Fyld, engang for Alle.

Møde d. 6 Dec. 1866. Da flere Beboere havde klaget over, at Gjordemoderen i Hørdemaal saa ofte var borte fra sit Hjem i ufornødne Orinder vedtog man at tilstæie hende desangaaende, og paaminde hende for Eftertiden at holde sig mere ved sit Hjem.

Ved Mødet d. 6 Marts 1867 fremlagdes en Opfordring fra en Del Qvinder i Kjøbenhavn om at samle Bidrag rundt i Landet til en Kapital, der skulde anvendes til Jaconisse Gjæmningen. Denne Kapital at overrække hendes Majestat paa hendes Solubryllupsdag den 26 Mai. Man blev enige om at udsætte Bakkener i Kirkernes Vaabenhuse, for deri at samle Bidrag indtil Paaske for det første.

Ved Mødet d. 3 Mai 1867 fremlagdes en Skrivelse fra Generalstaben af 25 April angaaende Vandløbene i Fogne, og deres Skytte i Krigstilfælde.

I denne Anledning vedtog man at være opmærksom på de her i Fognet værende Vandløb hverken tilbøide Restytelse for os selv, eller nogen Forbindning for Fjenden.

I samme Møde forelaa en Skrivelse fra Amtsrådet af 28 Febr. angaaende Copie af Matrikelkortene. Man vedtog først at forsøge om ikke Indenrigsministeriet vilde skænke eller for Godtbyr overlade os et Kort over Kliv-Lønnerups-Løse og Østerild, hvilket gik tabt ved Vandfloden 1839, i modsat Fald vilde man maaske gaae ind paa Amtsrådets Forslag.

Pastor P.M. Millis tiltræder som Formand ved Mødet den 15 Januar 1868.

I dette Møde fremlagdes Amtets Skrivelse om den nye Klitløvs Skrafttræden fra 1 April 1868. Fognerådet er af den Formening at Østerild Klit er i saa god en Tilstand at det uden Skade kunde overlades de Vedkommende Klitjere at holde den vedlige.

Ved Mødet den 18 Febr. 1868 forelaa en Skrivelse fra Pastor Rind i Oslo, med Opfordring til Kommunalbestyrelsen at drage Omsorg for at Kommunens Fattige ikke gaae udenfor Fogne for at bette, ligesom man har gjort i Oslo's Kommune. Man mente af forskjellige Grunde ikke at kunne indlade sig derpaa.

Ved Mødet Mandag d. 6 Juli 1868 forlangte Vandsynsmand Jens Jørgensen Bekværet set for Overgangstedet ved Tiden af Klivs Mølle Aes Bro da der er Klaget fra forskjellige Sider over at Vandløbet bliver tilstoppet ved at Kreaturerne bliver vandide i Aaen paa dette Sted. Man eredes om da det har været brugt som Vandingssted for Klivs Bøjes Beboere fra gammel Tid, vilde man ikke hindre dem heri herefter, men paalægge dem stadig at holde Vandingsstedet saa dybt, at det ikke bliver til Hindrer for Aaens frie Løb. Saa fremt derimod Zieren af Vandløbet omkranses hans Eiendom fri for Trætering med Kreaturer med til Vandstedet, saa er det en Selvfølge at Vandingsstedet er med det samme aflagt, samt at Zieren da selv skal holde Aaen vedlige paa dette Sted.

I Mødet d. 2 Sept. 1868, androg Skolelærer Gertsen i Østerild paa, at faae et Bord anskaffet til Skolen da der er for lidt siddende Plasser, ligeledes beder han om en Liste slaaet paa Ydervæggen over Bordene, til at hængte Tavler og Tabeller paa.

Dette tilstodes ham. Med det samme vil man lade Bordene ved Ydervæggene flytte en Smule ud fra Væggen, for at de ikke skal forderues af Fugt.

Poul Sixhøj paatog sig at faae dette Arbejde udført.

I Mødet d. 4 Nov. 1868 forelaa et Andragende fra Beboerne i Klustrup By om at de maa faae indrettet en Brand-Brønd efter Lovens § 34 og 35. Man vil sende Andragendet til Amtsrådet, med Paategning om at man maa ansee det for høist fornødent, i meget tørre Sommer for Ildbrandstilfælde.

I Mødet d. 7 Dec. 1868, eredes man om at skrive til Nabokommunerne: Hillerød, Pennels, Nørre, Tømmerby, Oslo, at man ønsker Betleri af vidensogns Fattige anskaffet.

Ved Mødet d. 7 Januar 1869, bad "Tømmerby Post om Vedlæg for Besvarelse af Fognerådets Breve, 3 Rd. om Aaret." Man vil byde ham 1 Rd. om Aaret.

Den 3 April 1869 var Fognerådet samlet i Klindstrup Skole hvor Valg skulde foretages af et nyt Medlem som i den fratrædende Capellan Millis Sted, vil have at fungere som saadan til 31 Dec. 1873. Valgt blev Hr. Proprietari Karll til Nyolbygaard med stor Stemmeafstemning.

Ved Mødet d. 9 Nov. 1869, overdroges Leverancen af 4000 Pandtor til Takning af "Pandgaardsbak" til Høiismand Loren Dahlgaard for 5 Rd.

Høiismanden Jørgen Frederiksen paatog sig at grave ovennævnte Torv for 5 Mark pr. 1000. Folketælling d. 1 Febr. 1870.

Ved Folketællingen d. 1 Febr. blev der af Mandkyll i Østerild Fog, 353, Qvinder, 375. Mandkyll i Klindstrup, 245. Qvindkyll 242.

Antallet af Gaarde og Huse, Østerild Fog 151. Klindstrup Fog 84. Ialt 235.

Antallet af Familier i Østerild, 153. I Klindstrup og Lønnerups 93. Ialt 246.

Den nye Skole i Trøisig, som blev opført i 1870, skulde ligge ved vestre Ende af Christen Høles Mark.

Ved Mødet paa Nyolbygaard Torsdagen den 29 Dec. 1870 valgtes Proprietari A. Karll til Formand med 6 Stemmer. Pastor Schiøth valgtes til Medlem d. 11 April 1872

(x) Skole- og Skolebestyrelsen d. 8. Nov. 1868.

En fra Skole... Ved 3. Mar... Vand... Red... at... hvo... Past... Sa... Ved... saa... Til... kun... Fores... kune... Zier... ved... 9.9... D... Vi... nem... Sk... og ha... Sk... 18... og Fa... bleve... Sk... paa... sende... lod... (og Fan... det e... sette... Forsta... me, da... sig bi... han sig... til at... for... at der... 24 Tim... tilfor... Klind... blev de... at g...

129

En ny Fattiggaard opførtes i Håndstrup i Aaret 1872, og optoges det første Aar fra Håndstrup-Osterild Sogne, 27 Personer.

Ved Midet paa Kølbygaard d. 13 Dec. 1872, afleverede Medlemmene 230 Rd. 3 Mark som ere indsamlede i Kommunen til dem som have lidt Skade ved Vandfloden d. 13 Nov. Det bestemtes at aflevere dem paa Trøstet Amtsaavis Redaktionskontor

Ved Midet d. 24 April 1873 paa Kølbygaard anmeldte Formanden (A. Karl) at han havde solgt sin Ejendom og frastyrtede Sognet først i næste Maaned, hvorfor han følgende fratræder som Medlem af Sogneraadet. I Hans Sted valgtes Pastor Schjøtt

Hermed er uddraget det interessanteste af disse gamle Protokoller. A.C.S.

Afskrift af Fattigprotokol for Håndstrup-Osterild, 1820-1835.

Ved Midet d. 27 Martii 1820 blev anmeldt for Commissionen, at der blev bygget saa mange jordløse Huse i Osterild paa Jelvejernes Grund, hvilke slet intet Tilliggende have, enten af Jord eller Faldet, og hvori Familieme slet ikke kunde ernære sig uden Byrde for det offentlige, det blev besluttet at gjøre Forestilling derom til Amtet og forespørge om dette var tilladeligt eller det kunde vedkommende forbydes saaledes egenmægtig at bortselge fra deres Eiendom saadanne Grunde til Huse, som ikke havde Hartkorn, eller fra vedkommende Amtmand var tilladt at bygge. Datum ut supra.

D. C. Prior. J. Helleberg. Christen Oddershede. Pøren Christensen. Christen Nier.
Sognefoged. Sognefoged.
Jens Lockesen. Niels Pedersen. Christen Larsen.

Ved Midet d. 2 Januarii 1821 hedder det: "Da Hr Værelmann som Commissionens Medlem, og største Ladsceer er svagelig, udnævnedes Commissionen Hr. Skonau til Medlem af Commissionen i Hr. Værelmanns Svagheds Fortsættelse, og haaber at han antager Valgtet, hvorom Præsten lovede at underrette Hr. Skonau ved Skrivelse."

1832 den 4 Martii var forsamlet i Præstegaarden, Sognefoged Christen Oddershede og Fattigforstander Peder Amtoft i Kløv. Anledningen dertil var: "at det var bleven anmeldt for Præsten at den saa længe syg liggende Almisselern Anders Christensen i Kløv, var nu bleven saa ustyrkelig, at Kone og Sønnen, en Dreng paa 15-16 Aar ikke ene kunde komme til Plette med (ham), da han ofte var rasende i den Grad, at de maatte binde ham. For derom at forske sig Visshed, lod Præsten de ovennævnte Mænd gaa til den Syge og undersøge hans Tilstand (og Familiens) i denne Henseende, og disse Mænd bragte følgende Besked, at det efter Deres Overbevisning var nødvendigt at der for det første maatte sættes Vagt hos denne Syge, som efter al Sandsynlighed er undertiden fra Forstanderen. Præsten lod tilføie Protocollen, at han ogsaa formodede det samme, da han ved sine Besøg havde faaet Kundskab om, at Manden gjorde sig bitre Debroidelser, fordi hans døvstumme Børn vare tagne fra ham som han siger, og sendte til Hjøbenhavn hvor de døde, hvilket han ikke er istand til at glemme. Hans Kone og Søn maatte daglig binde ham, naar han blev for slem. Efter disse Omstændigheder holdt Commissionen det nødvendigt, at der maatte sættes Vagt til ham paa niye, nemlig et Menneske i hver 24 Timer, helst et fuldvoxen Frøientimmer. Da Commissionen et par Gange tilforn uden at foruleilige Amtets, havde faaet hele Fattig-Districtet Håndstrup og Osterild Sogne til, frivillig at paatage sig dette Vagthold blev denne Foranstaltning afbrudt ved det at et Par Mænd nægtede at gjøre Deres Tjeneste, som havde til Følge, at naar een kunde tage sig

fri, naar den fandt for godt, saa vilde alle de iørrige ogsaa gjøre som de.

Commissionen fik da i nogen Tid Familien selv til at paatage sig hans Tilsyn; men da den nu ikke længere vil og kan, nødes Commissionen til at indstille til Deres Højelbeenheds Hr. Amtmandens Forgodtbefindende om det ikke bør være Pligt for enhver Beboer i Hundstrup og Osterild, Sogne, uden Hensyn til deres Harkorn, at give Vagthold hos bemeldte svoger Mand i 24 Timer, naar de forresten ere friske, og at Høusfolk og Fjender deri ligesaa vel bør deeltage som Gaardbeboerne, dem om det saaledes maatte behage Hr. Amtmanden at befale, at de modvillige maatte paa legges en liden Mølt, og paa deres Regning lejes til Vagtholdet, samt at Tiden maatte regnes fra den ene Dags Morgen kl. 6, til den anden Dags Morgen samme Tid, og den vagthavende ikke at gaae for den som skal afløse er kommen, samt at Fognefogderne i Hundstrup og Osterild Sogne maa være berettiget til at lade love til en Uge af Gangen.

Under 7 Martii 1822 ufgaves Resolution i Tilslutning til Præstens Indstilling.

1824 den 28 October holdt Fattig Comisionen for Hundstrup og Osterild Sogne et extraordinært Møde i Hundstrup Skole, hvortil Anledningen var: "at Hr. Pastor Boserup i Hundborg havde tilsendt Fattig Comisionen et besvangret Frientimmer Dorte Marie Jensen datter, Høusmand Mathias Konges Hled datter i Osterild, som havde tjent i Hundborg Sogn. Med hende fulgte et Brev fra bemeldte Hr. Pastor Boserup til Fattig Comisionen i Hundstrup og Osterild, hvilket blev oplæst. Indlagt i samme var et andet Brev fra Hr. Volckers paa Miedeholm til Fattig Comisionen i Hundborg, som ligeledes blev oplæst. Begge vare daterede d. 18de Octob. sidstleden: desuden blev fremlagt Pogens Høusmaal, som og blev oplæst, og alle 3 Documenter indtil videre vedlagte Protocollen.

For Comisionen mødte efter Tilsigelse Frientimmeret Dorte Marie Jensen datter med Stedfaderen Mathias Konge af Osterild, for at give Comisionen de Oplysninger den kunde behøve, angaaende det paa Miedeholm og i Hundborg med hende passerede, og efter at Comisionen havde formæret hende til Sandhed, forklarede hun saaledes: "Hun var til 1de Nov. 1821 kommen i Tjeneste hos Hr. Volckers paa Miedeholm, havde tjent ham eet Aar indtil 1de Nov. 1822; var derpaa kommen i Tjeneste hos Hr. Friien paa Ulstrup indtil 1de Nov. 1823, og derpaa atter til Hr. Volckers Tjeneste fra 1de Nov. 1823, indtil den 21 Octob. sidstleden, da de lassed hendes Tøj paa en Vogn og med et Brev fra Præsten Hr. Boserup førte hende til Hundstrup Præstegaard, hvor hun ankom samme Dag. Hun forklarede end videre, at hun vel var bleven frugtso- melig med en Ungkarl af Hundborg Sogn, ved Navn Claus Madsen, der for Tiden er Recrüt ved et af Kjöbenhavn Regimentet, men at hun ret gjerne kunde have tjent sin Tjeneste ud til 1de Novbr., da hendes Forlovnings- tid ej er saa nær, at hun gjerne havde villet dette, men at det blev hende formeent, og hun først om Onsdag Aften (blev) betydet, at hun skulde reise den følgende Morgen, til hvilken Tid en Vogn holdt for Døren, hvormed hun fulgte.

Hun forklarede end videre: at hun aldrig havde forlangt eller faaet nogen Understøttelse, ej heller for hendes Portsendelse været indfordret for Fattig Comisionen, ikke engang for Præsten, for at kunde underrette dem om hendes Tilstand. Paa Comisionens Spørgsmaal, hvorfor hun ikke tjede til den Mand, hvor hun havde lejet Værelse, svarede hun, at Fattigcomisionen havde forbudt det ham det at tage mod hende. Man spurgte hvor dette Sted var, og svarede hende, at det var en Høusmand som boede i Hundborg norden for Føndergaard, som hun kaldte Kolvel (eller Kolrel.) Hun sagde at hun havde accorderet med ham om Høusleje for 1/2 Aar fra 1 Nov. 1824 til 1 Maii 1825, med Betaling af 2 rbd.

7 8 Falg
vende de
dermed
Viden
at hena
hvilket
3
Amtet
borg
Kaldte
Am
tilskere
Hund
for Hv
Marie
Hund
Bijro
taget
Fog
des
var sa
langte
langt
lejet
Tjene
som
ken
indka
end m
ud pa
ge Fre
Hund
derhol
lade D
Hund
Pigen
Undest
drevn
res Føte
H
afhem
og vic
at til
182
strict
1825
tillag
skal
af No
og ho

18. Alpb. 42. Thistle. 1. 1824. 8. 11. 1825.

7 1/2 Tølg og 2 Læs Tørv. Ved hendes Afreise blev hende leveret af sin tilgodehavende Løn 3rd og 1rd skulde hun have i Trusted til 1de Novbr. Hun vilde betalt dermed sin Huisleje forud til saa megen større Sikkerhed for hendes Vært.

Videre havde hun ikke at kunne andrage for Comissionen. Denne blev nu enig om at hendes Beretning skulde i Brev fra Comissionen til Amtets Resolution indstedes, hvilket Comissionen strax lod skrive:

4 Anledning af ovenmeldte Frientimmeres Afsendelse fra Håndborg, havde Amtet befalet at et Politie Forhør blev optaget Torsdagen d. 16 Dec., hvortil Håndborg Fattig-Comission, saavel som ogsaa disse Fognes Fattig-Comission vare indkaldte og mødte. Amtets Resolution forventes nu.

Amtets Resolution kom, og er saaledes lydende: „Under Dags Dato har Amtet tilskrevet Fattigcomissionen for Håndborg saaledes: „Efter at Fattig Comissionen for Håndstrup og Østerild Fogne for Amtet havde besværet sig over Fattig Comissionen for Håndborg, fordi den paa en lovstridig Maade havde vidst at bortferme Dorte Marie Jensdatter, der i sin Tjeneste hos Hr. Voelkers var bleven besvangret, fra Håndborg Fogne, fordi man frygtede for, at hun skulde blive Distractet til Bjørde i hendes frugtommelige Tilstand, foranstaltede jeg et Forhør optaget ved Hilleslev Håndborg Herredes Ret, for derunder at erhverve Fogens Fogens Sammenhang oplyst forinden jeg afgav Resolution.

Under dette Forhør har Dorte Marie Jensdt. forklaret, at hun vel i hendes Tjeneste var bleven frugtommelig, at hun i hendes Svangerskab ikke var saa langt, at hun jo godt kunde forrette sit Arbejde, at hun ikke forlangte Entledigelse fra sin Tjeneste for Skiftetid, og at hun ikke havde forlangt Understøttelse af Fattiguasent, men derimod for egen Regning havde lejet sig et Værelse i Håndborg, hvori hun agtede at indflytte naar hendes Tjenestetid var udløben samt at hun endnu havde 1de tilgode hos Voelkers som Rest paa den hende tilkommende Løn. Og da dette Foregivende hverken er modsagt af Fattig Comissionen for Håndborg eller Fogens Husbonde da vare indkaldte og mødte ved bemeldte Forhørs Optagelse, saa kan Amtet ikke endt end misbillige Håndborg Fattig Comissions Fremgang i denne Henseende, og her ved paalegge den at antage bemeldte Frientimmer der ved Comissionens Lovstridige Fremferd, er sat ud af Stand til at ernære sig til Forsviggelse, samt erstatte Håndstrups og Østerild Fattig Comission hvad den paa hendes interimistiske Underholdning maatte have anvendt, samt endeligen inden 8 Dage fra Dato, at lade Dorte Marie Jensdatter afhente, og i Mangel af Opfyldelsen heraf, staae det Håndstrups Fattig Comission frit for, paa Håndborg Fattiguasens Regning, at lade Pigen befordre til sit Hjemsted, samt herover, saavel som over den hende giene Understøttelse, tilstille Amtet Regning, som derefter vil foranstaltte Himmens ind-dreven paa Anordningsmæssig Maade. Hvilket herved tjenstligt communiceres Fattig Comissionen for Håndstrup til behagelig Efterretning.

Trusted Amtshuus d. 31 Dec. 1824. Føj.

Hertil føjes at Fredagen den 7 Janu. 1825 blev bemeldte Dorte Marie Jensdt. afhentet fra Håndborg Fattig Comission, med dertil af denne givet Befordring, og vil Regning over hendes Underholdning fra 21 Okt. 1824, til 7 Janu. 1825, blive at tilstille Amtet efter Resolutionen, saa snart muligt.

Håndstrup 7 Janu. 1825. D. C. Prior.

1825 den 5 April var Fattig Comissionen for Håndstrup og Østerild Fogne District forsamlet. Først blev fremlagt Copie af et Testamente, oprettet 26 Martii 1825 af Unykarl Mads Jørgen Christensen i Tønsig som af christelig Velvillie har tillagt dette Fogne-district efter sin Død en Donation af 200de Tølv, som forlods skal udbetales af hans Bøe. Original Testamentet er den 27 Martii i Tønsig af Notario publico. Hr. Cancellie Assessor Toft i Embeds Qualite paategnet, og hos Testator boende, men Copie er af Testator selv underskrevet og tillagt

132
Præsten Prior at tage Udskrivt deraf. Sidstnævnte har bragt det i Comisionen som mente at det var nyttigt at den i Comisionens Protocol blev indført en Udskrivt deraf, forsaavidt angaar Donationen til Fattigvesenet:

"Jeg underskrevne Mads Jørgen Christensen Touvig, Ungkarl og opholdende mig hos min Broder Gaardmand Jens Christensen i Touvhede Osterild Sogn, Hilleslev Herred, Thisted Amt, gjør vitterligt, at da jeg hvertiden har Kone eller Pørn, eller nogensinde har været giort, men baade er noget til Alder og tillige svagelig, og derfor ikke kan vide naar Hivets og Gidens Herre behager at kalde mig fra Verden, og da jeg tillige erkjender Forsynets barmhjertige Førelse i mit Liv, og at min Virksomhed har været af Gud velsignet efter Stand og Ædelighed, saa har jeg besluttet med sund Sans og Fornuft at gjøre en Bestemmelse, over det jeg kan efterlade mig, og til den Ende opretter jeg i Haab om Hans Majestæts allernaadigste Confirmation, følgende Testamente:

"Giver jeg efter min Død, til Håndstrup og Osterild Sognes Fattigvesen 200 Rbd. Sølv, og To Hundrede Rigsbankdaler Sølv, i Betragtning af at jeg er født i Osterild Sogn, her i Gaarden, hvor jeg nu opholder mig, og mine Forældre have boet, og har seet saa mange fattige og nødlidende her i Egnen, mod hvilke man kan have Aarsag til stor Medlidenhed. Denne Capital udbetales forlods af mit Boe til Amtets Fattig Direction, eller Sognets Fattig Forstander, alt saaledes, som Lov og Anordning og paa den Tid min Død indtreffer, befæler, og er jeg venligst anmodende om, at disse Penge udsættes paa sikkert Pant i fordegods, og at Håndstrup og Osterild Sognes Fattige nyde Renten, til Erindring om at jeg levede og virkede blandt dem; Men denne udtrykkelige Bestemmelse gjøres med disse Renter af bemeldte Capital, at da, fra den Tid den bliver frugtbringende, skal Renterne anvendes til Nytte for Drengen Anders Christian Olesen, Hiuusmand Ole Jensens Søn i Osterild, hans Livstid, saaledes, at naar han er confirmeret, skal de anvendes til et Forsøg, at lade ham leve et, for hans Legems Bygning passende Haandværk, og om dette ikke lader sig gjøre, da hans hele Levetid at udbetales hver Termin det halve, til de Fælle hvor han kommer til at opholde sig efter Forældrenes Død; men til disse saalænge de kan og vil have ham under deres Fororg, og skal de anvendes til Huiuslige, Alder og andre Bequemmeligheder for ham, i hvilken Henseende jeg forventer Fattig Comisionens bedste Opmærksomhed for at han kommer til gode Folk. Naar han ved Døden afgaar, anvender benevnte Fattig Districts Bestyrrelse Renten til Nytte for det almindelige Fattigvesen i Sognene. Naar dette Testamente er allernaadigst confirmeret, skal en Udskrivt, for saavidt denne Post angaar, worde Fattig Comisionen i Håndstrup og Osterild meddelte.

Til Slutning findes disse Ord af Testator: "Saaledes har jeg frivillig oprettet og selv underskrevet og forseglet denne min sidste Villie, som for mig flere Gange i Vidners Paahor og Hæverelse er oplæst, og erklærer jeg den for uforanderlig og usigientkaldelig, hvilket jeg og, saa snart skee kan, til ydermere Stadsfestelse vil Gentage for Notario publico, saasnart det er muligt at hans Paategning kan erholdes, ligesom jeg ogsaa haaber Allernaadigst Confirmation, efter mere eller mindre Ansøgning. De her tilstedeværende Vidner bedes at underskrive til Vitterlighed, og stadsfæste at det er min egen Underskrift.
Touvhede 26 Martii 1825. Mads Jørgen Christensen.

At dette Document er underskrevet af vedkommende selv ved fuld Sans og Fornuft, efter at det for ham var oplæst, det vil vi bevidne ved døvens Ed, samt at han dertil som Vidner har ladet os kalde, af egen frie Villie.
Datum ut supra. Christen Christensen Touvig
D. E. Prior
Sognepræst. Rigtig afskrevet af D. E. Prior. Naksmand.

3 Regnskabet for 1825 anföres: „Af Kornet blev anskaffet for Fattig Cassens Regning, 5 Tdr. 7 1/2 Skp. Rüg, 7 Tdr. 3 1/2 Skp. Byg, til Pris Capit. Taxt: Rüg a. Td. 14 Mark 7 Skill. Solv, Bygget a. Td. 8 Mark 12 Skill. Solv. Districtet, hvoraf mange nu ere satte fra Gaarde, kunde ej anderledes udrede det der behöves til Forplijning.

Endvidere: „I dette Aar saae Fattigvesenet sig nödsaget til at maatte kjöbe et Hüüs for sammes Regning, da hüüsvilde og fattige Familiers Tal stedse mere og mere tiltog.“

Samme Regnskab: „Til en Kiste til Niels Pmeds Kone, 1 Fjel af Niels Madren, 32 Sk. 6 af Jens Vittrup, 2 Rd. 48 Skill., at gjöre den betalt Loren Bødker 88 Skill. 3 Rd. 72 Sk. Afskrivet til Thisted Amtsavis d. 26 Dec. 1826

Pastor Prior skriver: „1826, Föndagen den 3 Dec. bekendtgjorde jeg i Hundsluup og Österild Kirker, at de som troede sig berettigede til offentlig Understöttelse for Aaret 1827, skulde melde sig hos mig Fredagen den 8 Dec. Blandt mange andre meldte sig: „Lars Jensen Speger, 4 Börn, som bekendt sat fra Gaarden for Gjæld, og nu i Hospitalet til videre. Han vilde gjerne gaae hen at arbejde, saa sagde han, for 2 Maaltider om Dagen, hvilket dog vel ingen Mand vilde forlange, men det var ham ikke müligt at erholde Plads. Han bad om en Td. Korn.

„Lars Hostrup, 40 aar, 3 Börn, som bekendt kommen baade af Gaard og Hüüs formedelst Fattigdom, önskede at faa 2 Tdr. Korn paa Credit.

„Peder Binder vilde gjerne have 2 Tdr. Korn for Betaling, paa Credit. Sagde at han nok skulde vise sig örlig.

„Lars Christian Jensen 1/2 Td. Rüg, 1/2 Td. Byg - at betale næste Fiskerie.

„Loren Kjær, 30 Aar, meget drikföldig, Konen vindskibelig, önskede tilkjöbs 1 Td. Korn som him dog helst vilde have i Almisse.

Christen Rørs ~~Kone~~ Embke vilde have tilkjöbs 2 Tdr. Korn; men him har intet at give derfor.

„Christen Frederichsens Pörr forlangte Tilleg under Fridsel af Alage.

(Der meldte sig ialt 44)

Mülkter for Aaret 1826: „Pigen Anne Kirstine Christensdatter for Utroskab i sin Tjeneste paa Kjölbygaard. 5 Rd. Pigen Inger Christensdatter for Medviderie heri. 1 Rd.

Pro Memoria!

„Ligesom jeg i den senere Tid med Bekjæmring har seet, at Betleriet, som een gang ganske var afskaffet, atter har taget Overhaand her i Amtet, saa er det i Aar, da Kornet og alle andre Levnetsmidler ere usædvanlig dyre, formentlig at befrygte, at Landet vil oversvømmes af fremmede Egnes Betlere, hvorved ikke allene Landets egne Indvaanere vil üdsüges, men ogsaa Leilighed aabnes for farlige Complotter og Forbrjdelser.

Med Hensyn hertil er det, at jeg ved denne min Skrivelse vil have saavel de verdslige som Geistlige Embedsmænd paa det indstændigste anmodet om, at vaage over Fattigvesenets Loves Overholdelse paa en Maade som kan bestaae med Tidens Trang, og Overholdelsen af god Orden.

Jeg indseer at dette Aar saeragne Beskaffenhed maaskere kan üdfordre en saeragen Ömgangsaade med Hensyn til den offentlige Forsorgelse, og maa derfor indstille til de respective Fattig Comisioners Bedømmelse om de maaskere maatte finde det hensigtsmæssigt at tillade Deres Fattige og Hüüsarme at gaae omkring i Fognet at samle Bröd eller Melk hos de mere formüende, da denne Understöttelses Maade, naar den af Fattigbestyrelsen er sanctioneret, ikke kan ansees at være aldeles loovstridig, derimod maatte saavel Politiet, hvortil Fognefogderne i ethvert Fognd bliver at henregne, som og Fattig Comisionens Medlemmer med streng Aarvaagenhed

paasee, at alle Betlere fra fremmede Egne eller Fogne paagribes og tiltales efter Anordningene, og paa det at dette Opsyn kan skee med vedborlig Kraft, bemyndiger Amtet enhver Fattigcomision til at antage een eller flere Fattigfogder, alt i Forhold til Commünernes Størrelse, og at tillegge dem saadan Godtgjorelse i Korn, som maatte ansees passende, til de dem paaliggende Pligter og Byrder. Disse Fogder blive pligtige, noisagtigen at undersøge om fremmede Betlere indsamle sig i Fognet, samt at paagribe og til Fognefogden aflevere alle som ikke henhøre til Districtets egne Beboere.

Fognefogderne afleverer dem derefter til Politimesteren, som behandler Sagen saa summarisk som muligt, og efter udstanden Straf, afsender vedkommende med Pas til Hjemstedet. Og paa det at denne Sag vedborligen kan ordnes og en fuldkommen Leensformighed i det hele Amt indføres, saa ville strax samtlige Fattigcomitioner sammentrede hver i sit District, for at tage de fornødne Beslutninger, overensstemmende med denne min Circulaire Skrivelse, hvilken desuden, saavel ved Fogne, som Gadenævne blive at bekendtgjøre til alle vedkommendes Efterretning.

Det anmærkes, at ligesom jeg har paalagt Herredsfogderne uopholdelig at bekendtgjøre denne min Skrivelse for samtlige Fognefogder, saa tør jeg forbindtligst udkede mig, at Deres Højærværdighed ligeledes uden Ophold vilde tilstille samtlige Præster under Deres Jurisdiction en Gjenpart af samme, veiledet med Deres gode Anbefaling. Trustad Amtshuus 9 Janu. 1827.

Højærværdige Hr. Amtsprøst R. Carstensen. Føjte.

1827, 30 Jan. havde Fattigcomissionen for Hundstrup og Østerild Fogne forsamlet sig i Anledning af forestaaende Amtets Skrivelse. Efter adskillig Ventilation hvad der i dette District kunde skee efter Omstændighederne, blev det først vedtaget af dette Districts Fattigvesen, ligesom det var antaget af Hverdemaal Fattigcomission der havde været samlet igaar, at Hundstrup, Østerild og Hverdemaal Fogne, som eet Pastorat, skulde ogsaa i Henseende til det i Amtets Skrivelse indeholdte om Tilladelses Fedler at samle Brød og Melte være eet District, saa at de som saaledes havde Comissionens Tilladelse at søge det nævnte, hos de mere formuende, kunde gaae om i dette Tilfælde i de nævnte 3 Fogne. En saadan Tilladelse gaves straks 34 navnngivne Mænd og Kvinder, som hos Præsten erholdt et Tegn til at forevise hvor de kom frem.

Ved Mødet den 8 Martii 1827 gjorde Præsten Comissionen opmærksom paa, om det ikke var rettest at bestræbe sig for, at det i Pastoratet for i Vinter tilladte Bettarie skulde ophøre med Jan. Overtals Udlob, eller i det seneste med Aprils Måneds Udgang, da det er bevisligt sandt at mange endog de som ere for lidet ansatte bortvise de betlende, saa at de idelig komme til de faae godgjørende, hvorved disse tilsidst vil komme til at bære den hele Byrde.

Copie.

Højælbaarne Hr. Amtmand. (den 23 April 1827.)

Skiddragne af Nødens trange Naar, anraabe vi samtlig deres faderlige Hjerte om Hjelp i Nødens Tid, da vi befinde os i en Omstændighed som bringer os dertil. Lørgelig høre vi vores kjære Børn at græde for det Brød de længe har savnet, og ængstelig og nedtrykkende er det at høre deres Jammer, da vi ikke kan finde nogen Næringsvej hvorved vi kan nær nogen Haab, og naar vi henvender os til Fattigcomissionen, blive vi afviste med det Svar at vi som Mænd og Fedre bør stræbe for Kone og Børn og ikke aldeles at være Fognet til Byrde. Vi nægte ikke, at det jo er byrdefuld for Fognet, baade at svare de offentlige Tributur, og tillige at paalægges svære Fog Almisser, men da vi nu ikke kan faae noget at fortjene, og om vi endog anstrenge os nok saa meget derfor, saa kan vi dog uimuligt forbrøve vores og Familiens nødvendige Underholdning, saa have vi anmodet Hjelp af Fognets Fattig-Casse, hvilket er bleven os

Ex. 1827. 30. Jan. 1827. Trustad Amtshuus d. 9. Jan. 1827.

igtet, i alle de ophærviet ge nedbyr den Nedfulde behage Skjæb skarpe Deres - Tus om de vores res for gjarin vi os d Da ners Da tion: indgu tiske digher løptig i indei at Dist Hjelp, a mærket skrant paa d sættes ertklare komm An væren træng den fr ter for det ste deles u Livets have Comi Gods, ringe klæver, deles d I hvis men støtt

lyttet, forsaavidt da den er udsat. Hs. Velærverdighed Hr. Pastor Prior har tillige i alle hans 3 Pognekirker selv befaliet, at Betlerie af Pognets Fattige skulde vorde ophævet, og det af den Aarsag, fordi der fandtes de iblandt som enten misforvriet gav den Fattige lidet, eller ogsaa sagde ganske nej, hvilket endnu mere nedbøjede vores talte Mod, thi der er dog nogle Christne iblandt, som tænke paa den Fattiges tunge Hjæbne ved at meddele dem noget lidet.

Kedboiet af Borgers tunge Steen, give vi os samtlig under Deres Højuelbaarnes faderlige Omsorg, og haaber at de som hører saa mange fattiges Bøggjæringer, ogsaa ville behage at høre vores fælles Bøn med et rørt Hjerte og antage Dem vores tunge Hjæbne, og at anvende alt mueligt for at redde os og vore Børn for Hungerens skarpe Sværd, saa ville vi samtlig nedbøde Himlens Velsignelse over dem og Deres Hæus. 18 underskrivere, alle af Hundstrup og Østerild Pogne.

Tvende af os ovennævnte Mænd var idag hos Hr. Pastor Prior, i den Formodning, om der endnu maatte være nogen Middel til at stille vore kjære Børns Graad, men vores Haab blev ganske udslettet ved haarde Ord, hvilket endnu mere saarede vores for bedrøvede Hjertes. I Haab om at denne vores uanfaldige og ydmyge Bøggjæring vilde bøjge Deres Lind og Hjerte til vores Trang ved den Algedes Hand, kalde vi os alle samtlig ovennævnte Deres underdanige Tjenere.

Dagen efter, den 24 April, udlæde Amtmand Føjte, snarest muligst Fattigcomissionens behagelige Erklæring meddelt:

Denne Erklæring ses ikke at være nedskrevet i Protokollen, derimod Amtets Resolution: „Det er Comissionen bekendt, at endel af Hundstrup og Østerild Bøbove have indgivet en Besværing til Amtet over, at de ej have kændet erholde den interimistiske Understøttelse, som de have forlangt af Fattigvaesenet, og hvortil Tids Omstændighederne have gjort dem trængende. Comissionen haver derover indgivet en vidtløftig og detailleret Erklæring, hvorefter vel tilstaaer, at adskillige af Aagernes Kær i indeværende Aar kunde være mere trykkende end sædvanlig, men har derhos oplyst, at Districtet af yderste Kræfter har anstrengt sig for at komme de Nødlidende til Hjælp, som ey ved egne Kræfter kunde vinde Livets Ophold, og har derhos rigtigheden bemærket, at det var noduændigt i et Aar som dette, at enhver Trængende maatte indskrenke sig til det allernodvendigste, og anvende al sin Tid, og alle sine Kræfter paa det omhyggeligste, naar ikke de ydende skulde aldeles ruieneres, og derved sættes ud af Stand til videre at hjælpe deres Medmennesker. Comissionen haver derhos erklæret, at den fremdeles vil være opmærksom paa Districtets virkelige Nød, og komme den absolutte Trang til Hjælp, saavidt Districtets Evne formaaer det.

Amtet der ikke kan andet end erkyende Comissionens Naarsagenhed for Fattigvaesenets Vel, og kjender den Opafrelse, som Districtet i dette dyre Aar har ydet sine trængende Medbrødre, kan ikke andet end billige deres Bittinger, og stole paa at den fremdeles vil sørge for at intet bortskyenkes til Mennesker, som ved egne Kræfter formaae at erhverve Livets simple Udkomme, men at den derimod, saavidt det staaer i dens Magt, vil søge at forskaffe alle ledige Mænds Arbeide samt fremdeles understøtte dem, som paa ingen af disse Maader kunde hjælpes, med de til Livets Ophold fornødne Fødemidler, og da det lader sig formode, at adskillige have meldet sig til Understøttelse, som dertil ej aldeles ere trængende, saa ville Comissionen til saadan Misbrugs Forebyggelse, behage at registrere enhver Mand's Gods, som af Comissionen bliver tilstaaet offentlig Hjælp dog saaledes at Registreringen igien ophæves, naar Vedkommende inden næstkommende 1 October erklærer, at de ej længere trænger til Fattigvaesenets Hjælp, men see sig nu og fremdeles istand til at ernære sig og Familie uden Hjælp af det offentlige.

Dette sidste gjælder naturligvis ikke om Pognets egentlige Fattiglemmer, hvis Gods formodes allerede at være registreret til Sikkerhed for Fattigvaesenet, men kun for dem som i aar har forlangt og faaet interimistisk Understøttelse. Pristed Amtshuus den 16 Mai 1827. Føjte.

(Afskrivet til Pristed Amtsaavis d. 18 Januar 1927.)

Circulaire.

Da Aaret har været frugtbart og Høsten nu er tilendebragt, og man kan forudsee at Kornpriserne ville gaae tilbage til hvad de omtrent vare for et Par Aar siden, saa ophører dermed Grunden til den interimistiske Foranstaltning, som af Amtet blev gjort i sidst afvigte Efteraar med Hensyn til de Fattiges Forsorgelse. I denne Anledning maae jeg tjenstligen anmode Deres Velværdigheder om, at de fra Prædikestolen vilde bekendtgjøre for Deres Menigheder, at Amtets Resolution af 9 Jan. d. A. er ophævet fra Begyndelsen af næstkommende Novbr. Maaned, samt at Fattigvesenets Reglement af 5 Julii 1803, og Placaten af 14 Dec. 1810 fremdeles bliver Reglen for Fattigvesenets Bestyrelse.

Hvad de ansatte Fattigfogder angaar, da har Erfaring beviist, at der hvor Administrationen har været activ, der har ogsaa Følgen været saare nyttige; hvor derimod ingen Fattigfogder have været ansatte, have Communerne været oversvømmede af alle omkringliggende Fogdes og fremmede Betlere, hvorved de have lidt en ikke uførtjent Straf, fordi de ikke have villet tage Hensyn til Amtets Raad og Anordningernes Bestemmelse.

Saa Grund heraf maae jeg tjenstligen anmode og paalægge samtlige Fattigcomissioner, at lideholde de antagne Fattigfogder, som allerede ere ansatte, ligesom ogsaa at antage nye hvor ingen findes, eftersom det maa være ethvert Sogn vigtigt, at det ikke foruden egne Fattige, skal underholde fremmede Betlere, og det ville være at befrygte, at den Betlevane, hvori desværre alt for mange i indløvende Aar ere komne, ikke uden et strengt Opsyn vil kunne hemmes og ligesom jeg, for at raade Bod paa dette befrygtede Onde har tilskrevet samtlige Politimestre og Sognefogder, saa tvivler jeg ikke om, at Hr. Sognepræster som Fattigcomissionernes Formænd ville række Haanden til, at denne Amts Ordre, som kun sigter til det offentlige Vels Fremme, vil blive overholdet, og med mueligst Strængthed paaseet.

Thisted Amtshuus den 14 Sept. 1827. Føjte.

Pastor Prior skriver i Protokollen: 1827, Tøndagen den 2 Decbr. bekendtgjorde jeg i Hündstrup og Osterild Kirker, at de fattige som troede sig berettiget til offentlig Understøttelse for Aaret 1828, skulde melde sig Dagen efter i Hündstrup Præstegaard, paa det at deres Andragende kunde blive tilført Fattigprotocollen og forelagt til Commissionens Bestemmelse. Der meldte sig 33 Mand og Kvinder, af hvilke her skal nævnes: Marthe Bak. Hun er syg, stude senzelliggende, apoplectiske, Moder til 2 Børn som Faderen Jeppe Nygaard har forladt og som lever i Kjøbenhavn, uden i mindste Maade at besjønne sig om hende. Hun nærer sig ved lidt Sving for Folk, 13 Bændgarn, som i dette Aar har intet indbragt, derimod været til stort Tab. Forresten har hun slet ingen Jord, ja ikke engang et Fldings Skifte.

Fik i for 2 Td. Korn, bad om 3 i aar. Er forresten en brav Kone og god Moder. Soren Gegeran. 2 Børn. Er Fiske i Osterild. Fiskeriet slaget fejl, aldeles jordløst Huis. Lars Oleen i Osterild. En stærk og arbejdsom Mand, var forrige Aar i Kjøbenhavn ved Kallsteenbrædet paa Saltholmen ved Amager.

(Næsten alle klager over fejlslaget Fiskeri, hvilket vel for de flestes Vedkommende har været Hovedårsaget. A.P.)

1827 den 8 Decemb. var Hündstrup og Osterild Fattig Commission forsamlet i Hündstrup Skole, hvor Præsten anmeldte, at Fattigvesenet havde en betydelig Gjæld, og om det maatte synes Commissionens hensigtsmæssigt at bestemme noget i dette Tilfælde, at et Afdrag kunde blive tilvejebragt til samme Betaling, og at en passende Maalestok for denne og Fattigvesenets iøvrigt Paaligninger maatte blive bestemt med Hensyn til Hartkorn, Formue og Leilighed, og meente han, at den hidtil brugte Maade at lade dem man ansaae for at staae sig skikkelig blive paalignede noget mere, end de som bestemt vare betyngte at være mindre formuende, og var det kun et Forslag til nærmere Bestemmelse.

Præsten gjorde opmærksom paa det Credit Væsen som dette Aar havde fundet Sted, at nemlig en Deel af de mere formuende navnlig havde sammenkjøbt endel Korn og Penge, dels efter Amtets Opfordring, dels af egen Driivt, for at overlade endel mindre formuende, dels til Fad, dels til Føde og hvoraf nu ikkun ganske lidt var bleven af Vedkommende betalt, efter flere Opfordringer, hvilket Præsten troede at have sin Grund, hvad Osterild Sogn især angik, det saameget iaar fejlslagne Heltfiskerie. Han bemærkede,

Ex. Akb. af Thisted Amtshuus d. 8. Nov. 1827

at han
hos de
Lignin
delte
terne
ste
lade
til
pelig
hver
Tilsta
F
og de
Comm
da sk
der til
nem
-
som
de
Fiske
del
efter
selv
Ime
af
ikke
du
den
vel
betl
den
st
tag
alt
me
og
dog
nu
Um
hvo
Fate
Am
div
F
han
90
90
vi
lou
vni

at han ikke ansaa det at være en let Sag at faae disse Penge, cirka 150 Rbl. ind hos de Fattige, som intet havde, ligesom det ej heller var let at faae dem ved Ligning paa Districtet, da henimod 100 Td. Korn og 250 Rbl. bekvædtes til at løkke Udgifterne og betale Gjelden, og dog var endda slet intet til Udgi-
terne af Penge i Fattig Cassen til Janu. og April Aartaler 1828. Han vid-
ste ikke at foreslaae noget Betalings Middel; men maatte ganske over-
lade dette til Commissionens Bestemmelse. Han anførte, at man kom vel
til at slaae en Streg over endel af Regningerne og inddrive paa den lem-
peligste Maade det der ei vilde blive betalt. Det blev ikke afgjort hvad
hver Fattig in specie skulde tillægges, som tildels vil afhænge af Fiskeriets
Tilstand i Osterild.

Hensende til Præstens Forslag om Bestemmelsen af Betalingen for det Korn
og de Penge de havde bekommet de Fattige paa Credit da blev det bestemt, at
Commissionen igjen vilde samles i Morgen Eftermiddag Kl. 1 her i Skolen og
da skulde hver Mand som var noget skyldig, af vedkommende Fattigforstan-
der tilværes under Mødet efter Amtets Bestemmelse, at møde for Commisio-
nen bemeldte Tid og Sted.

Ved bemeldte Samling maatte de fleste af Skyldnere men saa godt
som ingen saa sig istand til at kunne betale, ~~hvorved de skulde~~ - de erklæ-
de dog samtlige, at de vilde betale hver for sig saasnart de kunde. - Saa
Fiskeriet endnu vilde lykkes troede de fleste at kunne betale, idet mindste en-
del inden Aarets Udgang, og derefter saasnart nogen Fortjeneste var at erholde
efter Fiskeriets Ophor. (Afskrift til Mødet Amtsaars d. 4 Febr. 1927)

Under Udgift for 1827: „Jørgen Odgaard fra Hillerslev fik som Gave fra mig (Prior)
selv til et Brækbaand 2 Mark, dem fortænte han i Osterild, og tog hos Eriich
Imed paa min eller Pognets Regning, dette Brækbaand, som er ført til Regning
af Eriich Imed med 24 Skill.

„Anledning af en i Skinnerup Sogn forsinguelserettiget Mand, Jøren Jøe boende i Osterild,
ikke kunde leve af hvad han erholdt af nevnte Sogn, tilstod Osterild Fattigkommission un-
der 8 April 1828 Skinnerup Fattigkommission bla. andet: „at man tillader sig at melde at
denne Familie kan ikke nøie sig med det den faar fra Schinnerup Fattig District saa-
vel i Almindelighed, som i Færdeleshed i Sygdoms Tilfælde. Børnene gaa bestandig og
betler i Districtet uden for Skoletid. For at skaffe sig den nøjagtigste Kundskab om
denne Familie, lod Commissionen Jøren Jøe komme for sig. Han erklærede, at han
ikke vidste hvad han skulde have aarlig, men at han til den 18 Martii havde mod-
taget 4 Skp. Bjerg, og kun naar han flere Gange havde gaaet til Commissionen, som
altid hvad Bønderne i Schinnerup angaar var fortrijdelige paa ham gave ham
med Uvillie et Par Skp. Korn, hvoraf han ikke kunde leve med Familie af Kone
og 4 Børn. Hans Børn gaae flittig i Skole, men Skolepenge betaler Jøren Jøe ikke, det
dog han, som enhver anden er pligtig saalange den gamle Degn fungerer, som
nu har været der paa Stedet i mere end 50 Aar, og mider Udpenge for Børnenes
Undervisning, 2 Skill. Tegn egentlig for hvert Barn, med Undtagelse af 6 Børn,
hvortil er et Legat. Den constituerede Skolelærskolm har erholdt hos denne
Fattigkommission om at faae indlagte Regning betalt, 3 Rbl. Fedli.

J. C. Prior. Chr. Oddeshede. Thom. Kelleberg. A. Pøborg. N. Gertsen.

Ved at meddele min Underskrift som Medlem, tillader jeg mig at bemærke: „at
Christen Orgaard og Michel Imed af Schinderup, paa Schinderups Sogns Vegne, og som
dertil befuldmægtigede have forpligtet sig til, at det ingensinde skal komme dette
Fattiguæsen til Bjørde, at Jøren Jøe blev boende her, o. s. v. Datum ut supra. N. Schinau.

Ved Mødet d. 16 Nov. 1828 anholdt Jesper Jensen om nogen Hjælp til at betale Peder
Kuldste for Helbredelsen af sit Barn, som 2de Gang har brækket Laavene. Der tilstodes
ham 2de Rbl.

Under Udgift for 1828: „20 Maii 6te Skil Fjel til Ole Jørgensdatters Klode 2 Rbl. Samme et
gjøre, betalt Jøren Bjørke 80 Skill. Svarte 10 Skill. og Brøndevien til Røgbenene 26 Skill.

Samme Regnskab: „Commissionen tilstod f. A. Regnskabsforeren (Præsten) Godt-
gjørelse for Skrive materialier for Aaret 1827 og 1828 der gav saa meget overordentligt
Skriverie, formedelst Credit Væsenet. Da en Bog brugtes, Papir koster 2 Mark 4 Skill.
vil det vel anses for billigt at det ansættes for begge Aar til 1/2 Specie eller 3de Følv til
Cour 2 1/2 og skænktes det af Pogn, hvis Jøren til en Hjælp til Apparatenes Ansættelse for den indvandrede
Undervisningsforer i Osterild Skole.

Berthel Jepsen. Lars Kanstrup. Anders Damsgaard. Lars Jensen. Kjeld Christensen. Christen Pondergaard. Anders Lønborg. Lars Schjette. Fues Enke. Christen Damsgaards Enke. Niels Christensen. Alle af Klastrup.

Niels Chr. Ljunge. Peder Hundahl. Peder Andersen Inmed. Jens Christensen. Anders Hole. Anders Hundahl. Peder Løe. Niels Håure. Jens Chr. Pondergaard. Christen Nielsen. Christen Oddeshede. Fognefoged Chr. Oddeshede. Niels Chr. Abildgaard. Niels Chr. Andersen. Christen Madsen. Brochius. Anders Madsen. Søren Høstrup. Jens Andersen. Jens Pedersen Korsgaard. Niels Chr. Tredker. Poul Bech. Alle af Kliv.

Niels Andersen. Jens Amtoft. Christen Wittrup. Simon Jensen. Jens Miller. Peder Chr. Eriksen. Lars Chr. Sørensen. Christen Sørensen. Peder Klit. Christen Houes Enke. Alle af Ljunnerup.

Jens Faddershøll. Jens Pedersen. Mikkel Miller. Søren Wittrup. Jens Geertsen. Lars Thousig. Christen And. Kjer. Anders Juul. Anders Hennrichsen. Jacob Klingbeck. Niels Geertsen. Thomas Dahlgaard. Mikkel Pondergaard. Poul Jensen. Peder Jensen. Jens Mortensen Jens Dahlgaard. Christen Munch. Niels Chr. Michelsen. Luchas Jensen. Niels Madsen. Jens Chr. Ralle. Christen Damsgaard. Jens Madsen. Niels Chr. Dindahl. Hallebergs Enke. Christen Dahlgaard. Christen Blach. Christen Degn. Lars Chr. Abildgaard. Jens Lixhøj. Christen Thomsen. Kjeld Larsen. Johannes Geertsen. Isaac Nielsen. Peder Andersen. Søren Bidker, den yngre. Peder Stormager. Jens Olesen. Christen Madsen. Alle af Osterild.

Jens Oddeshedes Enke. Mads Mathias Sørensen. Jeppe Hennrichsen. Lars Chr. Marcussen. Søren Chr. Nielsen. Jeppe Larsen. Jens Strand. Niels Dirholdt. Jøst Christensen. Niels P. Miller. Christen Poulsen. Christen Bach. Anders Pedersen. Niels Mossing. Mads Meergaard. Peder Odde. Christen Frandsen. Alle af Høxer. Christen Christensen. Christen Jensen. Niels Jensen. Christen Gjøtrup. Abildhauge. Alle af Hørsig.

Do. i Aaret 1848.

Kjølbygaard. (Lange.) Pastor Sørensen. Schibbye. (Klindstrupgaard. Jens Sørensen. Poul Jepsen. Peder Chr. Nielsen. Morten Løe. Christen Kjeldsen. Lars Frandsen. Thomas Nielsen. Skolelæres Grønlind. Niels Skjott. Alle af Klindstrup. samt Pastor Boesen.

Jeppe Birtelsen. Lars Kanstrup. Lars Jensen. Anders Damsgaard. Kjeld Christensen. Christian Pondergaard. Eskild Sørensen. Christen Fuesen. Mikkel Larsen. Peder Larsen. Alle af Klastrup.

Peder Andersen Inmed. Peder Overgaard. Jens Christensen. Anders Hundahl. Anders Hole. Niels Christian Andersen. Niels Håures Enke. Christen Oddeshedes Søn. Mikkel Nielsen. Christen Pedersen Tang. Klivs nedlagte Mølle. Niels Ljunge. Peder Løe. Anders Chr. Andersen. Jens Andersen. Christen Madsen. Christen Sørensen. Peder Chr. Mikkelson. Jens Pii(d)ahl. Niels Munk. Christen Krogh. Peder Chr. Oddeshede. Jens Pedersen Enke. Jens Kirk. Christen Thomsen. Jens Nielsen Hove af Høisted. Alle af Kliv.

Jens Amtoft. Christen Wittrup. Simon Jensen. Jens Overgaard. Peder Chr. Eriksen. Lars Chr. Abildgaard. Christen Sørensen. Lars Chr. Sørensen. Peder Chr. Jensen. Niels Andersen. Alle af Ljunnerup.

Skolelæres Kold. Faddershøll. Jens Pedersen. Peder Hendriksen. Søren Wittrup. Anders Juul. Anders Hendriksen. Lars Badstue. Jens Nicolai. Jens Møller. Enevold Christensen. Jesper Jensen. Søren Christensens Enke. Poul Kolds Enke. Peder Nielsen. Anders Poulsen. Ole Kjeldsen. Ane Kristine Christensdatter. Peder Sørensen Frost. Niels Thomsen. Christen Thomsen. Niels Chr. Rør. Chr. Andersen Kjer. Søren Bidker den yngre. Niels Christensen Tredker. Niels Gregersen. Jens Geertsen. Jens Christensen Dahlgaard. Niels Sørensen Inmed. Thomas Dahlgaard. Christen Clemmensen. Mikkel Pondergaard. Jens Skredder. Søren Bidker den Aldre. Lars Thousig. Christen Olesens Enke. Johan Geertsen. Peder Binder. Poul Jensen. Christen Mathiesen. Thomas Kjer. Mathias Maler. Peder Jensen. Jens Chr. Jepsen. Jens Chr. Ralle. Anders Thomsen. Simon Jensen. Christen Damsgaard. Niels Madsen. Jens Madsen. Jens Lixhøj.

140
Thomas Andersen. Lars Oddershede. Christen Dahlgaard. Jens Ped. Skjette. Lars Chr. Jørgensen. Christen Degn. Christen Hole. Christen Kjer. Christen Munk. Povl Lund. Jens Dahlgaard. Alle af Osterild.

Christen Foged. Do. og Christen Degn. Jeppe Hendriksen. Lars Marcussen. Jøst Christensen. Jeppe Jørgensen Bak. Christen Gjøtrups Jeppe Larsen. Jens Strand. Niels Dierholt. Niels Morsing. Christen Poulsen. Povl Smed. Peder Odde. Niels Thomsen. Jørgen Damsgaard. Jens Andersen. Christian Bak. Anders Pedersen. Niels Lund. Christen Foged m. fl. Jørgen Damsgaard. Jøst Christensen. Alle af Koser. Niels Jensen. Peder Jensen. Chr. Christensens Enke. Alildhauge. Alle af Trønsig. Forvalter Marvede Kjølbjerg. Forpagter Steen. Pastor Boesen. Udensogns. Niels Dahlgaard Skovsted. Bramølle. Chr. Larsen. Pommels. Chr. Olesen Pommels. Thomas Andersen Kaastrup. Chr. Franborg Vorning.

De med * betegnede, var i de nævnte Aar Medlem af Fattigvesenit eller Sogneforstanderskab. A. E. Pualgaard den 11 Nov. 1926.

Hindstrup - Osterild Sognes Fattigvesens Udgift og Indtægt i 1804.
Regnskabet balancerede med 31 Tdr. 2 Skp. Røg. 33 Tdr. 1/2 Skp. Byg. 118 Rd. 87 Skill.

* 1806 med 17 Tdr. 3 Skp. Røg. 62 Tdr. 6 Skp. Byg. 184 Rd. 62 Skill.

1807 med 17 Tdr. 2 Skp. Røg. 59 Tdr. 4 Skp. Byg. 165 Rd. 72 Skill.

1808 med 17 Tdr. 1 Skp. Røg. 59 Tdr. " Skp. Byg. 107 Rd. 21 Skill.

(1813 Indtægt: 13 Tdr. 4 Skp. Røg. 34 Tdr. 3 Skp. Byg. 353 Rd. 63 Skill.

1813 Udgift: 13 Tdr. 4 Skp. Røg. 34 Tdr. 3 Skp. Byg. 282 Rd. 16 Skill.

* Bogen i Behold i dansk Courant 71 Rd. 47 Skill.

1819 med 12 Tdr. 2 Skp. Røg. 31 Tdr. 7 Skp. Byg. 192 Rd. 80 Skill.

1825 med 14 Tdr. " Skp. Røg. 23 Tdr. 4 Skp. Byg. 63 Rd. 9 Skill i Søl. 133 Rd. 25 Skill i Sedler.

1833 med 28 Tdr. 2 Skp. Røg. 71 Tdr. " Skp. Byg. 40 Rd. 87 Skill i Søl. 97 Rd. 85 Skill i Sedler.

1848 med 81 Tdr. 6 Skp. Røg. 117 Tdr. 7/8 Skp. Byg. 311 Rd. 4 Skill.

(1861 Indtægt: 57 Tdr. 5 Skp. 1 1/4 Fdk. Røg. 86 Tdr. 4 Skp. 2 3/4 Fdk. Byg. 398 Rd. 5 Mark. 2 1/2 Sk.)

1861 Udgift: 56 Tdr. 6 Skp. 3 3/4 Fdk. Røg. 77 Tdr. 6 Skp. 3/4 Fdk. Byg. 356 Rd. 3 Mark. 12 Skill.)

Hjardemaal Sogn.

1804 med 16 Tdr. 1 Skp. Røg. 16 Tdr. 2 Skp. Byg. 44 Rd. 81 Skill.

1805 Indtægt: 16 Tdr. 4 Skp. Røg. 16 Tdr. 3 Skp. Byg. 51 Rd. 52 Skill.

1805 Udgift: 16 Tdr. 4 Skp. Røg. 16 Tdr. 3 Skp. Byg. 51 Rd. 73 Skill.

" Heraf er det klart, at Ingen Beholdning bliver for Aaret 1805, men at Presten faaer tilgode, som Udgiwt at beregne for Aaret 1806. 21 Skill. skriver en og tyve Skilling."

1807 Indtægt: 16 Tdr. 3 Skp. Røg. 16 Tdr. 3 Skp. Byg. 54 Rd. 2 Skill.

1807 Udgift: 16 Tdr. 3 Skp. Røg. 16 Tdr. 3 Skp. Byg. 52 Rd. 94 Skill.

" Der bliver altsaa Beholdning 1 Rd. 14 Skill. som til næste Aar bliver at beregne, og som er i Sognefogdens Niels Jørgensens Betsning."

1808 Indtægt: 15 Tdr. 6 Skp. Røg. 15 Tdr. 6 Skp. Byg. 68 Rd. 27 Skill.

1808 Udgift: 15 Tdr. 6 Skp. Røg. 15 Tdr. 6 Skp. Byg. 53 Rd. 40 Skill.

" Beholdet som til næste Aars Regnskabs Indtægt bliver at beregne, er altsaa 14 Rd. 83 Skill. Disse 14 Rigsdaler og 83 Skilling er i Sogneprestens Forvar." (Fuldst.)

1813 Indtægt: 18 Tdr. 3 1/2 Skp. Røg. 20 Tdr. " Skp. Byg. 451 Rd. 14 Skill.

1813 Udgift: 18 Tdr. " Skp. Røg. 18 Tdr. 5 Skp. Byg. 296 Rd. 80 Skill.

1819 med 12 Tdr. 1 Skp. Røg. 12 Tdr. 5 Skp. Byg. 129 Rd. 12 Skill.

1825 med 11 Tdr. 4 Skp. Røg. 11 Tdr. 6 Skp. Byg. 25 Rd. 19 Skill i Søl. 66 Rd. 1 Skill. i Sedler.

7 1833 med: 12 Tdr. 4 Høp. Røg. 18 Tdr. 5 1/2 Høp. Byg. 17 Rd. 29 Hk. i Søl. 73 Rd. 19 Skæl. i Sælle.
 7 1848 med: 32 Tdr. 5 Høp. Røg. 33 Tdr. 5 1/4 Høp. Byg. 248 "Mark. 12 Skell.
 7 1858 Indtegt. 20 Tdr. 3 Høp. 3/4 Fdk. Røg. 22 Tdr. " Høp. 1 3/4 Fdk. Byg. 287 Rd. " M. 13 Skell.
 7 1858 Udgift. 16 Tdr. 5 Høp. 2 Fdk. Røg. 18 Tdr. 6 Høp. 3 1/4 Fdk. Byg. 354 Rd. 3 Mark. 1 Skell.

Beboere i Hårdemaal Sogn som var ansat til at svare Fattigskat i 1804.

Sognepresten Laurids Fuglsang. Sognedegnen Clemens Esterild. Niels Christian
 Baarup. Niels Lorensen. Jonas Nielsen. Niels Andersen Møller. Niels Christensen. Jens
 Laurisen. Christen Dahl. Niels Thomsen. Peder Villum. Anders Knudsens Enke.
 Christen Andersen. Søren Jensen Kræder. Thomas Toft. Alle af Hårdemaal.
 Niels Korsgaard. Christen Michelsen. Christen Villum. Thomas Basses Enke.
 Anders Jensen Frøje Peder Nielsen. Alle af Tved Byge.
 Christen Clemensen. Jens Villumsen. Jens Christophersen. Christen Mortensen.
 Peder Christensen. Niels Svoger. Lars Larsen. Anders Bierget. Kaassøe Mølle.
 Alle af Kaassøe. Anders Christensen af Remme. Jens Laurisen, Merke-
 dahl. Lauris Jensen, Bierget. Sonne Madsen, Villum.
 Jens Jensen Røer. Niels Nielsen Bloksgaard. Lars Andersen Køl. Lars
 Røges Enke. Christen Michelsen Høve. Christen Børresen. Jacob Pedersen
 Høve. Christen Laurisen. Peder Nielsen. Christen Michelsen. Søren Jensen
 Bang. Søren Kreiberg. Thomas Boyer. Christen Andersen. Lars Haastriips.
 Niels Boyer. Christen Bløide Jacob Thomsens Enke. Christen Boyer. Odders-
 bølle og Christen Møllers Gaard. Alle af Hårdemaal Allit.
 Af Kølbygaard svaredes aarlig til 4 Fattige af det store Berregaardske Legat,
 12 Rd. 48 Skell. Oddersbølledes af Caspar Pretzmann. Kølbygaard yedes af
 & Overgaard.

7 1813.

Prestegaarden (Holst.) Degnen. Christen Kløigaard. ^(Sogneprest) Niels Lorensen. Jonas
 Nielsen. Niels Andersen. Niels Knudsens. Lars Villum. Christen Pedersen. Niels
 Thomsen. Niels Olesen. Christopher Lorensen. Christen Andersen. Søren Jensen.
 Thomas Toft. Michel Christensen. alle Gaardmænd af Hårdemaal.
 Niels Christian Amtoft. Niels Jensen Trolldborg. Lars Pedersen. Sunne Pe-
 deresen. Peder Smed alle Husmænd af Hårdemaal.
 Søren Korsgaard. Christen Michelsen. Lars Christian Villum. Thomas
 Basses Enke. Peder Jensen. Peder Nielsen. Lars Bierg. alle af Tved.
 Christen Clemensen. Lars Christensen. Jens Christophersen. Christen Mor-
 tensen. Peder Christensen. Niels Svoger. Peder Dahl. Christen Dahl. Christen
 Pedersen i Møllen. Alle af Kaassøe. Lars Andersen. Rimen. Jens Merkedahl.
 Sine Madsen, Villum.
 Jens Røer Enke. Niels Bloksgaard. Peder Røge. Christen Røge. Christen
 Høve. Christen Jensen. Jacob Høve. Christen Larsen. Peder Nielsen. Thomas
 Røge. Niels Christensen Madstøl. Søren Bang. Anders Andersen. Thomas
 Boyer. Povl Christensen. Lars Haastriips Enke. Niels Boyer. Christen Bløide.
 Ole Westergaard. Christen Boyer. Zacharias Pretzman. Casper Pretzman.
 Kølbygaard. N. Heinau.

7 1833. Pastor D. C. Prior.

Christen Olesen. Kirkesanger Gelstrup. Clemens Esterild. Christen Bak.
 J. C. Sørensen. Niels Pedersen Smed. Niels Chr. Bak. Peder Røer. Michel Tweed.
 Niels Knudsens Enke. Lars Villum. Thomas Nielsen. Povl Christensen. Peder
 Odgaard. Mads Smed. Jeppe Christensen. Christen Nielsen. Jens Merkedahl.

Huus: Peder Odde, Jens Dahl, Michel Andersen. Alle of Hørdemaal.
 Søren Korsgaard, Chr. Michelsen, Chr. Agnerholm, Peder Jensen, Jens Byerg, Christen
 Jepsen. Alle of Tved Bye.
 Christen Clemensen, Lars Broe, Christen Jensen, Jens Høeg, Niels Chr. Nielsen, Christen Dahl,
 Jens Andersen, Knud Roesholm, Lars Rimmens Enke, Clemens Pedersen. Alle of Laasse Bye.
 Jens Lüneisen, Christen Røer, Lars Smed, Mads Piinesen, Chr. Rigilds Enke, Jeppe Røer,
 Niels Sørensen, Jørgen Larsen, Christen Smed, Niels Pedersen, Christen Rigild, Peder Strøm-
 sen, Anders Andersen, Thomas Boyer, Paul Bindestrup, Christopher Esdal, Niels Røer Enke,
 Niels Bløde, Jesper Boyer, Ludvig Pretzmann, Madame Pretzmann, Christen Poulsen,
 Lars Ellishøl. Alle of Hørdemaal Klit.

1848. (Pastor Boesen.)

Christen Bach, Niels Smed, Peder Røer, Peder Bak, Mikkel Tveds Enke, Thomas Knudsen,
 Jens Peter Sørensen, Thomas Nielsøn, Paul Christensen, Peder Odgaard, Madam Høeg, Peder
 Larsen Villums Enke, Christen Mikkelson, Christen Nielsen, Jeppe Christensen, Jens
 Dahl, Thomas Mørkedal, Lars Peter Christensen, Lars Mørkedahl, Peder Chr. Kløigaard,
 Kjelstrup. Alle of Hørdemaal.
 Mads Bertelsen, Christen Mikkelson, Christen Agnerholm, Christen Jeppesen, Jens Rigild
 Nielsen, Jens Byerg. Alle of Tved.
 Lars Broe, Clement Christensen, Christen Jensen, Jens Høeg, Christen Dal, Jens
 Andersen, Niels Chr. Kold, Clement Pedersen, Ole Sørensen, Peder Bak. Alle of Korsø.
 Christen Røer, Lars Smed, Mads Villum, Lars Røge, Jeppe Røer, Jørgen Larsen, Niels
 Sørensen, Christen Smeds Enke, Niels Pedersen Enke, Christen Røge, Christen Dal, Peder
 Mikkelson, Christopher Esdahl, Lars Piernes, Christen Bløde, Lars Klitt, Jesper Boyer,
 Lars Ellerbøll, Jens Villum, Jens Villum og Chr. Dige, Anders Jeppesen, Madam
 Pretzmann, Jens Boyesen, Niels Røge Samsgaard, Peder Christensen Esdahl. Alle of
 Hørdemaal Klit.

Beboere i Oslos - Veslvs - Arup i Aaret 1844.

Pastor Chr. Jacobsen, Degnen Langballe (did), Himmelstrup (Lærer), N. Broe, A. Roellig-
 ped, J. Jacobsen, N. Oddegaard, P. Bændgaard, Thomsen Grøis (?), H. Laurson,
 Chr. Andersen, J. Dybdahl, Fær, Christensen, P. Chr. Jensen, Th. Jensen, Lars
 Gode, Chr. Olesen, And. Chr. Søndergaard, V. Andersen, M. Thomsen, Mads Tho-
 rup, L. Chr. Bam, Peder Jepsen, Jens Klitgaard, Jens Thomsen, Th. Christensen,
 Jens Broe, Chr. Luccassen, Chr. Mikkelson, Niels Jensen, P. Jensen, N. Luccas-
 sen, P. Vixøe, Chr. Chr. Christensen, Poulsen, Chr. Kold Pedersen, Chr. Odde-
 gaard, Chr. Jacobsen, Simon Flyvholm, Arent Flyvholm (?), Hans Radstue,
 Søren Holm, Thøger Luccassen (?), Jens Hindstøjer, Th. Sørensen, Chr. Høson,
 N. Dalgaard, P. Kjergerd, Chr. Woetborg, J. Hammelsen, Lars Olesen,
 L. Hede, H. Frimer, Chr. Luccassen, P. Herkes Enke, P. Chr. Kjergerd (?),
 M. Bonnerup, A. Thomsen, John Knudsen, Paul Knudsen, Th. Bünck,
 J. Chr. Horn, Elias Nielsen, N. Bück, Lars Skjøt, Dorthe Hede, Jens
 Thomsgaard, Chr. Holst, Greges Poulsen, Lars Skredder, Chr. Olesens
 Huus, Niels Refsgaard, Chr. Strand, Svend Andersen, Lars Back,
 Peder Høsen, Jacob Broe, Chr. Brüun, Frantz Nielsen, Th. Jepsen, J. Peder-
 sen, P. Chr. Jensen, Chr. Smed, Chr. Vixøe, Søren Lyngge, Chr. Kold, Broe
 Christensen, Peder Skolemester, Niels Mølle, Søren Thormdahl, Thøger
 Bück, Chr. Jensen Lyngge, Chr. Pedersen Kirkevej (?), J. Ramsgaards Huus,
 Ane Cathr. Jørgensdatter, Chr. Mandstrup, M. Thormdahl, Hans Hede
 alle of Oslos.

Veslvsgaard, Kammer Ravn, Chr. Olesen, N. And. Mortensen, P. Holst,
 Kjeld Jepsen, Blinde Niels, Skole, Holm, Rasmus Pedersen, Erik Christensen,
 Jens Chr. Pedersen, Jens Nielsen Balle, Marcus Jensen, N. Münck, Th. Jensen,
 P. Büsson, J. Kjerulf, Jens Olesen, Th. Simonssens Enke, Erik Jensen,
 Lars Ch. Skjøt, Gert Nielsen, N. Chr. Søndergaard, N. Søndergaards Enke,
 Th. Søndergaard, Chr. Pedersen Tunge, Chr. Mikkelson, Lars Strand, Søren
 Dahl, O. Chr. Oddegaard, Chr. Oddegaard, Jens Larsen, Mads Skærup.

Ex. Akte. 83. Thistle. 8. 1844.

f. Chr.
 Niels
 alle
 J.
 Jons
 Ole
 Th.
 Kjeld
 sen.
 Hæde
 Kirke
 Juste
 M.
 J.
 J.
 M.
 alle
 a
 J.
 a
 J.
 2
 17
 4
 9
 a
 2-

J. Chr. Jørgensen. Lucas Jensen. Mads Kjaer. Chr. Morsing. Fr. Larsen.
Niels Mortensen. And. Feldahl. Lars Bussen. Niels Amtoft. Jens Skredder
alle af Vesløs.

E. Munk. O. Vittrup. J. Amtoft. P. Chr. Lambertsen. Lambert Pedersen.
Jens Eriksen. Jens Nielsen. Ole Bach. Jens Broe. Mogens Christensen.
Ole Thomsen. Th. Kjergaard. Jeppe Ined. Skuld. Christensen. Chr. Laurson.
Th. Jørgensen. P. Thomsen. Jens Møller. J. Amtoft. And. Ingvosen. N.
Kjeldtoft. Chr. Nielsensgaard. Jacob Kjergaard. Jens Monn. Ingvor Ander-
sen. Chr. Jørgensen. Møller Th. Wels. Knud Ined. Henrick Goddikesen. Jens
Høek. Søren Hauge. Lars Ined. Alle af Arup.

Lars Chr. Andersen. Chr. Kold. Chr. Back. Lars Chr. Eriksen. Morten
Kjikegaard. Th. Christensen. Chr. Brønnum. Mads Back. Hans Hede. Jens
Jøstesen. Rasmus Pedersen Kiüs. Mikkel Badstue. Alle af Amtoft.

Flerefter Fogdepostmandskabets Forhandlingsprotokol, 1842-1872. A. C. Svulgaard
28/4 1927.

Antallet af Husemænd, Fandsiddere og Aftægtsmænd i Kollerup Sogn 1849.

N. Chr. Stefensen, 36 Aargl. Chr. Andersen Brøst. 44. Markus Andreasen 49.
Jens Venneberg, 45. Ped. Lambertsen, 41. And. Chr. Christensen, 29. Niels Bak, 62.
Jens Chr. Poulsen, 50. Christian Larsen (for ham og de efterfølg. ingen Alderangifit)
Søren Chr. Andersen. N. Mikkelsen Hørdum. Hans Chr. Nielsen. Niels Mand,
Morten Bünke. (Alle af Kollerup By)

Lars Lundtofte, Andrup. Chr. Høgh, Simon Agerboe. Morten Haven,
alle af Hingelbjerg.

Fandsiddere: Jens Ludsk. Chr. Jensen. Chr. Danielson. Søren Madsen,
alle af Kollerup By.

Aftægtsmænd: Søren Ined. Chr. Klitgaard, Anders Klitgaard, Ped. Mo-
gensen, alle af Kollerup By. Lars Paarup, Borup. P. Agerboe, Hingelbjerg.

Husemænd: Ped. Anthonson, Niels Larsen, E. Post. Pøle Eskildsen.
Jens Viüst, Jacob Tækker. Niels Himmelboe. Th. Chr. Nielsen. J. Hansen.
Poul Ined. Bertel Lundtofte. Jens Chr. Nielsen. Alle af Fjeritølev.
Chr. Bak, Rimmén. Jens Norre. Ped. Kirk. Niels Vadmand. Lucas
Christensen og Søren Jensen vidstnævnte 5, ogsaa af Rimmén.
Jens Ove, Ped. Andersen og Erik Christensen alle af Brøndum.

Funderter: Jens Chr. Christensen og Ped. Kaarsbak, begge af Fjeritølev.
samt Jens Chr. Knede, Dromshauge. Jens Chr. Mandrupsen & og Frants
Chr. Jensen, begge af Brøndum.

Aftægtsmænd: Jens Christensen og Eskild Pedersen, begge af Fjeritølev.

Talt 38 Husemænd. 6 Fandsiddere og 7 Aftægtsmænd.

Skjødselsliste for Kollerup Sogn 1850, beregnet ifter følgende
Fortegnelse paa Hartkornet af Gaardene, i Henhold til Matrikellisten.
„Sognepræsten (Th. Lerche Jørgensen) 1 Feb. 1 Sep. 3 Feb. 2 Alb. Stephan Andersen,
2-4-1-2 1/2. Jens Sørensen Svendstrup. 2-3-2-2 1/4. Niels Chr. Mønstsen. 3-1-3-
1 1/4. Gunde Christensen. 2-3-2-4. Ped. Nielsen Kirgaard. 2-2-2-4.
Christen Pedersen Høgh. 1-4-3-1 1/4. Alle af Kollerup By.

Aagaards Bier. 8-2-2 3/4. Niels Chr. Larsen. Christen Madsen. 2-3-1-1/2.
Søren Andreasen. 2-2-1 3/4. Gæstgiver Poulsen. 2-6-2 1/2. Ped. An-
dersens Gaard. 2-7-1-1. Ped. Vestergaard. 7-2-2-1 3/4. Christen Poulsen.
2-6-2 1/2. Jens Chr. Christensen. 1-7-2-3 1/4. Mikkel Christensen. 2-2-2-2 1/4.

144
 Lars Vestergaard, 4-1-1-2. Hans Nielsen, 1-5-2-2 7/8. Niels Jensen Kæmmer, 1-6--2 7/8. Frantz Christensen Pedersbak, 1-7--. Alle af Gjerritslev.
 Jakob Bak, 2-3-2-2 1/2. Lars Olesen, 2-3-3-1/2. Ped. Larsen Nielsen, 2-7-2-2 1/2.
 Jens Drejer, 2-2-2-1/2. Lars Chr. Mathiasen, 1--3-2 3/8. Alle af Brøndum.
 Christen Olesen, 3-6--1 3/4. Chr. Pjerregaard, 4-3-1-1 3/4. Soren Chr. Sørensen, 1-6--1. Peder Chr. Jensen, 1-4-1--. Niels Sørensen, 2-2-1-1. Lars Chr. Anthonsen, 1-1-3-3/4. Erik Jensen, 2-1-2-1/2. Alle af Hingelbjerg.
 Christen Olesen, 3-2--7/8. Jens Jensen, 3-2--7/8. Begge af Aldrup.
 Ole Chr. Poulsen, 3-0-2 1/2. Peder Larsen Vintner, 1-5-1-1 3/4. Begge af Andrup.
 Lars Drejer, 1-4-2-2. Christen Jensen Bak, 2-4--2 1/4. Begge af Borup.
 Lars Christensen, 4-4-3-2 1/4. af Graven. Hr. Thestrup, 8-3--2. Aarupgaard.

Liste over de Valgberettigede af Kollerup Sogn, der i Overensstemmelse med Valgløven af 7 Juli 1848, have meldt sig at ville deltage i Valget af et Medlem til Krigsforsamlingen:

Th. Lerche Jørgensen, Sognepræst, 41 Aar gl. Anders Pedersen Skolelærer, 43. Gænder Christensen, 50. Gaardm. Niels Chr. Borup, do. 30. Peder Nielsen Kirgaard, do. 45. Soren Chr. Andersen, Husm. 40. Peder Samlertsen do. 40. Jacob Christensen, Husm. og Sognefoged, 64. alle af Kollerup.
 Lars Chr. Anthonsen, 51. Husm. (Har været paa Vand og Brød, og iudgaaer saaledes af Listen). Erik Jensen, 49. Gaardm. Begge af Hingelbjerg.
 Ole Chr. Jensen, 46. do. Andrup. Christen Bak, 44 do. Lars Drejer, 43. do. Peter And. Andersen, 36. Husm. Alle af Borup. Lars Chr. Mathiasen, 34 Gaardm. Brøndum.
 Jens Poulsen, 36. Gæstgiver. Niels Jensen, 48. Gaardm. Erik Post, 37. Husm. Christen Poulsen, 63. Gaardm. Niels Larsen, 50. Husm. Niels Chr. Larsen, 35. Gaardm. Mikkel Christensen, 47 Gaardm. Frederik Thestrup, 64. Gaardm. Aarupgaard.

Kollerup Sogns Commune Kasse Regnskab for 1857.

Indtægter: Overskud fra Aar 1855 . . .
 Paalignet i Aaret 1856, 40 Rd. "Mark" Skill. Falt 40 Rd. "Mark." Skill.
 Udgifter: Underhall. for Aaret 1855, 1 Rd. 5 Mark 15 1/2 Skill. Peder Chr. Jensen for en Græns. grav 2 Rd. Lars Rigild for en do. 3 Rd. Herredskassepenge 2 Rd. 3 Mark 5 Skill.
 Omkostninger ved Pigsdagsvalg, 1 Rd. "Mark 6 Skill. Aarup Bøen, 3 Rd. "Mark 14 Sk.
 Lys og Varme til Forstanderskabets Møder, 1 Rd. 3 Mark " Skill. Brevhøring til 1 Mai 1856, 4 Rd. "M. " Sk. Do. til 1 Jan. 1857, 4 Rd. "Mark 8 Skill. Skatter af Sognefogdens Hætte til Amtesrepartitionsfonden, 1 Rd. 4 Mark 10 Skill. Budfogdens Løn til 1ste Jan. 1857 efter Licitation, 11 Rd. "Mark" Skill. En Protokol, 1 Rd. 4 Mark " Skill. Falt 37 Rd. 4 Mark. 10 1/2 Skill. Overskud, 2 Rd. 1 Mark. 5 1/2 Skill.

Kollerup Præstegaard 24 Janua. 1856.

Fremlagt og befundet rigtigt i Kollerup Sognsforstanderskabs Møde d. 6te Febr. 1857. Jens Chr. Stephansen. J. B. Vestergaard. Niels Chr. Stephansen. Niels Chr. Larsen. A. Pedersen. (Skolelæreren.)

Regnskabet for 1858, balancerede med, 35 Rd. 5 Mark. 2 Skill.

Regnskabet for 1859, balancerede med, 20 " 3 " 6 1/2 " "

— " — 1860, — " — 21 " — 8 1/2 " — Overskud 24, 2, 7 1/2

I Aaret 1860 var den samlede Indtægt ialt for hele Kommunen 514 Rd. "Mark 4 Skill.

Udgift ialt, Skolelæreren, Fattigvesen o. s. v. 351 - 5 - " -

Overskud: 162 Rd. 1 M. 4 Sk.

I Aaret 1864 balancerede Communekassens Indtægter og Udgifter med 165 Rd. 2 Mark 11 Skill. (Underhall. 7-2-11.)

145

Indberetninger fra Præsterne i Hallborg Stift.

1638.

Ved Arkivass. cand. mag. Hans Knudsen
i Samlingen til Jydskt Hist. og Topografi. 4 Række 1. Bd.
1911-1914.

Han Herred.

Hanherridt i Jütland.

Att ehfare om der fandtis nogle gamle monümenter och schriffter med rünebogstaffuier. I Toris-
lef sogn ved en enstedgaard, kaldis Skaffuier, östen derfra mellem 2 höye ligger steene fra
den ene höy och till den anden och ligger hart derhos en steendes. (Tusse) I Peistrup march
i en höy ligger 3 steene huald (hvaluet) affuier paa huer andre. I Mandstrup march
ligger en dees eller steenstoüffue, som kaldis Langdees, och ligger endnu i Mandstrup march
en steenstoüffue kaldis Mandstrup steenstoüffue; ved en enstedgaard ved Mandstrup by,
som kaldis Holmgaard, der paa marchen findis trüende steenderse. Paa Aggersborg
march er en stor höy med smaa steenn omkring. I Aggersborg sogn ved en gaard,
ved navn Kryldrüp ligger der sönden fra en steendes, kaldis steenstoüffuier. Paa Kiet-
trup march findis 3 steen, en er lagdt affuier paa den andre, och kaldis steenstoüffu-
en. Item vdi Kiettrup sogn er en enstedgaard, kaldis Kragholm som ligger en höy,
och höyen er omkringstätt med steen oc en stor steen mit vdi höyen

Kolderüp sogn. Ved Kolderüp præstegaardt synden fra gaarden findis en stor steen
opreist, kaldis Kilsteen. Ved en enstedgaard, kaldis Narüp der paa marchen findis
en steenstoüffue. Paa itt, kaldis Högdsbacke, findis en steenhob. Vösten en bygsted
ved navn Bierregaard ved en höy, kaldis Grönhöy, findis en steendes. Ved gammel
Prörüp i klitten findis ochsaa en steendes. Ved Pravenhöy Norden Kolderüp findis en
stor steen opreist. Herem sogn. Findis vdi Herem march südest fra kircken en
steenstoüffue item ochsaa i Herem march sönden fra kircken findis en steenstoüff-
ue. Dette forskrefne findis vdi Hanherit i Jütland, och ingen stedtz paa forskref-
ne kan findis eller ehfaris att vere schriffter eller rünebogstaffuier.

Gregorius Furari
propositus, mappa.

Aggersborg.

Año 1638, 10 septemb.

Aggersborg saakaldet aff en vold, som endnu findes synden for kirckegaarden, el-
ler Agersbiorg, for den i sin circüito (Omkreds) er gantske som en lüyg met idel ager-
müld. I denne sogn er en tornet kircke betact gantske met blüge; oc er ingen
gamle monümenter eller nogen antiqüitet eller rünebogstaffuier der at finde.

I samme sogn er en herregaard, nu kaldis aff byen Agersborggaard, tilforne
kaldtes Kongensgaardt. Er i sognet fire smaa byer: Agersborg, er 7 gaarde, oc præ-
stegaarden oc en boel, Torüp er 8 gaarde 3 boel, Vllerüp er gaard 13: Brandgaard,
Moegaard, Vestergaardt, Lyckegaardt 2, Kirgaardt, oc ellers 7, som neffnes aff byen,
3 boel. Oc er i sognet en liden bye, som er almindelig fergested emellom Hanherret oc
Emmersyssel, kaldis Aggersünd. En enstedgaard: Kryldrüp. Paa sognemarchen er
mange höye. Paa Agersborg march. Skjoldshöy, er en stor höy omkring met smaa steen
oc en stor hüle affuier i. Paa Vllerüp march er Bawnhöy, Lighöy, trei store höye
staar jaffnside hos hin anden oc nogle smaae. Er nogle dale: Bremdal, Franc-
kelsdal, Qüimdbüerg, Sündshole. Oc paa en steenrimme emellom Agersborg oc sün-
det er vdi liden dal, en veld, kaldtes I. Melauis kilde. Er ved Kryldrüp en steenstoüff-
ue. ellers er nogle besynderlige backer, som kaldes Bierge Kabe, Vesterbylie, Norbylie,
som er landemeid (Landkending) til garnstätt vdi bredningen etc.

Jörgen Ffhuersøn Brødtorph.
Egen haand, pastor loci.

Ja det vil blive for besværligt, at benytte denne Retskröning, vil jeg söge saavidt müligt
at benytte den almindelige, med Undttages af Stednavne, og andre Navne.

Anders E. Fvalgaard.

Kollerup og Herem.

Kollerup Kirke og Herem Kirke i Han herrikt liggende. I Kollerup Sogn er trende Byer. Kollerup By liggende ved Kirken. Fjeresløff By liggende i Sydvest fra Kirken. Bron-heim By ligger vester fra Kirken. Enestegaarde: Narup som er to Gaarde, Aldrup, Ginde-strupgaardt: ligger øster til Kirken. Høje: 2 Høje kaldes Torshøje. Vester for Kirken straks derved, ligger en Dal kaldet Høgedall. Baunhøj, Klunshøj, Tøbbelhøj, Hvilshøj. Disse Høje ligger norden for Kollerup By. Ved Prestegaarden findes en stor Sten oprejst, kaldet Kullsteen. Paa Narup Mark findes en Stenstue, paa Høgedalsbak (1) Stenstue. Vester for Bierregaard ved Grønhøj findes en Stendyase; ved Gammel Borup i Klitten findes en Stendyase som menes at være en Kampegrav. Ved Baunhøj norden Kollerup findes en stor Sten oprejst.

Heremb Sogn.

I Heremb Sogn er tvende Byer: Herem By, af hvilken Kirken har sit Navn, og kaldes Heremb Kirke. Gindestrup som er 4 Gaarde liggende Sonden for Kirken. I samme Sogn findes en liden Kongelig Majestats Forlening ved Navn Aalegaardt. I samme Sogn et lidet Bygsted liggende ved Han herriktz Ting. Høje: Tanderupgaardts høje. En Høj kaldes Vangshøj. Paa Gindestrups Mark findes 3 Høje kaldet Bronshøje. En Høj straks sinden Kirkegaarden har intet Navn. En Stenstue findes i Herem Mark sydost fra Kirken, og en Stenstue sinden for Kirken.

Olaus Petri.
Pastor loci.
mappa.

Hjortdals.

Hjortels Sogn.

Øster i Sognet: Fra Stranden til Wester Siemstrup en huseff (Betydningen af dette Ord er usikkert, se H. F. Feilberg: Ordbog 1, 693) kaldet Hammersdall. Wester Siemstrupes By paa Marken: Marchschelshøj. En Siemstrup Siem, derhos en Bakke kaldet Højdall Wols-høj, Graffshøj, Torshøj, Klunckshøj. Torup, fire Gaarde; derved en Høj kaldet Tjuehøj.

En liden verstet (Bølg) Fassmerlie. Derfra vester for løber en Na imellem Fassmer-lie og Hjortels. Vester i Sognet: Fra Stranden igennem Althuseff til Hjortels Kirke, ligger der en Hørsede ved Navn Høtte, og derved en liden Høj Qvindelshøj. Hjortels By, som nu er øde af Sand ligger der kun et verstet paa. Prestens Gaard, forinden et lidet verstet dertil, er øde af Sand. Der vester fra ligger de store Sandbakker indtil Havet.

En Gaard (Hedegaardt), ligger sydøst derfra. Paa den Mark ligger en Dal, Lockis Dal, fuld af Sand, Haffshøj, Hørshøj.

Jürgen Knudsen
Egen h.

Klim Torup og Wüst.

Klimb, Torup og Wüst.

I Klimb Sogn

2 Byer. Klimb By hvor Kirken ligger. Odde liggende sinden for. Derforuden en vandmølle kaldet Tiemlau Mølle, liggende til Høgaardt. Høje er i dette Sogn ingen som kan tegnes. I Torup Sogn 3 Byer. Torup, hvor Kirken ligger. Vllerup, i Nærheden.

Kollm liggende sinden fra dog Allene Haloparten af den ligger til Torup Sogn, den anden Halopart til Wüst Sogn. Derforuden ligger der et Dal for sig selv vester for Torup, kaldet Pigg. Der er heller ikke i dette Sogn Høje eller Dale eller andet Navnkundigt.

I Wüst Sogn, Wüst By hvor Kirken ligger, Holm, hvorefter dog Haloparten er til Torup som for berørt. En Enestegaard kaldet Plegsted, liggende norden for Wüst i Klitten. 3 smaa Dal kaldes Ellidyspill, ligger ogsaa i Klitten. Høje: En liden norden for Wüst paa Marken kaldes Korpshøj, hvorpaa vokser en lille Torn. (Dette Ord atter idstregt). En lille Høj sinden for Wüst i Heden kaldes Tyvishøj.

Andet findes der ikke her i Sognet, uden Bakke og Dale som ligger inde i Klitten og mod Havet.

Andes Andersonn.
egen Kaandt.

Fortegnelse paa Thommerby og Lilde Sogne paa Hanneis.

Thommerby Sogn ligger med søndre Side mod Deslois og Veslois Sogne, med vestre Side fra sønderst mod Thommerby Fjord, siden nord paa mod Pøttrild og Hladmaall Sogne i Thy, med nordre Side mod Lilde Sogn, med østre Side mod Glimback

Fjord, søn
Sognet.
Linde
Navn af
en liden
kaldet
Langva
noget m
ligge
ger, ka
Høje.
fra Th
ved Nav
Langva
Thomme
mig v
med m
Vidst
merby
kom lig
Høje
de.: En
der nor
skreom
og i sa
delst
som na
I G
le Bis
kaldet
Høje.
som k
en Bye
den an
I G
gaard
Høje,
163
Bye
V
Org
Navn
høj
nise
høj,
østen
eller
n.

Fjord, sønderst, og Han Vejle, nordst. Kirken: Thimmesby Kirke staar mod nordst Hornet i Sognet. Byer: Atraks norden ved Thimmesby Kirke ligger en liden By, kaldet Kierup.

Sønder fra forstæerne Kirke, en fjerdingmilsvej, ligger en By kaldet Kvistrup, havi: sit Navn af nogle Høje, ret norden og vesten fra Byen. Vester fra Kirken to ogrelangt, ligger en liden By kaldet Fristrup, sydvest fra Kirken, en halv fjerding milsvej, ligger en By kaldet Thimmesby. Vester fra Thimmesby, en halv fjerding milsvej, ligger en liden By kaldet Languad. Enestegaarde: Noget vester fra Languad ligger en Bolig, kaldet Røelbruff; noget norden fra Languad, ligger en Gaard kaldet Fogelsang. Mellem Kierup og Fristrup ligger en Gaard, kaldet Dalsgaard. Nordvest fra Thimmesby Kirke ligger nogle Boliger kaldet Skadbruffe, som en Part er i Thimmesby Sogn, en Part er i Lilde Sogn.

Høje: I forstæerne Thimmesby Sogn findes disse følgende Høje: (foruden nogle smaa) Sønder fra Thimmesby Kirke, den ene ved Navn Vægelhøj. Den anden sydvest fra samme Kirke ved Navn Kalkhøj. Bjerge, Dale etc.: Atraks norden for Languad, ligger nogle Bjerge, kaldet Languad Bjerge, og i samme Bjerge er tvende Dale kaldet Dybdale. Ellers i forstæerne Thimmesby Sogn findes ingen Skove, og heller Monumenter eller nogen antiquiteter som mig vittelige ere. Lilde Sogn ligger med sønder og sydvest Side mod Thimmesby Sogn, med nordvest og nør Side mod Hævet, med østre Side mod Pøllbergstøt, Viidst Sogn, Viidst Fjord og Han Vejle. Kirken: Lilde Kirke ligger sønderst i Sognet, nordvest fra Thimmesby Kirke. Byer: Noget øster fra Kirken ligger en By kaldet Künd. Noget vester fra Kirken ligger en By paa et Bjerg, som deraf kaldes Bjergstøt og en Herregaard, Raalsgaard.

Noget nør fra forstæerne Kirke ligger en liden By i en Dal, kaldet Niøle. Enestegaarde: En fjerding milsvej nordvest fra Lilde Kirke ligger en Bolig, kaldet Diernis, strax der norden samme boelig, en Gaard, kaldet Koldkier. Mod Nordvest og nør Side i forstæerne Sogn, langs med Hævet, er en vid og bred Sandflugt langs med Havsiden, og i samme Sand iblandt Sandbakkerne, er allevegne smaa Boliger, som formodelst Fiskeri af Hævet opholdes. Ellers findes ingen Skove, og heller Bjerge, Dale eller Høje, som navnkundige ere, og heller andre antiquiteter, som om skrives kan.

Paa Hammiss: Oslois, Veslois og Arup Sogne.

I Oslois Sogn er Oslois By og to Enestegaarde, den ene Stor Bisgaard, den anden lille Bisgaard, og kaldes Kirken af samme By, Oslois Kirke. I dette Sogn findes en Dal, som kaldes Kielling Dal, derhos findes 3 Høje, som kaldes af den samme Dal, Kiellingsdal Høje. Nok findes der i Sognet 3 Høje, som kaldes Skorup Høje, endnu findes der 3 Høje, som kaldes Træhøje. Nok findes der 3 Høje, som kaldes Froerthøje. Udi Veslois Sogn er en Bye, en Herregaard, som kaldes Vesloisgaard, enestegaarde 3: Den ene Odgaard, den anden Stor Escholm, den tredje lille Escholm. Kirken kaldes af Byen Veslois Kirke.

Der findes et lidet Bjerg, kaldet Mümmer. Udi Arup Sogn er en By og en enestegaard ved Navn Amttofft. Kirken kaldes af Byen Arup Kirke. Der i Sognet findes 3 Høje, som kaldes Kündhøje af Fjuggesund. Der findes intet andet syndeligt.

Hilleslev Herred.

Rier, Haandsted og Vixø.

1638 d. 1 Okt. findes her paa Haandstholm 3 Kirkessogne: Rier, Haandsted og Vixø. Bjerge: Klastberg, Todyberg, siden den omliggende Vesterhav og Nordhav.

Peder Pedersson mppa. Pastor ibidem.

Fortegnelse over Nortz og Tuedh Sogne efter strengt Hr. Cantzelews Befaling.

Udi Nortz Sogn findes Byer - 3, nemlig Nortz, Woring, Hinding; Enestegaarde 2: Orgaardt og Skarup. Herregaarde 1: Figaardt. Høje eller Dysser: En lang Dyse ved Navn Vendberg, en Hilde i østerenden. En anden Dyse paa Hinding Mark. Fissberg-høj ved Aliten, hvoraf er set meget Spøgeri; ja, end synligen omgaaet med Menischet; hvilket gamle Folk kan mindes. En Høj ved Figaardt kaldes Hatter-høj, fra hvilken kan ses langt ud i Vesterøien. Tuedberg. Stene - 1, (12) liggende østen for Nortz, kaldes s. Blime vel (eller) Helene Sten, hvorpaa er ingen "caracteres" eller Rinebogstaver, men alen en lang rad Hulle, synes, som er "trøgt" med store Fingre.

148 Udi Tvedt Sogn, hvilken er annexet, er Byer-2: Nørby og Sønderby. Nøe en Morads (!!) som kaldes Balleum, med nogle eneste Gæsgaarde, paa hvilken Sted findes en stor firkantet Vold, kaldes Gadtberg Vold. Enstedgaarde: Langgaard, Kiølsgaard, Kiølsberg, Kiørgaard. Høje: Rødsberg, en stor Sandklippe, Lommehøj, Hømhøj.

Gamle Monumenter eller Stene med Runelogsstave findes ikke. At dette er, saa vidt mig er berettiget derom, eller bevidst, vidner jeg underdanigst

Kiøll Christenson
med egen Haand.

Hellerslev og Kaastrup.

Fortegnelse paa Byer og Enstedgaarde, som ligge til Høllerslev Kirke udi Thue i Nørjætland, og hvilken udi ^{Friid} Herredet som kaldes Høllers herred, haves sit Navn, efter di Tinget ligger ret sønden for Byen og i Marken.

1. Høllerslev By, og staaer Kirken vest i Byen, og ret sønder fra Kirken en Gaard som kaldes Hoffue. Sønden fra Høllerslev imellem Tisted og Høllerslev ligger en By som kaldes Brønd. 7 søst fra Høllerslev ligger en By, som kaldes Kiølstrop, og i mellem forstøerne By og Kirken, ligger en Enstedgaard som kaldes Kiølsgaard.

Øster fra Høllerslev ligger en By, som kaldes Skoffsted. Norden fra Skoffsted ligger en Enstedgaard som kaldes Odersbyed. Nordost fra Kirken ligger en Enstedgaard, som kaldes Jensenbyed, lidell ligger der fra en Gaard, som kaldes Sandstrup, endnu østen og norden derfra ligger nogle Bygninge under Bakken som kaldes Kortegaarde, og noget her østen fra ligger en Vandmølle som kaldes Brøndmølle.

Norden fra Høllerslev Kirke ligger nogle Gaarde, som kaldes Lielle Høllerslev hvilke havi i gamle Dage været Ladegaarden til Høllerslev Høst, som havi ikke langt derfra været bygget paa en Vold, liggende i Moradset der hos og kaldes Lielle Høllerslev Vold eller Høre Vold, og er samme Høllerslev Høst kommen under Ørum Plat udi højlovlig og sel. Ironning Margrète Tid, hvorom u. s. Arild Høitfelt udi sin Skrifte kan læses. Disse helle Disse: "Da er der en stor Disse, saa godt som midt imellem Høllerslev og Skoffsted, af mange store Sten og meget Ør og Græs. (Smaasten og Græs.) Høje findes mange, som Odersbyed Høje, Sandstrup Høje, Nordøise Høje og Sønderøise Høje, Thuehøje, Røffgraff Høje, Gammel Thinge Høje. Øster Røffuensing Høje, Vester Røffuensing Høje og mange andre smaa Høje og jordhøje, som mig tyktes ikke her er fornøden at indføre. Hvad Gale anlanger, da er der en imellem Høllerslev og Brønd, som kaldes Langerdaall og haffus sønden for sig en Bakke som kaldes Høre Løndberigh, og norden for sig en Bakke som kaldes Lielle Løndberigh. Hvad Annexen Nørstrup Sogn som ligger nord fra Høllerslev Kirke anlanger da er der ikke udi den eneste By Kaastrup, en Enstedgaard, som ligger norden for Kirken, som hedder Nedegaar, og en Vandmølle som hedder Kaastrup Mølle. At det er saa udi Sandhed, som forstøerne staaer vidner jeg

Oluff Nielsen.
med min egen Haandschrift.
Den 1 Oct. 1638.

Fennels.

Antegnelse paa huiis (hvad) Antiquiteter Byer og Enstedgaarde, som udi Seels Sogn findes. Seels Sogn og Kirke havi sit Navn af s. Nicolao (som gamle Documenter og Forfæder i forstøerne Sogn "forgiffues") ligger udi Thue i Høllerslev Herred, en halv Mil nordost fra Thystad Kjøbsted, ved Siden af Limfjorden, og to Mile søst fra Vesterhavet, og en Somil nordvest fra Morso.

Sette Sogn havi disse 3 Byer, nemlig Seels Mølle og Hov. Udi samme Sogn ligger en Herregaard ved Navn Wulderupgaard. Udi forstøerne Sogn findes og 3 Enstedgaarde, deres Navne er Momtofft, Nør og Synder Knudgaard. Udi samme Sogn findes 3 Dyse eller Düs, som Indbyggerne kaldte dem, deres Navne er: Langdüs, Hovdüs og Hømrøgel, blandt hvilke den ene er ganske høj, nemlig Hovdüs, thi af den kan man se langt ud i Vesterhavet. Den 2. nemlig Langdüs er omsat med svære store Sten i rand og ræk efter hver andre, saa det synes under lig, at de skulle være sat og lagt (af) Menneskehænde for deres Størheds Skyld. Ellers findes der vel anden steds paa Marken i forstøerne Sogn, stenhøje, som er opreyst i quadrangelvis og en stor bred Sten lagt oven paa de andre.

197
Udi forskrevne Fognd findes der ogsaa mange Hoje, blandt hvilke der er 25 store
og findes store Sten uve og ved Fiden paa mange af dem. Udi samme Fognd fin-
des 3 store og dybe Dale, som strækker sig hen til Himfiorden, fuld af søer og
forførselig Sten. Andet er der ikke i forskrevne Fognd som behov gjøres at optegne,
som mærkelig kan være. Dette kort er mig om Feels Fognd bevidst, vidnes jeg
med egen Haand skrevet og underskrevet. Feels Prestegaard d. 2 Okt. 1638.

Oloff Atzeron.
m.m.

Fortegnelse over Hünstrup (eller Hainstrup) og Österild Fognd udi Tje.

Datholm menes at have været omflydt med Vand i gamle Dage er ogsaa 3
Kirkesogne, som er Hünstrup, Österild og Hiardmaal Fognd, blandt hvilke de to
som er Hünstrup og Österild er anmæret. Til Hünstrup Fognd hører fire smaa By-
er og en Herregaard, som er Hünstrup, Klastrup, Kløff og Lynderup og Kyllbygaard.
Hünstrup, af hvilken Fogndet haves sit Navn, ligger 3 smaa agrelangt i syd syd-
öst fra Hiardmaal Kirke og 3 Stenkast i nordvest fra Hünstrup Kirke, ud med et
Bjerg som skyder sig hen i nordvest ud ad Nosse i Hiardmaal Fognd. Neden til
dette Bjerg er et Tjør til deres Fædift og Torr der er og deres Eng, som de kalder Külle
Eng, og en liden Sø (som de kalder Külle Sø) som støder paa Engen og Njoret, igennem
hvilken Sø der løber en liden Ba fra Nosse Mølle, vesten til, og til Kløffs Mølle östen
til, og løber i Lynderup Fjord, udi hvilken Njor de haves oprævet Hjortetakker paa
Sandet under 5 eller 6 dag Hættorr. Og menes at Vestertraut er der indgangen
i fordiim Tid imellem Hanstholm og Nosse og med ad hvor nu forskrevne Njor,
Eng, Sø og Møllene ere, udi Lynderup Fjord. Kirken ligger noget siidt og mederlig
i sydöst fra Hünstrup ved Kløffs Bjerg. Knap imellem Kirken og Bjerget ligger en
Herregaard, som er velb. Gündi Langis til Breyning og kaldes Kyllbygaard. Ijennem
Hünstrup By og lige hen til Kirken, vesten om og ud med og nedentil Bjerget, og der
fra til Bromølle løber danduegen. Imellem Kirken og Hünstrup begynder en Eng,
som løber öster paa og kaldes Kaars Eng, af et Nors der haves staaet i gamle Dage,
indtil Kejserens Ryttre og Folk kom her i Landet, paa hvilket Sted en Mand,
ved Navn Løffren Bie som der gids og slug Gæs, og sammesteds kom i nogen
Trøtte med Prästen, og hug Prästen, ved Navn Hr. Christen, midt i midie aff
met sin hyllee, og der dette var gjort, tog han en Hest og üdrennte, og blev ikke
mere set. Kløff ligger sönden til Kyllbygaard, ud med samme Bjerg, (men Bjerget
skyder sig noget ud i vester imellem Gaarden og Byen) og paa Bjerget haves baa-
de Gaarden og Byen deres Markjord. Neden til Bjerget to Stenkast eller tre, ligger
Kløffs Mølle, som drives af det Vand, der løber fra Külle Sø. Sönden til Kløff,
som Byen slipper, løber Alfarvejen til Tidsted etc, og ned ad Bjerget, som de
kalder Kløffs Hüle, ud over Njoret med en Bro, som de i gamle Dage haves
gjort af öer (Gris) og smaa Sten ud til Bromølle og paa samme jordbro
er tvende Træbroer, som de kalder lille Træbro og store Træbro, under hvilke det
Vand flyder bort, som kommer fra Kløffs Mølle, udi Lynderup Fjord. Noget
sönder fra Kløff ligger Lynderup, ogsaa ud med samme Bjerg, og nedentil Bjer-
get begynder Lynderup Fjord og strækker sig ud ned til Hoxor og siden i Him-
fiör. Klastrup ligger i nordöst fra Hünstrup, to agrelangt, straks norden til
er en liden Sø, hvor de og haves deres Enge. Der norden til er deres Fldingsbæring,
Hoslet, Uddrift, Hede, meget fordæret af Hiardmaal Lande.

Österild Kirke ligger en halv ferding udi öster fra Hünstrup Kirke. Til dette
Fognd hører efter følgende Byer, nemlig Hoxor (eller Høfför) som ligger 3 Stenkast
eller 4 neder fra Lynderup ud med samme Bjerg. Ved denne By er en liden li-
den Havn, som de kan ligge i med smaa Skibe og Skuder, som sejler op og ned ad
Himfiorden. Strax norden til Hoxor ligger Høstrup, en Enstedgaard, dernest Abildgaard
ligger i nord ligger Lynderby Gaardene i rad efter hinanden nor paa indtil Belle
som ligger öster fra Kirken. Der lige vester fra ligger Westerby og vesten til en Ensted.

gaard, hedde Westergaard, hvorfra Klæstrup i Hvinstrup Sogn ligger ikke langt i nordvest
 ikkien en liden Eng imellem. Alfarvej fra Klæffshulle løber i Nordøst ret vesten om Øster-
 ild Kirke ud ad Rørbro og deles langt ud i Heden saa at en Vej løber ad Westløs vej-
 le, sønden om Toussø og den anden Vej over Sanden ad Langgaard vesten om om (!)
 Toussø, hvilkken By, Toussø ligger ogsaa til Østerild Sogn og er moxen forderret af Hær-
 demaal Lande og haffuer i forduum Tid været en meget lystig By. I nordvest fra
 Toussø over Sanden ligger en Enstedgaard, Arbildhaffue hvis Mark ogsaa nu flux tager
 Hæde af Sanden. Fra Høxor og langs med Sinderby iøsten til ligger Østerild Fjord, og
 strækker sig hen til Arup og Tegesund. Vesterfra Westløs Vejle i Østerild Hede ligger to
 Høje som kaldes Løjhøj, hvorom er et Ordsprog: „Du saest icke Løjhøj end“.

(Dette Ordsprog kendes endnu i Viborg: „Du har icke set Løjhøj endnu“ d. v. s.: „Det kan du
 ikke smakte med om endnu.“) hvor der i gamle Dage har været Bygsted. Vester for
 disse Høje ligger ogsaa en Bakke med tre Høje paa som kaldes Højtued.

Øster fra Balle ligger en odde ved Fjorden, som kaldes Wedl (Vejl) odde, fra sam-
 me odde ligger en Vejle tvært over Fjorden til Arup som kaldes Arup Vejle, herad
 Tegesund. Vester for Høstrup og Sinderby paa deres Mark, ligger mange Høje hvil-
 ke Bønderne tør icke afsted flytte eller blande sig der af at fore paa Agrene, af
 Aarsag de, som saadant haver forsøgt, er faren ilde der af, somme haver mistet Øj-
 nene, somme er blivne afsindige. etc.

Olluff Jacobsson
 Sogneprest til Hvinstrup och Østerild Sogner.
 egen haand.

Hærdemaal.

Hærdemaal Kirke Byer i Hærdemaal Sogn: Hærdemaal, Tved, Nasse, Wldomb, Miel
 Uelit, Skiffueltelit, Funderelit, Enstedgaard: Stor Oderspille og Liden Oderspille, item
 Rovad (Røer) og Blokgaard, tilsammen 4 Gaarde. Bjerge: Nasseberg og Dyrsteberg,
 tilsammen tuende Bjerge. Høje: Bavenhøj, Ovindehøj, Tvedhøj, tilsammen 3 Høje.

Dale: Esdall, Merkedall, Grunddall, til hobe 3 Dale. Item Hærdemaal Krenge (?), foruden
 mange Landbælter og Landmieder (?) Sognet er fuld af. At her findes ingen gamle
 Monumenter og skrifter med Rimebogstaver, item Høve, men det er en rigtig desig-
 nation paa hviis (hvid) Byer, Enstedgaard Bjerge, høje, dale her findes i Hærdemaal
 Sogn, saa vidt jeg kunde forfare, betyden jeg med egen Haand skrevet og under-
 skrevet.

Hærdemaal Prestegaard d. 3 Octob. anno 1638.
 Christen Niellsson Morsing.
 pastor loci. mppia.

Hvinborg Herred.

(Indberetning mangler fra Hvinstrup Sogn.)

Thistedt og Thilstedt Sogne i Hvinborg Herred.

Findes paa Thistedt og Hvinstrup Sognemark intet fornemlig som er værd at
 antegne, undtagen en Stengdys, som udi sin Længde kan være lang 300 Alen, og
 fireogtyve Alen bred, og udi den vestre Ende en Kælde med Vand udi. Ellers findes
 der udi Thistedt og Thilstedt Sognemark nogle smaa andre Høje, som icke er saa
 maantkundige, at de er nogen Beskrivelse værd. Ex Thistedt d. 7 Nov. Anno 1638.

Paa Thilsted Mark: Bakkühøj, Hædthøj, Løjhøj, Hæilhøj, 3 Læsshøje, Lockis
 offuen diess, Munkhøj, Duiin Høje - 2, Hvidkær Høj, Grødtzkielddall, Noell Høje, -
 2, Wolshøj, Allhøj, Kiøllehøj, Engelsekær Dal, Wormbdall, Tran høje - 3.

Paa Thielstrup Mark: Thrærigel Høje - 2, Folsteback, Wivhøj, Høiback, Schardall,
 Hiendüss, Langdüss.
 Suederis Pauli Kitting.
 mppia.

Fjorring og Thorsted.

Fortegnelse over Fjorring og Taarstedt Sogne i Tysse efter vor høje Hr Biskops skri-
 velse. Forst udi Fjorring Sogn er fem smaa Byer, nemlig: Fjorring, Spærrimdt, Nes-
 trup, Dallerup og Schærup, og to Enstedgaard den ene hedde Nørrentoft den anden
 Laagaardt. Forstørre Fjorings Kirke kaldtes i forduum Tid Vor Frue Kirke. Inden i
 samme Kirke findes ingen Skrifter eller Monumenter, men paa Kirkegaarden ved syd-
 øst Hjørne af Kirken findes 4 udhuggede dægstene, men ingen Bogstaver derpaa. De
 to ere rygget, og paa den ene ligger udhugget et Billede med en Dispestav i Haanden

og en Bis
 Ende sta
 lide, paa
 samme e
 Inden
 og helt dy
 me Valn
 Udi f
 nos op f
 den lang
 Taar
 ligger st
 dum Tid
 Veste
 sider, og
 re Nam
 ne Kirke
 des intet
 1638.
 Udi i
 de Kirke
 i Na
 Sognema
 Høje, em
 Item Th
 Refshøj
 i Th
 Sognema
 samme
 en lang
 ne med
 Paa
 ges af g
 skal ha
 er, og af
 kaldes
 omsat
 en stor
 høje, Pe
 høje, og
 ved et
 daes, de
 Bredke
 høje, to
 kaldes
 Paa
 Steen-h
 er disse
 dal og
 ste og
 mi ved
 Novem

og en Bispehat hos sig, og paa den anden er intet udhugget uden et Kors. Ved begge Endes staar høje høgne Steene, de andre to ere flade, og paa den ene et Menneskes Bilde, paa den anden en Spade og Axl udhugget, men ingen Bogstaver. Neden for samme Kirke findes udi Sydvest ved 1/2 Bøsseskud, en Vold, kaldet Fjoring Vold.

Inden samme Vold ligger en meget „svaas“ Høj som et Flot Kinde paa have staat, og helt dybe Grave trindt omkring, og Volden sidder der omkring, og morden op til samme Vold, findes et Stykke Jord, kaldes endnu paa denne Dag s. Anderss Kirkegaard.

Udi forskrevne Fjoring Sogn er ellers ingen navnkundig Høje eller Dale, indtagen nok op fra Dallerup udi Heden findes 4 Høje kaldes Herschab-høje, og hos dem en liden lang Daas besat med Steene paa begge Sider.

Toastedt Sogn er kun en eneste liden By, menes at have sit Navn af en stor Høj, ligger straks vesten til Byen, kaldes Toasthøj eller Tjørshøj. Kirken der udi siges i fornum Tid en Fristed, og udi gamle Folk endnu Exemples derpaa at fortælle.

Vester fra Byen i Heden ligger en lang Daas med Kampesten besat paa begge Sider, og midt udi er en stor huole udi Rignelse voren som en offuen, „gjort af vore Kampesten“ og kaldes Duodaffuen. Monumenter eller Skrifter er ingen i forskrevne Kirke. Videre efter vor elsterlig kjære Biskops Heruelse som vord er at antagne, findes intet hos os, hvilket jeg bevidner med min Underskrift. Acta Fjoring d. 22. Nov. 1638.

Janus Spondius.
loci pastor mppa.

Kallerups og Højoldborg.

Udi Vendelboe Stift i Håndborrig Herred udi Thy er liggende blandt andre toende Kirkensogne den ene ved Navn Kallerups, den anden Schiølbørrig.

I Kallerups Sogn findes en Enstedgaard, som kaldes Hjørenstrup. Paa samme Sognemark findes disse efterskrevne navnkundige Høje: En stor kaldes Kallerups Høje, en kaldes Qvindelbørrig Høj, en stor kaldes Kirkehøj, noc Graaberg Høje, item Baumhøje, en kaldes Schiølbørrig Høje, to store kaldes Graffuenhøje, to kaldes Refshøje, noc en kaldes Veyhøje, noc en kaldes Schorrehøj.

I Schiølbørrig Sogn findes en Enstedboel, kaldes Høffring, en By ligger til samme Sogneskirke hedder Naes, item nogle Boliger og huse, kaldes Miggelvang. Paa samme Schiølbørrig Sognemark findes disse navnkundige Høje: Ved Høffring en lang Døes med graa Kampesten omkringssat og ovenpaa fire meget store Steene med en stor bred Sten overlagt, saa fire Karle kan vel sidde derinde.

Paa Naes Hede ligger en lang grøn døes med en stor Sten ovenpaa, derudi siges af gamle Folk at skulle ligge en Kæmpe begravet ved Navn Vilskenud, som skal have flyet hertil Tundet der meden for, men paa Veyen døde, som Dosen er, og af harnem skal samme Tund side have bekommet sit Navn, at den nu kaldes Vils. sund. Paa Miggelvang Mark findes en lang Døes, ligesaa med Sten omsat og store Steene over paalagt. Paa Schiølbørrig Mark findes desforuden en stor Høj, kaldes s. Povels Høj, noc en stor Høj: Attalhøje, item Froldehøj, Trehøje, Pickelhøj, Laddenhøje, Paandhøje, Bredhøj, Oddeshøj, item to kaldes Storehøje, og andre to, kaldes Kors-høje, item Pappuenhøje, Grimshøje, Jachedyhøj, Soeh ved et Sted, som kaldes Byeting, findes en stor lang, grøn Daas, kaldes Byeting daas, deshos Faldshøj, en stor Høj, og to, kaldes Højledhøje, noc en, kaldes Froldehøj, Bredkiørdhøj og to store, kaldes Kestrup høje, noc en kaldes Jachedyhøje, en Clis-høj, to kaldes Løjhøje, en kaldes Væpnehøje (Ulvehøj?), item Agerhøj, oc en stor, kaldes Aandhøj, item Møl-høj oc Flekiørdhøje, item Püelthøje og Kløffuenhøj.

Paa Naes Mark er liggende en stor Høj, kaldet Lündhøj, en kaldes Tordhøj, item Steen-høj, noc Brünehøje - fire, og Høffringhøj. I forskrevne Schiølbørrig Sogn er disse Dale: En kaldes Voromdale, en kaldes Skifttedaal, noc Krük-daal, Sma-däl og Naardaal, item Stochedal og Eysendal. At dette forskrevne er det fornemste og navnkundigste paa forskrevne toende Sognemark, som gamle Folk nu ved at sige af, vinder jeg underskrevne. Aff Schiølbørrig Prestegaard idibus Novembris (13 Nov.) anni 1638.

Povel Christenson Paaste
mppa.

Vang og Tvorup.

Wangs Sogn.

En liden By og 2 Enstedgaarde dertil liggende. Clostergaard. Vesterdiernis.

Tvorup Sogn.

1 By og 2 Enstedgaarde: Vesterdiernis, Feregaard. Ligger til forskrevne Gaard en borrhøj eller Holm i den Arsøe, siges af gamle Folk at skulle i gammel Tid staa det et Flot der paa. Findes i den forskrevne Sogneskirke en Sten med Runebogstaver paa. Høje er der i den forskrevne Marker og Hede, dog intet mærkeligt derom af nogen kan siges.

Jens Christensen.

e. hand.

Hindborg og Yanderup.

En rigtig Fortegnelse paa hviis (hvad) Monumenter i den Runebogstaver saa vel som paa Kirkebyer og Enstedgaarde item Høje og Dale, som findes i den Hindborg og Yanderup Sogne i den Thy. Hindborg Sogn. Den Hindborg Kirkes vestreste Dør findes en Monument eller Skrift i den Runebogstaver. Foruden de 3 Herregaarde: Ulstrup, Rostrup, Fadderspill, findes disse efterskrevne Enstedgaarde i den Hindborg Sogn: Borregaard, Hogsgaard, Brunsbofful, Steensgaard, Sandbo, Korsgaard. Kirkebyer i den Hindborg Sogn ere tvende: Hindborg By og Tvorup By.

Høje i den Hindborg Mark liggende ere disse: Boldehøje, Kroghøj, Tornhøj, Vallerhøj, Trøhøj, Legerhøj, Bavnhøj, Gaasberghøj, Katterumhøj, Brydihøj, Arckelthøj, Røghøj, Brøhøj, Mardal høj, Meilthøj, Tialleshøj, Alimshøj, Jerhøj.

Yanderups Sogn. Kirkebyer findes tvende: Yanderup By og Tvedstrup By.

Høje i den Yanderup Mark liggende ere disse: Kløftthøj, Bavnhøj, Moeshøj, Møgelhøj, Svølhøj, Trødhøj, Frøgelthøj, Hedehøj. Dale, en eneste: Engedal.

I den Yanderup Sogn findes ingen Enstedgaarde, ikke heller nogen Monument i den Runebogstaver. Dette forskrevne saa at være i Sandhed vidner jeg under: skrevne med egen Haand.

Bestell Christensen.

Guds Ords Tjenere der sammesteds.

Egen haand.

Nørhaa.

I den Nørhaa Sogn i den Thy er 4 Enstedgaarde: Nørhaagaardt, Legind, Fredskild, Niesgaard. Er der en Dal mellem Nørhaa og Niesgaardt, kaldet Dybdall, og en Høj ved samme Dal, kaldet Dybdall Høj, note en Høj der norden for, kaldes Rodens Høj, endnu en liden Høj, kaldes Kiens Høj, note asten for Byen en Høj kaldet Tvedshøj.

En Does i Haagaards Hede kaldes Haagaards Does, note en Høj i samme Hede kaldes Falbech Høj, og nogle andre Høje i samme Hede, som ikke haver Navn, paa Fredskild Mark 2 Høje, kaldes Bierem Høje, der nær fra en Høj i Klitten, kaldes Dyshøj, item en Kilde i Nørhaa Hede kaldes s. Thøgers Kilde, og findes intet mere navnkuendig her i Sognet.

Anders Nielsen.

Prest der samme steds
med egen haand.

Afskrevet af A. G. Svølgard i Oct. Må. 1925.

Hjette
m. m.
beret
Enlee
mand
Rede p

Am
Distrik
tagit
de og t
Efterret
kort, h
og hvo
og hvo
tes, h
ver elli
vil, u
til for
ere ga
udgi
ke de
Hags
og Tac
Hende

folk
om
Dele m
Dis
opbe
givet,
riske
det by
topogr
grad
som d
dog me
de for
Fald i
trøtte
som ve
ling af
anden

(Fr
er dat
bleven
og me
te og
Penne

Tilstanden i Thy ved Aar 1735.

Meddelt ved Chr. Christensen i Samlinger til Fygte Hist. og Top. 4 Bæske 3 Bd 1917-19.

Ved Forordn. af 25 Juni 1735 blev det paalagt Stiftamtmandene i samtlige Landets Stifter at indsende til Kongen Indberetninger (Relationer) om de økonomiske Forhold m. m. i de dem underlagte Byer og Amter. Til Brug ved Udfærdigelsen af disse Indberetninger lod Stiftamtmandene igen af de forskellige Pætsbetjente, Soldere og andre Embedsmænd i deres Stift udfærdige specielle Indberetninger, i hvilke hver Embedsmænd for sit Embedsomraades Vedkommende - mere eller mindre udførligt - gjorde Rede for de i nævnte Forordning nærmere formulerede Spørgsmaal, der var følgende:

Angaaende et hvert Amts Tilstand, Bestaaffenhed og Produkter. Hvorudi enhver By og Distrikts Handel, Negocie (Storhandel), Haandtering og Kæring bestaar. Om samme har tiltaget eller aftaget, og hvad dertil kan være Aarsag. Angaaende voris ved Løen beliggende og til Vand negocierende Provincier og Byer maa i særdeleshed indbringes Efterretning, om de ind- og udgaaende Varer ved egne eller fremmede Skibe blive ført, hvorledes et hvert Steds Skibsfart er bestaaffet, hvor mange og hvor mange og hvor store Skibe ved hvert Sted befindes, hvor deres Fart egentlig gaar hen, og hvorudi deres Befragtning frem og tilbage bestaar. Ligeledes skal og indberettes, hvad egentlig føres til og fra Landstederne. Om nogle og hvad Slags Fabriker eller Manufakturier (Vaverier, Spinderies o. s. v.) det være sig under hvad Navn det vil, udi enhver By, Amt og Provincie befindes. I hvad Stand de er, om der tilforn har været andre og hvad Slags, og af hvad Aarsage de have aftaget eller ere ganske udgangne. Om hvorledes og til hvem Privilegier i saa Maade er udgivne, af hvilken Bestaaffenhed, om de ere monopoliske eller eksklusiva, hvilke de ere paa en vis Tid, og hvilke de ere bestandige. Hvilke og hvor mange Slags Societeter (Selskaber) og Laug enhver By og Provincie har, saavel som og Tallet paa Nybmænd, Kjøbmænd, Kjørmænd, Haandværksfolk, og alle dem, der drive Handel, samt omtrent deres Tilstand, saavidt vides kan, om Haandværksfolk fattes dem og hvad Slags. Om der er Indbyggere nok til at dyrke Landet, om Landvæsnet og Agerdyrkelsen ikke kunde være at forbedre. Hvor begge Dele maatte fattes.

Disse Relationer der for store Dele af Landets Vedkommende endnu findes opbevarede, nemlig under Kommercekollegiets Arkiv i Rigsarkivet, er nu udgivet blandt a. for Vendsyssels og Himmerlands Vedkommende, i de historiske Amtsaarbojer, og paa samme Maade for større Dele af Øerne og kunde det lykkes at for dem udgivet for hele Landet vilde man derved faa et topographisk Værk, der i Mangel af et "Danske Atlas" fra hin Tid til en vis Grad kunde tjene som et Tilrogsat herfor. De her udgivne Indberetninger vil lige som de fra Vendsyssel og Himmerland i alt væsentligt blive gengivet i deres Helhed, dog med Udeldelse af Indlednings og Slutningsformulæer, Gentagelser, (f. Eks. hvor der foreligger flere Indberetninger om samme Sted) og lignende Ting, som i hvert Fald i nærværende Forbindelse maa antages at være uden Interesse og kun vilde trætte Læseren. Hvad det rent sproglige angaar, er ligeledes fulgt samme Princip som ved de tidligere udgivne Relationer, nemlig kun den allernødvendigste Affligning af Sproget, for at det ikke skal blive unødigt besværligt at læse, men paa den anden Side kan beholde saa meget som muligt af Tidens Duft og Farve.

Thisted Kjøbstad.

(Indberetningen om denne By og de to omliggende Herreder Hilleslev og Hündborg er dateret Thisted d. 1/2 1736 og skyldes Jørgen Christian Poulstrip, der d. 20/3 1733 var bleven Byfoged i Thisted samt Herredsfoged i de nævnte Herreder. Han var født 1698 og meddeler i sin Ansøgning om Embedet, at han i 18 Aar i adskillige kongl. Betjente og brave Folks Tjeneste i Danmark og Norge havde erhvervet sig Habilitet i at føre Penne, samt at han senest i henved 3 Aar havde været i det danske og norske

154
Kammerkancelli, hvor han gjorde Tjeneste ved Ekspeditionen af de kongl. Konfirmationer m. m., men hvorefter han ikke tjente tilstrækkeligt til sit nødvendige Udkomme. Hans økonomiske Forhold blev imidlertid særdeles godt forbedrede, da han d. 19/2 1738 ægtede Ejerinden af Herregaarden Ulstrup i Hundborg Sogn, Fri Helvig Brockenhuis's Sælle. Hun, der var en Datter af Ulstrups forrige Ejer Assessor Peder Mortensen Sælle og Hustru Helvig Ingeborg Löventrone, havde tidligere været i Ægteskab med Kammeraad Peder Nads Jensen, der døde 1737 (se medenfor). Den 11/1 1745 blev Poulstrips Kammeraad efter det foregaaende Aar at have afstaaet sit Embede til Landfiskal i Aalborg Stift Peder Lybecker. Han døde 1751 paa Ulstrup og blev begravet i Thisted Kirke, hvor ogsaa hans Enke, der døde 1779, blev begravet. De stiftede en Del Legater, hvorom henvises til Hofm. Fund. Vedrørende de samme Egne foreligger der ogsaa en Indberetning fra Tolderen i Thisted Niels Langgaard, hvilken Indberetning, der tillige omfatter den øvrige Del af Thisted Tolddistrikt, her vil blive anvendt til Supplerings. Naemte Niels Langgaard havde ligesom Byfoged Poulstrip fra sin Ungdom "exerceret sig ved Pennen" og været konstitueret By- og Raadstueskriver i Stavanger samt derefter i 3 Aar ved Generalkommisariaterne, hvorefter han 1728 søgte og (22/12) fik Toldembedet i Thisted, til hvilket han d. 10/12 1738 knyttede Stillingen som Vejer og Maaler sammesteds. Han var gift med Anne Möminichen, med hvem han ses at have haft flere Børn, deriblandt Sønnen Sixtus Aspach (øjensynlig opkaldt efter Presten i Aalborg, der var gift med en Möminichen), der var født 1736 og døde som Konsumptionskasserer i Kolbeek, samt Døttrene Maren Pop og Cathrine Høj (f. henhv. 1737 og 1743). Niels Langgaard døde i Thisted 1752, og hans Hustru sammesteds 1775, 63 Aar gl.

Thisted Byting holdtes i Thisted med Retsdag om Tor dagen, medens Herrederne havde Retsdag om Tirsdagen, ligelides i Thisted; i Tiden 1687-1717 havde Herredernes fælles Tingsted været "synden Skindrup ved Møgelhøje", men i Henhold til Reser. af 4/6 1717 blev der i Thisted opført et Tinghus, baade til Rottens Betjening og et beqvemt Arresthus... hvor Rotten saavel for Byen som Herrederne under et maabjetenes, dog endnu for sig paa de allern. amsatte Dage og Tider. I samme Reser. omtales det derhos, at der hverten i Byen eller paa Landet tidligere havde været bygget noget saadant Hus. Jurisdiktionens Ting skriver var Lars Dahlhoff, der beklædte Embedet 1734-1744.)

Thisted By ligger tæt ved Limfjorden og 1 1/2 Mil fra Vesterhav. Af Limfjorden falder paa dette Sted om Sommeren en Del Aal, som faaes ved Pålsvaade og ellers fanges paa Kroge, og sjældent at se nogen Graafiske (Fiske af forskellig Art, Flynder, Aalekrabber o. s. v., som fanges i Fildegarn og Aalepålsvod.) i undtagen en kort Tid i For- og Efteraaret, da der fanges nogle faa Skelt ved et Sted udenfor Byen, kaldet Drasbech. Fjorden paa Thisted Mark er sortmuddet og paa nogle Steder med Græs og Sten under. Hvad Alsede (Alsædejord v: Den nærmest ved Byerne og Gaardene beliggende Agjord, der ikke lægges ud til Hvilemen besaas hvert Aar.) der er maa efter 5 a 6 Aars Brug, om Jorden skal være istand, gjødes. Ellers haves udenbys Mænd i Hildeslev Hundborg Herred paa holdende Nittitioner og andre Tider tilhandlet sig i ungefær den 3de Del af Byens bedste Fjeldmarksgjorde, som er den eneste Herlighed, der kan regnes at være ved denne By, thi her er hverten Kvat eller Herb, Hede, Moser eller Kier, men henimod 2 Mile maa Indbyggjerne med stor Bekæmpling kjøbe deres Hvedbrand af Jors og Hiung, som falder saa meget dyrere, som Landet i sig selv er ikkein lidet dermed forseet (forsynet.) Det enes. te, som her findes ved Byen, er en liden Uddrift til Indbyggernes Faar, kaldet Konens Eiendom, som og i gammel Tid af trojsolige Konger dertil er giuet. (Efter Danske Atlas skal denne Gave allerede stamme fra Kong Hans. Eiendommen blev købt af Thisted Byraad i 1913. Ti. A. hist. Ark. 1913. s. 67. ff.)

Hved og fra Byen findes ingen synderlig Feilatz, dels formedelst den heki. endte Løchstors Grund (Caspergaard meddelte herom, at i Almindelighed intet Skib uden gamle tomt Kunde passere over disse Grunde, saaledes at de Væner, som sendtes op og ned ad Fjorden, maatte løses op i fladhændede Kange og paa denne Maade fjerne derover, hvilket forarsagede stor Bekæmpling og Sinkelse i Sjælden og dels, at her ikke er nogen Havn, hvorudi noget Fastog om Vinteren kan være sal-

ville
Niels
Byes
174
Borge
tomm
De
Lijtn
efter
Aldre
H
Imake
med
gaard
man
rige
vonne
og bl
en le
med
tig 2
(paa
les u
har ge
Kavne
4) (g
nemle
3 paa
6 1/2
strik
fra
Man
Her
Mark
Indle
devin
Eller
Fjeste
man
Sporn
burg,
Borge
d. 28
Christ
skab
hvem
Ejer a
6 Rek
gaard
Hader
der ka
Hav
Herred
sen. 1
1726

133
verit, saa at de, som bruger nogen Partøjer her i Byen, som er Niels Lagaard og Niels Sommer (Niels Andersens Sommers kaldes i et Mandtal for Tristed af 1743 „denne Byes fornemste Borger“; han handlede da med Korn og udskeerkede Vin.

1746 købte han Herregaarden Boddum Bisgaard, hvor han 1753 opførte en ny Borgegaard bestaaende af 3 teglhenjtede Fluse af Grundmur og pommeste Egetimmer tilligemed en ny Ladegaard, hvorhos han anlagde en god Frugthave.

Den 13 Nov. 1750 blev han udnevnt til Kammeraad. En Søn af ham, Løjtn. Andreas Sommer var Ejer af Herregaarden Todbil og døde der 1768, hvor efter Niels Sommer blev Ejer ogsaa af denne Gaard. Han døde d. 21 Febr. 1786 i en Alder af 86 $\frac{1}{4}$ Aar, og i Nov. samme Aar døde hans Enke Anne Marie, f. Fehnell.

Han blev begravt i en aalen Begravelu i Hvaldberg Kirke.) der tilhører en Smukke, drægtig 6 a 700 Tdr., der sefler ikke udenrigs andensteds end til Norge med Korn og Fødevarer. Hr. Kammeraad Peder Madtz Jensen (Ejer af Herregaarden Ulstrup i Hündborg Sogn, som han der tidligere havde været, Købmand i Tristed, den 21 Marts 1721 erhvervede sig ved Giftermaal med forrige Ejers Datter Helsing Brockenhøus Sælle, der efter hans Død egtede den ovennævnte By- og Herredsf. Poulstrup. Han døde d. 19 Febr. 1737 66 $\frac{2}{3}$ Aar gl. og blev begravt i Tristed Kirke. Om hans Legater jfr. Hofm. Fund. IV.) en liden Galiat paa 500 Tdr., som epheller gaae udenrigs uden til Norge med Fødevarer. Bertel Mortensen og Claus Brøndlund en liden Jagt drægtig 200 Tdr. ungefær Christen Palmønsen og Niels Lagaard en do. Jagt (paa) 250 Tdr., og Christen Lassen en Skøjte paa 60 Tdr. hvormed ysefler udenrigs men alene fares med i Limfjorden, undtagen den første har gjort 1 a. 2 Rejser til Norge, om Vinteren oplægge dem i andre Havne paa andre Steder eller og her ved Byen sætte dem paa Landet.

*) (I hele Tristed Talddistrikt fandtes efter Tolderens Beretning ialt 19 Skuder nemlig 1 paa 7 Læster, 3 paa 6 Læster, 1 paa 5 $\frac{1}{2}$ Læster, 7 paa 5 Læster, 3 paa 4 $\frac{1}{2}$ Læster, 3 paa 4 og 1 paa 3 Læster, samt endnu 3 Fandskuder, hvoraf den ene var paa 6 $\frac{1}{2}$ og de andre hver paa 6 Læster. De Skuder der ikke var hjemmehørende i Distriktet men havde lossat og ladet der i Aaret 1734, var alle norske, nemlig 1 fra Mandal, drægtig 4 Læster, 6 fra Ø. Risør (henholdsvis 6-5 og 4 Læster), 3 fra Mandal (henholdsvis 9-6 og 5 Læster) og 2 fra Christianssand (hver 5 Læster).

Her paa Byens Mark vides ikke at være Kalkstene, Rav eller deslige, og paa Marken sees ganske lidet Rug, men Byg, hvid og sort, Havre samt Orter til Indbyggernes Husførnøden, da af Havren og Maltet bliver brændt Brændevin og ellers vorder ej nogen anden Flugs som Papsat (Paps), Kampe, Skjøf eller deslige saet eller avlet; det lidet Eng som ligger ved Byen, tilhører Hr.

Justitsraad Dyssell (Arnoldus Christian Dyssell, Søn af Justitsraad og Amtmand over Sejlstrip an. fl. Anter Arnoldus Dyssell og Hustru Christiana Sophia Spormann var født 1692. Han var en Tid i Tjeneste hos en Greve af Eulenburg, blev 31/11 1724 Justitsraad og boede allerede 1729 i Tristed. 1735 blev han Borgmester i Viborg, 1741 Landsdomme, samt 11/5 1743 Statsraad. Han døde d. 28/7 1763. Arnoldus Christian Dyssell var 2 Gange gift, 1. Gang med Anne Christence Rosenkrantz, Enke efter Fues Kræbte til Søbysøgaard, hvilket Egteskab var barnløst, 2. Gang 1742 med Maren Grotum Holst fra Holborg, med hvem han havde Sommerne Arnold og Peder samt en Datter. Han var bl. o. Ejer af Vinderlevgaard og Marsvinslund. Jfr. iøvrigt Personalhist. Tidst. (Række II Bd.) og Kammeraad Claus Caspergaard (Claus Jacobsen Caspergaard var født d. 12/2 1673, og tilhørte en Præsteslegt fra Vonsbæk ved Kladeslev. Denne Legt havde taget sit Navn efter Vonsbæk Præstegaard, der kaldtes „Caspergaard“ men oprindeligt havde heddet „Korsbrødregaard“.

Hans Fader var Claus Clausen Caspergaard, en Præsteson fra Vonsbæk og Herredsfoged i Norre Rangstrup Herred, og hans Moder Apollone, f. Riggelsen. Han blev 1711 Amtesforvalter i Dreibholm, Drum og Vestervig Anter, købte 1726 Herregaarden Todbil og blev d. 19/3 1731 udnevnt til Kammeraad, samt

36
d. 23/7 1745 til Yustitsraad. Han var en meget velhavende Mand og opnaaede til sidst (20/12 1748) tilligemed sin Son Hoffjunker Claus Caspergaard et belivt opkøbt i Adelsstanden. Hans Hustru var Marie Dorothea Thomasdatter, Datter af Thomas Pedersen og Maren Rasmusdatter til Østertoft i Stadil Tegn. Hun døde 1744, 42 Aar gl., og han 1749. De blev begravede i en muret Begravelse i nordre Side af Højaldborg Kirke, øst for hvilken de 1740 havde ladet opføre et "Hospital" ligesom de iøvrigt gav meget bort til humane Formaal (Jfr. Hofm. Fund. V.)

Med Sønnen Claus uddøde Høgtens adelige Linie allerede 1769.) Thisted Bisgaard og 3 a 4 af Byens Borgere, som hver kan have et lidet Skifte, saa at Høavlingen ej kan være til nogen Betydelighed at anse. Andre Urter end som Veronica og Kleeblade vides ikke her paa Marken at voxe, som kan henregnes til Medicinen; saa voxer der og nogle faa gule Urter "Veister" kaldet (Visse?) og bruges i Farverie. Byen i sig selv, som ligger paa et sumpsig og fugtigt Sted, har 10 Mile til Halborg saavel til Lands som Vands, og til Viborg 10 Mile og man passere over Wilsund igiennem Mors Land og gatter over Falling Sund. Angaaende Byens Handel og Negoce, da er alene 11 smaa Kramboer, hvoraf de 4 har nogenledes Handel men de ganske lidet, og i Henseende, at de maa indkøbe deres Vare fra Halborg, Viborg og Hølstebro, er deres Fordel paa dette ringe Sted ikke umindelig. (Tolderen meddeler nærmere, at "Borgerkåbets fleste Vares er til Landmandens Brug og hentes fra Halborg, fornemmelig 2de Gang om Aar, nemlig ved Pinteveds og Mortenstider saa og indkøbes ved de 2de Markeder som holdes i Thisted 8de Dagen for H. Landsdag samt 8de Dagen for H. Olufsday; ellers sker og Tilførsel undertiden fra Kiøbenhavn og ... andre Kiøbstæder, derhos handles og en Del med noget norsk Trælast, som de enten selvlader føre fra Norge eller Halborg eller og tilkøber sig af Skippersne fra Vesterstrand.) saa er der og 4 a 5 Stykker, som af Bonden indkøber en Del Byg og Havre samt Havregryn, som de tildels ved Klitmøller Fartøjer lader overføre til Norge, som neppe (i) Henseende til Vognleje og Fragt samt anden Omkostning kan stoppe sig selv, saa at denne fattige By har i mange Aar mærkelig aftaget paa Familier, Væring og Tilstand, thi i. u. som før er meldt, over den 3de Del af Byens bedste Markjorder gaaet derfra, saa at den gemene Mand maa kjøbe Føring paa andre Steder, om han enten en Flo eller Faarecreaturer vil holde, og er det hannem umuligt, naar nogen Markjord bliver falholdet, at give saa meget derfor som Bønderne, der selv med deres egne Creaturer til deres Gaarde kan baade pløje og dyrke Jorden, ja med deres egne Folk indlærge Frugter uden at svare deraf noget i Byens Tegn, og jeg ser ikke rettere end, dersom saadan Bondens Kiøb ikke paa nogen Maade kan indskrænkes, bliver omstider det meste, om ikke alt, af Markjorderne fra Byen afvendt og tager denne sin Herlighed. 2^{det} er der tilføjet og dagligdags tilføjes det, som den og omstider vil ganske ruinere, nemlig den Handling som drives ved Klitmøller en Mil fra Byen beliggende, ved Vixø 2de smaa Mile, da baade Bønderne paa bestemte Steder ikke alene indkøber det meste af, hvad som iudi Landet vorder falholdet som Horn, Gryn, Eder, Smør, Flesk, Fællig, Ost, Vox, Honning eller Mød, Vadmel og derlige og med deres Landskøde overfører det til Norge, men endog hiem, føre, som baade Præster og Bonden igjen i sin Husholdning behøver (herunder efter Caspergaards Relation, bla. a. Jærnkakkelovne.) og siden Toldstedet er saa langt fra demnem beliggende, underlides vel og andre Vare hans Majstat i sine Entrader og Byen til mærkelig præjudice i sin Væring, saa der er faa af de specificerede Vahre som kommer til Thisted, tilmed har Landprægen i Almindelighed saa stor Fremgang af Passage, at Byen ej hauer sine gamle Privilegier ladet fornye, at alle og enhver legger sig der efter, og naar da baade Markjord og Væring er fra Byen, er y andet at vente end dem totale Ruin og Undergang, hvorved og hans Majstat i Henseende til Consumptionen og anden allernaadigste Paabud som man tager Del til Afgang. Herudi Byen ej nogen Privilegium af hans Majstat, allemaa-

Sigst
Maji 17
der bærte
fines dem
de haxaa
forsvarle
Farfuere
1689 og
den 29/3
tit den
havde fa
(født 172
1746.)
her i By
ling, var
i Hense
Vejmille
Billig
desuden
afvende
som ic
udi
Kiøbma
følgende
skab, Fe
sen, et
Knack
Somme
og som
Drikke
Vr. H
Kiøbma
nogenl
ej alen
som ber
Farver
er under
Brandt
Formue
Sonen i
fattige
- som
ansees
Tilstan
Ole Jen
Degne
- om ha
two, som
havde
Skred
af den
ten og
Bager
1745 og

Sigst udgiver, indtagen et til Hr. Justitsraad Dyzuel paa et Garveri, dat. d. 18 Maji 1734 (Bevillingen motiveres med „at det er vanskeligt for Thy og Nors at faa Skuder barket, saa at de der boende maa selge de i Landet foldende Skuder til dem, som fører dem ud af Landet, eller og, om nogen vil have en Skud forsvarlig barket, maa de haxadere Skuden tillige med Fragt og Garvelon til vort Rige Norge for at faa forsvarligt barket.“ Bevillingen gav Eneret baade for Thy og Nors.) og et til Forfueren Friderich Jensen de dato 26 Martii 1731. (Frederik Jensen var født ca. 1689 og Søn af Jens Mortensen der ligeledes var Farver i Thisted. Han fik allerede den 29/3 1710 Bevilling paa sin afdøde Faders Farveri, hvilken Bevilling blev bekræftet den 26/3 1731. Han blev den 11/12 1715 gift med Anne Gregersdatter, med hvem han havde følgende Børn: Mette (født 1716), Jens (født 1718), død 4/6 1776) og Anne Marie (født 1720), af hvilke Jens overtog Farveriet efter ham. Han døde i Thisted d. 10/5 1746.). Har Hr. Justitsraad Dyzuel ladet opbygge paa en liden Aagang og Throm her i Byen en Vandmølle (som det synes at fremgaa af den ovennævnte Bevilling, var denne Mølle indrettet til Maling af Park.), men som samme saavel i Henseende paa Mangel til Mølle dam som og til Pragdiere for de lovlige Veymøller og mest, at der til i ingen Maade er giuet Frihed eller med Billighed kand tolleres til Brug, saa er den og for noget at anse, da desuden Byen i uluckyelig paakommende Fldbrand, som Gud i Naade afvende, kunde lide Mangel for Vand, naar denne Aagang er opstemmet, som icke forsend denne Invention er opfundet, har været skædd.

Udi Byen findes ingen Societeter y heller Laug, og er allene 10 a. 11 som bruger Kiøbmandsskab (i Mandt. for Kop. - Formue. - Heste, og Karosseskat 1743 nævnes følgende Handlende i Thisted: „Christen Salmosen, „der holder noget Kiøbmandsskab,“ Hans Winther, Jens Erichsen, Peder Bentzen, Chr. Hermansen, Peder Mattsen, „et fattigt ungt Mennecke, som haaver lejet en Krambod,“ Lauris Winther, Peder Knachegaard, „en formuende Borgers med nogen Kornhandel og Udsalg,“ Niels Sommer, om hvem foran. Jues Laurisen, „en formuende Borgers af liden Kiøbsoring og som handler med Trevarer.“ Peder Schytte „bruger liden Karing og Udsalg af Drikkevarer“ og Johan Christopher Appaldi der „haaver en liden Vertibod,“ samt Chr. Herber, der handler med nogle sorte Totter.“) og icke kand ansees som Kiøbmand imod andre Stæder men som Krammere hvoraf et Par Høcker nogenledes uden Laas kand giøre deres liden Indkiøb, mende andre maa sj alene siige tildels Credit paa de Vare, som de har nodig, men og desuden som bekiennt sidder i Borg og Giæld til andre. Af Haandværksfolk findes Farveren, forhem te Frederich Jensen, Hattemager: Jens Hanssen Winther, som er under Laug i Aalborg, og Jacob Meulmann. Skomager er 5 (i Mandt. paa Brandstycken 1731 nævnes: Troels, Peter og Søren Skomager, og i Mandt. paa Formue. - Kop. - Heste - og Karosseskat 1743: Troels Gutormsen, Peder Rydtoft, Søren Thomsen, Chr. Bertelsen og Jens Friisgaard, der alle angives at være fattige.)

- som baade i Henseende, at de er uden Laug som og, at deres Arbeide y kan ansees for andet end det, som gjores af Fiskere, hvilke tillige er i slet Tilstand og giældhændre. Skreddere ere 6 Støcker (1731: Peder Simonsen, Ole Jensen, Jens Hanssen og Niels Skredder. 1743: Jens Mikkelson, Anders Jensen, Degnelsoel og Jesper Olsen.)

- om hvilke kan siges det selv samme som om Skomagerne sagte, saa at two, som vil haave et Par gode Sko eller en skikkekelig Klædning giort, maa havedet fra andre Stæder, enten fra Aalborg eller Wiborg, hvorfor en god Skredder og Skomager vel kunde være fornøden. Følberedere ere trende, hvoraf den ene er i Aalborg Laug, men begge i nogenledes Tilstand. (1731: Christen og Niels Feldbereder. 1743: Jesper Frienssen og Mads Holmagger.)

Bagere er icke uden een (Peder Joensen der trods alt endanu var Bager i 1743 og da svarede 6 Rd. i Formueskat.) som har været her længe for

min Tid og er uden Læng, over hvilken, saafremt han ikke efter giorte Paamindelser vil forbedre sig, jeg skal tage den uunderdige Frihed at giøre Besueering, saa en anden til Publici Nytte kunde blive beskikket. (I Brandstyrmandtallet 1731 nævnes yderligere: 3 m. "Barberer", Johan Schmidt 3 Guldsmede, Jacob Karlsen, Peder Sølgaard og Peder Guldsmed, 3 Grovsmede, Jøren, Anders og Niels Jmed, 1 Smedker, Christen Smedker, 1 Bødker, Jens (Nielsen), 1 Drejer, Niels Christensen og 2 Glarmestere, Jens og Just Glarmester. I Mandtallet af 1743 nævnes yderligere bla. a. en Skattemagis, Rasmus Bart, et fattigt "Kæmpe" og Christen Winther, Guldsmed.)

Altiteligst efter mine ringe og uforsribelige Tanker ved jeg ikke at kunde contribuere til denne forarmede og nesten undertrykte Byes Opkomst og Forbedring end dette, at paa de herefter holdende Auctioner over Byens Markjord, eller naar noget deraf underhaanden skulde selges, maatte ej selges til andre end til Byens egne Indvaanere, som dertil er trengende, men af forhen berorte Aarsager ej kan give saa meget som en Bonde, og hvad Jord, som allerede er Byen fravendt, maatte imod skadesløs Betaling igjen løses til Byen, eller og de vedkommende at lade Foeringen consumimeres i Kiibstøden. Dernæst, at de, som ved Kvitmille og Vexor ere boende og bruge borgerlig Næring langt mere, end dem ved allernaadigst Toldrulle er forordnet, maatte indflotte til Byen og der holde Jld- og Arreststed, da baade Byen kom i Velstand og hans Majest. i den Afgift som gives for deres Hviders Drægtighed, ej heller noget kunde afgaa hvorunder endog begaaes dette, at mange Beboere paa Landet participerer i en Skade til Landningens Prejudice og dog ikke svarer noget til Hans Majest. under Paaskud af, at samme hjemmeboer i Norge, hvor der og kan være en Interessent.

Hellerslev Hundborg Herreder.

Tyeland i sig selv ligger sidagtig og meget fugtig og sumpig, og ud i de mig alle naadigst anbettede Herreder findes vel Jorden nogle paa Stæder at være mildere men de fleste Stæder af Leer-, Sand- og sandored (en Sandbanke) Bænd.

Vel er i 2 a. 3 Sogner nogen lidet Løngslet og Torvegroft, men i de andre ere til Dels ganske intet, og til Dels ^{meget} slet og ringe, saa at Beboerne lide derover stor Fortræd og Udgifter. Til de fleste Stæder er ej heller nogen Engbænd undertagen til Proprietariernes Hovedgaarde og nogle andre paa Gaarde, som ved Landmaalingen er særdelestillaagt. Hvor eller hvor er slet intet af og ej heller af Moss eller Kiær som har Betydendhed, men desuere er Landet langt med Flausiden i stor Frygt for Sandflugt, som i nogle Aar har stærkt graseret, og findes eller ved Flausiden baade Hvidris og Marshalm etc. Udi Jorden er funden i Søndels Sogn saa stor og god Quantitet af Kalkstøene, at, saafremt Jldbrand var at paa, kunde gives stor Fordel for Brugeren Hr. Justitsraad Dussell, som Brændningen maa ved Henskuil, der hidføres med stor Bekostning, lade forrette. Udi samme Sogn har og Hr. Justitsraad Dussell begyndt at lade forarbejde Mørsteen, siden der findes bequæm Leer.

(I Danske Atlas V. Side 411 antages det, at det var samme Kalk- og Teglbænd, deri Justitsraad Thomsen til Ullerupgaard senere med stor Bekostning lod dræne ved Høvsørhavn, men som nu (1768, 3. Atl.) ikke brugtes uden til Gaardens egen Fornødenhed.)

Overalt i Landet voxer Korn Byg, hvid og sort Havre, og desuden i nogle Sogne Rug og Erte, men af Hvi og Hamp, Rapsat, Tobak, Flomle og deslige avles ikke, og af Haugeurter ej videre end, hvis (hvid) Proprietarier og Præster ved deres Gaarde kan have tillige med nogle Frugttræer af Albe og Pæner etc. Saa findes og undertiden ved Havstranden nogle smaa Stykker Rav, som beholdes af dem, det findes. Af medicinske Urter findes Veronica, Klou, Bückkeblade og Hypericon, saa vidt mig er vidende, men Fleste og Flid findes og opfores i denne Egn, og dermed negocieres samt Kiør og Faar, Svin, Flæs, baade af kalkonske og andre, samt Under, Gies og Duer, hvilke alene ere til Landets Fornødenhed. Og har Beboerne taget stor Skade ved den imellem Faarene forgangen Aar opkomne og endnu vedholdende Sygdom

Eller
veret m
fundet
Ruiv, Sh
afsætte
at een i
eller Vila
og Ander
findes
kan her
borre, Fil
saa kan
er et ve
Anga
Undersaa
nogen T
deles i de
Udmark
Jorden.
ninger i
fattende
af betrie
anderlea
de sig
lotte Am
1726 Jui
ferensra
Norn
sen p.
sen og
nat. R
ansat i
og pite
Anna
i Helsø
Poul S
raad i
Thor
over de
Synn
Creditor
cellivaa
1740
Søndre U
17. Aarb.
Berte
Mikkel
telsdatta
te 1724
Stampe,
Börn. (C
drues
dem. (F

Ellers klager Proprietariene over den store Forandring som i nogle Aar har været med Oxen-Kiøbmandsskabet, da næsten ingen Kiøbmænd har indfundet sig, hvorover de, som desuden var med Giæld beheftet, har set deres Ruin, Skade og Forlis, som og rammer den gemene Mand, der descaarsage kan afsætte deres Opfødringer. Af vilde Dyr findes faa Ræve og ingen Ulve, uden at een undertiden fra andre Steder kan være bleven forjaged. Brokke, Oddere eller Vildkatte vides ikke heller, men alene findes nogle faa Agerhøns, Vildgæs og Ander, Hare og Brokflugle, som alene er for Proprietariene. Af Bier findes ogsaa nogle paa nogle Steder, som ej til nogen synderlig Quantitet kan henregnes. Af Limfjorden bliver Landet forsynet med Helt, Giedder, Avorre, Sild og Aal, og af Havet gives Torsk, Kuller, Rokkefisk, Hellefisk og Flønder, saa kan og undertiden faas nogle Klummere og Krabber, saa det med Fiskene er et velsignet Land.

Angaaende Beboerne, som findes her i Herredene, da er det Kongens indfødte Undersaatter, og om end ikke uden et Par af Proprietariene kan bestrives for nogen Rigdom, saa er dog den menige Mand mestendelen i god Stand, særdeles i de Fogne, hvor de for nogle Aar siden har opfundet at giøde deres Udmærkte og Flaverlandsfjord med Fluideleer, som sammesteds findes dybt i Jorden. Angaaende de enkelte Herregaardes Ejere findes følgende Oplysninger i en af Amtsforvalter Caspergaard affattet Relation dat. 19/11 1735 om fattende hele Thy og Mors: Viollbygaard: Fri Justitsraadinde Berregaard, af betkiendte overmaad god Tilstand. Nørtorp: Etatsraad Bram, der ej heller anderledes er at anse end i god Tilstand. (Christian Bram (1683-1752) tilgifte de sig Gaarden 1725 ved Ægteskab med Justitsraad v. Pagelsens Enke, Charlotta Amalia Span, og solgte den 1749. Han blev 1711 Landsdommer i Nørrejylland, 1726 Justitiarius i Højesteret, adledes 1731, President i Kjøbenh. 1736 og 1743 Konferensraad. Han døde i Viborg d. 19/8 1752. (Jfr. iøvrigt Dansk biogr. Lexikon.)

Nørre Ullerupgaard: Major Thromesen, i god Tilstand. (Thomas Thromsen f. 23/3 1696 i Kalundborg, Søn af Borgmester sammesteds Thomas Jensen og Hustru Ingeborg Hegelind, blev Landkadet 1/1 1714, Kornet i syd. nat. Rytterregim. 2/2 1716, Kapt. i østjyll. nat. Dragonregim. 29/11 1720, ansat i Gravantgarden 1731, tog sin Afsked med Meyen Karakter 9/5 1734, og fik 1/2 1737 Titel af Oberstløjtnant. Han blev den 11/9 1733 gift med Anna Elisabeth Kofgaard, der var Datter af Toldcamerer Hans Hofgaard i Helsingør, og som tidligere 2 Gange havde været gift, først med Rigm. Poul Pedersen til Nørre Ullerupgaard og derefter (1706) med Kancelliraad Moritz König Lælius, der var Ejer af samme Gaard og døde 1731. Thomas Thromsen døde d. 6/7 1746, og hans Hustru 1755. Et Epitafium over dem findes i Nørre Kirkes Kapel.)

Synder Ullerupgaard: Cancelliraad Lælius, i sket Tilstand og ved sine Creditores paatvengende bliver obligeret at gaa fra Gaard og Gods. (Nævnte Cancelliraad Morten Lælius var Søn af Gaardens forrige Ejer Christen Mortensen Lælius. 1740 blev Sindre Ullerupgaard solgt af hans Opbudsko. De to Gaarde Nørre og Sindre Ullerupgaard var oprindelig 1 Ejendom, men blev adskilt i Slutn. af det 17. Aarh.)

Bertel Langballe (Bertel Langballe var født 1672 og Søn af Nebels forrige Ejer Mikkel Mikkelsen Langballe, Amtskriver over Thy og Mors, og Ane Marie Bertelsdatter. Han fik 1708 af Faderen Skøde paa Nebel, hvor han siden boede, og købte 1724 Foggaard af Provst Peder Nielsens Enke. Han var gift med Bodil Marie Stampe, en Løster til Statsminister Henrik Stampe og havde med hende flere Børn. (Jfr. H. A. Møller: Høgtone Stampe og Thestrup Side 121) der efter Forældrenes Død (1744) lod opbænge en Lysekone i V. Vandet Kirke til Minde om dem. (Jfr. Tristram N. Aarb. 1912 Side 7.)

Raastrup: Major Kraft (Jens Kraft var født ca. 1673 og Søn af Fogedprest til Snebald Peder Svendsen (Løiten) og Hustru Anne Jensdatter Kraft, blev 26/3 1701 Løjtnant i Riksstiftske nat. Infanteri Regiment, 4/11 1709 Kaptainløjtnant, 1/8 1710 forsat til Aalborgstiftske nat. Inf. Regim. 26/11 Kapt. og Chef for Hilleslev Hundborg Herredes Kompagni, og tog 27/11 1728 sin Afsked med Majors Karakter. Han blev 22/3 1726 i Hundborg gift med Ollegaard Sofie Pøltoft, født ca. 1670 og Datter af Herredsfoged Knud Pøltoft og Dorteia Jespersdatter; hun havde tidligere været gift med Raastrup's 2 foregaaende Ejere Jens Lorensen Hlesberg og Poul Maes, over hvem der paa Danske Atlas Tid fandtes et Epitafium i Hundborg Kirke.

1751 solgte Jens Kraft Gaarden til Fjældm. Loren Lorensen i Thisted, hvis Hustru var født Pøltoft. Majoren og hans Hustru døde begge paa Raastrup, henholdsvis 13/9 1751 og 1/6 1747. Deres Ægteskab var barnløst.) sidder og forrenter en Del paa Gaard og Gods. Ulstrup: Kammeraad Peder Aadty Jensen, er en kompletteret Gaard og desforuden Ejer af en ucompletteret med noget Gods dertil paa Moss, Frøstegaard kaldet; sidder i god Tilstand.

Thodbol: Kammeraad og Amtsforvalter Caspergaard; er ikkum en ringe Aulgaard. Dog nægtet ikke, Tilstanden jo at være passabel saalenge den gode Gud i Naade fremdeles vil lægge sin Velsignelse til sammes Conservation.

Faddersbøll: Cancelliraad Langballe (Hans Carsten Langballe købte 1727 baade Faddersbøll og Nørhaagaard, hvor han boede. Han var gift med Dorteia Fjelds datter Holst og siden med Maren Vare, Datter af Rektor Loren Vare i Aalborg.

1736 blev han Cancelliraad, 1751 solgte han Faddersbøll til sin Svoger Jens Vare og døde 1752 paa Nørhaagaard 79 Aar gl. Han blev begravet i Nørhaa Kirke.) - forrenter en temmelig Capital, da han for nogle Aar siden købte en Del Gods paa Rytteravictionen temmelig dyre.

Handlingen og Væringen angaaende bestaar i, at Bonden opfoder Heste og Stude, som til Proprietarierne afsættes, Flesk, Ost, Smør og Gryn Korn og hvad mere som den menige Mand fra sin Husholdning kan have tilbøves, bliver mest afhandlet til Seilende og andre ved Kvitmøller og Vixø som igien fører det over til Norge, og paa Tilbagereisen medtager de Varer, som Landmanden igien kan være tjent med.

Om disse Herredes Af- og Tiltagelse vides ej nogen sinderlig Forskiel videre end dette, at Kvitmøller for den store Menge, som der er tiltager Aar fra Aar og med Falts bliver formeret, da endog paa denne Tid findes 68 baade smaa og store Husholdninger og 11 Landskøder; lige Bestaaphenhed har det med Vixø, hvor de foruden stor Seilads, som der forefalder fra af de saakaldede Skøder fra Nedenas Lehn og andre Stæder i Norge endog hauer selv 2de Skøder, som alt ved min haftige Omreise er opsterevet og erfaret. (Efter en Indberetning af 4/10 1741 fra Amtmanden fandtes der da i Thy 20 Landskøder, hvoraf 1 paa 6 1/2 Læst, 4 paa 6, 3 paa 5 1/2, 6 paa 5, 4 paa 4 og 1 paa 3 Læster. Kun et Par af dem var paa enkelte Skøder, Resten ejedes af Interessentskaber paa indtil 5 Medlemmer mest fra Kvitmøllers Omegn men ogsaa en Del fra Thisted og Norge. Blandt Interessenterne var Hr. Thomas Praem, Fogedprest til Hagedemaal, der havde en Skøde paa 4 Læster sammen med Mikkel Lorensen paa Miumtoftgaard.)

Hvad Vare, som Bonden fra Thisted eller andensteds tager, bestaar af Salt, Tiære, Hør, Hamp, Bomle, Tabak, Specerier, Fern og Staael m. v., saa og Kramvare af Natun, Lærred, Callemancke (Kallemanck, en Slags Tøj, halvt Rind og halvt uldent, jfr. Peder Paars 1 B. 2. F. "... ifald Du hauer hies Din Kallemanckes Væst.") og andre Sorter, men hvor stor Quantitet enten dette er, eller de Vare, som Bonden aarligen forhandler, ved jeg ikke, eller har kunde saa at vide. Der findes ingen Fabriques eller Manufacturer men vel Vævere, som væver hjemgjort Tøj, Vadmel, Bolster og Lærred, saa findes ogudi 2de Fogner endel Personer, som binde Nattojer, Huer, Strømper og Vianter. Ikke heller findes nogen Haandværksmand her i Herredene undtagen Smedde, Skreddere, Skomagere, Tømmersmænd og Jmedkere der baade har lært sig selv og alen arbejder for Bondene og er uden Løng, som bestaar i en Smed i hvert Fogner, ligesaa Skreddere, Skomagere eller Skoflikkere, 10 a. 12 Stk., Tømmersmænd og

og Inne
2 a. 3
folke, s
ovrigt
de med
melig
fattige
Landge
(F
delt af
inden
gere Tid
Flid og
der var
Beyer
"vorren
sionsre
Aar, da
Majesta
Fugle
mer i
under
nu var
ogsaa,
N
mandta
200 Rd
samt h
Børn er
paa Kro
2 Daler,
og steri
hvad V
mod ite
til at o
skulde
Børn i
i Føl
man (f
Børn na
1718 og
der var
var paa
of Ha
ikke for
2/11 1661 a
selis, 1/4
villing
Tøndrup
des. Bi
dreas H
Vesta
nes dog

og I med Kere 30 Pter., af Karl-Vævere er ingen, men i somme Sogne findes 2 a. 3 Kvindevævere og i somme ingen, hvilke alle formeldte Flaandværksfolk, som tildels ere gifte og har Husholdning og tildels ingen, er ligesom den øvrige Almue i nogenledes god Tilstand. Endelig er disse Herreder forsynede med saa mange Fordbyggere som til Agerdyrkningen behøves, og temmelig velbyggt, dog kan ikke nægtes, at jo deriblandt findes og vel nogle fattige, som hverken kan svare hans Majest. Skatter eller Husbonden sin Landgilde.

Hassing - Refs Herreder.

(Indberetningen om disse Herreder er dateret: Villeslev d. 16/1 1736 og meddelt af Herredsfoged sammesteds Niels Pedersen Winther. Niels Winther havde, inden han blev Herredsfoged, i 18 Aar været i forskellige Tjenester, senest i længere Tid som Fuldmegetig paa Thisted Amtstue, og fik et godt Hædsmaal for Flid og Troskab, da han 1722 søgte og fik Embedet i Hassing-Refs Herreder, der var bleven ledigt ved den gamle Valentin Hermansen Beyers Død d. 26/10 1722.

Beyers Son Nikolaj, der fra sin Ungdom havde - som Faderen udtrykte sig - "voren brugt ved Ting og Justitssager", søgte allerede i Januar 1721 om Successionsret til Embedet, idet han bla. a. præberabte sig, at Faderen i sine unge Aar, da han tjente hos kongl. Majest. Informator sl. Christian Cassius havde været Majestædens "ringeste Knecht og Juedreng og taget Vare paa Majestædens Duer og Fugle i Fuglekuset bag Kirken paa Rottet, og at Kongen den foregaaende Sommer i Klausholm Have, da Valentin Beyer overrakte Fronningen hans aller-ünderdanigste Supplique, allerneadigt 3de Gange havde spurgt, hvor stor han nu var; men alt dette hjalp dog ikke Niels Winther fik Embedet, men han var jo ogsaa, som han sagde, "fattig og fortrent med Hustru og 3 smaa uopfødte Børn."

Niels Winther flyttede saa til Villeslev, hvor han endnu boede 1743. I et Skattemandtal af samme Aar anføres det, at hans aarlige Indkomster ikke androg 200 Rd. og at han ejede "et lidet beboende Sted" af 3 Td. 2 Skp. 3 Falk. A. 1/2, samt havde 1 Karl og 1 Pige; det bemærkes derhos: "saasom han med mange Børn er saa fordybet i Gield, at han neppe har det daglige Brød og Klæder paa Kroppen, formaa han ingenlunde at svare mere end 1/4 Kopskat, som er 2 Daler, og endda vil falde ham tungt at udrede." 1748 var han bleven affeldig og sterbelig, bla. a. svekket paa Synet og saa tungbor, at han ikke kunde høre, hvad Vidnerne fortællerede for Retten, og da han paa Grund af sin store Armod ikke havde Raad til at holde en Fuldmegetig, fik han Kongens Tilladelse til at overdrage Embedet til Prokurator Andreas Høyer, der saa til Gengæld skulde underholde ham, der fremdeles havde Kone og "mange tildels uopfødte Børn i sin Alderdom". Hans Hustru var Christina Sophia Parsberg, som var f. i Jorland og Datter af Ritmester Frederik Parsberg og Sophia Catharina v. Norman (Jfr. Krarup: Stiftsrelationer indsendte til Alvenfeldt S. 206.) Af deres Børn nævnes i Thisted Kirkebog: Birgitte Marie født 1717, Christiane Barbara f. 1718 og Christiane Sophie f. 1721. Herredskriveren var Lars Humble i Grønrup, der var i Embedet 1720-41. Herredstinget afholdtes om Torsdagen, og Tingstedet var paa Heden imellem Grønrup og Visby.

I Hassing-Refs Herreder fandtes følgende Birkjurisdiktioner, fra hvilke der dog ikke foreligger nogen Relation: Steyrum - Ørum Birker. Birkeretten til disse blev d. 2/11 1661 af Kongen overdraget til Elisabeth Poldtsøe Bern. Enke, og Leonhart Marselis, 1/4 1691 fik Poul v. Klingenberg til Højris, der da havde Birkeretten, Bevilling til at sammenlægge de to Birker, der den 30/10 1744 blev forenede med Janderup Birk. d. 18/8 1779 blev alle 3 Birker henlagt under Hassing-Refs Herreder. Birkefogden var Jacob Nielsen i Grøntoft (1705-38) og Birkeskriveren Andreas Hansen (1734-66) - Birkestinget afholdtes paa Ørum Slot om Fredagen.

Vestervig Birk. Christian I. gav Vestervig Birkeret 1478, men Vestervig Birk nævnes dog allerede 1435, saa at det nævnte Brev maa have været et Hadfastelses-

Brev. Birket bestod indtil d. 24/1800, da det blev henlagt under Helsing-Refs Herred.

Birketogden var 1735 Niels Jensen Wammen, der var i Embedet 1729-46. Efter Mandtalsl. p. Kop-, Formue-, Heste og Karosseskat. 1743 var hans Indkomster ikke en gang 50 Rd. om Aaret. Han holdt dog til, sin af Hestekabet forundte paaboende Bondegaards Grist 1 Dreng (Karl) og 2 Piger, hvorhos han havde kongl. Bevilling paa Arohold. Han boede i Vesterrig Fogd. Birketogskriveren Christen Pedersen Thøer, der fungerede 1717-53 og boede i Trygstrup, havde slet ingen faste Indkomster.

Birketinget afholdtes ved Vesterrig Præstegaard om Mandagen. (Trygstrup: Relation om Tingene.)). Situationen angaaende, da tager samme District sin Begyndelse i Norden udi Præstedal Fogd og derfra strækker det sig synder paa lige til Ottesund, som efter Miletal er i Længden 5 a. 5 1/2 Mil. Paa dets østre Side ligger Limfjorden og paa vester Side det saakaldte vester Hav og udstrækker Landet sig i sin Brede paa nogle Steder 1 Mil og paa andre Steder 1/4 a. 1 1/2 Mil.

Om Landfligten skrives i D. Atlas 1768: Folk, som endnu leve, kan erindre, at Flyvesandet har idelagt adskillige Gaarde og Byer, opfyldt Aaer og Tøer, borttaget Møller, fordervet Marker og Enge, ligesom det endnu truer Kirker og Kirkesogne med Undergang. En stor Gaard kaldet Düel, Vestermark en Bondegaard, Alstrup en stor Gaard, tuende Bondeløyer Skovstrup og Rotbol, har allerede undergaaet denne Ulykke, foruden flere Byer og Gaarde, som i ældre Tider af Landet er idelagte og som de nu levende neppe vide mere af at sige... Lønborg Kirke er omtrent for 60 Aar siden formeddelt Landfligten flyttet fra et Sted til et andet. Til de i disse Herredes completerede Hovedgaarde saasom Oeland, Friup, Tanderup og Bodum Bisgaard samt 4 ucompleterede Hovedgaarde, nemlig Krustrup Ljøngholm, Schibstedgaard og Hindsele, avles iungefær aarlig baade af Baare- og Engho 8-900 Ties. Trøfrugt voxer der intet uden ved en af Hovedgaardene nemlig Friup dens Aaue, som dog ikkevins er en liden Del.

Fordfrugt af Kaal, Røder og Røer, Timian og deslige haves intet uden ved nogle af Hoved- og Hede-gaardene samt ved en Del af Præstegaardene, men hos Bonderne ikkevins grøn Kaal. Mediciniche Urter, som her maatte gro, er her ingen som har nogen Kundskab af. Oxen staldes alene her i Districtet paa de tuende af Hovedgaardene Tanderup og Friup, beggesteds iungefær 8-9 Fæse, men paa de øvrige tuende Hovedgaarde Oeland og Bodum Bisgaard holdes ikkevins uden Fodest ligesom ogsaa paa de ucompleterede forommeldte 4 somaa Hede-gaarde, og paa dem alle 6 haves iungefær 250 Stykker.

Beboerne her i Districtet bestaar af de forhen ommeldte 8 Hoved- og Hede-gaardsiere som og derforuden 12 Præster og 8 Selveiebønder, de øvrige ere ikkevins Fæstebønder. Proprietarierne angaaende, da er der ingen af dem som for hemmelige kan eragtes eller ansees, thi det er desværre allerede kommen saa vidt med en af dem, at han efter lovlig Medfart nu nylig er sat fra Gaard og Gods i største Armod og Fattigdom, (Oluf Thot til Bodum Bisgaard, der 1732 havde pantsat Gaarden til Henrik Lassen til Aakøer, hvis Enke 1735 lod sig den udlægge.) - og dels af de andre ikkevins heller uden af maadelig Tilstand, alt formeddelt Tidernes Vanskelighed befygtende sig for samme Skiebne. Præsterne angaaende, da ere de ikkevins heller uden Gjæld og Besvarlighed og lever alene af deres Kalds Indkomme, og findes imellem demnem 1 a. 2, som nylig er kommen til deres Kald, af saa fattig og armselig Tilstand, at de ikkevins formaar deres Præstegaard at besætte. Betreffende Selveiebønderne, da hjælper de sig dog nogen. Leds uden een, som er en meget armelig Mand.

Vedrørende Herregardenes Ejere bemærkes Amtsforvaltens særligt: Friup Assessor Hopp sidder og forrenter en stor Capital, som han tog Gaard og Gods med efter hans Svigerfader, sal. Justitorauud Helveichou. (Hans sørgen Hopp Søn af Knud Hansen Hopp til Nygaard i Tornby Fogd, og Hustru Anne Thomadatter, var Broder til Rektor Thomas Hopp i Aalborg og en Broder søn af Viceadmiral Jørgen Hopp. Han blev 1733 gift med Lovise Helveskov, Datter af Friups forrige Ejer Pm. Helveskov, efter hvis Død han overtog Gaarden, som han igen solgte 1754. Foruden Friup ejede hanen Tid Gaarden

Havre.
Personal
Oela
Gods og
til Dal
Kandidat
Lindbo
havde
Laasby
dent se
af Veger
1716, gif
2. Gang
med F
kuvor de
Kopvior
Koo
anderle
sætning
Maren
24/10 173
Broder
den bet
have bo
samtid
sin Hie
Danse
Lid
der til
(Ann
Kaa, d
med F
gik Ly
med J
Tam
crediter
til oven
1717. Fek
Charlot
Zau og
ved Sv
te til s
ved A
Orru
er og ude
Enke ef
te 1739
Went
Gaard h
(3. Kam
Aakjers
III Side
4) ge

163
Havrebrog i V. Hassing Fogd og Kreflysgaard i Rødding Herred. (Jof. hovvrigt
Personalhist. Tidsskr. 1. Række VI. Side 190.)

Oeland. Magister Friderich Thestrup forrenter Nielskeillingen paa Gaard og
Gode og uentelig derover. (Født $3\frac{1}{2}$ 1683, Son af Mathias Thestrup, Fogdnepræst
til Dalby-Hüblerup og Hustru Barbara Carstens. Kandidat fra Odense Skole 1698,
Kandidat 1700. Fogdnepræst til Larring og Hagstrup 1708, Magister 1714, Provst i
Lundborg H. 1720, do. i Hassing H. 1723, død $7\frac{1}{6}$ 1758 paa Oeland som han 1732
havde købt af Chr. Helvestov til Friep. Han var gift med Gjettrup Jensd.
Laasby, med hvem han havde følgende Børn: Jens Jørgen, født 1711, var Stå-
dent, senere Soldat i Norge, derefter Ladefoged paa Oeland og endte som Ejer
af Vejerslevgaard paa Mors. Mette Malene, født 1712 død 1729. Hedevig, født
1716, gift 1. Gang med Niels Schandorff, en Præstisøn fra Fredsted, gift
2. Gang med Peder Dyhr i Nykøb. Mors. Barbara Marie, født 1718, gift 1. Gang
med Faderens Eftermand, Fogdnepr. P. J. Winthuis, gift 2. Gang med Krigspro-
kurør Weidemann; og Sophie Cathrine, født 1720, der blev bortført og gift m.
Lopviolen Henrik Gottwald.)

Koustrup: Friderich Leth, en ufri Gaard uden Gods og Tilstanden er
anderledes eller højere at anse end, den bestaar udi Gaarden og dens Be-
sættning (F. L. født ca. 1695. Son af Niels Leth til St. Vadsborg og Hustru,
Maren Linde: Sergent i et geworbenet Inf. Regim. 1732. Løjtn. (2) - Den
 $24\frac{1}{10}$ 1732 gift med Birgitte Christine Pedersdatter Jamström, der var en
Brøderdatter af Fogdnepr. Laurits Jamström i Visby, og til hvem han - af
den bekendte Præst Ole Kamp i Skjoldborg - blev "vriet i Galops" efter at
have bortført hende. 1735 købte han Koustrup og 1746 Hindsels, idet han
samtidig hermed afhændede førstnævnte Gaard. Han døde 1749. Med
sin Hustru, der overlevede ham, havde han 1 Søn og 3 Døtre (jof. nærmere
Dansk Adels Historie XIX S. 240.) (Afskr. til den nuv. Eft. af Koustrup, Tol. Bøll.)

Livingholm. Falig Captain Smits Enke, en ufri Gaard med lidt Gods
dertil og derpaa uel noget forrenter, dog er Tilstanden nogenlunde parallel.
(Anne Cathrine Kaas Datter af Gaardens tidligere Ejer Hornet Palle
Kaas død 1699 og Hustru Magdalene Sophie Kaas, død 1707. Hun var gift
med Kaptajn Johan Georg Schmidt, der døde 1728. Efter hendes Død 1744
gik Livingholm over til Oberstløjtn. v. der Weyde, der havde været gift
med Kapt. Schmidts Datter af 1. Ægteskab, Birgitte Marie, død 1739.)

Tandrup, Leutnant Leth, forrenter paa Gaard og Gods saa yderlig som derpaa kan
crediteres og saaledes har derved sin kummonelig Udkomst. (Christian Leth, Broder
til ovennævnte Frederik Leth, 1716 Fændrik ved tyske gev. Infanteri Regiment,
1717 Sekondløjtnant, afskediget 1724. Han blev d. $25\frac{1}{5}$ 1723 gift med Christiana
Charlotte von Bassen, Datter af Tandrup forrige Ejerinde Elisabeth Sophie Pan-
dau og dennes første Mand Oberst Erasmus Casimir von Bassen; 1726 blev han
ved Svigermoderens Død Ejer af Tandrup og Koustrup, hvilken sidste han solg-
te til sin Broder Frederik. Han døde allerede 1736, hvorefter Tandrup blev solgt
ved Auktion til Justitsraadinde Klingenberg.)

Ørrum, Friø Justitsraadinde Klingenberg, sidder uel med en Del Gods, mens
er udi uden Betydning derpaa en Del at maa forrente. (Charlotte Amalia Giedde
Enke efter Justitsraad Henrik Klingenberg til Ørrum, død 1737. Hendes Børn solg-
te 1739 Ørrum til Major Møldrup.)

Westervig Kloster. 1. Assessor Møldrup³⁾ haves af en Del hans Gods til denne
Gaard henlagt og oprettet et Stambus for hans ældste Søn Major Møldrup⁴⁾
(3. Kammerassessor Peder Nielsen Møllrup, findes udførligt omhandlet i Jøppe
Aakjers Afhandling: Den møllersøske Retssag 1722-24 (Jyske Samlinger, 3 Række
III Side 279 ff.)

4) Jens Laasbye Møllrup. (Jof. sammesteds.)

64 Bemeldte Assessor Moldrup forfaldt for nogle Aar i en vidtløftig Proces, hans kgl. Majest. lod føre imod hannem, og derved af rede Midler tilbød over 30,000 Rd., og saaledes er de øvrige Midler for Høne og mange Børn ikke mindre maadelig og mere bestaar i det øvrige beholdne Gods uden for Stamhuset end rede Capitaler. 2. Pinnen Major Moldrup som destinerede Stamherre kan ej anses af Middel og, endskjønt han saavidt haver Stamhusets Gaard og Gods i Possession (&), saa maa han dog deraf svare Afgift til Farelhene foruden den anseelige Credit han haver sat sig indi til at opbygge Gaarden, og nu, hans salig Frue ved Jorden er afgangen og der holdes Skifte, profiterer ej noget derved formedelst den Aftensagt, der var oprettet.

Boddum Bisgaard: Capitain Thott, her er det rent udfri, thi Creditorerne haver hannem med Extremitet angreben paa Gaard og Gods til Auction og kan vedkommende ej naa skadesløs Betaling. (Oluf Thott født 22/8 1678 paa Marsvinsholm, Son af Holger Thott til Sjøfde og Marsvinsholm, og Helvig Olufsdatter Rosenkrantz, efter hvem han arvede Boddumbisgaard, som han 1732 maatte pantsætte hvorefter der 1735 blev gjort Udleg i den.)

Han boede senere (1747) i Viborg og døde den 29/12 1759 paa Bjørnsholm, han og hans Kæreste, Anne Christiansdatter Linderov, er begge begravet i Bunderholm Kirke, hvor deres Kiste (ifølge Trap) henstaar i det nordre Kapel.)

1/2 Hindyels: Jørgen Jacobsen, en ufri Gaard med liden Gods dertil kjøbt paa Credit, og forrenter Kjøbestykklingen, og saaledes i slet Tilstand. (Jørgen Jacobsen Moldrup var Ejer af den Halvdel, der kaldtes Vester Hindyels. Hindyels var i sidste Halvdel af det 17. Aarh. bleven delt i to Halvpartier, der ca. 1745attes blev forenede.)

Den anden halve Hindyels; ufri Gaard, kjøbt af Fru Justitsraadinde Klingenberg for hendes Børn til den at complete med det Gods, de arvede efter deres salig Farfader Conferentyraad Klingenberg, mens Godsot er slet, og arvede det med stor Gield, og denne Gaard kjøbt med laante Penge, saa der er ingen Tilstand at reflectere paa, da Arven kan ej indbringe det, der esfordres til hendes Børns Fremtar.

Rehilstedgaard paa 6 Td. Hartk., ufri, Michell Øvistgaard tilhørende, og dertil alleneste 11 a 12 Td. Bøndergods og saaledes er det øvrige af Tilstand vel ikke mindre maadelig. (Michell Øvistgaard, Son af Peder Andersen Ø., Peder Øvistgaard, Vejrum Sogn, og Kæreste Maren Kielsdatter, blev d. 2/3 1711 gift med Dorte Lauridsdatter, Enke efter Forpagter Peder Viium paa Nørker i Rønbyerg Sogn, hvilken Gaards Forpagtning han overtog. 1724 var han Forpagter paa Pindingg., og købte 1729 Rehilstedgaard, men ejede foruden denne flere andre Gaarde.)

Han havde 2 Børn, nemlig Peder, der blev Ejer af Viibyggaard, og Pde Sofie der blev gift med Jacob Achton, Sognedegn til Forterup og Ottestrup. (Hr. iøvrigt Ø. Øvistgaard: Stamtaale over Familien Øvistgaard.)

Aftagelse med Tilstandene og udi alle foromrørte Ting overalt i Districtet, befindes disværre overmaade kiendelig, tildragen af foregaaende og befindende følgende Aarsager: „Først foregives gamle Folk, som nu lever, at fra det første de kan mindes, har Avlingen formindskedes Tid efter anden, saa at Jorden ikke nu gives mere saa megen Afgrøde enten af Korn eller Gæs som i forrige Tider, endskjøndt med Agerdyrkeningen omgaaes paa samme Maade som da, men vil deshos foregive, at adskillige Aarsens Tider medfører anderledes Løft og haardere Veirilig end udi de fremfærne Tider, og at samme skulde forarsage saadan Afgang, og naar da Avlingen saaledes har aftaget, maatte følgelig baade Creaturers Tal og alle andre Ting, som deraf skulde udkomme, werde formindskede.

For det andet, naar nogle haarde Aar med Misvæst har været, og andre gode Aar igjen med god Afgrøde af Jorden har paafulgt, da har Bonden ikke kiundet oprette og istandsætte sig igjen med saa mange Creaturer som han i de ringe

Forraade
farne og
væst, som
Del af
saa det.
Falken
men ved
ligheden
(oprette
af 5/2 17
mere til
dem, nu
beide for
hvorefter
Aar der
yngre Børn
en ikke
bæredose
altsaa for
melighe
Falken
Tilstand
mange
Rytterg
Hartk. g
selv sk
til Geng
at Børn
Ydelsen
giment
hvorefter
District

Forraads Aaringer har maattet afskaffe, i Særdeleshed siden Udgifterne i de frem-
 farne og besværlige Krigstider havde gjort dem uformuende, og fornemmelig den Mis-
 vext, som i Aaret 1733 indfaldt, gjorde, det Bonden maatte afskaffe over den halve
 Del af alle Slags Creaturer dels for en ganske ringe Pris bortsælge og en Del slagte,
 saa det den Dag i Dag trykkes og trænger dette fattige Districts Beboere.

Falkerighed til at dyrke Landet er her ikke Mangel paa, men vel Mangel paa,
 men vel dielige og formuende Indbyggere til Bønderstidene, og Aarsag til Udvæ-
 ligheden foregives at have tildraget sig siden forrige Land Militie blev oprettet,
 (oprettet 1701, ophævet ved Forordn. af 30/10 1730, men delvis genoprettet ved Forordn.
 af 5/2 1733.) da det unge Mandskab ved deres Udværelse af Landet ovede sig
 mere til Soldaterlevnet end fattede Flid til Bønderarbeide, og derover en Del af
 dem, naar de kom hjem i Løgene, ville hellere vere ved Irik og Dobbelt end ar-
 beide for Bonden og lægge sig efter de rette og fornødne Videnskaber til Landvæsenet,
 hvorover slige sindede, naar de blev antagne til Bøndergaardfeste, ikke alene faa
 Aar derefter maatte gaa derfra igien for Armøds Skyld, men endog anledige de
 yngre Bønderdrenge til det samme og end saaledes, at man nu omstunder mox-
 en ikke finder een Bondesøn eller liden Hyrdedreng, som ikke skal have sin To-
 baksdose og Pike og Røgetobak, førend de vel kunne fortjene Føde og Klæder, og
 attsaa følge Uformuenheden deraf, at de ikke i Ungdommen kan med Sparsom-
 melighed samle en Skilling til Forbedring i Fremtiden.

Fæstebønderne har og ved deres Uformuenhed sat Proprietariene i fattig
 Tilstand, formedelst de ofte maa give dem stor Forstrækning og opbygge
 mange vde Gaarde, foruden hvad Proprietariene selv saa høflig forlode sig med
 Ryttergodsets Kiøb in Anno 1715, (3 Oktober 1670 udlagde Kronen ca. 20,000 Tdr.
 Skatte af sit Gods til "Ryttergods", saaledes at Fæsterne paa dette Gods enten
 selv skulde "ride for deres Gaard" eller stille en Karl med Hest og Udrustning, men
 til Gengæld vere fri for Landgilde m. v., hvilket senere ændredes derhen,
 at Bønderne blev fri for selv eller ved andre at forrette Ryttertjeneste, men
 Ydelsen af deres Gaarde i Stedet for blev henlagt til Underhold for Rytterre-
 gimenterne.) og derefter maatte reuliere en stor Del af deres Gods og Tiender,
 hvorved Pengene den Tid gik dem af Hænderne, saa alle Slags Beboere her i
 Districtet nu sidde fattige og uformuende.

Afskrevet af A. C. Fvalgaard i Nov. Dec.
 1925. Findes i Folkebibliotheket i Thisted.

Afskrift af Sogneforstanderskabet for Håndstrup Østerild Sognes Forhandlingsprotokol paabegyndt d. 14 Dec. 1841.

Aar 1841 d. 14 December foretoges Valg af Sogneforstandere i Håndstrup og Østerild Sogne. Valgbestyrelsen bestod af Pastor Sørensen, paa hvis Vegne undertegnede, hans Capp. p: p: fjungerede; Proprietair Schou til Kjølbjerggaard og J. Faddesbøll i Østerild. Valglisten var efter Forordn. fremlagt i Skolerne 14 Dage i Forveien. Af de 63 Valgberettigede mødte 54, og ved Stemmemnes Optælling befandttes følgende at være bleve valgte:

„Gaardm. Jens Faddesbøll. Hr. Propr. Schou. Gaardm. Lars Jensen i Allastrup. Christen Gjøttrup i Høxer. Chr. Dahlgaard i Østerild. Peder Chr. Erichsen i Lynnerup.

Ved Mødet d. 26 Jan. 1842 valgtes Brüun til Formand. Det paalegdes Formanden at gjøre Indstilling angaaende Hartkornet af den nedlagte Kløvs Mølle, som tilhører Møller Springborg i Hilleslev Sogn, og hvoraf der svares Afgifter til Hilleslev, hvilket formeentes at være ulovligt.

En Cancelli-Annæelse blev senere fremlagt, som tillægger Hilleslev Hartkornet. (Cappellan E. S. P. Brüun underskriver sidste Gang d. 21 Juni 1842.) Den 15 Aug. s. A. underskriver Pastor Sørensen. A. S. P. Jensen tillægger Pastor Brüun for en kortere Tid.

Ved Forstanderskabets Møde den 5 Juli 1843, blev foredraget af Høxer Byes Beboere, at Vegen forbi Lynnerup var paa mange Steder ved høj Vand i Fiorden upassabel. Her over fattedes den Beslutning, at Høxer og Lynnerup Byes Beboere skulle tilsiges at paakiøre det fornødne Fyldning, saavel som det øvrige Væstykke fra Høxer til Kløvs Hvilvej.

Ved Mødet den 4 Okt. 1843 hedder det: „Følge et Andragende fra Gaardmændene i Lynnerup, om at bestemme et Møde af Sogneforstanderne, for at tage en Beslutning i Henseende Vejens Istandsættelse, fornemmelig forbi Lynnerup Byes Ejendom, hvor den udlagte Vej gik langs med Fiordsiden, og ved høje Vand ofte gjordes ufremkommelig, saa at de Veffarende maatte kiere op over Byens Tofter til Skade for vedkommende Beboere.

Den 27 August var Sogneforstanderne, tilligemed Lynnerup Byes Beboere forsamlede, for i Mindelighed at forvisses om, hvad enten Vegen skulle lægges op over Toften som det mindst bekostelige Arbejde, eller grundforbedres ved en høj Opfyldning paa den gamle Vej. Men da ingen mindelig Forening herom kunde bevirkes imellem Lynnerup Byes Beboere, fandt Formanden det nødvendigt at anmode Hr. Kancelliraad Nøllemann, (Byfoged Niels Nøllemann 1838-1854) om at tage Møde og afgive en Kiendelse for, hvor Vegen fremtidig skulle anlægges, samt hvad andeel Høxer Byes Beboere skulle tage i Vejens Grundforbedring, og fremdeles Vedligeholdelse.

Ved et Møde, afholdt den 6 Sept. blev foretæsende af Hr. Kancelliraad Nøllemann saaledes bestemt, at Vegen skulle forbi Lynnerup Byes Ejendom, flyttes nogle Alen ind fra Fiordsiden, og gives en saadan Opfyldning med Græs, at Fiordvandet der fra kunde afholdes. Til samme Tid blev ligeledes bestemt, at Vegen fra Høxer forbi Lynnerup og Kløvs Kier, ligeledes skulle forbedres ved Opfyldning, saa at den til enhver Tid kunde befares.

Dette Arbejde er nu for største Deelen fuldført, og det manglende tilendebragt i denne Maaned.

Ved dette Møde blev af Formanden oplæst og tilkiendegjort følgende: En Cancelli-Annæelse af 1 August 1843, hvorved Sogneforstanderne (opfordres) til fremdeles at bidrage alt muligt til at have ulovlig Brændevinsbrænderi, og hvis nogen maatte gjøre sig skyldig i Smugbrænderi, da hvem at gjøre Anmeldelse for Politimesteren, og yde ham ald den Understøttelse der staaer i Sogneforstandernes Magt, til Sagens Fremme.

768
Kancellie Skrivelser af 26 Aug. hvorved befales at Tilledelse til at afholde de saakaldte Ungdomsgilder eller andre lignende offentlige Sammenkomster, til Forsyning mellem Landalmuen, maae først meddeles af Politimesteren, og forinden denne Tilledelse meddeles Vedkommende, maae det paalægges samme forinden Tilledelsen afbenytte, at forevise samme for Sognefogden, og for Vedkommende Sogneforstanderes Formand, som beordrer Enkelt af dens Medlemmer at kontrollere disse Sammenkomster, for ogsaa i denne Henseende at medvirke til Ordens og Saadeligheds Overholdelse i Sognet.

Lovsen. Schou. J. Fadderskall. Lars Jensen. Peder Chr. Eriksen. Christen Dahlgaard.

Ved Mødet d. 14 Maj 1844 fremlagdes Generaltoldkammerets ^{Christen Gjøttorp} Bekræftelse af 9 Marts, hvori angives Navnene paa de Bøvere hos hvilke Brønderens Redskaber vare konfiskerede siden afvigte 13 Jan. d. A.

Den 17 Marts 1845 afholdtes efter foregaaende Tillysning ved Kirkestøerne et Møde, hvori det besluttedes at overlade Jane Marie Kyldsdatter af Østerild, et Fattigvesnet tilhørende Huis for 25 Rbd.

Ved Mødet d. 3 Dec. 1844, indtraadte, som Ejer af 33 Tdr. Hartkorn af Sogneforstok, Hr. Kammeraad Schou, med Forbehold, at overvære efter godtbefindende, Sogneforstanderskabets Møder, og deltage i sammes Beslutninger, uden at deltage i nogen Virksomhed hvad Forretningernes Udførelse (angik.)

Ved Mødet d. 4 Juni 1845, vedtoges det at forlange af Kammeraad Schou, at han skaffer det Græs bort, som han har opkaestet worden for Hvidstrup Kirke, og lagt ud paa Sandevien, inden Maanedens Udgang, samt at dette ikke maae ~~føres~~ føres paa Veien, hvortil det ikke egner sig.

Ligeledes at han ved sin Haands Underskrift her i Protocollen, forpligter sig til, at opsette en Steenkræste og vedligeholde den for Eftertiden, istedet for den Træbø, han paa egen Haand har ladet sætte. Arbejdet bør være færdigt inden Maanedens Udgang, eller foretages paa Schous Regning.

Adskillige Forordninger oplæstes. Det vedtoges at Ordre om Helligdagernes vedværende Helligholdelse, samt om Tilledelsen til at handle med Landmændenes Producter, skulle oplæses ved Kirkestøerne.

Borvæn. J. Fadderskall. Christen Dahlgaard. J. Wittrisp. Jeppe Berthelsen. Peder

Lep. p. p. Andersen. J. med. Jeppe Larsen. Schou.

Ved Mødet den 4 Juli 1845 bemærkede Formanden, at det omtalte Græs endnu findes at være bortført.

Ved Mødet den 6 October 1845, klagede Kammeraad Schou over, at Sognepresten havde ladet ham udpante for hans Fattigbidrag, iagtet han havde et lignende Pengebeløb til gode hos Fattigkassen, og altsaa ville have betalt sit Bidrag ved at quittere sit Tilgodehavende.

Forstanderskabet maatte hertil svare, at dette er sket uden sammes Vidende og Villie, da det endog ved et tidligere Møde var aftalt, at Kammeraadens Bidrag saaledes kunne betales. Forstandersk. maatte derfor paa Sognenes Vegne gjøre Præstand paa, at Udgifterne ved bemeldte Udpantning ikke gaae af Fattigkassen, men udredes af Sognepresten.

Den 27 Oct. 1845 var Forstanderskabet forsamlet, i Anledning af Forstanders Bemærkning i forrige Møde, angaaende Udpantningen hos Kammeraad Schou. Ved Sognepresten følgende tilføire Protocollen: "Enhver der er paalignet Bidrag til Fattigvesenet, er efter den vedtagne Bestemmelse pligtig at erlægge det paalignede Bidrag baade i Penge og Korn, i et vist bestemt Kvartal. Hvad det angaaer, at Forstandersk. frigiver Hr. Schou for at betale de omhandlede 8 Rbd. og at liquidere med de Penge som først ere forfaldne til Njstaar, da ved Presten ikke om en saadan Aftale, der ikke heller er tilføiret Protocollen, og anseer desuden Forstandersk. uberettiget dertil, da han, Presten, saa kom til at staae i Forskud med Pengene. Hr. Schou er pligtig at svare sit Bidrag, saavel som Enhver anden, til Forfaldstiden, og naar dette ikke sker, er det Præstens Pligt at foranstalte Udpantning, uden først at forsamle Forstandersk., og Udgifterne i denne Anledning ville formeentlig ikke

169
ville paa Fattigkassen eller Præsten, men paa den Udpantede, naar Bidraget ikke strax indbetales til Fattigkassen, vil Pantegodsret strax foranstaltes bortsolgt af vedkommende Retsbejant ifølge Anordningerne.

(Afkrævet til Thristed Amtsavis d. 24 Maj 1927)

Den 6 Oct. 1846 besluttede man at anbefale en Ansøgning fra Chr. Baak i Høxer, om at maatte faae Ret til at færgø Folket over Høxer Fjord i Vintermaanederne, naar Landeveien formedelst Vand, er impassabel for Gaaende.

Skrivelse til Amtet af 12 Aug. 1846. "Da flere af Beboerne af den saakaldte Tang-Remme i Hundstrup Kjer, have klaget over, at om Vinteren, naar Engene ere over-^{maatte} uden at vade lige, til Landeveien ved Klovs Mølle i temmelig dybt Vand, og da en Beboer af Klov ligeledes har klaget over at hans Eiendom, som høitbeliggende, uden at den dog om Vinteren er fri for Vand, bestandig afhængtes som Vei, saa tillader Forstandersk. sig at indstille til Deres Høiuelbaarenhed, om Eieren af Klovs Mølle ikke er pligtig til at lade den saakaldte Møllestemning, som strækker sig fra Remmen til Landeveien, afhængte til Gangstie, den er i sin Tid blevet opkastet af hele Sognet, for at damme for Mølle vandet, og har bestandig tjent til Gangstie, baade for ovennævnte Beboere til Kirke, og for Klovs Beboere til deres Enge. Da Klovs Mølle blev nedlagt, borttoges Møllen som dannede Broe over Aaløbet, og fra den Tid har ingen ordentlig Vei været for Gaaende, da Kjøreeien om Vinteren bestandig er under Vand. Sognet har tilbødet at lade lægge Broe over Aaen, for at skaffe ordentlig Gangstie, som kun paa det Sted kan forskaffes, men Eieren af Klovs Mølle har nægtet at lade den Deel af Stemningen, der gaar over hans Eiendom, bruge til Gangstie, og endog paa flere Steder begyndt at bortføre den, og kaste Grøfter igjennem den, hvorved Vandet sættes ind paa Veien. Bemeldte Stemning er opført ved hele Sognets Arbeide, og efter adskillige Aldres Formening, udviist til Gangstie, idet mindste bestandig benyttet dertil, saa har Forstsk. forment, at Eieren af Klovs Mølle ikke har Lov til ovennævnte Nægtelse, og indstiller til Deres Høiuelb. Afgjørelse, om ofte nævnte Stemning kan uden videre afhængtes til Gangstie. Brün.

Pastor Boesen tiltræder som Formand ved Mødet d. 29 Nov. 1847. Hr. Lange til Køllygaard var Formand i henep to Maanedes. (Saggaard var constituteret en kort Tid.)

Den 10 Mai 1848 sendtes følgende Skrivelse til Thristed Amtsraad: "Da Landsforrædere i Danmarks sydlige Deel havde gjort aabenbart Oprør mod vor lov-
mæssige Regjering, og fremkaldt en sørgelig Borgerkrig, stræbte sikkert enhver Dansk, dansk ei blot af Navn, men ogsaa i Hjerte, at imødekomme de mange Opfordringer der udgik til Folket, om at virke til at hine Forrædere med deres Tilhængere, kunde blive tvingede, og vort elskede Fædreland i dets Nødvendighed forsvaret. Blandt disse Opfordringer var ogsaa denne: frivillig at stille Heste til Armeens Tjeneste, en Opfordring, som paa saa mangfoldige Steder i Landet saa beredvillig opfyldtes.

Sogneforstanderskabet her, kunde ikke længer forblive upaarvirket af de mange smukke Exempler paa sand Fædrelandskjærlighed ogsaa i den Retning. I et Møde, som afholdtes i Osterild d. 3 April, blev enstemmigt besluttet at sammenkalde Beboerne til den paafølgende Dag, for at opfordre dem til ved frivillige Bidrag, at tilvejebringe og stille en Hest for hvert Sogn. I den derefter stedfindne talrige Forsamling paa den nævnte Dag, sporedes ikke liden Interesse for den gode og retfærdige Sag i det Hele; man var villig til at gaa ind paa Sogneforstsk. Forslag, udnævnte 3 Mand, som skulde gjøre Indkjøb af Heste, og uedtog at (supplere?) de derved foranledigede Udgifter paa Sognets Høitærrn. Samme Dag

raadets Bestemmelse i Midet d. 12 d. M. tjenstlig udbede mig det samlede Sogne-
forstanderskabs Erklæring over Sagen behagelig meddelt, hvormed Andragendet for-
ventes tilbagesendt. 172
Reseranterty.

Under 30 Maj samme Aar sendtes en saalydende Erklæring til Amtsraadet: „ Amts-
raadet har bejvret det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring over den Sag,
som ved undertegnede Pastor Boesen har fremstillet i et Andragende af 10 d. i
i hvilket forlanges: „ At de 3de Mand Paul Jespersen i Klindstrup, Peder An-
dersen Imed og Anders Ahle i Klov, som have vægret sig ved at betale deres
Andeel af Bidrag til Krigsformidlenhederne, tringes til at erlægge, hvad de for-
aldeles frivilligen have forpligtet sig til.

At Sogneforstanderen Peder Andersen Imed paa Grund af hans ved denne Le-
lighed udkviste Forhold excluderes af Sogneforstanderskabet.

Til det første undlade vi ikke at bemærke, at vi alle maae indstændigen
begjære, at de ved Tvang bringes til at betale, da det forholder sig ganske som
i Andragendet er iytret. Og til det andet, at det maa anses som en selv-
følge, at en Mand, der har givet et saa slet Exempel, ogsaa ved sin Opførelse
har mistet den Tillid, heller ikke et Medlem af Forstanderskabet kan være for-
sættes fra sin offentlige Bestilling, hvorfor vi skulle fremhæve, at det ikke alene
er for vort eget Vedkommende, vi ifølge det passerede maatte begjære Peder An-
dersen Imed udelukket af vort Sogneraad, men ogsaa paa Deboernes Vegne, hvori
blandt mange, hvilket er os tilstrækkeligt bekendt, forlange at en anden
Mand vælges til Sogneforstander i tidtjemeldte Peder Imeds Sted.

Endelig med Hensyn til Andragendets Slutningsbemærkning, tiltræde vi og-
saa denne, idet vi derhos med Pastor Boesen bemærke, at det sandelig ikke
skulde glæde nogen mere end os Undertegnede, at de Herre, hvis Fædrelandssin-
dygtet har angrebet, og særdeles de Herre, som nævngives, fuldkommen retfærd-
gjøre sig. Videre finder man sig i den Henseende ikke foranlediget til at ytre, da
Oplysninger i denne Sag alt er fremkomne i Thisted Amtsbæviis, og muligens
flere kunne ventes.

E. Boesen. Schibblige (Gaardm. i Klindstrup). J. Wittrup. Peder Chr. Erikson. Jepp. Berthe-
Niels Jensen.

Derefter findes indført i Protokollen: „ Omvendt kjendt fraverende paa en Reise
til Kjøbenhavn, da Beslutningen om det frivillige Bidrag blev taget, er Sagen mig
tilstrækkelig bekendt, saaledes at jeg ubetinget tiltræder ovenstevorne Andragende
J. F. Lange. (Køllygaard.)

Under 14 August, modtoges fra Amtet følgende Svar: „ Efter at have modtaget
det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring over et Andragende fra Pastor Boesen
om at Paul Jespersen i Klindstrup, Peder Andersen Imed og Christen Korte i Klov
havde vægret sig ved at betale deres Andeel af et frivilligt Bidrag til Statens
Tjeneste, som det i et Møde af Sognemændene samstemmigt blev vedtaget at
indsende, og at bemeldte Peder Andersen Imed, paa Grund af hans ved denne
Leilighed udkviste Forhold, maatte blive excluderet som Medlem af Sognefor-
standerskabet, har Amtsraadet i Midet d. 8 dennes vedtaget at svare, at hvad
det omspurgte Bidrag angaar, maae Sogneforstandersk. sige sig dette tilkend-
ved Fornitolene, og at Raadet med Hensyn til Sogneforstander Peder Andersen
Imeds Exclusion, maatte henvise Sogneforstandersk. til Anordn. 13 Aug. 1841 § 10
hvorefter dette selv har at afgjøre om saadant skal finde Sted, og staae det af-
den Paagjældende frit for, derom at indgive Besværing, saafremt han træer
sig forirettet. Hvilket saaledes tjenstlig meddeles. Reseranterty.

Den 8 Sept. 1848 tilskrev Pastor Boesen, Peder Andersen Imed følgende: „ Ved at
fremsende huslagte Udtog af Thisted Amtsraads Forhandling i Midet d. 8 d. f. s.
og henvise Dem til Sagen under No 54/848, skulde jeg, efteret Amtsraadets deri inde-
holdte Svar er meddelt Forstanderskabet, paa egne og Med-Sogneforstanders
Vegne, tilkendegive Dem, at man paa Grund af Deres udkviste Adfærd, har

172
maattet ansee det for sin Pligt at udelukke Dem som Medlem af Hündstrup
og Osterild Sogneforstanderskab. De vil da som en Folge deraf, tilstille enten
Undertegnede, eller Hr. Proprietair Lange, hvilken udtale er indtraadt i Deres Hest
som Skolepatron, en nøiagtig Opgiuelse af Hündstrup Skolekasses Tilstand for
indeværende Aar, indtil dato. E. Boesen. Afskrivet til Høistad Amtsaars
den 29 Juni 1848

Den 5 Oct. 1848 tilskrev Amtet Sogneforstsk. følgende: „Over vedlagte Beswa-
ring med Bilag fra P. Andersen Imed i Aliv, over at være excluderet som Med-
lem af Sogneforstanderskabet for Hündstrup og Osterild, maa jeg tjenstlig an-
mode Sogneforstandersk. om behageligen ved Tilbageendelsen at meddele
Amtet Erklæring.

Rosenkrantz.

Den i foranførte Høielse nævnte Besværing lyder ordret saaledes: „Noget
efter den uilykkelige Krigs Udbrud i dette Aar, og da det erfarede, at det til Lan-
dets Tjeneste behøvedes Kavallerister, sammentraadte Mændene i det Sogn
hvor til jeg hører, og her enedes om, ved frivillig Sammenkud at skjenke en
Hest til Kongens Tjeneste. Nævnte Bidrag dertil har jeg alletider været villig
til at udtale, men noget efter blev der ogsaa flere Stemmer for at Sognet skul-
de equipere og udstyre en Kavallerist til Landets Værn. I denne Beslutning har
jeg ingensinde taget Del, da jeg derimod havde flere Betænkeligheder, men jeg var
nøiagtig nok tilstede da den blev taget, dog uden at erklære mig enten for eller imod,
da jeg hverken vilde modvirke eller understøtte denne Sag.

Samtidig med Pengene til Hesten, ofkrævedes jeg et Bidrag til hint andet Die-
med, hvilket jeg atter erklærede, at til Forstnævnte vilde jeg villeg og gjerne betale,
men ikke til det sidstnævnte, som jeg aldrig har indgaaet.

Sogneforstandersk. hvoraf jeg er Medlem finder, at jeg herved gør mig skyl-
dig i en saadan Pligttilsidesættelse, at jeg ikke kan være værdig til at forblive
i min Stilling som Sogneforstander, og indstiller min Afgang til Amtsrådet.

Vedlagte Udvalg af Amtsrådsforhandlingerne vil oplyse, at Amtsrådet hen-
viser Sagen til Sogneforstanderskabets egen Afgjørelse. Under 8de dennes modtog
jeg dernæst vedlagte Resolution fra Sogneforstandersk., hvorved Samme excluder-
er mig som Sogneforstander. Da jeg ved mig selv, at jeg ikke er i nogen Bredde,
saa foreligger jeg trostigt den Sag for Justitsministeriet, udtalende Resolution ~~der~~
~~for~~ om den mod mig brugte Medpart er lovmæssig. Amtets Erklæring her-
om udtaltes. Aliv i Hündstrup Sogn d. 22 Sept. 1848. P. Andersen Imed.

Den 9 Oct. s. A. afgav Forstandersk. følgende Erklæring til Amtet: „I Overeens-
stemmelse med det til Amtsrådet under 10 Mai d. A. indsendte Andragende
og med det samlede Sogneforstanderskabs Erklæring af 30de s. M. derover, hvori
den omhandlede Sag i dens rette Sammenhæng udførligen er fremstillet,
skulde man atter bemærke, og bede bemærket, at i Sogneforstanderskabets Møde
d. 3de April d. A. besluttede man, at sammenkalde Beboerne til den paafølgen-
de Dag, for at opfordre dem til frivillig at stille til Armeens Tjeneste, een
Hest for hvert Sogn. Der var altsaa ikke blot Tale om een Hest, men om 3 Heste
da Pastoratet bestaar af 3 Sogne. P. Andersen Imed var nærværende og under-
skrev som Sogneforstander Forhandlings-Protocollen. Den paafølgende Dag var
han ligeledes nærværende, da Forstanderskabets Forslag bifaldtes af de sam-
menkaldte Beboere, og det vedtoges, at de ved 3 Hestes Indkøb foranled-
gede Udgifter skulde lignedes paa Pastoratets Høsthorn.

Han nægter heller ikke sin Nærværelse ved denne Leilighed, og han til-
staaer fremdeles, at han var tilstede, da det sidste Møde nogle Dage efter af-
holdtes i Anledning af en indløben Høielse fra Amtet, hvori foreslaaes at
stille en Hest og en equiperet Rytter. Langt over flere Hundrede af Pastoratets
Beboere overværede dette Møde, og alle ville kunne bevidne, at da Amtets Høielse
var oplæst, opfordredes Forsamlingen til istedet for 3 Heste, at stille een Hest, og
derfor søge tilveiebragt en bereden Kavallerist, men for det Tilfælde, at en saa-
dan ikke skulde findes villig eller skikket, blev foreslaaet forinden den forlang-
te Hest, at indsende 150 Rbd. som Bidrag til Krigsfornödenhederne, og flere Høi

de af Pastoratets Betsere, ville fremdeles kunne bevidne, at alle Tilstedeværen-
 de, som ikke vilde gaae ind paa dette Forslag, bleve høit og fortaælligt anmo-
 dede om at oprekte Armen, hvilken Anmodning gjentoges 3 Gange, men ikke
 en Eneste i Forsamlingen gav Mishag mod Forslaget tilkjende, hverken paa
 den eller anden Maade. Det maa derfor høiligen beklages, at P. Andersen Imed-
 endda ikke skammer sig ved i sin Besværing, at fremsætte den Yttring, at han
 hverken erklærede for eller imod, og at han aldrig har indgaaet at betale til andet
 end til Anskaffelsen af en Hest. Af Ovenstaaende fremgaaer imidlertid i paa-
 tvivleligen, at han som Sogneforstander har handlet uforsvarligt, i særdeleshed
 ved en saadan Heilighed, og da der var giuet ham, omend til ingen Nytte, til-
 strekkelig Tid til at betænke sit Forhold, saa man sig nødsaget til at indstille
 Sagen for Amtsrædet og begjære ham excluderet som Medlem af Sogneforstandersk.
 et Skridt, hvilket man saameget mindre kunde undlade at gjøre, som det ske-
 te ogsaa i Folge Sognebetsernes udtrykkelige Forlangende, der ikke kunde have
 Tillid til en Sogneforstander som ikke undsaar sig ved at give et saa paaafalden-
 de Exempel paa at ringeagte frivilligt og offentlig indgaaede Forpligtelser.
 (Afskrevet til Tristed Amtsaar d. 25 Juli 1927.) Boesen.

Den 6 Nov. 1848 tilskrives Amtet saaledes: „Da Pastoratets Betsere af en vis Alder
 ifølge Amtets Ordre, i den forløbene Sommer bleve iude i Brug af Vaaben, mülte-
 teredes de, som udebleve fra disse Vaabenövvelser, ligeledes overensstemmende
 med Amtets eller Amtsrædets Bestemmelse.

Adskillige betalte de dem dicterede Mülkter, andre derimod vægrede sig derfor,
 og ere heller ikke siden tvungne til at erlægge Mülkterne. Der er i den Anledning
 fremført Klage for Forstandersk. af dem, som i sin Tid paa Anfordring erlagde
 Mülkterne. Blandt andre har en Gaardmand i Sjønnerup, da han skulde be-
 vidrede sit Fattighidsag i Penge, gjort Paastand paa, at der blev fradraget saa-
 meget, som han havde betalt i Mülkter for Udeblivelse fra Vaabenövvelsen.

Herimod maatte Forstandersk. protestere, og navnlig fandt jeg mig foran-
 lediget til at erklære, at jeg ingen Ret havde til at tilbagebetale, hvad der
 engang ifølge Amtsrædets Bestemmelse var tilflydt Fattigkassen, med
 mindre der ikke blev mig giuet høiere Tilladelse. Imidlertid kunde For-
 standersk. ikke andet end finde det meget ubilligt, om de Gjenstridige
 skulde gaae fri, og de godvillige allene indgælde, fordi de ikke havde viist
 sig somme Trods, hvorfor man har vedtaget at indstille til Amtet, at der maatte
 gives Ordre til at inddrive de resterende Mülkter, eller rettere, til at det alt
 tagne Pant realiseres, men hvis dette, som man helst maatte foretrække, dog
 ikke kan skee, maatte man tillade sig at forespørge, om ikke de Mülkter, der
 ere indkomne, maae tilbagebetales de Mülkterede, da disse i modsat Fald, u-
 nægtelig kunne have Grund til at finde sig forirettede. Boesen.

Den 29 Dec. 1848 tilskrives Peder Andersen Imed saaledes: „Foranlediget af Deres
 Skrivelse af 16. d. M., i hvilken De andrager paa at indtage Deres tidligere Plads i
 Håndstrup og Østerild Sogneforstanderskab, skulde jeg ikke undlade at melde,
 at Forstandersk. i dets Møde d. 18. d. M. har vedtaget at svare, at da man ikke
 har forandret sin Anskuelse om Sagen, ser man sig ikke, medmindre der
 af Regjeringen ikke gives udtrykkelig Befaling, istand til at opfylde Deres
 i ovennævnte Skrivelse fremførte Begjæring. Boesen. (Kappellan.)

Peder Andersen Imeds Skrivelse af 16 Dec. der har foranlediget Sogneforstan-
 dersk. til at svare som anført ovenstaaende: „
 I Anledning af den mig fra Sogneforstandersk. meddelte Skrivelse fra
 Indenrigsministeriet af 2de dennes der indeholder Svar paa min Forespørgsel
 angaaende hvorvidt Forstandersk. har havt Grund til, som sket, at tilintet-

174
gjøre min Stilling som Sogneforstander, maa jeg tillade mig ifølge Sogneforstander-
skabets Opfordring til mig, foreløbig at ytre: at Ministeriets Bemærkninger imod
Omstændigheden af at jeg indtager min tidligere Stilling som Sogneforstander, er byg-
gede paa Forudsætninger og Erklæringer om Handlinger, der tillegges mig, som jeg
langt fra erkjender som rigtige, og som hverken bevises eller kan bevises, og da
jeg saaledes ikke føler, at jeg bør opgive det Hold, som mine Sognefolks Tillid
har kaldet mig til - og hvilken Tillid jeg haaber uforandret at have bevaret - saa
maa jeg herved eller andrage paa at indsættes i den mig urettelig berøvede Stil-
ling, samt underrettet om, naar næste Sogneforstanderskabsmøde afholdes,
for at jeg kan indtage min tidligere Plads. Peder Andersen Smed.

Hans Høiædelbaarndhed, Hr. Kammerherre, Amtmand over Thisted Amt, Rosen-
krantz, har under 11 Dec. f. A. communiceret Sogneforstandersk. for Hündstrup og
Østerild, Indenrigsministeriets Skrivelse af 2 f. M., i Anledning af Gaardm. Peder
Andersen Smeds indgivne Bævrering over at være excluderet som Medlem af nævnte
Forstanderskab. Da Indenrigsministeriet ikke har skjønnet, at Peder Anders-
sen Smed, med det Forhold som lægges ham til Last, har gjort sig skyldig i
en saadan Overtrædelse, at Beslutningen om hans Udelukkelse af Forstandersk.
kan anses tilstrækkelig begrundet, og derfor har resolveret, at Naagældende maa
være berettiget til at fordrer sig gjenoptaget i Forstandersk., men da Ministeri-
et dog, paa Grund af den Misbilligelse hans Forhold har vakt, og skal have
vakt, derfor har anset det baade mest passende og ønskeligt, at han frafalder
Fordring paa Gjenoptagelse, forespurgte Forstandersk. bemeldte Peder Andersen
Smed, næst efter at Indenrigsmin. Skrivelse var meddelt ham, om han gjorde
Fordring paa Gjenoptagelse, eller han frafaldt denne. Derefter indlød hans Svar
som her medfølger som Bilag, hvoraf det antagelig vil sees, at han fordrer sig
gjenindsat som Sogneforstander, men Forstandersk. maatte efter at have taget
Sagen paamy under Overvejelse, udtale for ham, at man ikke kunde opfyld-
de ham Begjæring, hvis ikke der dertil blev givet Ministeriets iudtrykkelige Be-
søling. Man er nemlig ikke af det Forsvar, som indeholdes i Peder Smeds
til Ministeriet i sin Tid indgivne Bævrering, ligesaa lidt som af hans
Skrivelse af 16 Dec. blevet overbevist om, at Man har urettelig eller uretfer-
dig berøvet ham hans Stilling som Sogneforstander, men man er tverti-
dig mod end mere bestyrket i sin Formening om, at have handlet efter sin
Pligt, samt at, saafremt nærværende Forstanderskab skulde kunne vis-
ke til nogen Gavn for den Kommune og bestase, maatte det nødvendig-
vis søge et Medlem udelukket, der har vakt retfærdig Uvillie imod sig,
og svigtet de allerfleste Bæveres Tillid, fornædlet sin i en skjæbnesvangre
Tid saameget iforsvarligere Forhold, og som vedblivende nægter Kjends-
gjæringer. Man kalder hans Forhold iforsvarligt, fordi det forekommer
Forstanderskabet iforsvarligt, naar et af sammes Medlemmer ikke alene
svigter et frivilligt, og - offentligt, selvfølgerigen ogsaa bevisligt gi-
vet Ord, men hvad der fremgaar af hos lagte Erklæring, fra tvende
Gaardmænd i hans Nærhed, som ved at give sin Bestemmelse tilkjende,
ogsaa gjør Forsøg, i det mindste indirecte Forsøg paa at forføre andre til
at følge sit Exempel. Forstandersk. truer ikke at det underkjender sin Stil-
ling, men at det betragter den fra et retfærdigt Standpunkt naar det
fordres af dets egne Medlemmer, at de skulde samvittighedsfuldt overholde
og bevare tagne Beslutninger og indgaaede Forpligtelser, og frem for alt vog-
te sig for at give Exemple, der maarkke smaaes end man forventede ville bli-
ve efterlignede af mange til beklagelig Hinder for mangen en god Sags
Fremgang. Det er imidlertid ved den omhandlede Heilighed, ingenlunde
Peder Andersen Smeds Stand(?) - Sogneforstander allene, der have opløstet
Stemmer imod ham; - var det saa, da maatte vi vel, skjønnet iigjærne i
Betragtning af Sagens Betydning og mulige Følger, finde os i, at se ham
indtage ^{en} Stilling, hvilken han efter vor Formening ikke længe kan væ-
re værdig til at beklæde, men dette er langt fra Tilfældet, da hans Forhold

i Virkel-
de. Rigte-
kan i de
57 Bæve-
Gaardm.
For-
for det
om, at
Mand,
stander
8. No-
f. T. 7
De
deru-
se til.
hedern
Dage
V.
er he-
Smed
gjen-
Over-
optage
lig om
Peder
Sognefor-
riets Bæ-
jeg lesu-
ling som
dertil ge-
for mig
geste m-
den om
velse, va-
stilling
ingen S-
iagttag-
om, na-
kunde
Form-
efter so-
Dagen
jeg uke

175
i Virkeligheden har vakt almindelig Misbilligelse iblandt Pastoratets Beboere. Rigtig nok paaheraaber han sig den Tillid han har, men at det Haab han i den Henseende udtaler er ugrundet, beviset vedlagte Erklæring fra 57 Beboere i Håndstrup og Østerild Sogne, hvoraf langt fra Flertallet er Gaardmænd og altsaa efter Kommunal- Anordningen valgberechtigede.

Forstandersk. sees sig derfor sat i den Nødvendighed at indstille Sagen for det hies Indenrigsministerium, med underdøigst Bøggning om, at der i Peder Andersen Imeds Sted maatte indrøves en anden Mand, der besidder Beboernes Tillid, til Medlem af vort Sogneforstanderskab.

Ø Håndstrup Østerild Sogneforstanderskab d. 4de Jan. 1849.

B. Boesen. J. Vittrup. Peder Chr. Erikson. J. Berthelsen. Nils Jensen.
f. T. Formand. J. Schibbye.

Den i foranførte til Min. paaheraabte Erklæring, lyder saaledes:

Undertegnede Gaardmænd i Kliv tilstaaes herved, at Peder Andersen Imed har været hos os i vor Bopæl, og givet sin Bestemmelse tilkyende, at han ikke vilde betale det Bidrag til Krigsforridens hederne, som af Beboerne i et Møde ved Håndstrup Kirke et Par Dage forud af alle Tilstedeværende var vedtaget at udrede."

f. T. Østerild Aale d. 18 Dec. 1848.

Anders Håndahl. Peder Overgaard.

Vi undertegnede Sognemænd af Østerild og Håndstrup Sogne erklærer herved, at vi ingen Tillid have til Gaardmand Peder Andersen Imed som Sogneforstander, og ønsker ikke at han bliver indsat igen som Sogneforstander. 57 Underskrifter.

Over hoslagte Andragende fra Peder Andersen Imed i Kliv om igjen at optage ham som Medlem af Sogneforstandersk., anmodes Forstandersk. tydelig om med Tillægsendelse at meddele Erklæring. Fra Amtet d. 4 Jan. 1849
Rosentantz.

Peder Andersen Imeds Andragende lyder saaledes: "Efter at jeg under 15 ds. fra Sogneforstandersk. for Håndstrup og Østerild Sogne, var meddelt Indenrigsministeriets Besvarelse af 2de dennes, paa mit indgivne underdøigste Andragende, hvori jeg besvarede mig over, uden skyld ~~Grund~~ og Foie, at være udsat af min Tilkynding som Sogneforstander, tilskrev jeg Dagen efter, paa Sogneforstanderskabets dertil givne Foranledning, bemeldte Forstanderskab, og yttede: "at da jeg vilde for mig selv, at jeg ikke var kommen i nogen Tilling, der endog for den strengeste moralske Som kunde nedsette mig og min Handlemaade, og da de i den omhandlede Sag givne Erklæringer, som jeg af den mig meddelte Hvervelse, vare bleve vidende om, gav en uenig og ufuldkommen Fremstilling af Sagen, som man vil lægge mig til Last, saa kunne jeg fra ingen Side finde Anledning til at vige mit Pæde som Sogneforstander og iagttage mine Functioner, som tidligere, hvorfor jeg begjærede mig underrettet om, naar næste Sogneforstanderskabs-Samling afholdtes, for at jeg der kunde give Måde. Mit Bød som bragte dette Brev til den fjerde Formand, Kapellan Boesen, havde det Svar tilbage fra ham, at jeg Dagen efter skulde erholde Svar paa mit Brev. Jeg erfarede nogle Dage efter, at der Dagen efter nævnte mit Brevs Indsendelse, var Forstanderskabsmøde, men jeg erholdt hverken den Dag eller senere, noget Svar paa min Hvervelse."

176
Jeg erfordr desuden, at Kapellan Boesen skal have skrevet en Erklæring, der skal gaae ud paa at tilveiebringe Sognesolkens Bøggning om at jeg entlediges som Sogneforstander, eller noget lignende, og at enkelte af Sogneforstanderskabets Medlemmer, ved at ombære denne Opsats, Hviis fra Liiis skal søge derpaa at erhverve Understemmer. Jeg kunde finde mig i, om Sogneforstanderskabet havde sammenkaldt Sognets Beboere, og aabent ladet dem udtale deres Stemning for eller imod min Vedblivelse som Sogneforstander, men paa denne Maade at bearbejde Stemningen imod mig, og muligens at tilveiebringe en Meningsyttring imod mig, grundet paa en eensidig Fremstilling af min Sag hvorom der handles, finder jeg mildest talt, meget uforsvarligt. Jeg vilde uden Vanskelighed ad samme Vei kunne tilveiebringe en for mig meget tilfredstillende Erklæring, men jeg agter ikke at betrede denne Vei, hvorimod jeg finder Anledning til paa mig at hentyde til det hviis Ministerium, med Bøn om ved sammes Foranledning at blive indsat i min Stilling som Sogneforstander, hvorfra man uden Retsgrund søger at udelukke mig. (dette indsendt til Amtets høiagtsige Erklæring.) Kliv Bj den 27 Decbr. 1848. underdanigt. P. Andersen Imed.

Til Amtet d. 8 Jan. 1849. Fra Pastor Boesen: Den af Deres Hoiivellbaarenheds meget ærede Skrivelse af 4de dennes, forlangte Erklæring, skulde Sogneforstanderskabet for Skindstrup og Østerild Sogne ikke andet end herved tjenstligt at afgive, idet man dog først maa foriidskikke den Bemærkning, at man endogi disse Dage er (den omhandlede Sag betreffende) indgaaet til Indenrigsministeriet med et Andragende, hvoraf man tillader sig at fremsende herved hoslagt en Gjenpart, tilligemed Gjenparten af de til samme hørende Bilag.

Det svar, over hvis Udeblivelse Peder Andersen Imed i sin Anklage beklager sig, blev ham tilstillet d. 28de ell. 29de Decbr. f. A., altsaa rigtignok flere Dage efter at Forstandersk. havde afholdt sit sidste Møde, og Højlaan i den Henseende kommer til at hvile alene paa Undertegnede, der som fungerende Præst for 3 store Menigheder, over mange og uopsættelige Embedsforretninger, og over de 3 Zulehelligdage, om just ikke aldeles forglemt, saa dog maatte anses for opsættelig for nogle Dage at meddele Peder Andersen Imed det i Forstanderskabets mødet bestemte svar. Hvad det mündtlige Tilraagn angaaer, som skal være givet Overbringeren af hans Brev erindres nu ikke saa nøie, hvordan Ordet faldt, men i ethvert Tilfælde kunde jeg ikke være berettiget til at svare paa Skrivelsen for Sagen var taget under Overveielse af det samlede Forstanderskab.

Naar Peder Imed dernæst melder, at undertegnede Boesen, skal have skrevet en Erklæring imod ham, hvilken derefter skulde forsignes med Beboernes Underskrift, maa jeg foreløbigen for mit eget Vedkommende tillade mig at bemærke, at han er feil underrettet, thi jeg har aldeles intet med Hensyn her til skrevet, ligesom jeg heller ikke har anset det rigtigt, eller personlig opfordret nogen af Sognets Mænd til at underskrive; derfra har jeg altsaa ganske afholdt mig; men derimod har jeg ført i Pennen hvad tuende agtvaerdige Gaardmænd i Kliv, der mødte for Forstanderskabet, vare villige til at tilstaae, at nemlig Peder Imed faae Dage efter det i Anledning af nærværende omhandlede Sag optere tilforn anførte Møde ved Skindstrup Kirke, har været hos dem og meldt, at han ikke vilde betale det vedtagne Bidrag, en Tilstaaelse eller Erklæring som Forstandersk. maatte finde ikke aldeles uvigtig til Sagens nærmere Oplysning, da det deraf er klart, at det Rigtige ikke var saa ganske ugrundet, der i sin Tid var i Omløb om Fortællsen, der hvis de vare lykkelige, ville have stillet dette Pastorat i et slet Lys paa en Tid, da Fædrelandskjærligheden kappedes om at bringe Offer. Forsaaavidt det Forhold, som i de tuende Mænds Erklæring er angivet, ikke tilforn er taget nok i Betragtning, kan det være rigtigt, hvad der i Andragendet er bemærket, at der

nemlig
troer
stille
Hvi
at til
Sogne
blev
skrif
Imed
idet
satter
vakt
kan
it ster
nesby
Pe
kaldt
merke
almin
desen
Forst
anden
i et
at der
en;
steyn
en be

Til
Kliva
om C
te For
veile
være
i Ost
steder
det f
Hjor
ligge

skre
om
Ma

ord
det
det
tog
iagt

nemlig er givet en uinviagtig og ufuldkommen Fremstilling af Sagen, iøvrigt troer Forstandersk. ikke at have fordulgt noget, men at have udførligen fremstillet Sagen i dens rette Sammenhæng.

Hvad endelig angaar den alt berorte Erklæring, der skal gaae ud paa at tilveiebringe Sognefolkernes Begjæring om Peder Ameds Entledigelse som Sogneforstander, vedgaaer Forstandersk. gjerne, at det i Mødet d. 18de Decbr. blev eenstemmigt vedtaget, at man skulde forlange af Bøerne deres Mening skriftlig tilkjendegivet, hvorvidt de maatte ifølge det passede, inske Peder Amed gjenindsat eller ikke, en Beslutning som ny nævnte selv har fremkaldt idet han idelig heraaler sig paa den almindelige Tillid han nyder, medens han sætter dem i Tvivl, og bemægter det passede, at han ved sit uadviste Forhold har vakt almindelig Misbilligelse, og mistet sin Tillid i nærværende Forstandersk. kan de sikkert ikke med Grund lastes for at det til sit Forsvar tilveiebringes et skriftligt Vidnesbyrd, aldeles overensstemmende med de mündtlige Vidnesbyrd, der forhen, og oftere ved flere Leiligheder er gjentagne.

Peder Amed havde kunnet frit sig om Sognets Bøere vare bleve sammenkaldte, og aabent havde udtalt deres Stemning. Denne Stemning have de som bemærket tidligere aabent udtalt, om just ikke formelig sammenkaldte til et almindeligt Møde, saaledes som til Mødet ved Hundstrup Kirke, da Peder Andersen Amed kunde og skulde ligesaa aabent har udtalt sig mod det gjorte Forslag. Et skriftligt Vidnesbyrd er bleven uindvunden, men om endog en anden Maade end den Forstandersk. valgte, kunde være anvist - ? for man dog i ethvert Fald - hvad der dog kun kan blive Spørgsmaal om - frimodig erklære at der aldeles intet er gjort fra Forstanderskabets Side for at bearbejde Stemningen, dette vilde desuden være ganske overflødig - ? - da Peder Andersen Amed skjøndt han ikke vil tilstaae det uden maaskee for sig selv, har forud paa en beklagelig Maade neposom bearbejdet den imod sig.

(Afskrift til Mødet Amtsræds. den 8 Sept. 1927.) Boesen.
Forslag om Brevindleveringssteder og Lædpostbude.

Til Herredsfogden d. 2 Febr. 1849: „I Anledning af at Jeres Velbyrdighed har af Hundstrup Pastorats Sogneforstanderskaber forlangt Betænkning over et Forslag om Oprettelsen af Brevindleveringssteder og Lædpostbude, skulde jeg paa bemeldte Forstanderskabers Vegne, efter at denne Sag i et afholdt Møde er taget under Overveielse, med Hensyn hertil kun bemærke, at man har fundet, at det vel kunde være hensigtsmæssigt, at der ved Landeocien mellem Hallborg og Thisted p. 3de i Osterild Kro, blev oprettet et af de i Forslaget omtalte Brevindleveringssteder hvorimod man for de samme Sognes Vedkommende ikke kan ansee det fornødent, at der indføres Lædpostbude, efterdi Hundstrup-Osterild og Hjørdemaal Sogne ikke kunne henregnes til de fra Postrouterne isoleret liggende Landdistricter.

B. Boesen.
Vejrbyede.

Den 3 April 1848 afholdtes Møde. Med Hensyn til Veirbyedet vedtoges at indskrenke dette til det nødvendigste, da man formæente først at burde afvente om ikke, hvad man i nærværende urolige Tid kunde befrygte, der vilde blive Mangel paa det fornødne Mandskab.

Kolera.
Møde d. 15 Aug. 1848.

I Anledning af adskillige Sogneforstanderskabet tilstillede Skrivelser og Forordninger, med Hensyn til den i Rusland grasserende Cholera, ifølge hvilket det var paalagt Forstandersk. at træffe de fornødne Foranstaltninger, for det muelige Tilfælde at Sygdommen kunde hjemsege ogsaa os her i Landet, tog man under Overveielse hvad man i den Henseende burde iøieblikkelig iagttage, som man forøvrigt formæente ikke kun kunde bestaae der, at det blev

178
paalagt Beboerne at holde deres Værelser reene og luftige til hvilken Ende man maatte paalægge dem, at deres Vinduer bringes til at lukkes op, hvis dette ikke hidtil har været Tilfældet, og naar Symptomernes Tegn til den omhandlede Sygdom skulde vise sig, at dette da strax blev anmeldt for Fogneforstandersk. Formand, som derefter øjeblikkeligen skulde foranstalte Sagen hentet.

Udeblivelse fra Vaalenövvelse.
Møde d. 15 Aug. 1848.

I Anledning af, at der var fremført Klage over, at nogle Møltereude for Forsømmelse ved de i sin Tid stedfundne Vaalenövvelser, vare betalte, men derimod flere Beboere, som havde nægtet at betale de dicterede Mølleter, senere ikke vare tvungne til at erlægge disse, besluttede man at andrage Sagen for Amtet. Schibbye. Niels Jensen. Jeppe Berthelsen. & Boesen. Lange. Wittrup. Peder Christian Eriksen.

Brevbæringen.
Møde d. 18 Dec. 1848.

- Med Hensyn til Brevbæringen, fandtes Skolelær. Kold (Østerild) villig til mod en årlig Godtgørelse af 1 Rd. 1 Mark, at besørge Østerild Fognefogeds Embedsbrev i Pastoratet. Dette bifaldtes, ligesom ogsaa at Formanden sendte for billig Betaling et Bød i det Tilfælde, i hvilke Breve fra ham uden Ophold maatte afsendes. Hundstrup Fognefoged overdrages det at søge Brevbæringen udført paa lignende Villkaar, som Østerild Fognefogeds Breve besørger, nemlig mod billig Godtgørelse for ^{hvert} Brev.

Fastsættelse af Offer.
Møde d. 1 Marts 1849.

I Anledning af en Skrivelse fra Amtet hvori Fogneforstandersk. anmoder om at fremsætte bestemt Forslag om det Offer som det formenes at enhver af de af Skolelær. Grønkind nævnte opplygtige Personer paa Nybygaard kan ansættes til at være, vedtoges, efterat den Sag var taget under Overveelse, at Mølskarlen paa Nybygaard ansættes til at være Skolelær. Grønkind hver Offerdag 6 Skill., alle de andre 4 Skill., undtagen Dronge, 2 Skill. Ved Mødet den 14 Aug. s. A. blev Amtets Skrivelse overgivet til Proprietair Lange, til fornøden Beskjendtgørelse for alle Vedkommende. I samme Møde blev nogle Exemplarer af „Kongelig Proclamation“ til Gyde i Anledning af en Deel af Landets Besættelse af Gjorden i øvrige Sommer uddelte for at bringes til Beboernes Kundskab.

Ulovlig Krohold.
Møde d. 4 Marts 1850.

I Anledning af at Kommand Lars Badstue, i Forstanderskabets Møde d. 3 Jan. d. A. havde offentlig erklæret Christen Dahlgaard for Ligner som beskyldte ham for at have holdt Leg og Dands i den sidst forløbne Vinter, og da det nu er oplyst og bevisligt, at bemeldte Kommand dog alligevel har gjort sig skyldig i den anførte Henseende, besluttede Forstandersk. paa Grund af dette hans uforsvarlige Forhold, at fordrø af ham at han tilbagekalder sit Uguemsord „Ligner“, hvilken Erklæring eller Tilbagekaldelse oplæses ved Kirkestavne, og overlægges til Fattigkassen 2 Rd., hvorhos det maatte tilkjendegives ham, at Forstanderskabet for Fremtiden vil nøie paasee at han ikke gjør sig skyldig i ulovligt Krohold, stridende mod hans Privilegium. For det Tilfælde at Lars Badstue ikke vil paa den angivne Maade gjøre Afbiigt for sit Forhold, vil samme blive anmeldt for Politimesteren, og Sagen saaledes videre forfølges.

Forinden Mødet blev hørt, midt Lars Badstue. Forstanderskabets Formand forelæste ham ovenstaaende beslutning hans Forhold d. 3de Jan. angaaende, hvorefter han afgav følgende Erklæring: „Han vilde være villig til at erlægge 2 Rd. til Fattigkassen, og vedkjendte at han i Alidighed og Feltforglemmelse havde brugt de Ord om Christen Dahlgaard, som han maatte tilbagekalde, og haabede at Christen Dahlgaard vilde tilgive ham hvad han i Overveelse havde sagt. Og om ham i det hele taget maatte bede Forstanderskabets Medlemmer om Tilgivelse for sit uvidste Forhold. Efter denne Erklæring fandt Forstandersk. sig foranlediget til at frafalde videre Forfølgelse af Sagen, og an-

Tag ogs
givne
glemte
Fra
der 22
i Gaa
delt f
høvt
skabet
ond a
han y
udgaa
Krigs
ham p
dog ik
som f
onsees
te væ
Hensyn
mish
Mish
inske
Eg
ceret,
træde
i et d
anhol
ges at
F
get en
Fried
F
at til
Erkeje
stjort
sidig
de ved
men a
hans
tages,
som a
saad
willem
og som
han s
indtra
og u
Gaar
og P
konsu

179

tag ogsaa at Christen Dahlgaard vilde vere tilfreds med den her af Badstue
givne Erklæring, hvilkken Formanden vilde meddele ham, hvorved Sagen er
glemt. Afskrevet til Tristed Amtsavis d. 11 Okt. 1927. | se næste Side.

Fra Amtet den 1 Febr. 1849. (Rosenkrantz): "Indenrigsministeriet har un-
der 22^d f. M. tilskrevet mig saaledes: "I Anledning af et Andragende, hvor-
i Gaardmand Peder Andersen Imed i Allov begjærede sig Resolution med-
delt for, hvorvidt Forstandersk. for Hundstrup og Osterild, Sogne havde
haaft tilstrækkelig Grund til at udelukke ham som Medlem af Forstanders-
skabet, resolverede jeg i Skrivelse til Hr. Kammerherren, af 2^d f. M. at om-
vendt det Forhold der legges den Paagældende til Last, og som bestaar i, at
han efter i et Møde at have givet sit Tarnlykke til et Forstandersk. lod
udgaae en Opfordring til Sogneboerne om at yde frivillige Bidrag til
Krigsforrisiden hedene i afvigte Foraar, senere vagede sig ved at præstere den
ham paatvillende Andeel af Bidraget, var tilstrækkelig constateret, skjøndes det
dog ikke, at han derved havde gjort sig skyldig i en saadan Overtrædelse af de ham
som Sogneforstander paatvillende Pligter, at hans Udelukkelse af Forstandersk. kan
ansees tilstrækkelig begrundet, hvorfor jeg tilføiede, at ihvorvel han saaledes maatte
te vere berettiget til at fordre sig gjenoptaget i Forstandersk. maatte jeg dog med
Kensyn til, at ikke blot Forstanderskabets egne Medlemmer enstemmigt havde
miskilliget hans Forhold, men at dette ogsaa skulde have vaakt almindelig
Misbilligelse iblandt Pastoratets Belsere, ansee det baade mest passende og
ønskeligt, at han frafaldt Fordring herpaa, og ikke videre forfulgte Sagen.

Efterat denne Resolution er bleuen bemeldte P. Andersen Imed communi-
ceret, og han derefter for Forstandersk. har erklæret, at han ikke agtede at ind-
træde af Forstandersk., men androg paa igjen der i at optages, har Forstandersk.
i et directe hertil indsendt Andragende paa ny bragt Sagen paa Bane, og
anholdt om, at den Paagældende ved Ministeriets Resolution maa paalæg-
ges at indtræde af Forstandersk. og nytt Valg i hans Sted foretages.

Senere har man med Hr. Kammerherrens Erklæring af 15^d dennes, modta-
get en ved dette Forstanderskabs Andragende foranlediget Skrivelse fra P. A.
Imed, denne Sag betreffende.

Foranlediget heraf, skulde jeg tjenestligt anmode Hr. Kammerherren om,
at tilkjendegive Forstandersk. at jeg havde haabet, at Peder Andersen Imed i
Erkjendelse af, at han ved det af ham udviste Forhold i den Grad havde for-
sværet sit Forhold til hans Collegier i Forstandersk., at en fredelig og gjen-
sidig velvillig Samvirken med disse ikke vilde kunne finde Sted, ikke hav-
de vedblevet sin Paastand om paa ny at indtræde som Medlem af Forstandersk.,
men at jeg ikke ansee mig berettiget til at stadfæste den af Forstandersk. om-
tagne hans Udelukkelse tagne Beslutning, idt trykkeligt at nægte ham at gjenop-
tages, da hans Forhold, saameget det end fortjener at misbilliges, dog ikke
som allerede udtalt i Ministeriets ovennævnte Skrivelse, kan betragtes som en
saadan Forsømmelse af de ham i hans Egenkab af Sogneforstander paa-
tvillende Pligter, at det gjør hans Utrædelse af Forstanderskabet nødvendigt,
og som Forordn. 13 Aug. 1841 § 10 har for Die. Som Følge heraf vil der saafremt
han skulde vedblive sin Paastand, ikke kunne nægtes ham Ret til igjen at
indtræde i Sogneforstanderskabet.

Hvilket herved tjenstligt meddeles Sogneforstandersk. til beh. Efterretning
og videre Bekjendtgjørelse for Gaardmand Peder Andersen Imed.
Rosenkrantz.

Foranstaaende bekjendtgjøres saaledes efter Amtets Forlangende for
Gaardmand Peder Andersen Imed.
Boesen.

Under 7 Febr. 1849 afgaves følgende til P. Andersen Imed, Anders Hole
og Poul Jespersen: "Gaardmændene Peder Andersen Imed og Anders Chris-
tensen Hole i Allov, samt Poul Jespersen i Hundstrup, har under 6de dennes

180 af Forstandersk. for Håndstrup og Østerild Sogne bejært her paa følgende Spørgsmaal: „Kan Sogneforstanderskabets Medlemmer nægte Sandheden af, at det har afholdt 2de Møder for at opfordre til frivillig Bidrag til Fædrelandets Forsv., nemlig Et i Østerild Skole d. 3 April f. A., hvorved der blev indbudt og opfordret, samt vedtaget at sammenskjede Penge til at anskaffe en Hest for som derefter skulde skænkes til Rigets Værn, og Et den 15de April f. A. ved Håndstrup Kirke, hvor der skete Opfordring til andet Bidrag, blandt andet til derfor at udrüste og stille en Rytter?“

Til Gjensvar herpaa skal jeg, skjøndt det i Grunden maa ansees overflødig, bemærke: 1. at Forstanderskabets Forhandlingsprotocoll udviser, at Håndstrup og Østerild Sogneforstandersk. (Peder Tved og iberegnet) i et d. 3de April f. A. afholdt Møde, enstemmigt besluttede at sammenkalde Beboerne til den paa følgende Dag, for at opfordre disse til at skænke Høngen 2 (skrives to) Heste, een for hvert Sogn. 2. at de sammenkaldte Beboere af Håndstrup og Østerild Sogne, bleve d. 4de April opfordrede til at sammenskjede til Anskaffelsen af 2 (skrives to) Heste, nemlig een for hvert Sogn, samt at dette blev vedtaget af alle Tilstedeværende, undtagen af Povil Jespersen i Håndstrup, og det derfor blev befaldet, at de ved Indkjøbet af Hesten foranledigede Udgifter ville blive at reparerere? paa Hartkornet. 3. at der i Anledning af forskellige nu indløbne Meriuelser fra Amtet, hvori blev foreslaaet, istedet for de anmeldte 3 Heste af hele Pastoratet, at skaffe istedet 1 Hest og 1 Kavallerist, berammedes et 3de Møde, hvortil indbodes og sammenkaldtes (ved Håndstrup Kirke d. 15 April) alle Sognets Beboere, (alle 3 Sogne) altsaa hele Pastoratets, og i hvilket Møde ifølge bemeldte Meriuelser, blev gjort et nyt og forandret Forslag, der gik ud paa, foruden een Hest af hele Pastoratet at søge tilveiebragt en bereden Kavallerist, men for det Tilfælde, at en saadan ikke fandtes villig eller skikket, at indsende forinden den forlangte Hest 150 Rbd., samt at den Pengesum som hertil maatte udføres, skulde repareres paa hele Pastoratets Hartkorn. Dette Forslag der saaledes traadte istedetfor det i Østerild Skole d. 4 April, og i Hørdemaal Skole d. 6de s. M. vedtages, befaldtes og samtykkedes af alle Tilstedeværende uden Undtagelse.
Boesen.

Fra Amtet d. 8 Febr. 1849: I følge Anordn. af 23 Sept. 1848, og Justitsministeriets Meriuelser af 23 Jan. sidstleden, er Sessionen til den befalede extraordinaire Udskrivning af den hertil for Værnepligt fritagne Befolkning berammet til at afholder paa Rådstuen i Thisted Tirsdagen d. 20 d. M. Formiddag Kl. 8.

Paa Grund heraf maa jeg tjenstlig ammode Sogneforstanderskabet om, overensstemmende med den nævnte Anordnings 7de §, at beordre til at give Møde bemeldte Tid og Sted, efternævnte til denne Klasse hørende Udskrivningspligtige i Håndstrup Sogn, nemlig: Sulsforvalter Christian Frederik Leiffert von der Marvede paa Høllbygaard. Det bedes derhos tilskyndeligt den anførte Udskrivningspligtige, at hvis han udebliver fra Sessionen uden at anmelde og godtgjøre lovligt Forfald, vil han strax blive indskreven udenfor det Antal der af Amtet skal leveres. I Amtmandens Fraverd.
Jespersen Falden.

Til Amtet 5 Marts 1849: I følge Deres Meriuelser med det d. 19de f. A. har Forstandersk. affordret Skolelæreren Grønland i Håndstrup Opgivelse af de Tjenestefolk paa Høllbygaard som han attraar Offeret bestemt for. Bemeldte Skolelærer har derefter under 27de sidstl. opgivet følgende Personer: Nr. Proprietair Langer Sulskarl, Tjener eller Kilde, Halvkarl, 2 eller 3 Arbeidskarle, en Dreng, Ammen eller Børnepige, Stuepige, Køkkkepige, Bryggerspiger eller Udgangspiger, og for Forpagteren, 4 Rygtere 4 Malkpiger, 1 Stuepige samt 1 Køkkkepige, og endelig en Møllekarl, hvorfor han gør den Bemærkning, at han vilde nødigt det skulde være nødvendigt, at opgive Tjenestefolkernes Kone, da det vist havde til Folge, at han hvert Aar fandt sig tvungen til en lignende Besparing, det er derfor hans arbedige Begjæring,

at Offer
for Gods
Til
vedlag
tilbage
Peder
Tag op
F.
Høved
som
Til
dennes
bestem
Men
stand
Dag d
som
H
udfore
Sogne
klaring
af 14
samle
velse
lem af
u bekr
Til
strup
i Klo
som
til
Udf
samm
ledige
ne fors
13 Aug
Dags
ved
Udg
20
Til
drage
samm
Øster
fraver
fornia

at Offeret maatte bestemmes saaledes, at det fremtidig maatte vare gjældende for Gudsits Folk.

Til Amtet d. 15te Juni 1849. "Efter at der var tilsendt Peder Andersen Smed vedlagte Seddel ved Sogneforstanderen P. Christian Eriksen, har sidstnævnte tilbagemægtet Forstanderskabets Formand denne med en Paategning af Peder Andersen Smed, hvoraf fremgaar at han ikke vil bevirge det omstøvede Tag opkrævet af Kløv By, og uheldigvis Takkearbeidet ved Klovs Hospital udført.

I den Anledning maatte de øvrige Forstandere tillade sig at bede Deres Hiøvelbaarenhed at tilholde bemeldte P. A. Smed, at han opfylder sin Pligt som Sogneforstander, saafremt han agter for Fremtiden at blive i Forstandersk.

Z. Boesen.

Til Peder Smed 16 Juli 1849. "I Anledning af Peder Smeds Hiøvelse af 14de dennes til Sogneforstandersk. maatte jeg bemærke at jeg ikke kan afgive noget bestemt Svar, forinden jeg har erfaret Forstanderskabets øvrige Medlemmers Mening. Indtil dette kan skee, maa jeg henholde mig til det samlede Forstanderskabs Hiøvelse af 3de d. M., i hvilken der blev forlangt inden en bestemt Dag dens Erklæring meddelt, om De vilde eller ikke vilde opfylde Deres Pligt som Sogneforstander, men herpaa er der ikke engang indlobet Svar.

Hvad det særlig (^{Boesens Ansøgning}) uetydelige) Høve angaar, som blev Dem overdraget at udføre, skal jeg ved denne Leilighed kun bemærke, at dette nu er udført ved Sogneforstanderen Peder Chr. Eriksen, da jeg ikke modtog den forlangte Erklæring fra Dem.

Z. Boesen.

Til Peder Andersen Smed d. 24 Juli 1849. "I Anledning af Deres Hiøvelse af 14de d. M. til Forstandersk., skulde jeg nu ikke undlade at melde at det samlede Forstanderskab i et Møde d. 20 sidstleden ifølge bemeldte Deres Hiøvelse har overdraget mig som Formand at meddele Dem Afsted som Medlem af Håndstrøg og Østevild Sogneforstanderskab, hvilket saaledes bevedes u behørig iagttaget.

Z. Boesen.

Til Amtmanden d. 14 August 1849. "Efter at Sogneforstandersk. for Håndstrøg og Østevild under 3 Juli d. A. havde tilkendegivet Peder Andersen Smed i Kløv at en vedblivende Vægring af at opfylde det ham overtagne Høve som Sogneforstander, maatte have hans Udskikkelse af Forstanderskabet til Følge, indlob hans Svar d. 14de s. M., hvori han begjærede Fritagelse for Udførelsen af det ham overtagne Høve, da han ikke har Tid til at udføre samme, eller, saafremt dette ikke kan tilstaaes ham, at herda maatte entlediges. Ifølge det saaledes passerende, da meddeltes han hans Afsted som Sogneforstander d. 24de mestefter, hvorpaa Forstanderskabet i Henshold til Amøden. 13 Aug. 1849, og i Overensstemmende Sagttagelse af dens Forskrifter, har under Dags dato foretaget Valg paa en Forstander i Peder Andersen Smeds Sted.

Valget faldt paa Gaarden Niels Chr. Andersen i Kløv, hvilket jeg her ved ikke undlader tyndtligt at indberette til Deres Hiøvelbaarenhed.

Z. Boesen.

Til Herredsfogden 5 Sept. 1849. "I Håndstrøg - Østevild. Sogne var ved Udgangen af 1847, den Vind-Mølle, hvorved var sysselsat 3en Person. 2et Uhrmageri, een do. Toh (?) Vævenier - 12 do. To Teglværker, 6 do.

Z. Boesen.

Til Amtet den 21 Juni 1850. "I det jeg har at tilbagesende hoslagte Ansørgende, skulde jeg ikke undlade at afgive den forlangte Erklæring over samme. Jens Chr. Petersens Kone er blandt dem som modtager Hjælp af Østevild Sogn til deres Fordladdes Dyrtæning m. m. medens Mændene er fraværende ved Armeen. Forstandersk. har i god Tid draget Omhu for det fornødne i saa Henseende, og da man derhos formener, at det er i Overens-

182
stemmelse med den gamle endnu gjældende Anordning af 1806 d. 31 Jan., at de Udcommanderendes Efterladte have i Hjemmet ogsaa faaet Hjælp til Tørv-gravning og Indlysering, har Sognefogden, efter Forstanderskabets Forlangende tilsagt saa mange Bøsser til dette Arbejde som ansaaes nødvendige.

Af Jens Chr. Jespersens Kones Andragende erfares imidlertid, hvad man ikke har haft Kindskab om, at de Mænd som af Sognefogden vare tilsagte, have nægtet at udføre det dem paalagte Tørv Arbejde.

Da Sagen alt er indstillet til Amtets Afgjorelse, maa Forstandersk. lade samme i bero indtil videre det har modtaget Tilkyndegivelser af om Sognefogden har at leie for de Forsømmeliges eller Uvilliges Regning, og om man derfor tør vente Amtets Approbation til at de deraf foranledigede Udgifter i Penge inddrives, i fornødent Fald ved Udpantning hos Vedkommende.
E. Boesen.

Til Politimesteren d. 8 Sept. 1850: „At Gaardmand Poul Jespersen i Hundstrup har holdt Egestue med Dands og Spil i sit Huis, fra Lørdag Aften d. 7de dennes, til hen paa Formiddagen idag Søndag maatte jeg herved i Henning om, at de Skyldige ved denne Leilighed straffes med Bøder efter nævnte Forordn. Paragraf 14 og 16.
E. Boesen.

Til Herredsfogden d. 30 Sept. 1850: „Sogneforstandersk. for Hundstrup og Osterild har Amtet imod, at Sagen mod Gaardm. Poul Jespersen i Hundstrup afgjøres paa den i Politiretten d. 17de dennes foreslaede Maade, skjøndt han har holdt Lystighed med Dands og Spil i sit Huis, ikke blot Lørdag Aften, men hele Natten ud, og langt op paa Søndag Formiddag efterat Gudstjenesten i den ene Kirke var til Ende. Samtlige Forstandere - udtagen Peder Chr. Eriksen i Lynnerup, antog dog, at det kan vere tilstrækkeligt, at Poul Jespersen erlægge en Mølt af 4 Mark for første Gang, da han erkjender at have forseet sig. Bemeldte Peder Chr. Eriksen har derimod erklæret, at han har storligen imod, at Indstævnte skal give Møltet.
E. Boesen.

Ved Mødet d. 3 Nov. 1851 besvarede Sogneforst. Schibbye sig over Uien fra Hundstrup Præstegaard til Kjølbygaard, der er uforsvarlig, og da Forstandersk. maatte finde hans Klage grundet, vedtoges det, at Formanden skulde tilskrive Sognefogden, at han uden Ophold sørger for, at den paablagede Mangel afhjælpes, samt at hvis ikke dette sker inden 8de Dages Forløb fra Dato, er det overdraget Formanden at indgive Klage over Sognefogden til Politimesteren.

E. Boesen. Schibbye. Lars Jensen. Niels Chr. Andersen. Peder Christian Eriksen.
Niels Jensen. A. Fadderskiøll.

Ved Mødet d. 6 Sept. 1852 blev der fremlagt en Indbydelse til at tiltræde en paatenkt Forening til Brandforsikring af Landbygninger i Jylland. Forstanderskabet paatog sig at gjøre denne Indbydelse bekjendt enhver i sit District, om muligt nogen kunde have lyst til at indtræde i Foreningen eller afvente om den for Tristed Amt ligeledes paatenkte Brandforsikrings Forening ikke med det første skulde blive oprettet.

Ved Mødet d. 4 Nov. 1852, blev en Ansøgning fra Huismand Jens Poulsen i Osterild til Landhuusholdningsvesen om at forundes en Plav, paategnet af anbefalet af Forstandersk.

Den en Fortegnelse over uexaminerede Personer, der befatte sig med at helbrede Huisdyrenes Sygdomme m. m, hvilken Fortegnelse var begjæret schematisk udfyldt, vedtoges at svare at: i Hundstrup og Osterild Sogne gives ingen bestemte Personer, som giver sig af med Aligt, hvorimod man finder Fænet af en Dyrlæge.

Sar 1853 d. 24 Jan. afholdtes Møde. Et fra Justitsministeren indkommen Circulaire angaaende en paatenkt Forandring af Sognefogdenes Lønningsmaade, hvorover er foretaget Forstanderskabets Betyndning, toges i Underovervejelse. Hvermand Sogne Forstandere vare efter Formandens Anmodning midt

Abstract til Tristed Amtsråds den 9 Nov. 1947

i Huis
Lemmen
Alle
halds
deres
de gje
hvorn
nærm
Peng
fo
ged
ning
E. B
Ande
ze
G
Se
Den
harde
O
min. E
Forstan
Værelse
vare b
Ma
Følge
skabets
en Ves
og over
fra dan
komme
Land
Det
gang i
bydes a
vare
Ved
Huisom
paa de
moderne
Quant
saaled
faaet i
forplig
derfor
med

(En
Hals
1. Th. B.
m. m.

i Hundstrup Skole tilligemed Hundstrup og Østerild Sogneforstanderskabes Medlemmer for at tage ovennævnte Sag under Overvejelse.

Alle vare enige i at de Sognefogdene hidtil tillagte Fordele ere baade uforholdsmæssige og uhensigtsmæssige og at det derfor vilde være ønskeligt, at deres Lønningsmaade forandres. Den dem tilstaaede Fritagelse for de efter de gjældende Bestemmelser fastsatte kommunale Byrder, maatte da bortfalde, hvorimod enhver i Forhold til sine flere eller færre Forretninger burde ydes en nærmere fastsat bestemt aarlig Pengeløn. Sognefogden i Hundstrup opgav Pengelønnen af sine hidtil harte Æmøliementer til circa 39 Rd. aarlig.

Sognefogden i Østerild opgav den til ca. 45 Rd., og Hørdemaal Sognefoged sine til ca. 32 Rd. I Henhold hertil, vil altsaa den forlangte Betænkning og Oplysning afgives og indsendes

E. Boesen. J. Faddusliall. Jeppe Berthelsen. Peder Chr. Eriksen. Niels Chr. Andersen. Lars Jensen. Hundstrup og Østerild Sogneforst. samt Sognefogder. Jens Andersen. Elemen Christensen. Christen Nielsen. Lars Peter Christensen. Hørdemaal Sogns Forstandere samt Sognefoged.

Den 7 juni 1853 skriver Pastor Boesen i Protokollen for sidste Gang.

Den 4 juli 1853 tiltraadte Pastor Bechmann som Formand, i Mellemtiden havde Proprietær Schibbye Hundstrupgaard fungert som Formand.

Onsdagen den 27 juli 1853 vare Forstandersk. forsamlet i Anledning af Ystetsmin. Cirkel. af 8 juli, Reenlighedsforholdene angaaende, hvori der bestemtes, at hver Forstander i sit District skulde advare alle vedkommende om at udløfte deres Værelser og deres Fenge og skifte Halm i samme. Desuden bestemtes at man burde være betænket paa et Sted, som beqvemt kunde indrettes til Cholera-Lagaret. Middingpøle maatte udtrenses og udtørres. Bechmann.

Følgende Erklæring fra Mændene i Tausig i Østerild Sogn er forlangt indført i Forstanderskabets Protocol: "Vi undertegnede erklære herved, at da vi have efter vort Ønske faaet en Vei afstueket fra vor Byje Tausig imellem Mads Nielsens og Peder Jensen Mark og over Kivret til Landeveien, som af Østerild Sogn skal istandsættes og vedligeholdes fra Landeveien og til Tausig Mark, saa fordrer vi for Eftertiden, hverken for os eller vore Efterkommere ingensinde at den Vei som engang er udlagt paa Tausig Kort langs med Landklitterne, nogen Tid skal istandsættes eller vedligeholdes af Sognets Bønder.

Det bemærkes iøvrigt for at undgaa Strid mellem os selv indbyrdes, at den engang i sin Tid udlagte Vei ved Udskiftning langs med Landklitterne, ikke kan forbydes at faar med for enhver, men ikke istandsættes af Sognet.

Dette bliver hermed paa vore egne og vore Efterkommeres Vegne bekræftet med vore Hænders Underskrift. Tausig d. 8de Nov. 1852. Underskrevet. Mads Nielsen. Niels Jensen. Peder Jensen.

Ved Midet d. 16 Jan. 1854 blev det vedtaget, at Ole Jensen og Christian Cortsen, begge Hiuvsmand af Klitten, i Overensstemmelse med Loven af 27 Nov. 1853, skulde bylipes paa den Maade, at de nu for Dødelikket maatte huer 2 Skp. Røg og 2 Skp. Byg for moderat Betaling, for hvis Erlæggelse de stillede Pant. Paa Grund heraf anvises dem Quantum Korn, hvorfor de stillede Pant til Betalings Erlæggelse i juli Maaned 1854 saaledes: "Jeg underskriverne Ole Jensen Hiuvsmand af Hørdemaal Klit, som har faaet 2 Skp. Røg, 2 Skp. Byg anviset til Hjælp af Hørdemaal Sogns Fattigvesen forpligter mig herved til at betale dette Korn i juli Maaned 1854, og til Sikkerhed derfor, stille jeg min Kalkulov som er i min Dagligstue i Pant, hvilket herved med min Underskrift bekræftes. Prisen paa Kornet bestemmer Forstanderskabet.

Ole Jensen. m. p. P.

(En ligegyldende Erklæring anføres for Christian Cortsen, ligeledes med ført Pen.) Skoleens Kold i Østerild fik i Lighed med tidligere 10 Rd. for Aar 1856, samt 1 Td. Byg, for hvad Forstanderskabet kunde behøve til Røg og Varme og Røypissing m. m. ved dets Mider.

Afskrift af Auktionsprotokol for Fattiglemmets Efterladenskaber i Håndstrups og Østerild.

Fortegnelse over Lars Heytzes Kleder m. m., solgt d. 12 Maii 1806.

- En malet Furre Kiste - 5 Mark. 5 Skill.
- En gl. sort Vadmel's Trøje - 5 Mark 9 Skill.
- En blaa Vest = 1 Rd. 7 Skill.
- En kort, stribet Undertrøje = 5 Mark 1 Skill.
- En blaae Bryst Dug. = 1 Mark.
- En do. = 1 do.
- En hvid Vadmel's Trøje - 1 Rd. 2 Mark.
- En sort gl. Vest. = 1 Mark 14 Skill.
- En bunden Trøje - 2 Mark 9 Skill.
- Et Par gl. sorte Lade Buxer. - 2 Skill.
- En Krem Hue - 2 Mark 7 Skill.
- En Hat. = 1 Mark.
- Et rød Klade. - 1 Mark 11 Skill.
- En Krave / Forklade. 1 Mark.
- En hvid Trøje - 4 Mark 8 Skill.
- En do. 1 Mark.
- En hvid bunden Trøje - 1 Mark 1 Skill.
- En Hvid Trøje - 4 Mark 4 Skill.
- Et Par underbuxer. - 2 Mark.
- Et Par graae do. - 1 Mark 14 Skill.
- Et Par strømper. - 1 Mark.
- Et Par do. - 15 Skill.
- En Hue. - 4 Skill.
- En ulden Skjorte. - 4 Mark 14 Skill.
- En linned Skjorte - 3 Mark 5 Skill.
- En do. - 4 Skill.
- En do. - 1 Mark 12 Skill.
- En rød Klade - 8 Skill.
- Et par Buxer - 2 Skill.
- To Trøier - 4 Skill.
- 3 do, hver 2 Skill.
- Et Par Buxer 2 Skill.
- Et Par Skoe - 4 Skill.
- Et Par do. - 6 Skill.
- Et Par Spande - 10 Skill.
- Et Par Træskoe - 8 Skill.

Summa 12 Rd. 1 Mark 4 Skill.

Heraf gik til hans Begravelse:

Kisten 4 Rd. Gravens at kaste 1 Mark 8 Skill.

Altsaa til endtegt 7 Rd. 5 Mark 12 Skill.

Forauktionen d. 12te Maii 1806 vedstaaer

J. L. Prior.

Maren Hennrichsdatters Kleder m. m.

- 1 Olmerdags Overdyne: = 1 Mark 12 Skill.
- 1 Hovedpude : 1 Mark 4 Skill.
- 1 Do. : 1 Mark 1 Skill.
- 1 Do. : 3 Skill.
- 1 Vaar : 12 Skill.
- 1 do. : 1 Mark 13 Skill.
- 1 gl. Underdyne : 3 Skill.
- 1 gl. Fængsted : 6 Skill.
- 1 gl. Lise : 7 Skill.
- 1 Kiste : 5 Mark.
- 1 blaa Skjort : 2 Mark 8 Skill.
- 1 rød Skjort : 4 Mark 8 Skill.
- 1 Forklade : 1 Mark 13 Skill.
- 1 sort Skjort : 15 Skill.
- 1 blaa Skjort : 1 Rd. 2 Mark 7 Skill.
- 1 blaa Trøje : 4 Mark 5 Skill.
- 1 sort Trøje : 10 Skill.
- 1 rød Trøje : 1 Mark 5 Skill.
- 1 grøn bunden Trøje : 3 Skill.
- 1 stribet Trøje : 8 Skill.
- 1 Livstykke : 3 Skill.
- 1 hvid Klade : 3 Skill.
- 1 blaa Klade : 4 Skill.
- 1 stribet Klade : 1 Mark.
- 2 hvide Strimler : 8 Skill.
- 1 hvid Klade : 7 Skill.
- 1 Par Vanter : 7 Skill.
- 1 Lilke Hue : 10 Skill.
- 1 blaa do. : 8 Skill.
- 1 Hue : 3 Skill.
- 1 Muffe : 2 Skill.
- 1 Pandepude : 2 Skill.
- 1 Par Halverner. 7 Skill.
- 1 hvid Klade : 5 Skill.
- 3 do. henholdsvis 3-8-5 Skill.
- 1 sort Forklade : 9 Skill.
- 1 Lise : 5 Skill.
- 1 Lise : 15 Skill.
- 1 do. 1 Mark 13 Skill.
- 1 Par Skoe : 4 Skill.
- 1 Pos med Meel : 1 Mark 4 Skill.
- 1 Lise med Regelse : 6 Skill.
- 1 Par Træskoe : 12 Skill.
- 1 blaa Trøje 12 Skill.
- 2 Kantskjorte Kar (3) 4 Skill.
- 2 (Par) gamle Hoser : 4 Skill.
- 1 Kuro med Regelse : 14 Skill.

Kapperiel
Lilsker.
Loden
Hue

186
 1 Garn Vinde : 6 Skill.
 2 Potter : 4 Skill.
 1 sort Gryde : 2 Skill.
 1 Fad : 6 Skill.
 1 Talleken : 3 Skill.
 2 Fade : 7 Skill.
 1 Gryde : 8 Skill.
 1 Fyckuro : 4 Skill.
 1 Bog (Bedende Kiide) : 9 Skill.
 1 Smisbøtte : 3 Skill.
 1 Hjør og Hjør : 3 Skill.
 Tilsammen 9 Rd. 2 Mark. 3 Skill.
 Saledes forauktioneret 12 Jan. 1807.

J.C. Prior.
 Hendes Kiste kostede 3 Rd. 4 Mark.
 Fattigkassen fik altsaa Indtægt
 5 Rd. 4 Mark. 3 Skill.

Niels Christian Kroer.

Et Hjør : 20 Rd.
 Et Bord : 3 Mark.
 En Kammer : 1 Mark.
 En Stool : 1 Mark 8 Skill.
 En do. : 8 Skill.
 En Kofke : 1 Rd.
 En Kalkelovn : 8 Rd.
 Et Hjør : 2 Rd.
 En Dyr : 1 Rd.
 3 Puder a. 1 Mark pr. Stk.
 En Dyr : 3 Mark.
 En Kiste : 4 Mark.
 Et Kar : 1 Mark.
 Et Kar : 12 Skill.
 En Spand : 8 Skill.
 Et Anker : 3 Mark.
 En Hjør : 8 Skill.
 En Trefod : 2 Mark.

Manden Niels Chr. Kroer fandtes druknet
 i Fiorden i Maj Maaned 1839.
 Hans Enke med 4 Børn beholdt hele
 Indboet og Hjørset i Besiddelse, som
 var dem uindværlige indtil Børnene
 blev opdragne.

Blandt de forskellige Fattiges Efterladen-
 skaber nævnes forskellige Ting som man i
 Nutiden ydrent hører omtalt, saasom:
 "Kopperstykke" = Løden Hjør. } intet Aarstal,
 "En Krabe med Messinghager." } men imellem
 Anene 1812 og 1813.
 Den første 1 Juli 1812 solgtes ved Auktion over
 Niels Jimens Efterladenskaber i Osterr. h. bla. a.
 16 Mark i 2 Skillinger for 7 Rd. 3 Mark 2 Skill.
 inget Navn paa Hjør anført men Ord: "Contant."
 "Figtøj." 1 Hjørslag. (1812)
 "Almisse Post." 1 Hampe Vaar (1812)

1 Vættestein & formentlig Slibesten. (1811)
 1 Tabulett = 1 Amagerbylde. (1806-ell. 1807.)
 1 Løder Bristdug. } 1806 ell. 1807.
 1 Par Skindbuxer.
 1 Hatte ell. Hatte Slag. (1806.)
 1 Strøndtræ = Garnvinde. (1806.)
 1 Trijcket Forklade
 Bedende Kiide } 1813.
 2 Leer Gryder
 1 gl. Pijsse Vindue, solgtes d. 10 Juli 1831 for 6 Skill.
 1 Profit (1830)
 1 grau Koe solgtes 1830 for 8 Rd. til Søren Wittrup.
 1 Speil hjør (4) (1829.)

Blandt Jens Thomsons Efterladenskaber solgt d. 6 Jan.
 1829 fandtes: 1 Hjør Postil, 1 Bibel, 1 Psalmebog og
 og bedende Hjør, 2 do. Bøger, 3 Bøger, 3 Bøger.
 "En Stob. (1828)
 Løder Buxer. (1828)
 1 Hjørpande. (1827.
 1 Helde af Halm. (1828.)
 2 Par Koe med Metal Spander, solgt 12 Martii 1827.
 1 Pandepude. (1826.)
 1 Spjlskaal = Kof. (1820 em)

af Værdingsprotokol for Hjørdenaal.

Et Par fædles Strømper. (1808.)
 1 aftribet Kallemandes Livstykke. } 1813.
 1 sort Hjørskinds Muffe.
 1 Træbismmer.
 1 Træskaal } 1808.
 Træstoder.
 1 Timeglas.
 1 Plantestok
 1 Spidsglas.
 1 Hjørsglas.
 1 Kovenanslag af Metal.
 1 blaa Skaffes Krabe med Metalhager.
 1 sort Lilke Lapperollike med Knipklinger og alt
 Tillehør.
 1 Hjørshjør bestemt til Hjør. (brigt efter Bestemmelserne)
 tilhørende Aristen Pøulens Enke. (1808.)
 1 Hjørslag. (1809.)
 1 Pandestykke. (1809.)
 1 gammel Hjørskammer. (1809.)
 1 Trævægt. (1809.)
 1 gl. Skruereste. (1807.)
 1 gl. Hjør Pandepude. (1812)
 1 Hjør Pandestykke.
 1 Par Løderpampusser (Arne Jensdtt. Madsbill.
 1815.
 1 Træ Cirkel. (1815)
 1 sort vaskes Forklade. (1808.)
 Et Par Koespander.
 En Hjør Hjør med Silkebaand } 1830.
 1 Smørlov med Jernstænger.
 1 Hjørskem. (1822.)

1 Par
 1 Par
 1 Par
 1 Ops
 1 Par
 1 Overt
 1 Afst
 1 Par
 Afst
 Fort
 hende
 1 Løder
 1 Træ-
 2 de min
 1 Væ
 1 Spine
 1 Spel
 1 L
 1 gamm
 1 Hjør
 1 Fy
 1 Liden
 1 Strø
 1 Jern-
 1 Tjern
 1 Liden
 1 Hjør
 2 smaa
 1 Spelt
 1 Træ
 9 blaa
 1 rød
 1 gamm
 1 Reder
 1 brøn
 og Hjør
 Jern
 1 Træ
 1 hvid
 vins G
 1 sort
 1 Hjør
 1 Liden
 1 Hjør
 7 sma
 1 Hjør
 2 de
 1 rød
 2 de gan
 1 Træ

- 1 Par Tronseler. = Seler. (1831.)
 1 Par Knæremme = Strømpeskaand. (1831.)
 1 Par lysesblaa Buxer. (1831.)
 1 Opstønder Tise. (1831.)
 1 Par grønne Mammelukker. (1834.)
 1 Overkastet Kaabe.
 1 Afstivet Snørliv. } 1834.
 1 Par Løvskeuspender. }

Afskrift af A. E. Poulgaard den 21 Febr. 1927.

Afskrift af Registreringsprotokol for Visby-Helthborg Sogne, 1805-1846.

Fortegnelse over det som tilhører Almsse-Lem Maren Christens datter i Visby, og som med hende er leveret Andreas Jensen sammesteds den 6 August 1805.:

1 Lidet Fjhr Bord.	1 Træskaal.	Seget Christen-Føj.
1 Træ-Lahnestool.	1 Tim-Lysetage.	1 sort Hæ.
2 ^{de} mindre Stole.	1 Kaaber Haandskeddel.	1 Pliyses Pande Pude.
1 Væv med Tillechör.	1 Lidet Lampe.	1 Halm-Hjør.
1 Spinde-Rokke.	1 Blis Fragt.	1 Par hvide Vanter?
1 Spelt-Rokke.	1 ditto Riv-jern.	1 Serviett.
1 1/2 Ltr. Bismar med Blis Lodder.	1 Steen Struus med Tim Laag.	1 Strimmel.
1 gammel Børste.	1 Morter med Stoder.	1 hvid Klæde.
1 Hængelaas.	1 Træ-Stub.	1 Ditto.
1 Fjhr-Fad.	1 Stryg-jern med 3 Bolter af Messing.	2 Par Rure ? d. Rier?
1 Lidet Spaan-Hjør.	1 Mangle-Træ og Trille.	1 sort Filke Klæde.
1 Strønteræ.	1 rød Steen-Fad.	1 Spaan-Øske.
1 Jern-Pande.	1 ditto Høis Pote.	1 Par blaa Strømper.
1 Tjeme.	1 ditto Høis.	1 Par blaa Vanter?
1 Lidet Løb.	3 ^{de} Træ-Tallerkner.	1 grøn bunden Trøje.
1 Fjrding.	1 rødstrøbet Vadmel's Underdyne.	1 rød strøbet Livstykke.
2 smaa Tje-Løb.	1 blaastrøbet Vadmel's Overdyne.	1 rød malet Fjhr-Kiste med Laas og Nøgle.
1 Spelt-Løb.	2 ^{de} Blaugarns Lagner.	Derudi intet.
1 Træ-Hjør-Uhr.	5 Hovedspider?	1 Grøn Kibbe.
9 blaa og hv. Steen-Tallerkner.	1 brun malet Fjhr Kiste med Laas og Nøgle.	1 Garnvinde.
1 rød Steen-Fad.	Derudi:	1 Træfod.
1 gammel Speil.	1 Lidet Øske med 4 Højfer.	1 Rist.
1 Redekam og 1 Skjennelkam.	2 ^{de} Højörter.	1 Lynglee.
1 brun malet Hæb med Laas og Nøgle.	1 blaa Fohallet Kaabe.	1 Græb.
Derudi:	1 blaa Berkens ? Kaabe med Metal Hægter.	1 Mius-Folde
1 Træ Øske.	1 rød bunden Trøje.	1 Sold.
1 hvid Pøgl Flaske og 1 Brønde-viins Glas.	1 blaa Fohallet Højört.	1 Sejstryg.
1 sort Pøgl Flaske.	1 lodden Muffe.	1 Halmlob. 1 Do.
1 Dug.	1 Kallemanke Snørliv.	1 Ø. Anker. 1 Do.
1 Lidet Øske med 3 ^{de} smaa Muffe.	1 blaa Berkens Trøje.	1 rød Steen-Tallerken.
Derudi:	1 sort Hørlet ditto.	1 fld. Almsse.
1 Pøng med Messing Laas.	1 sort og hvid Kættens do.	1 Hjør. 2 smaa Kar.
7 smaa gamle Pøger.	1 sort Højört.	1 Page. 1 Par Kar.
1 Høspostil.	1 sort og hvid ditto.	2 ^{de} Hjør-Spande.
2 ^{de} Smør-Skopper.	1 blaa Trøklæde.	2 ^{de} Rier.
1 rød Pote.	1 Pliyses Hætte.	1 Skammel.
2 ^{de} gamle Knive.	1 trykktet Forklæde.	Laaledes forefænder som efter Maren Christens datters Udvisende hende tilhørende, til Stær-Hjør.
1 Træskee.	1 blaa ditto.	Til Vitterlighed.
	2 ^{de} Hjør.	Bergström. Christen Størgaard

Under Inger Kroghs Indbo (Heltborg 1806) nævnes bla. a. 1 Tabelet. = 1 Hylde. trekantet. samt 1 ledende Hæde. Bønnebog.

Under Anders Christensen og Hustrøes Indbo, nævnes 17 Dec. 1806, 1 Spørgsmaals Bog, en Væt-Trøje, samt 1 Brøstdæg.

Under Johanne Kirk. Gindrup, 1806.: 1 Lader Pude. (befandttes bla. a. paa et fast Sengested.) en Hund. Skinds Muffe, 2 Huer af Silke.

Pedil Christensdatter i Heltborg d. 20 Dec. 1806.: 2de Haghatte.

Under Hans Vestergaards i Visby: Indbo. 26 Junij 1808.: 1 gl. blaa Vadmel's Brøyststykke, 1 Pibe og Daase og Fjirtonde, samt 2 Par Ogen-Briller.

Under Høusmand Jens Nielsen Smed i Heltborg d. 23 Febr. 1807.: i Høien: bla. a. en Fern. Lys Hænger et Høuekr i Gulderal, en god Leer Kous o. s. v.

7 Fremersæt, bla. a.: 5 sorte Leergryder, 1 rød Åben Fad, 1 guld do., og en blaa do." 1 lidet Kobber Kjeddel i Grøe, paa et Par Åep. Røm.

7 et lidet Sønderkammer, bla. a.: 5 skjeg Flatte, 1 trykket Kattens. Plade, en blaa Silke Hæ. Videre i Kammet.: 1 Par sorte Lader Buxer.

J. A.
En
Mad
for
"Fol
"F
Lopi
(x) Und
Høien
ning
"Chri
til Ost
Osteri
Th
Mic
Fattig
"Tom
Fem
skak
"For
2 Ja
(x) Ja
Fatte
Tid
D
tors
"F
Byg
Før
"G
var
"A
nød

I Aaret 1868 boede Niels Heskjær i Strandgade. (Sognef. protokol for Thisted Landsogn 1842.)
En Specie = 2 Rbd. 6 Skill. (Fattigprotokol for Nørre-Tveds, 1827-1852.)

Madame Heibsted boede paa "Grønland" ved Thisted i Aaret 1869 (Sognef. Protokol for Thisted Landsogn. 1842-1878.)

"Kobak" mellem Klim og Thorsrup omtales først 1837. Fattigprotokol for Klim-Thorsrup. 1827-1862.

"I 1846 ejedes og drevs et Kalkbrænderi i Lynnerup af Ungkarl Christopher Larsen. (Lopi Bog for Sognef. for Klindstrup-Osterild 1846 -)

(*) Under Regnskabet for 1836 anføres: "Kjælløfts Legat 55 Rbd. indstaar i Jens Pedersen Klindahl Kluis i Semmel, af Hartkorn 2 Skp. 1 Fdk. Obligationen tingløst og har de befuldte Paatagninger Renterne indbetalt til 11 Juni 1836 med 2 Rbd. 20 Sk. Solv.

"Christen Larsen i Semmel ejede 2 Fdk. 1/2 Albrum Jord i Osterild, hvoraf han swardi 3 Skill. i Fattigskat til Osterild Sogn. Han er formentlig min Oldfader, født ca 1773, død 1857, dermed at nævnes første Gang i Osterild Sogns Fattigprotokol for 1847. N. A. Aalgaard.

Thisted Amtsråd bestod i Maj Md. 1853 af følgende Medlemmer: Rosenbrantz. (Amtmanden) Michelsen. (Provsten.) J. G. Giedde. Zyber. N. Feddesbøl. F. L. Nørgaard. Bagger. Voetmann. Efter Fattigprotokol for Klindstrup-Osterild. 1836-1862.

"Commissiorat for Forstanderskabet for Klindstrups Osterild, i Md. d. 7 Dec. 1864, at der er tilstaaet Jens Pedersen Odde en aarlig Pension af Invaliddefonden. (Klindstrup-Osterild Sogneforstanderskabsprotokol 1841-1873.)

Peder Jøes gamle Teglovn "laa ved Landvejen nedenfor Kluis Bakke. (Klindstrup-Osterild Forstanderskabsprotokol 1841-1873.)

Første Gang Ordet: Sogneraad nævnes i Klindstrup-Osterild, er i et Forhandlingsmøde den 2 Januar 1868. (Protokol 1841-1873.)

(*) Jens Klindahl nævnes første Gang i Regnskabet for 1824 i Klindstrup-Osterild Fattigprotokol for 1820-1835. Det hedder endvidere: "Brev af Testator Niels Kjælløft, i sin Tid Møller i Kluis Mølle, selv indsatte i hans Broders, Anders Kluis Kluis i Semmel.

Den tingløste Obligation fra nuværende Besidder, Jens Klindahl, gift med Testators Broderdatter, er i Presten Priors Væge.

"I Anledning af Indkastningen i Kollerup Sogn i Aaret 1855, nævnes: "Fra Toppen af Færtolev Bjerget, til Møllepal ved Gammel Vestergaard, holdes af Nørgaard." I Kollerup Forstanderskabs Forhandlingsprotokol, 1841-1856.

"Pastor Graah til Visby-Helkøbing 1808. Thomas Krag var Degn i Visby i 1808. Registreringsprotokol for Visby-Helkøbing 1808-1846.

"Gaardmand Jens Chr. Wittrup af Osterild, hans Dødsfald anmeldt den 19 Sept. 1842, 82 Aar, var paa Aftægt og efterlod sig Intet. Sønnen ejer Gaarden. myndige Børinger."

Dødsanmeldelsesprotokol, 1837-1859. Dommekontret i Thisted.

"Sne Jensdatter, Enke efter Gaardm. Loren Christensen Wittrup i Osterild, anmeldt d. 22 Dec. 1845, 77 Aar, ned Aftægt - Intet efterladt." Samme Protokol.